

ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

EFFECTIVENESS OF THE SENATOR'S DUTY PERFORMANCE UNDER
CONSTITUTION OF THE KINGDOM OF THAILAND B.E. 2560

นางสาวอัญชิษฐา อักษรศรี

ดุขฎฐินิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุขฎฐินิพนธ์
สาขาวิชารัฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๓

ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

นางสาวอัญธิษฐา อักษรศรี

คุุชฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๓

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

Effectiveness of the Senator's Duty Performance under
Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2560

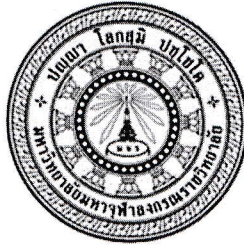
Miss. Auntittha Aksornsri

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirement for the Degree of
Doctor of Philosophy
(Political Science)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

C.E. 2020

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับดุษฎีนิพนธ์ เรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์

(พระมหาสมาบรมณ์ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รศ.ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์)

.....กรรมการ

(รศ.ว่าที่ พ.ต. ดร.สวัสดี จิรัญจิตกาล)

.....กรรมการ

(รศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์)

.....กรรมการ

(ศ.ดร.จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ)

.....กรรมการ

(รศ.ดร.สุรพล สุษะพรหม)

คณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์

ศ.ดร.จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ

ประธานกรรมการ

รศ.ดร.สุรพล สุษะพรหม

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(นางสาวอัญชิษฐา อักษรศรี)

ชื่อคุณูปนิพนธ์	: ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
ผู้วิจัย	: นางสาวอัญชิษฐา อักษรศรี
ปริญญา	: ปรัชญาคุณูปนิพนธ์ (รัฐศาสตร์)
คณะกรรมการควบคุมคุณูปนิพนธ์	: ศ. ดร.จ่านงค์ อติวัฒน์สิทธิ์, พธ.บ. (สังคมวิทยา) M.A.(Social Science), M.A. (English), Ph.D. (Social Science) : รศ. ดร.สุรพล สุยะพรหม, พธ.บ. (สังคมวิทยา), M.A. (Politics), Ph.D. (Political Science), ปร.ด. (สื่อสารการเมือง)
วันสำเร็จการศึกษา	: ๙ เมษายน ๒๕๖๔

บทคัดย่อ

การวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ๒) เพื่อศึกษาปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ๓) เพื่อเสนอการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๒๕ รูปหรือคน และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จำนวน ๑๓ รูปหรือคน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

๑. สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พบว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ๑) จุดแข็ง การปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักรัฐธรรมนูญที่ได้บัญญัติไว้ มีประสิทธิภาพและเห็นผล และเป็นเอกภาพ ๒) จุดอ่อน การปฏิบัติหน้าที่สมาชิกวุฒิสภามาจากหลากหลายกลุ่ม การปฏิบัติหน้าที่ในบางเรื่องทำให้ล่าช้า และการไม่เข้าประชุมและไม่ลงมติไม่เป็นไปตามกฎหมายที่ได้บัญญัติไว้ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ๓) อุปสรรค การเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยไม่มีการเลือกตั้งจากประชาชน ขาดความเชื่อมั่นจากประชาชน ขาดความน่าเชื่อถือในการปฏิบัติหน้าที่ ๔) โอกาส การปฏิบัติหน้าที่ ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทำหน้าที่เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาของประเทศ

๒. ปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พบว่า ๑) การกลั่นกรองกฎหมาย เป็นไปตามพระราชกำหนด และพระราชบัญญัติเงินกู้ฉุกเฉิน และกฎหมายแต่ละฉบับมีประสิทธิภาพร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ได้เห็นประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นสำคัญ โดยยึดความถูกต้อง ความเป็นกลาง เป็นธรรม ของผู้ใช้กฎหมาย การปรับเปลี่ยนการออกกฎหมายให้ทันต่อสถานการณ์ และคำนึงถึงหลักความเป็นจริง การพัฒนากฎหมายที่ให้ทันสมัย โดยยึดหลักนิติธรรม คุณธรรม ศิลธรรม จริยธรรมของหลักกฎหมายเป็นที่ตั้ง ๒) การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดินให้มีการส่งเสริมและพัฒนาระบบการทำงานที่โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใสโดยการติดตามโครงการต่าง ๆ ประสิทธิภาพการรับทราบคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี การตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรี ในเรื่องที่เร่งด่วนในเรื่องที่สำคัญ และในเรื่องที่ประชาชนสนใจ สร้างความพึงพอใจการปฏิรูปการตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่เร่งด่วน ๓) การพิจารณา ให้เห็นชอบ แต่งตั้ง บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระเป็นไปอย่างยุติธรรม ตรงไปตรงมา มีความโปร่งใส มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นที่ประจักษ์ เป็นไปถูกระเบียบและข้อกฎหมายที่กำหนดไว้

๓. การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พบว่า ๑) ตรงต่อเวลา การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาการประชุมเป็นสิ่งที่จำเป็น ทำให้เกิดความสามัคคีมีข้อยุติที่เป็นเอกฉันท์ ๒) การพร้อมกันประชุม และพร้อมเลิกประชุมได้ข้อตกลงที่เป็นธรรม และการได้ข้อพิจารณาในการประชุมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ ตรงตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ๓) การไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติที่เป็นคุณ และไม่บัญญัติข้อที่เป็นโทษต่อการบริหารงานต่อการบริหารประเทศ ๔) การให้เกียรติให้ความนับถือผู้ที่มีคุณวุฒิ ประสบการณ์ ผู้เชี่ยวชาญ ๕) ให้สตรีมีสิทธิเสรีภาพ มีเสมอภาค ส่งเสริมสิทธิสตรีในการปฏิบัติหน้าที่ของสตรี และให้การยกย่องตามความสมควร ๖) การส่งเสริมบุคคลต้นแบบให้เป็นตัวอย่างแก่คนรุ่นหลัง และการส่งเสริมบุคคลที่ดีทำคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติ มีความสามัคคีเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยยึดหลักความเป็นประชาธิปไตย ๗) ให้ความเคารพพระสงฆ์หรือผู้ทรงศีล รักษาความถูกต้อง รักษาคนดี เคารพกฎเกณฑ์ ยึดหลักการเป็นหลักในการปฏิบัติหน้าที่ รักษากฎของสังคมอย่างเคร่งครัด

Dissertation Title : Effectiveness of the Senator's Duty Performance under Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2560

Researcher : Miss Auntittha Aksornsri

Degree : Doctor of Philosophy (Political Science)

Dissertation Supervisory Committee

: Prof. Dr. Chamnong Adivadhanasit, B.A. (Buddhism),
M.A. (English), Ph.D. (Political Science)

: Assoc. Prof. Dr. Surapon Suyaprom, B.A. (Sociology),
M.A. (Politics), Ph.D. (Political Science), Ph.D. (Political
Communication)

Date of Graduation : April 9, 2021

Abstract

Objectives of this research were: 1. To analyze the senators' duty performance under the national constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2560, 2. To study the indicators of the senators' duty performance effectiveness under the national constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2560 and 3. To propose the application of Buddhadhamma for developing the effectiveness of the senators' duty performance under the national constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2560, applying the qualitative research, data were collected from document and in-depth-interviewing 25 key informants and 13 participants in focus group discussion. Data were analyzed by descriptive interpretation.

Findings were as follows:

1. The senators' duty performance under the national constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2560 was found that internal environment analysis 1. Strength; the senators' duty performance was conformed to the intention of the set constitution, effective, resultful and in unity, 2. Weakness; members of the Senate were from many groups, the duty performance, sometimes, were slow, members were not in the meeting, the resolutions were not made according to the set rules of laws, analysis of the external environment 3. Threat, the Senators were appointed to the Office, not by election, lacked confidence from the people, lacked trustworthiness, 4. Opportunity; the Senator's duties performances were to check

and monitor the duty performance of the administration, were responsive to the needs of the people and to help solve national problems.

2. Findings of the senators' duty performance effectiveness under the national constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2560 were found that, 1. The role in the law scrutiny, passing the Royal Decree on Emergency Law and each law was effective, annual budget bill was passed based on the benefits and interest of the people and nation, based on justice, neutrality and fairness of the law enforcers. Improvement of the modern process of law making to keep up with the real situations and conditions of the society, modernizing law based on the rules of laws, ethical morality and codes of ethics of the laws. 2. Controlling the national administration to enhance capacity in national administration with the principle of good governance, with transparency, by following up many projects, acknowledging the government policies, questioning government in the emergency cases that were of the people's interest, creating satisfactions for people, reforming the checking process of the government administration in the emergency cases. 3. Scrutinizing, approving the appointment of persons into the positions in the independent organizations, was conducted based on justice, non-bias, direct, transparent with empirically ethical morality in line with the set rules of laws.

3. The application of Buddhhadhamma for developing the effectiveness of the senators' duty performance under the national constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2560 was found that 1. The regular and punctual meeting was the necessity resulting in the senators' duty performance in unity, the resolution of the meeting was in consensus, 2. The meeting together in harmony and meeting adjournment together in harmony resulted in the fair agreement and meeting resolution that promoted the participatory duty performance according to the set objectives, 3. By not to break up the beneficially established ordinance, and not to introduce the harmful ordinances to duty and national administration, 4. Respecting and honoring the elders who were more experienced, knowledgeable and wise, 5. Promoting feminine freedom and equality to perform the appropriate regular duties with proper honors, 6. Supporting and honoring the modelled persons to be good examples for the younger generations, promoting good persons who performed the good and beneficial deeds for national unity and harmony for the people happiness by means of democracy and 7. Respecting and providing the rightful protections for Bhikkus, righteousness, good persons, respecting rules and regulations, adhering to the principles to perform duties and strictly protecting the social rules and regulations.

กิตติกรรมประกาศ

ดุชฎินิพนธ์เรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐” สำเร็จเสร็จสมบูรณ์ได้เพราะได้รับความเมตตาจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยและผู้อำนวยการหลักสูตร รศ. ดร.สุรพล สุยะพรหม ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ศ. ดร.จางง์ อติวัฒนสิทธิ์ ประธานกรรมการควบคุมดุชฎินิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลา ช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้เนื้อหาของการวิจัยมีความถูกต้อง ชัดเจน และสมบูรณ์ยิ่งขึ้นนับตั้งแต่ผู้ศึกษาได้เริ่มทำงานวิจัยด้วยความตั้งใจเต็มใจปรารถนาดีตลอดมา

ขอขอบคุณคณะกรรมการควบคุมดุชฎินิพนธ์ รศ. ดร.สุรพล สุยะพรหม กรรมการ ที่ให้คำแนะนำให้งานวิจัยฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอขอบคุณ รศ. ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, รศ.ว่าที่ พ.ต. ดร.สวัสดิ์ จิรัฎฐิติกาล, และ รศ. ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์ กรรมการสอบดุชฎินิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ เพื่อให้เนื้อหาของการวิจัยมีความถูกต้อง ชัดเจน และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย พระครูศรีปริยัติคุณากรณ์, ผศ. ดร., รศ.ว่าที่ พ.ต. ดร.สวัสดิ์ จิรัฎฐิติกาล, รศ. ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, รศ. ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช และ ดร.กาญจนา ดำจตุติ ที่ช่วยตรวจสอบความถูกต้องทั้งด้านภาษา เนื้อหา และตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสัมภาษณ์ซึ่งเป็นเครื่องมือในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกท่านที่ให้สัมภาษณ์เชิงลึกในการศึกษาทำวิจัยครั้งนี้ ให้ลุล่วงสำเร็จไปด้วยดี

ขอขอบคุณ ผศ. ดร.ยุพธนา ปราณีต เลขาหลักสูตรที่ให้ความช่วยเหลือในการทำ งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จไปโดยด้วยความเรียบร้อย ขอขอบคุณ ผศ. ดร.พงศ์พัฒน์ จิตตานุกรักษ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการสัมภาษณ์เชิงลึกสมาชิกวุฒิสภาด้วยดีตลอดมา และขอขอบคุณ ดร.วันชัย แสงสุวรรณ ที่ให้คำปรึกษา แนะนำสนับสนุนด้วยดีตลอดมา

อนึ่ง คุณค่าอันเป็นประโยชน์ที่จะพึงเกิดขึ้นจากดุชฎินิพนธ์เล่มนี้ ก่อให้เกิดคุณประโยชน์ ไต ๆ แก่ผู้อ่านผู้วิจัยขอยกคุณงามความดีนี้บูชาพระคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ครู อาจารย์ บิดา มารดา พี่น้อง ตลอดจนกัลยาณมิตรทุกท่าน ทั้งที่ได้เอ่ยนามและมีได้เอ่ยนามที่มีส่วนต่อ ความสำเร็จของข้าพเจ้าด้วยความรู้สึก “ขอบคุณ” จากหัวใจ

นางสาวอัญชิษฐา อักษรศรี

๒๕๖๔

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภาพ	ญ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	๗
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ คำถามการวิจัย	๕
๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๕
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๗
๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๑๑
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๒
๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล	๑๒
๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท อำนาจ หน้าที่ สมาชิกวุฒิสภา	๓๗
๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	๗๑
๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารนิยธรรม ๗	๗๕
๒.๕ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย	๘๑
๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘๗
๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๑๐๗
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๑๐๘
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๑๐๘

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
๓.๒ วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ	๑๑๐
๓.๒.๑ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญและผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ	๑๑๐
๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๑๓
๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๑๔
๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๑๕
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๑๗
๔.๑ ผลการวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	๑๑๘
๔.๒ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	๑๔๕
๔.๓ ผลการวิเคราะห์การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	๑๗๐
๔.๔ ผลการสนทนากลุ่มเฉพาะ	๒๐๙
๔.๕ องค์กรความรู้	๒๑๗
๔.๕.๑ องค์กรความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย	๒๑๗
๔.๕.๒ องค์กรความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย	๒๒๗
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๒๓๑
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๒๓๑
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๒๓๕
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๒๔๗
๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๒๔๗
๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ	๒๔๗
๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	๒๔๗

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บรรณานุกรม	๒๔๙
ภาคผนวก	๒๖๒
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และหนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจ เครื่องมือวิจัย	๒๖๓
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์	๒๖๗
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ค่า CVI	๒๗๔
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ และหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูล	๒๗๗
ภาคผนวก จ รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ และหนังสือขอความ อนุเคราะห์	๒๙๘
ประวัติผู้วิจัย	๓๐๖

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๒.๑	แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีประสิทธิผล	๑๗
๒.๒	แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีการผลิต	๒๑
๒.๓	แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีประสิทธิภาพ	๒๔
๒.๔	แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ	๒๘
๒.๕	แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีการปรับเปลี่ยน	๓๒
๒.๖	แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนา	๓๖
๒.๗	แสดงการสังเคราะห์แนวคิดอำนาจหน้าที่ สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	๕๑
๒.๘	แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีการออกกฎหมาย	๕๗
๒.๙	แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน	๖๑
๒.๑๐	แสดงการวิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญเกี่ยวกับ ผลประโยชน์ของแผ่นดิน	๖๕
๒.๑๑	สาระสำคัญแนวคิดเกี่ยวกับการเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ	๗๐
๒.๑๒	แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	๗๔
๒.๑๓	แสดงการสังเคราะห์แนวคิดหลักอภิปรายนิยธรรม ๗	๘๐
๒.๑๔	แสดงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล	๘๙
๒.๑๕	แสดงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกวุฒิสภา	๙๕
๒.๑๖	แสดงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม	๑๐๐
๒.๑๗	แสดงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักอภิปรายนิยธรรม ๗	๑๐๕
๔.๑	แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จุดแข็ง	๑๒๕
๔.๒	แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จุดอ่อน	๑๓๒
๔.๓	แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โอกาส	๑๓๘

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๔.๔	แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ อุปสรรค	๑๔๓
๔.๕	แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การกลั่นกรองกฎหมาย	๑๕๒
๔.๖	แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน	๑๖๑
๔.๗	แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ	๑๖๗
๔.๘	แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมั่นประชุมกันเนื่องนัดตรงต่อเวลา	๑๗๕
๔.๙	แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พร้อมเพรียงกันประชุมเล็กประชุมกันพร้อมเพรียง	๑๘๑
๔.๑๐	แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่บัญญัติ หรือลบล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ (เคารพกฎหมาย กฎระเบียบ กฎจารีตประเพณี)	๑๘๖
๔.๑๑	แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ (ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ)	๑๙๑
๔.๑๒	แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่ข่มเหงสตรี (ไม่รังแกสตรีให้เกียรติสตรี คุ่มครองสตรี)	๑๙๗
๔.๑๓	แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เคารพบูชาสักการะเจดีย์(การเคารพบุคคลต้นแบบ บุคคลที่ดี บุคคลตัวอย่าง)	๒๐๒

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๔.๑๔	แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล (ให้ความเคารพพระสงฆ์ รักษาความถูกต้อง รักษาคนดี)	๒๐๖

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
๒.๑	กรอบแนวคิดในการวิจัย ๑๐๘
๔.๑	แสดงผลการวิเคราะห์จุดแข็ง ๑๒๕
๔.๒	แสดงผลการวิเคราะห์จุดอ่อน ๑๓๑
๔.๓	แสดงผลการวิเคราะห์โอกาส ๑๓๘
๔.๔	แสดงผลการวิเคราะห์อุปสรรค ๑๔๒
๔.๕	แสดงผลการวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตาม รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐ ๑๔๔
๔.๖	แสดงผลการวิเคราะห์การก่อกองกฎหมาย ๑๕๒
๔.๗	แสดงผลการวิเคราะห์การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ๑๖๐
๔.๘	แสดงผลการวิเคราะห์การพิจารณา ให้ความเห็นชอบแต่งตั้งบุคคลดำรง ตำแหน่งในองค์กรอิสระ ๑๖๗
๔.๙	แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก วุฒิสภาตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ๑๖๙
๔.๑๐	แสดงผลการวิเคราะห์การประยุกต์หลักพุทธธรรมหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ ตรงต่อเวลา ๑๗๔
๔.๑๑	แสดงผลการวิเคราะห์การประยุกต์หลักพุทธธรรมพร้อมเพรียงกันประชุม เล็กประชุมกันพร้อมเพรียง ๑๘๐
๔.๑๒	แสดงผลการวิเคราะห์การประยุกต์หลักพุทธธรรมไม่บัญญัติ หรือล้มเลิก ข้อบัญญัติต่าง ๆ (เคารพกฎหมาย กฎระเบียบ กฎจารีตประเพณี) ๑๘๖
๔.๑๓	แสดงผลการวิเคราะห์การประยุกต์หลักพุทธธรรมให้ความเคารพและรับฟัง ความคิดเห็นของผู้ใหญ่ (ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ) ๑๙๑
๔.๑๔	แสดงผลการวิเคราะห์การประยุกต์หลักพุทธธรรม ไม่ชมเชงสตรี (ไม่รังแก สตรี ให้เกียรติสตรี คุ่มครองสตรี) ๑๙๖
๔.๑๕	แสดงผลการวิเคราะห์การประยุกต์หลักพุทธธรรมเคารพบูชาสักการะ เจดีย์ (การเคารพบุคคลต้นแบบ บุคคลที่ดี บุคคลตัวอย่าง) ๒๐๑
๔.๑๖	แสดงผลการวิเคราะห์การประยุกต์หลักพุทธธรรมให้การอารักขาพระภิกษุ สงฆ์หรือผู้ทรงศีล (ให้ความเคารพพระสงฆ์ รักษาความถูกต้อง รักษาคนดี ๒๐๖

สารบัญแผนภาพ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๔.๑๗	แสดงผลการวิเคราะห์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	๒๐๘
๔.๑๘	แสดงผลการวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	๒๑๖
๔.๑๙	แสดงองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย	๒๑๘
๔.๒๐	แสดงองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย	๒๒๗

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

อักษรย่อชื่อคัมภีร์ในคฤศณีพนธ์ฉบับนี้ ใช้อ้างอิงจากคัมภีร์พระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับมหาจุฬาทศปิฎก ๒๕๐๐ และพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ พระบรมราชินีนาถ พุทธศักราช ๒๕๓๙

การอ้างอิงพระไตรปิฎกจะระบุอักษรชื่อคัมภีร์ เล่ม/ ข้อ/ หน้า ตัวอย่างเช่น วิ.มหา. (บาลี) ๑/๒๓๓/๑๖๖, วิ.มหา. (ไทย) ๑/๒๓๓/๒๔๗ หมายถึง วินัยปิฎก มหาวิภังคปาติ ภาษาบาลี เล่ม ๑ ข้อ ๒๓๓ หน้า ๑๖๖ ฉบับมหาจุฬาทศปิฎก ๒๕๐๐ และ วินัยปิฎก มหาวิภังค ภาษาไทย เล่ม ๑ ข้อ ๒๓๓ หน้า ๒๔๗ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๓๙ โดยเรียงตามลำดับคัมภีร์ดังนี้

๑. คำอธิบายคำย่อชื่อคัมภีร์พระไตรปิฎก

ก. คำย่อชื่อคัมภีร์พระไตรปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

คำย่อ		ชื่อคัมภีร์		ภาษา
ที.สี. (ไทย)	=	ทีฆนิกาย	สีลกขณธวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ป. (ไทย)	=	ทีฆนิกาย	ปาฎีวรรค	(ภาษาไทย)
ม.ม. (ไทย)	=	มัชฌิมนิกาย	มัชฌิมปณณาสก์	(ภาษาไทย)
ม.อุ. (ไทย)	=	มัชฌิมนิกาย	อุปริปณณาสก์	(ภาษาไทย)
ส.ส. (ไทย)	=	สังยุตตนิกาย	สคาถวรรค	(ภาษาไทย)
อง.เอก. (ไทย)	=	อังกุตตรนิกาย	เอกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.จตุกก. (ไทย)	=	อังกุตตรนิกาย	จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.ปัญจก. (ไทย)	=	อังกุตตรนิกาย	ปัญจกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.สตุตก. (ไทย)	=	อังกุตตรนิกาย	สตุตกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.อฏฐก. (ไทย)	=	อังกุตตรนิกาย	อฏฐกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.นวก. (ไทย)	=	อังกุตตรนิกาย	นวกนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา. (ไทย)	=	ขุททกนิกาย	ชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.เอกก. (ไทย)	=	ขุททกนิกาย	เอกกนิบาตชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.นวก. (ไทย)	=	ขุททกนิกาย	นวกนิบาตชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา.จตุตทาสี. (ไทย)	=	ขุททกนิกาย	จตุตทาสีนิบาตชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.พุทธ. (ไทย)	=	ขุททกนิกาย	พุทธวงศ์	(ภาษาไทย)

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

๑.๑.๑ ความเป็นมาของปัญหา

ในประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยระบบรัฐสภา ซึ่งสภานิติบัญญัติเป็นระบบสภาคู่ จะกำหนดให้ฝ่ายนิติบัญญัติประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา วุฒิสภาถือว่าเป็นสถาบันทางการเมืองซึ่งใช้อำนาจอธิปไตยของรัฐในทางนิติบัญญัติ จึงจำเป็นต้องมีที่มาจากความชอบธรรมตามหลักประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญบางประเทศบัญญัติถึงที่มาของสมาชิกวุฒิสภาไว้หลายรูปแบบ เช่น การแต่งตั้งโดยประมุขแห่งรัฐและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความชำนาญในวิชาการหรือกิจการต่าง ๆ การเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนหรือการเลือกตั้งโดยทางอ้อม การสืบตระกูลหรือมาโดยตำแหน่งขึ้นอยู่กับความเหมาะสมทางสภาพประวัติศาสตร์การเมืองการปกครอง และเหตุผลในเชิงทฤษฎีที่แตกต่างกันไป แต่การมีวุฒิสภาของทุกประเทศย่อมมีความมุ่งหมายเดียวกัน คือ เป็นสภากลั่นกรอง หรือสภาที่เลี้ยง หรือเป็นสภาคอยตรวจสอบกระบวนการตรากฎหมายและควบคุมฝ่ายบริหารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนแห่งรัฐนั้น ๆ ไม่ให้องค์กรใดองค์กรหนึ่งใช้อำนาจได้ตามอำเภอใจ^๑ บทบาทหน้าที่ของวุฒิสภาการปกครองในระบอบประชาธิปไตย แบ่งอำนาจอธิปไตยออกเป็น ๓ ฝ่ายตามหลักของการแบ่งแยกอำนาจ คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ^๒

ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช เข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยภายใต้การคุ้มครองของประชาธิปไตยอยู่ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ และถึงแม้พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองของแผ่นดินสยามชั่วคราว เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๕ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. ๒๔๗๕ หากแต่เมื่อได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ รัฐสภาเป็นระบบสภาคู่ หรือระบบสองสภาจุดกำเนิดของคณะวุฒิสภาถึงจะมาจากรัฐธรรมนูญของอาณาจักรไทย เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๙ แต่ในรัฐธรรมนูญดังกล่าวให้ใช้คำว่า พฤษสภาโดยเป็นรูปแบบของสภาคู่รัฐสภาประกอบด้วย สภานิติบัญญัติ สภานิติบัญญัติแห่งชาติหน้าที่ สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และ

^๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สารประธานรัฐสภาประธานสภาผู้แทนราษฎร นายโกศล พลกุล ประจำปี ๒๕๔๘-๒๕๔๙, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๔๙), หน้า ๙๔.

^๒ ปรีชา นันทพฤกษา, พฤติกรรมของบุคคลในองค์กร, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๖), หน้า ๑๔.

รัฐสภาระยะเริ่มแรกของการมีจุดประสงค์ของรัฐธรรมนูญอาจจะต้องใช้วุฒิสภาเป็นเหมือนกับพี่เลี้ยงของผู้แทนราษฎร เนื่องจากมีอำนาจในหน้าที่ในการเป็นคณะตุลาการวิสามัญ และยังรวมถึงอำนาจที่จะเลือกบุคคลที่มีอำนาจในหน้าที่การตรวจสอบของคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกระทำหรือพิจารณาในงานอันสมควรหากแต่่มองในภาพรวมแล้ว วุฒิสภานั้นในระบอบของสภา จะมีอำนาจที่มากกว่าหรือน้อยกว่าสภากลางก็เป็นได้ หรืออาจจะมีบทบาทอย่างน้อยแค่ไหน แล้วแต่รัฐธรรมนูญของแต่ละประเทศ^๓

ประเทศไทยปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในระบอบรัฐสภา ซึ่งได้มีการใช้ระบอบรัฐสภาทั้งในรูปแบบของสภาเดียว และสองสภาขึ้นอยู่กับสถานการณ์การเมืองและบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในช่วงนั้น ๆ สำหรับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดให้ปกครองในรูปแบบของสองสภาอันประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาซึ่งเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ทำหน้าที่หลักในการตรากฎหมาย ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และหน้าที่อื่น ๆ โดยกำหนดให้วุฒิสภามีหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมาย และตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ วุฒิสภาจึงถือเป็นส่วนหนึ่งของฝ่ายนิติบัญญัติที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบการเมืองการปกครองของไทย อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภามีความสำคัญ เพราะเป็นตัวกำหนดองค์ประกอบและที่มาตลอดจนบทบาทของสมาชิกวุฒิสภา แต่ตัวอำนาจหน้าที่เองขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของการจัดให้มีวุฒิสภานั้นเอง หากศึกษาวุฒิสภาต่างประเทศและของไทยก็จะพบว่าความมุ่งหมายให้มีวุฒิสภาหรือสภาที่สองจะมีเหตุผลต่าง ๆ กันซึ่งจะเป็นกำหนดอำนาจหน้าที่และบทบาทของสมาชิกวุฒิสภา วุฒิสภาในฐานะผู้แทนมลรัฐในระบบสหรัฐ ซึ่งมีเหตุผลในการก่อตั้งวุฒิสภาประเภทนี้ให้เป็นผู้แทนมลรัฐ ในระบบสหรัฐและเป็นผู้รักษาประโยชน์ของมลรัฐตามรัฐธรรมนูญ ดังนั้น วุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจเท่ากันหรือมากกว่าผู้แทนราษฎร เช่น วุฒิสภาของประเทศสหรัฐอเมริกา วุฒิสภาในกลุ่มประเทศละตินอเมริกา หรือวุฒิสภาของประเทศฟิลิปปินส์และประเทศเยอรมัน^๔

ในด้านวิวัฒนาการของสมาชิกวุฒิสภานั้นที่มาของสมาชิกวุฒิสภาครั้งแรกมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๔๘๙ อันเป็นการเลือกตั้งทางอ้อม คือประชาชนเลือกตั้งตัวแทนเข้ามาเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา แต่ต่อมาได้เปลี่ยนแปลงให้มาจากการแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้คัดเลือกและถวายให้พระมหากษัตริย์โปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และได้มีการเปลี่ยนไปมาโดยมาจากประชาชนเลือกตั้ง และมาจากทั้งการเลือกตั้งในแต่ละจังหวัดบวกกับการสรรหา ระยะเริ่มแรกจุดประสงค์ของรัฐธรรมนูญอาจต้องการให้วุฒิสภาเป็นเสมือนพี่เลี้ยงของสภาผู้แทนราษฎร เพราะมี

^๓ วุฒิสภา ประเทศไทย, ความหมายที่แท้จริงของวุฒิสภา คืออะไร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://senateguru.com> [๑๒ กันยายน ๒๕๖๒].

^๔ บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และปัทมา สุกก่าปัง, บทบาทและอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๔๐, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๔๓), หน้า ๑๒.

อำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบกลั่นกรองกฎหมาย มีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบ และมีอำนาจหน้าที่ในการเป็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน รวมทั้งมีอำนาจเลือกบุคคลที่เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือมิได้เป็นสมาชิกวุฒิสภาร่วมเป็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเพื่อกระทำการหรือพิจารณาสอบสวนกิจกรรมอันอยู่ในวงงานของรัฐสภาแต่หากมองในภาพรวมวุฒิสภาเป็นอีกสภาหนึ่งในระบบสภา อาจจะมีอำนาจมากกว่าหรือน้อยกว่าสภาล่าง หรือมีบทบาทมากน้อยแค่ไหนเพียงใดนั้นย่อมสุดแล้วแต่รัฐธรรมนูญของแต่ละประเทศ^๕ ดังนั้น ความสำคัญของการเลือกสมาชิกวุฒิสภานับว่ามีความสำคัญยิ่งต่อคนไทยทุกคนที่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมโดยการสมัครเข้ารับเลือกสมาชิกวุฒิสภาเข้าไปทำหน้าที่ในสภาสูงเป็นตัวแทนของประชาชนคนไทย ในการตรากฎหมายเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมและประเทศชาติ และคัดกรองบุคคลนักการเมืองหรือคนดีทำงานในองค์กรสำคัญต่าง ๆ ให้สามารถพัฒนาบ้านเมืองให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นได้^๖

๑.๑.๒ ความสำคัญของปัญหา

จากสภาพปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองของไทยในปัจจุบันที่ค่อนข้างรุนแรงและมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นนั้น การที่สังคมมีความแตกแยกกันแบ่งกันเป็นฝ่าย จะมีองค์กรใดบ้างที่สามารถช่วยแก้ไขหรือลดความขัดแย้งดังกล่าว ซึ่งวิธีแก้ไข ความขัดแย้งที่ได้ผลประการหนึ่งก็คือ “การปฏิรูปการเมือง” เมื่อพิจารณาถึงประเด็นเกี่ยวกับประเด็นการปฏิรูปการเมือง ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิรูปการเมืองก็เป็นเรื่องยากที่จะสำเร็จ เพราะนักการเมืองเป็น ผู้มีอำนาจตามรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุนี้วุฒิสภาในฐานะอยู่ในภาคส่วนสำคัญทางการเมืองจะสามารถช่วยในการปฏิรูปการเมืองไทยได้หรือไม่เพียงใด ซึ่งหากกลไกขององค์กรสำคัญทางการเมืององค์กรนี้สามารถทำให้เกิดระบบการทำงานที่เอื้อต่อการผลักดันการเปลี่ยนแปลงและรองรับปัญหาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงไปในขณะเดียวกัน ก็จะสามารถบรรลุเป้าหมายในการปฏิรูปการเมืองของระบบการเมืองไทยโดยรวมในระยะยาวต่อไป

การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ภายหลังจากที่ได้มีการรัฐประหารและประกาศให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และต่อมาเมื่อวันที่ ๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๔๐ ก ได้ประกาศบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยที่ยังคงให้รัฐสภาประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยกำหนดที่มาของสมาชิกวุฒิสภาไว้เป็นสองส่วนด้วยกัน กล่าวคือ ในบท

^๕ ประจักษ์ ศิริบัณฑิตกุล, ปทานุกรม ฉบับหลวง, (กรุงเทพมหานคร : ประจักษ์การพิมพ์, ๒๕๒๔), หน้า ๑๓๙.

^๖ สื่อความรู้ต้นแบบเลือกตั้งท้องถิ่น องค์ความรู้การเลือกตั้ง, การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: https://www.ect.go.th/ect_th/news_page.php?nid=28 [๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

หลักและในบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ ในบทหลักของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคน ซึ่งมาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคมโดยในการแบ่งกลุ่มต้องแบ่งในลักษณะที่ทำให้ประชาชนซึ่งมีสิทธิสมัครรับเลือกทุกคนสามารถอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้ การแบ่งกลุ่ม จำนวนกลุ่ม และคุณสมบัติของบุคคลในแต่ละกลุ่ม การสมัครและรับสมัครหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกันเอง การได้รับเลือก จำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่จะพึงมีจากแต่ละกลุ่ม การขึ้นบัญชีสำรอง การเลื่อนบุคคลจากบัญชีสำรองขึ้นดำรงตำแหน่งแทน และมาตรการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้การเลือกกันเองเป็นไปโดยสุจริต และเที่ยงธรรมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้การเลือกตั้งกล่าวเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม จะกำหนดมิให้ผู้สมัครในแต่ละกลุ่มเลือกบุคคลในกลุ่มเดียวกัน หรือจะกำหนดให้มีการคัดกรองผู้สมัครรับเลือก ด้วยวิธีการอื่นใดที่ผู้สมัครรับเลือกมีส่วนร่วมในการคัดกรองก็ได้การดำเนินการตามวรรคสอง ให้ดำเนินการตั้งแต่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศเพื่อให้สมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้แทนพวงชนชาวไทยในระดับประเทศ^๗

การเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๒๕๐ คน ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดไว้ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ เห็นประสิทธิผลมากน้อยเพียงใดสามารถพัฒนาเปลี่ยนแปลงประเทศให้มีความเจริญ รุ่งเรือง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปฏิบัติหน้าที่ตามยุทธศาสตร์ตรงตามเป้าหมายที่ได้วางไว้หรือไม่

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐” ทั้ง ๓ ด้าน คือ ๑) การปฏิบัติหน้าที่ด้านการกลั่นกรองกฎหมาย ๒) การปฏิบัติหน้าที่ด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ๓) การปฏิบัติหน้าที่ด้านการพิจารณาให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระว่าทั้ง ๓ ด้านนี้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด ตรงตามเป้าหมายและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติไว้หรือไม่ โดยใช้หลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติมากน้อยเพียงใด

^๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, มาตรา ๑๐๗, ฉบับพิมพ์ตามราชกิจจานุเบกษา, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด พิมพ์อักษร, ๒๕๖๐), หน้า, ๓๐.

๑.๒ คำถามการวิจัย

๑.๒.๑ สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นอย่างไรบ้าง

๑.๒.๒ ปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มีอะไรบ้าง

๑.๒.๓ การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ควรเป็นอย่างไร

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๓.๑ เพื่อวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑.๓.๒ เพื่อศึกษาปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑.๓.๓ เพื่อเสนอการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑.๔. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยโดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาไว้ ดังนี้

(๑) องค์ประกอบในประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ๑) การผลิต ๒) ประสิทธิภาพ ๓) ความพึงพอใจ ๔) การปรับเปลี่ยน ๕) การพัฒนา

(๒) สภาพทั่วไปของประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยศึกษาเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยโดยใช้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ใน ๔ ด้าน คือ ปัจจัยภายนอก ๑) จุดแข็ง ๒) จุดอ่อน ปัจจัยภายใน ๓) โอกาส ๔) อุปสรรค

(๓) ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จากความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่

เชี่ยวชาญด้านสมาชิกวุฒิสภา ใน ๓ ด้าน คือ ๑) ด้านการกลั่นกรองกฎหมาย ๒) ด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ๓) ด้านการพิจารณา ให้เห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

(๔) การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามาตรฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ๑) หมั่นประชุมกันเนื่องเนติย์ ตรงต่อเวลา ๒) พร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุมพร้อมเพรียง ๓) ไม่บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ (เคารพกฎหมาย กฎระเบียบ กฎจารีตประเพณี) ๔) ให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ (ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ) ๕) ไม่ข่มเหงสตรี (ไม่รังแกสตรี ให้เกียรติสตรี คุ่มครองสตรี) ๖) เคารพบูชาสักการะเจดีย์ (การเคารพบุคคลต้นแบบ บุคคลที่ดี บุคคลตัวอย่าง) ๗) ให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล (ให้ความเคารพพระสงฆ์ รักษาความถูกต้อง รักษาคนดี)

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ

(๑) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-Interview) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป และองค์ประกอบในการส่งเสริม ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามาตรฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน ๒๕ รูปหรือคน แบ่งเป็น ๔ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ สมาชิกวุฒิสภาและอดีตสมาชิกวุฒิสภา กลุ่มที่ ๒ นักกฎหมายมหาชน กลุ่มที่ ๓ นักวิชาการทางรัฐศาสตร์ กลุ่มที่ ๔ นักวิชาการทางพระพุทธศาสนา

(๒) การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามาตรฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในการนี้ด้วยรูปแบบการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จะเป็นไปในลักษณะของการประชุมกลุ่มเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและข้อมูลตรงตามที่กำหนดไว้ หรือเป็นข้อค้นพบใหม่ ซึ่งเกิดจากการสนทนาโดยมีประเด็นปัญหาที่เจาะจงกับกลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ๑) กลุ่มสมาชิกวุฒิสภาและอดีตสมาชิกวุฒิสภา ๒) กลุ่มนักกฎหมายมหาชน ๓) กลุ่มนักวิชาการทางรัฐศาสตร์ ๔) กลุ่มนักวิชาการทางพระพุทธศาสนา จำนวนทั้งสิ้น ๑๓ รูปหรือคน ทั้งนี้กลุ่มประชากรที่กล่าวมาได้รับการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น การจัดสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จึงเป็นไปในลักษณะของการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อพิจารณาผลการวิจัยเบื้องต้นของผู้วิจัยว่ามีความเหมาะสมและเป็นไปตามวัตถุประสงค์และกรอบของการวิจัยมากน้อยเพียงใด

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามาตรฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

๑. ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ถึงเดือน ธันวาคม ๒๕๖๓ รวมระยะเวลา ๑๔ เดือน
๒. ข้อมูลที่ผู้วิจัยจะทำการศึกษาเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓
๓. ข้อมูลที่ผู้วิจัยจะทำการศึกษาเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑.๕. นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ประสิทธิภาพ หมายถึง ตัวชี้วัดในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่บรรลุเป้าหมาย ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ผลงานออกมามี การปฏิบัติหน้าที่ในสิ่งที่ถูกต้อง โดยสามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการกลั่นกรองกฎหมาย ด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการพิจารณา ให้เห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ โดยมี ๕ ด้าน คือ

๑. การผลิต Production หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ด้านการกลั่นกรองกฎหมาย ด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการพิจารณา ให้เห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ โดยการผลิตผลงานที่มีคุณภาพ ตรงเป้าหมาย การผลิตผลงานออกมามีตรงตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดไว้

๒. ประสิทธิภาพ Efficiency หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ด้านการกลั่นกรองกฎหมาย ด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการพิจารณา ให้เห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ เป็นผลสำเร็จตรงตามเวลา มีความคุ้มค่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดไว้

๓. ความพึงพอใจ Satisfaction หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ด้านการกลั่นกรองกฎหมาย ด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการพิจารณา ให้เห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ที่มีความพึงพอใจของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องของสมาชิกวุฒิสภา ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดไว้

๔. การปรับเปลี่ยน Adaptiveness หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ ด้านการกลั่นกรองกฎหมาย ด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการพิจารณา ให้เห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้ทันยุคทันสมัยและปรับใช้กับยุคปัจจุบัน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่ได้กำหนดไว้

๕. การพัฒนา Development หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ ด้านการกลั่นกรองกฎหมาย ด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการพิจารณา ให้เห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่ง ในองค์กรอิสระ โดยการพัฒนาระบบการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ส่งผลให้เกิดการพัฒนา ในระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดไว้

สภาพการปฏิบัติหน้าที่ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามที่รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดไว้ คือ ด้านการกลั่นกรองกฎหมาย ด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการพิจารณา ให้เห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ โดยมีสภาพแวดล้อมทั้ง ๔ ด้าน คือ

๑. จุดแข็ง Strengths หมายถึง จุดแข็งหรือจุดเด่นหรือข้อได้เปรียบเป็นข้อดีที่เกิดจาก สภาพแวดล้อมภายใน การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ตรงไป ตรงมา มีความซื่อสัตย์ สุจริต เป็น ธรรม เป็นกลาง เห็นประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นหลัก

๒. จุดอ่อน Weakness หมายถึง จุดอ่อนหรือจุดด้อยหรือข้อเสียเปรียบที่เกิดจาก สภาพแวดล้อมภายใน การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ไม่ตรงเป้าหมาย ขาดการประชุม ไม่ลงมติ ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า ผลงานการปฏิบัติหน้าที่ยังไม่เด่นชัด ขาดความเชื่อถือจากประชาชน

๓. โอกาส Opportunity หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมใน การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา เพื่อพัฒนาประชาชนและประเทศให้ประเทศก้าวไกล ส่งเสริม ประชาธิปไตย ปฏิบัติหน้าที่ตามยุทธศาสตร์ชาติที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้

๔. อุปสรรค Threats หมายถึง ข้อจำกัดซึ่งเกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก การปฏิบัติ หน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ที่ยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนด การปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า ผลงาน ยังไม่เป็นที่ประจักษ์

สมาชิกวุฒิสภา หมายถึง สมาชิกวุฒิสภาตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้วุฒิสภาซึ่งมาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความ เชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม โดยในการแบ่งกลุ่มต้องแบ่งในลักษณะที่ทำให้ประชาชนซึ่งมีสิทธิสมัครรับ เลือกทุกคนสามารถอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้ การแบ่งกลุ่ม จำนวนกลุ่ม และคุณสมบัติของบุคคลในแต่ละกลุ่ม การสมัครและรับสมัครหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกันเอง การได้รับเลือก จำนวนสมาชิก วุฒิสภาที่จะพึงมีจากแต่ละกลุ่มการขึ้นบัญชีสำรอง การเลื่อนบุคคลจากบัญชีสำรองขึ้นดำรงตำแหน่ง แทน และมาตรการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้การเลือกกันเองเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้เป็นไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา และเพื่อประโยชน์ในการ

ดำเนินการให้การเลือกตั้งกล่าวเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดไว้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมายถึง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ โดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา (นายกรัฐมนตรี) ผู้ลงนามสนองบรมราชโองการ

การปฏิบัติหน้าที่ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไว้ ๓ ด้าน คือ

๑. การกลั่นกรองกฎหมาย หมายถึง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรี ระบุไว้ในนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภา การพิจารณาอนุมัติพระราชกำหนด การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

๒. การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน หมายถึง การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน หมายถึง การควบคุมดูแลหรือตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรีหรือฝ่ายบริหารให้เป็นไปตามคำแถลงนโยบายที่ให้ไว้ต่อรัฐสภา รวมทั้งบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน จึงเป็นอำนาจหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ในระบบรัฐสภา ผู้ที่มีอำนาจควบคุม

๓. การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หมายถึง ถวายคำแนะนำ เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยแต่งตั้งบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ หลังจากที่ถูกวุฒิสภาได้ดำเนินการตามกระบวนการคัดเลือกมาแล้ว องค์กรเหล่านั้นประกอบด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ให้ความเห็นชอบ อันเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้ได้บุคคลผู้จะปฏิบัติหน้าที่สำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ ก่อนที่จะนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป เช่น การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์ และผู้ทรงคุณวุฒิในการบริหารราชการแผ่นดินเป็นตุลาการศาลปกครองสูงสุดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนตุลาการในศาลปกครองสูงสุดทั้งหมดซึ่งได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองการแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองให้ดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุด การแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติด้วย

อภิธานิยธรรม ๗ หมายถึง เป็นหลักธรรมสำหรับใช้ในการปกครอง เพื่อป้องกันมิให้การบริหารหมู่คณะเสื่อมถอย แต่เป็นการส่งเสริมให้เจริญในการปฏิบัติหน้าที่การบริหารบ้านเมืองให้เกิดความสามัคคี สามารถนำไปใช้ได้ทั้งหมู่ชนและผู้บริหารบ้านเมือง คือ อภิธานิยธรรมสำหรับหมู่ชนและการบริหารบ้านเมือง เป็นหลักในการปกครอง โดยปฏิบัติตามหลักการร่วมรับผิดชอบที่จะช่วยป้องกันความเสื่อม นำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองโดยส่วนเดียว มี ๗ ข้อ คือ

๑. หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ตรงต่อเวลา หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ตามหน้าที่ในตำแหน่งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันโดยสม่ำเสมอ เช่น เมื่อเป็นสมาชิกวุฒิสภาถึงเวลาประชุมก็ต้องเข้าร่วมประชุม พร้อมกันลงมติในที่ประชุม การมาประชุมด้านการกลั่นกรองกฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การพิจารณาให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หมั่นประชุมเพื่อให้ได้ข้อยุติ และต้องตรงต่อเวลา เพื่อให้เรื่องที่ประชุมนั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีตามหลักการที่ได้วางไว้

๒. พร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุมพร้อมเพรียง หมายถึง การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา เมื่อมีประชุมก็ต้องทำหน้าที่และตรงต่อเวลา เพื่อพิจารณาและเห็นชอบในราชการแผ่นดิน การลงมติ และร่วมกันหาแนวทางบริหารและรักษาประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ

๓. ไม่บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ (เคารพกฎหมาย กฎระเบียบ กฎจารีตประเพณี) หมายถึง การเคารพกฎ กติกาในการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาต้องวางตนตามข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ถือเป็นปฏิบัติมั่นอยู่ในบทบัญญัติใหญ่ที่วางไว้เป็นธรรมนูญ เช่น สมาชิกวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ที่ต้องทำตามหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้

๔. ให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ (ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ) หมายถึง ให้ความเคารพ ที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ การให้เกียรติประธานสภาในการประชุมสภาประธานวุฒิสภา และรับฟังความคิดเห็นของท่านในฐานะที่เป็นผู้รู้และมีประสบการณ์

๕. ไม่ข่มเหงสตรี (ไม่รังแกสตรี ให้เกียรติสตรี ค้ำครองสตรี) หมายถึง การเคารพสิทธิซึ่งกันและกันในการทำบทบาทและหน้าที่ในสภา ให้ความคุ้มครองสตรี ส่งเสริมบทบาทของสตรี ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพความเสมอภาคของสตรี สร้างความเข้มแข็งให้สตรี

๖. เคารพบูชาสักการะเจดีย์ (การเคารพบุคคลต้นแบบ บุคคลที่ดี บุคคลตัวอย่าง) หมายถึง การเคารพบุคคลต้นแบบที่เป็นตัวอย่างในการปฏิบัติหน้าที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ การเคารพต่อภูกของสภา ซึ่งเป็นสถานที่ทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ไม่ละเลย พิธีเคารพบูชาอันพึงทำต่ออนุสรณ์สถานที่สำคัญตามประเพณีที่ดั่งาม หรือการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ

๗. ให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล (ให้ความเคารพพระสงฆ์ รักษาความถูกต้อง รักษาคนดี) หมายถึง ให้ความเคารพผู้ที่เป็นคนดี เคารพภิกษุสงฆ์ ยึดหลักการเป็นหลักในการ

ปฏิบัติหน้าที่ ทำหน้าที่ด้วยความสามารถรักษาภาระเบี่ยงของสังคมอย่างเคร่งครัด ทะนุบำรุง
คุ้มครองพระสงฆ์ซึ่งเป็นผู้สืบทอดพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ตลอดไป

๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๖.๑ ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑.๖.๒ ได้รู้ถึงปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตาม
รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑.๖.๓ ได้เสนอการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของ
สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑.๖.๔ ผลการวิจัยนี้สามารถนำองค์ความรู้เกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของ
สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไปใช้กับหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องได้

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบและประเด็นในการศึกษาให้ได้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ๒.๑ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล
- ๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ สมาชิกวุฒิสภา
- ๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
- ๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับบอปรธานิยธรรม ๗
- ๒.๕ บริบทเรื่องที่วิจัย
- ๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล

ประสิทธิผลเป็นตัวชี้วัดในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่บรรลุเป้าหมาย ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ผลงานออกมาดี การปฏิบัติหน้าที่ในสิ่งที่ถูกต้อง โดยสามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการมีความสำคัญมากขององค์กร การบริหารองค์กรจะประสบความสำเร็จ องค์กรจะอยู่รอดและมีความมั่นคงจะขึ้นอยู่กับประสิทธิผล องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งเป้าหมาย มีประสิทธิผลเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จขององค์กร มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของประสิทธิผลไว้ดังนี้

๒.๑.๑ ความหมายของประสิทธิผล

ประสิทธิผล หมายถึง เกณฑ์ที่ใช้วัดความสำเร็จของการบริหาร ที่มีการพิจารณาทั้งในผลผลิตที่ทำได้ และความสามารถส่วนบุคคลของผู้บริหาร คือ ความมีประสิทธิภาพ (effectiveness) หมายถึง การวัดผลงานที่ทำได้เทียบกับเป้าหมาย ถ้าหากสามารถทำได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ก็แสดงว่า การทำงานมีประสิทธิภาพสูง หรืออีกนัยหนึ่ง Effective หมายถึง ความมีประสิทธิภาพหรือการ

ทำงานที่ได้ผลโดยสามารถทำงานได้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้^๙ และประสิทธิผลความสามารถในการเลือกเป้าหมายที่เหมาะสมและบรรลุเป้าหมายนั้น ๆ ประสิทธิผลจึงวัดกันที่ว่าองค์การสามารถสนองผู้บริโภคนสินค้าหรือบริการที่เป็นต้องการหรือไม่ และสามารถบรรลุในสิ่งที่พยายามจะทำมากน้อยเพียงใด^{๑๐} โดยประสิทธิผล คือ ความสำเร็จของผลการปฏิบัติงานที่เป็นไปหรือบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การ^{๑๑} ทั้งนี้ ประสิทธิผล คือ ผลงานของกลุ่มซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้นประสิทธิผล คือ ความสำเร็จที่สามารถทำหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหารที่สามารถใช้ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการบริหารงานเพื่อนำมาทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดผลตามเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้^{๑๒} ซึ่งผลสำเร็จของงานที่เป็นไปตามความมุ่งหวัง (Purpose) ที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ (Objective) หรือเป้าหมาย (Goal) และเป้าหมายเฉพาะ (Target) ซึ่งประกอบด้วย

๑. เป้าหมายเชิงปริมาณจะกำหนดชนิดประเภทและจำนวนของผลผลิต สุกท้ายต้องการที่ได้รับเมื่อการดำเนินงานเสร็จสิ้นลง

๒. เป้าหมายเชิงคุณภาพจะแสดงถึงคุณค่าของผลผลิตที่ได้รับจากการดำเนินงานนั้น ๆ

๓. มุ่งเน้นที่จุดสิ้นสุดของกิจกรรมหรือการดำเนินงานว่าได้ผลตามที่ตั้งไว้หรือไม่

๔. มีตัวชี้วัดที่ชัดเจน^{๑๓}

ประสิทธิผลขององค์การ หมายถึง การพิจารณาผลของการทำงานที่สำเร็จลุล่วงตั้งประสงค์หรือคาดหวังไว้เป็นหลัก และความสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิภาพนี้ อาจเกิดจากการปฏิบัติงานที่ไม่ประหยัดหรือไม่มีประสิทธิภาพก็ได้ ทั้งนี้เป็นเพราะประสิทธิภาพเป็นเรื่องของการปฏิบัติงานให้ได้ผลสูงสุด ส่วนประสิทธิผลเป็นเรื่องของการนำเอาผลงานที่สำเร็จดังที่คาดหวังไว้มา

^๙ ธงชัย สันติวงษ์, **องค์การและการบริหาร การศึกษาจัดการแผนใหม่**, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๓), หน้า ๒๒.

^{๑๐} วิทยา ด้านธำรงกุล, **การบริหาร**, (กรุงเทพมหานคร : เวิร์ดเวฟ เอ็ดดูเคชั่น จำกัด, ๒๕๔๖), หน้า ๒๗.

^{๑๑} รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร, **แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลและประสิทธิภาพขององค์กร. ในประมวลสารชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ ๙-๑๒**, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมวิธีราช, ๒๕๓๖), หน้า ๑๖๙.

^{๑๒} เปรมสุรีย์ เชื่อมทอง, **จิตลักษณะของผู้บริหารและสภาวะของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียน, ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๙), หน้า ๙.

^{๑๓} วีระพันธ์ เขมะนุเชษฐ์, **ความหมายของประสิทธิภาพ และประสิทธิผล**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://bankusayei.blogspot.com/2015/01/blog-post.html> [๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

พิจารณา^{๑๔} โดยประสิทธิผลขององค์การ จะประสบความสำเร็จเพียงใดในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย^{๑๕} และประสิทธิผลมีความสำคัญอย่างยิ่งในศาสตร์ทางการบริหารและองค์การเป็นการตัดสินใจขั้นสุดท้าย ว่าการบริหารองค์การประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด องค์การจะอยู่รอดและมีความมั่นคงจะขึ้นอยู่กับประสิทธิผลองค์การจะล่มสลายไปในที่สุด ดังนั้น จึงมีความสำคัญต่อองค์การดังนี้

๑. ช่วยตรวจสอบวัตถุประสงค์การจัดตั้งองค์การ การจัดตั้งองค์การย่อมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน เพื่อดำเนินงานให้เป็นไปตามความต้องการหรือไม่

๒. ประเมินผลการดำเนินงานกับแผนงานที่กำหนด การดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมย่อมต้องมีการวางแผนกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดสรรทรัพยากรการใช้อำนาจหน้าที่การบริหาร การปฏิบัติงาน ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน

๓. ประเมินผลสำเร็จกับวัตถุประสงค์ เปรียบเทียบผลงานที่ดำเนินการได้ตามแผนงานกับวัตถุประสงค์ขององค์การที่คาดหวัง ถ้าผลงานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และความคาดหวังขององค์การ

๓.๑ ประสิทธิภาพของบุคคล

๓.๒ ประสิทธิภาพขององค์การ

การมีประสิทธิผล โดยประสิทธิผลอาจพิจารณาเป็น ๒ ระดับ คือ

๑. ประสิทธิภาพของบุคคล คือ ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถปฏิบัติงานใด ๆ หรือปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ แล้วประสบผลสำเร็จทำให้เกิดผลโดยตรงและครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ ผลที่เกิดขึ้นมีลักษณะคุณภาพ เช่น ความถูกต้อง ความมีคุณค่า เหมาะสมและดีกับงาน ตรงกับความคาดหวังและความต้องการของหมู่คณะสังคม และผู้จะนำผลนั้นไปใช้เป็นผลที่ได้จากการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ประสิทธิภาพขององค์การ คือ การเน้นไปที่ผลรวมขององค์การ ซึ่งก็สืบและคณะ (Gibson and Other, ๑๙๘๒) อธิบายถึงเกณฑ์ของควมมีประสิทธิภาพขององค์การว่าประกอบด้วยตัวบ่งชี้ ๕ ตัว คือ

๑. การผลิต (Production)

๒. ประสิทธิภาพ (Efficiency)

๓. ความพึงพอใจ (Satisfaction)

^{๑๔} สมพงษ์ เกษมสิน, การบริหาร, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิชย์, ๒๕๒๓), หน้า ๒๖.

^{๑๕} พิทยา บวรวัฒนา, ทฤษฎีองค์การสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๑), หน้า ๖๘.

๔. การปรับเปลี่ยน (Adaptiveness)

๕. การพัฒนา (Development)^{๑๖}

ประสิทธิผลขององค์การ คือ ๑.เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์การ และ ๒.หนทางหรือเครื่องมือ ซึ่งองค์การใช้ในการรักษาไว้ซึ่งความเป็นองค์การและเป้าหมายให้ได้ สำหรับเป้าหมายสำคัญขององค์การทั่ว ๆ ไปนั้นมีดังนี้ ๑) ผลผลิตสูง (Output) สามารถบรรลุถึงจุดหมายที่องค์การได้ตั้งไว้ไม่ว่าจะโดยปริมาณหรือคุณภาพ ๒) ความสามารถที่จะปรับตัวเข้าได้กับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์การโดยไม่เสียความมั่นคง และ ๓) รักษาไว้ซึ่งทรัพยากรทั้งมนุษย์และวัสดุอุปกรณ์^{๑๗} ซึ่งระดับของความเหมาะสมระหว่างเป้าหมายขององค์การกับผลผลิต โดยพิจารณาจากการที่องค์การสามารถดำเนินการได้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์การที่ได้กำหนดไว้^{๑๘} โดย ชีตความสามารถขององค์การที่จะดำเนินการผลิตเพื่อก่อให้เกิดผลผลิตสำเร็จตามเป้าหมายต่าง ๆ ที่องค์การกำหนดขึ้น^{๑๙} ทั้งนี้ ประสิทธิภาพมี ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การ ซึ่งในแต่ละระดับของประสิทธิภาพจะมีปัจจัยที่เป็นเหตุผลแตกต่างกันดังนี้ ๑) ประสิทธิภาพระดับบุคคล (Individual Effectiveness) เป็นการเน้นผลการปฏิบัติงานเฉพาะบุคคลหรือสมาชิกในองค์การที่ทำงานตามหน้าที่และตำแหน่งในองค์การ ซึ่งโดยทั่วไปผู้บังคับบัญชาประเมินผลระดับบุคคล โดยใช้กระบวนการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาการขึ้นค่าตอบแทนหรือการให้รางวัลตอบแทนเป็นปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิภาพระดับบุคคล ได้แก่ ความสามารถ (Ability) ทักษะ (Skills) ความรู้ (Knowledge) เจตคติ (Attitude) แรงจูงใจ (Motivation) และความเครียด (Stress) ๒) ประสิทธิภาพระดับกลุ่ม (Group Effectiveness) เป็นภาพรวมของกลุ่มบุคคลที่เป็นสมาชิกในองค์การที่ทำงานตามหน้าที่และตำแหน่งในองค์การ เป็นปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิภาพระดับกลุ่มอื่น ได้แก่ ความสามัคคี (Cohesiveness) ภาวะผู้นำ (leadership) โครงสร้าง (Structure) สถานภาพ (Status) บทบาท (Roles) และบรรทัดฐาน (Norms) ๓) ประสิทธิภาพระดับองค์การ (Organizational Effectiveness) เป็นภาพรวมของประสิทธิภาพระดับบุคคลและระดับกลุ่ม เป็นปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิภาพระดับองค์การอื่น ได้แก่ สภาพแวดล้อม (Environment) เทคโนโลยี (Technology) กล

^{๑๖} ธงชัย สันติวงษ์, การบริหารงานบุคคล, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๗), หน้า ๒๕.

^{๑๗} A.S Gergopoulos, Tannenbaum, “ The Study of Organizational Effectiveness” , (American Sociological Review, vol, October, 1975), pp. 22, 53.

^{๑๘} Mic T. Hannan and John Freeman, “ Obstacles to the Comparative Study of Effectiveness” in Perspectives on Organizational Effectiveness, ed. J. Penning and P. Goodman (San Francisco: jossey-Bass,1977), p.109.

^{๑๙} Judith R Gordon and Others, “Management and Organization”, (Boston: Allyn and Bacon, 1990), p.14.

ยุทธ์ (Strategy) โครงสร้าง (Structure) กระบวนการต่าง ๆ (Process) และวัฒนธรรม (Culture) โดยที่ประสิทธิผลองค์การทั้ง ๓ ระดับมีความสัมพันธ์กันซึ่งประสิทธิผลของ บุคคลและกลุ่มนั่นเอง นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นอีกหลายประการ เช่น ชนิดขององค์การงานที่องค์การทำและเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำงานขององค์การ^{๒๐}

สรุปได้ว่า ประสิทธิผลเป็นเกณฑ์ที่ใช้วัดความสำเร็จของการบริหาร ที่มีการพิจารณาทั้งในผลผลิตที่ทำได้ และความสามารถส่วนบุคคลของผู้บริหาร ในการบริหารองค์กรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประสิทธิผล เป็นคุณภาพ ความน่าเชื่อถือ ความพึงพอใจ ผลสำเร็จที่ได้ตั้งไว้ตามวัตถุประสงค์

๒.๑.๑ หลักประสิทธิผล (Effectiveness)

ประสิทธิผล หมายถึง การใช้เวลาอย่างรวดเร็วและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า แต่ยังไม่แน่ว่า ผลที่ได้จะเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ผลงานของรัฐบาลต้องเป็นไปเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและประเทศชาติ และการดำเนินการนั้นต้องใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่สุด เกิดผลเสียหรือผลกระทบที่น้อยที่สุดการดำเนินการนั้น ๆ ต้องใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่สุดเกิดผลเสียหรือผลกระทบที่น้อยที่สุดรวมทั้งการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า และหลีกเลี่ยงผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลนั้นต้องให้เกิดความสมดุลของประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความคุ้มค่า ประสิทธิผล ประกอบไปด้วย ๑) ผลเป็นไปตามที่คาดหมาย ๒) ผลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ๓) ผลเป็นไปตามเป้าหมาย ด้านเป้าหมายเชิงปริมาณ ด้านเป้าหมายเชิงคุณภาพ หลักประสิทธิผลนั้นโดยปกติแล้ว เมื่อกล่าวคู่กันกับหลักประสิทธิภาพโดยที่หลักประสิทธิผลนั้นจะมุ่งสู่การปฏิบัติงานที่บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เมื่อกล่าวถึงการปฏิบัติราชการ ก็จะต้องมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและอยู่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางองค์การ มีกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบที่มีมาตรฐาน มีการจัดการความเสี่ยงมุ่งเน้นการปฏิบัติงานเป็นเลิศ มีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งหลาย ๑) ความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ๒) ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจ ๓) กระบวนการปฏิบัติงานที่มีมาตรฐาน ๔) ติดตามประเมินผลและพัฒนาต่อเนื่อง การตั้งเป้าหมายต้องตอบสนองต่อความต้องการ ความคาดหวังของประชาชนเป้าหมายดังกล่าวต้องตั้งไว้อย่างชัดเจน ไม่คลุมเครือ ไม่เป็นนามธรรม จึงจะทำให้การปฏิบัติงานถูกต้องไม่เสียเวลา เสียงบประมาณที่ไม่จำเป็นการตั้งเป้าหมายหลักประสิทธิผล ดังนี้ ๑) การกำหนดเป้าหมาย คือ วัดได้ (Measurable) ทำได้ (Achievable) เป็นไปได้ (Realistic) กำหนดได้ (Time) ชัดเจน (Specific) ๒) การวางแผน แผนที่ดีช่วยลดความเสี่ยงในการ

^{๒๐} James L Gibson, **Organization : Behavior Structure Process**, International edition, 10th ed, (U.S.A.: McGraw Hill, Inc, 2000), p.55

เกิดความผิดพลาดของ คือ ผลงานเวลา งบประมาณ ๓) การเปิดเผย โปร่งใสของการกระบวนการ คือ เปิดเผยแผนงาน กระบวนการปฏิบัติงาน ตรวจสอบได้ ๔) เป็นไปตามกฎหมาย ๕) มีการประเมิน ความเสี่ยง คือ เพื่อให้สามารถปรับปรุงข้อบกพร่องและรับกับการเปลี่ยนแปลงได้ การประเมิน ประสิทธิภาพ คือ การประเมินผลผลิตและผลลัพธ์ ประกอบด้วย ๑) ตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการ บรรลุเป้าหมาย ได้แก่ ระดับกระทรวง ระดับกลุ่มภารกิจ ระดับกรม ๒) ตัวชี้วัดระดับความสำเร็จใน การขับเคลื่อนนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล ๓) ตัวชี้วัดร่วมระหว่างกระทรวง การประเมิน ผู้ดำเนินการ คือ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลราชการ การติดตามและประเมินผลนี้กับ โครงการต่าง ๆ การดำเนินงานโครงการทุกโครงการที่ใช้งบประมาณทุกประเภท งบประมาณแผ่นดิน จะต้องได้วัดการตรวจประเมิน^{๒๑}

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพมีความสำคัญต่อองค์กรหรือหน่วยงาน เพราะเป็นตัวชี้วัด ความสำเร็จขององค์กรในการที่จะตัดสินใจว่าองค์กรจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ ประกอบกับ ประสิทธิภาพมีความสำคัญต่อองค์กรมากเช่นกัน หากการดำเนินงานองค์กรไม่มีประสิทธิภาพก็ยาก ที่องค์กรจะตั้งอยู่ได้ ประสิทธิภาพเป็นการทำให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร และประสิทธิภาพ เป็นการทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจและร่วมมือกันปฏิบัติงานให้ได้ผลผลิตที่ต้องการจึงมี ความสัมพันธ์กันทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายภายในเงื่อนไขที่มีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ สูงสุด การบรรลุถึงประสิทธิผลและประสิทธิภาพจึงเป็นที่พึงปรารถนาของทุกองค์กร

ตารางที่ ๒.๑ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีประสิทธิผล

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
ธงชัย สันติวงษ์, (๒๕๔๓, หน้า ๒๒).	ความมีประสิทธิภาพ สามารถทำได้ตามเป้าหมาย ที่วางการทำงานมีประสิทธิภาพสูง
วิทยา ด่านธำรงกุล, (๒๕๔๖, หน้า ๒๗).	ประสิทธิผล ความสามารถในการเลือก เป้าหมายที่เหมาะสมและบรรลุเป้าหมายนั้น ๆ
รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร (๒๕๓๖, หน้า ๑๖๙).	ประสิทธิผล คือ ความสำเร็จของการปฏิบัติงาน ที่เป็นไปหรือบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์
เปรมสุริย์ เชื้อมทอง, (๒๕๓๙, หน้า ๙).	ประสิทธิผล ผลงานของกลุ่มซึ่งเป็นไปตาม เป้าหมายที่วางไว้ ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้
วีระพันธ์ เขมมะนุชเชษฐ์, (๒๕๖๒).	ประสิทธิผลผลสำเร็จของงานที่เป็นไปตามความ มุ่งหวังที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย

^{๒๑} การบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล CGG, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://sites.google.com/site/goodgovernanceinternalaudit/8> [๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

ตารางที่ ๒.๑ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีประสิทธิผล (ต่อ)

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
สมพงษ์ เกษมสิน, (๒๕๒๓, หน้า ๒๖).	ประสิทธิผล การพิจารณาผลของการทำงานที่สำเร็จลุล่วงตั้งประสงค์หรือคาดหวังไว้เป็นหลัก และความสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลเป็นเรื่องของการนำเอาผลงานที่สำเร็จตั้งที่คาดหวังไว้มาพิจารณา
พิทยา บารวัฒนา, (๒๕๓๑, หน้า ๖๘).	ประสิทธิผลจะประสบความสำเร็จเพียงใดในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทั้งทางตรงและทางอ้อม
ธงชัย สันติวงษ์, (๒๕๓๗, หน้า ๒๕).	ประสิทธิผล คือ ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถปฏิบัติงานใด ๆ ประสิทธิผลขององค์การ การเน้นไปที่ผลรวมขององค์การ
A.S Gergopoulos, Tannenbaum (1975, pp. 22, 53).	ประสิทธิผลขององค์การเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์การ หนทางหรือเครื่องมือซึ่งองค์การใช้ในการรักษาไว้ซึ่งความเป็นองค์การและเป้าหมายให้ได้
Mic T. Hannan and John Freeman (1977, p. 109).	ความเหมาะสมระหว่างเป้าหมายขององค์การ องค์การสามารถดำเนินการได้บรรลุตามเป้าหมายขององค์การที่ได้กำหนดไว้
Judith R Gordon and Others (1990, p.14).	ขีดความสามารถขององค์การที่ดำเนินการผลิตเพื่อก่อให้เกิดผลผลิตสำเร็จตามเป้าหมายต่าง ๆ ที่องค์การกำหนดขึ้น
James L Gibson, (2000, p.55).	ประสิทธิผล คือ ระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การ ซึ่งในแต่ละระดับของประสิทธิผลจะมีปัจจัยที่เป็นเหตุผลแตกต่างกัน
การบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล CGG, https://sites.google.com , (๒๕๖๒).	การตั้งเป้าหมายต้องตอบสนองความต้องการ ความคาดหวังของประชาชนเป้าหมายดังกล่าว

๒.๑.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการผลิต

การผลิตเป็นเรื่องสำคัญในสังคมปัจจุบัน การผลิตมีความสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร เพื่อที่จะทำให้บุคคลปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรและมีประสิทธิภาพ จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตมีนักวิชาการได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตไว้ดังนี้

การผลิต (production) หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงปัจจัยการผลิต (input) ที่ใส่ในกระบวนการผลิตออกมาเป็นผลผลิต (output) โดยปัจจัยการผลิตในที่นี้ นอกจากจะหมายถึง ปัจจัยการผลิตในความหมายทั่ว ๆ ไปทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งได้แก่ ที่ดิน และ ทรัพยากรธรรมชาติ แรงงาน ทุน และผู้ประกอบการแล้วยังรวมถึงสินค้าทุกชนิดที่ใช้อยู่ในกระบวนการผลิตด้วย ส่วนผลผลิต หมายถึง สินค้าและบริการทุกชนิดที่ได้จากกระบวนการผลิตนั้น ๆ ดังนั้น การผลิตจึงไม่จำเป็นจะต้องหมายถึงการเปลี่ยนวัตถุดิบออกมาเป็นดังที่เข้าใจกันโดยทั่ว ๆ ไป^{๒๒} ซึ่งการผลิต หมายถึง การนำเอาปัจจัยการผลิตอันได้แก่ ที่ดิน ทุน แรงงาน และความสามารถในการประกอบการมาผ่านกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งภายใต้เทคโนโลยีระดับหนึ่ง ผสมผสานกันเพื่อให้เกิดสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ หรือ การผลิตเป็นกระบวนการเพิ่มคุณค่าหรือประโยชน์^{๒๓} ซึ่งการนำเอาปัจจัยการผลิตต่าง ๆ อันได้แก่ ที่ดิน แรงงาน ทุน วัตถุดิบ และผู้ประกอบการ ไปผ่านกระบวนการผลิตหรือกรรมวิธีในการผลิต จนกระทั่งออกมาเป็นสินค้าหรือบริการสำเร็จรูปเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค เช่น อาหาร เสื้อผ้า ยารักษาโรค บริการขนส่ง เป็นต้น^{๒๔} โดยการผลิตเป็นการสร้างเศรษฐกิจและบริการต่าง ๆ เพื่อบำบัดความต้องการของมนุษย์การผลิตสิ่งของและบริการทุกอย่าง จะต้องเป็นการสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจขึ้นใหม่ การผลิตหรือการสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจขึ้นใหม่อาจจัดอยู่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง คือ ๑.การสร้างรูปร่างผลิตผลขึ้นใหม่ คือ การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปร่างของปัจจัยการผลิตต่าง ๆ เพื่อให้เกิดสินค้าตามลักษณะและรูปร่างที่ต้องการเพื่อเพิ่มความพอใจให้แก่ผู้ใช้ และผู้บริโภคมากที่สุด ๒.การเคลื่อนย้ายผลิตผล คือการเปลี่ยนที่ของผลิตผล เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์และอำนาจบำบัดความต้องการมากขึ้น ๓.การเก็บผลิตผลไว้นานกว่าเวลาที่ต้องการคือการเก็บสินค้าบางอย่างไว้นาน ๆ เพื่อเพิ่มประโยชน์และเพิ่มมูลค่า ๔.การทำให้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเปลี่ยนมือ เช่น การทำหน้าที่เป็นนายหน้า

^{๒๒} นราทิพย์ ชุตินวงศ์, ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค, พิมพ์ครั้งที่ ๘, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘), หน้า ๑๘๓.

^{๒๓} การผลิตและทฤษฎีการผลิต, เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น ๒๒๐๐-๑๐๐๑, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://sites.google.com/site/sersthsastrbeuxngtn22001001/4-kar-phlit-laea-thvdsi-kar-phlit> [๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

^{๒๔} การผลิต หมายถึงอะไร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.truelookpanya.com> [๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

ขายบ้าน เท่ากับเป็นการช่วยดำเนินการโอนเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ในบ้านจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง เจ้าของบ้านใหม่จะเกิดความพอใจที่ได้บ้านมาเป็นกรรมสิทธิ์ของตน^{๒๕}

กระบวนการผลิต (Production process) มีองค์ประกอบที่สำคัญ ๓ ประการ อันได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการแปลงสภาพ (Conversion Process) และผลผลิต (Output) โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๑. ปัจจัยนำเข้า (Input) คือทรัพยากรขององค์การที่ใช้ผลิตทั้งที่เป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตน (Tangible Assets) เช่น วัตถุดิบ เครื่องจักร อุปกรณ์ และสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน (Intangible Assets) เช่น แรงงาน ระบบการจัดการ ข่าวดสาร ทรัพยากรที่ใช้จะต้องมีคุณสมบัติและประโยชน์ใช้สอยที่เหมาะสม และมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำ เพื่อให้สินค้าสำเร็จรูปสามารถแข่งขันทางด้านราคาได้ในท้องตลาด

๒. กระบวนการแปลงสภาพ (Conversion Process) เป็นขั้นตอนที่ทำให้ปัจจัยนำเข้าที่ผ่านเข้ามามีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ

๓. ผลผลิต (Output) เป็นผลได้จากกระบวนการผลิตที่มีมูลค่าสูงกว่าปัจจัยนำเข้าที่รวมกัน อันเนื่องมาจากที่ได้ผ่านกระบวนการแปลงสภาพ ผลผลิตแบ่งเป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ สินค้า (Goods) และบริการ (Service)^{๒๖} ปัจจัยการผลิตทรัพยากรต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อการผลิตสินค้าหรือบริการครอบคลุมทั้งสิ่งที่สามารถจับต้องได้ เช่น วัตถุดิบ เป็นต้น และสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องได้ เช่น แสงสว่าง ความร้อน องค์ประกอบพื้นฐานของปัจจัยการผลิตสามารถแบ่งออกเป็น ๔ ส่วน (๔M) ดังนี้

๑. คนงาน (Man) หมายถึง คนงานที่มีความสามารถตามที่ต้องการในการทำงาน คือ คนงานที่มีความรู้ มีทักษะทางด้านเทคนิคซึ่งจะมีผลต่อประสิทธิภาพการผลิต เช่น พนักงานที่มีความชำนาญย่อมสามารถทำการผลิตได้เร็ว และมีคุณภาพดีกว่าพนักงานที่ไม่มีความชำนาญจำนวนพนักงานที่เหมาะสมสามารถจัดสรรงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอัตราการมาทำงานของพนักงานก็อาจจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการผลิตด้วยเช่นกัน

๒. เครื่องจักร อุปกรณ์ (Machine/Equipment) ไม่ได้หมายถึงเครื่องจักรเท่านั้น แต่ยังรวมอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำงาน คือ เครื่องมือทั้งหมดที่ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดจนงานอื่น ๆ เช่น งานตรวจสอบ งานขนส่ง และงานคงคลัง การมีเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่พร้อม มีสมรรถนะที่ดี จะช่วยให้การผลิตสามารถดำเนินไปได้โดยไม่ติดขัด

^{๒๕} ความหมายของการผลิต, เศรษฐศาสตร์ที่ควรรู้, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://sites.google.com> [๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

^{๒๖} Logisticafe Published, กระบวนการผลิต (production process) คืออะไร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.logisticafe.com> (๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒).

๓. วัตถุดิบ (Material) หมายถึง วัตถุดิบและชิ้นส่วนต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตสินค้าจะผลิตออกมามีคุณภาพดีได้นั้น วัตถุดิบที่จะป้อนเข้าสู่กระบวนการผลิตก็ต้องมีคุณภาพดีด้วย

๔. วิธีการ (Method) หมายถึง มาตรฐานวิธีการทำงาน วิธีการทำงานที่ดีจะช่วยลดความสูญเสียเปล่าในกระบวนการผลิตได้ เช่น วิธีการติดตั้งเครื่องจักรที่ดีจะช่วยลด Set up time นอกจากนี้ยังช่วยให้พนักงานสามารถทำงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ส่งผลให้การผลิตมีประสิทธิภาพมากขึ้น^{๒๗}

สรุปได้ว่า การผลิตเป็นการแปรสภาพทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์เป็นสินค้าหรือบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการมนุษย์ เป็นกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งภายใต้เทคโนโลยีระดับหนึ่ง ผสมผสานกันเพื่อให้เกิดสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การผลิต เป็นกระบวนการเพิ่มคุณค่าหรือประโยชน์

ตาราง ๒.๒ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีการผลิต

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
นราทิพย์ ชูติวงศ์, (๒๕๔๘, หน้า ๑๘๓).	การผลิต กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงปัจจัยการผลิต (input) ที่ใส่ในกระบวนการผลิตออกมาเป็นผลผลิต (output)
การผลิตและทฤษฎีการผลิต, (๒๕๖๒).	การผลิต การนำเอาปัจจัยการผลิตความสามารถในการประกอบการมาผ่านเพื่อให้เกิดสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์
การผลิต หมายถึงอะไร, (๒๕๖๒).	การนำเอาปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ไปผ่านกระบวนการผลิตหรือกรรมวิธีในการผลิต จนกระทั่งออกมาเป็นสินค้า
ความหมายของการผลิตเศรษฐศาสตร์ที่ควรรู้, (๒๕๖๒).	การผลิตเป็นการสร้างเศรษฐกิจทรัพยากรและบริการต่าง ๆ เพื่อบำบัดความต้องการของมนุษย์ การผลิตสิ่งของและบริการทุกอย่าง จะต้องเป็นการสร้างประโยชน์ทางเศรษฐกิจขึ้นใหม่
By Logisticafe Published, กระบวนการผลิต (production process) คืออะไร, (๒๕๖๒).	กระบวนการผลิต (Production process) มีองค์ประกอบที่สำคัญ ๓ ประการ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการแปลงสภาพ และผลผลิต

^{๒๗} จันทนา จันทโร, การบริหารการผลิต ทำอย่างไรให้งานสำเร็จอย่างถูกต้อง, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), ๒๕๓๗), หน้า ๑๗.

ตาราง ๒.๒ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีการผลิต (ต่อ)

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
จันทนา จันทโร, (๒๕๓๗, หน้า ๑๗).	ปัจจัยการผลิต คือ ทรัพยากรต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อการผลิตสินค้าหรือบริการ ครอบคลุมสามารถจับต้องได้

๒.๑.๔ แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพมีความสำคัญมาก และจำเป็นอย่างยิ่งในการทำงานในปัจจุบัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการทำงานและการพัฒนาองค์กรได้อย่างมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ เป็นระบบ ถูกต้อง รวดเร็ว และทำให้การปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

ประสิทธิภาพ หมายถึง ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานให้สำเร็จซึ่งไม่ได้กล่าวถึง ปัจจัยนำเข้าหรือความพึงพอใจ^{๒๘} ซึ่งประสิทธิภาพ ผลการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดความพอใจแก่มวลมนุษย์และให้ผลกำไรจากการปฏิบัติงานนั้นด้วย^{๒๙} ดังนั้นประสิทธิภาพสูงที่สุดนั้นให้ดูจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (input) กับผลผลิต (output) ที่ได้รับออกมาประสิทธิภาพจึงเท่ากับผลผลิตลบด้วยปัจจัยนำเข้าและเป็นการบริการของราชการและองค์กรของรัฐ ก็ควรบวกลงถึงความพึงพอใจของผู้รับบริการ เข้าไปด้วย ซึ่งอาจเขียนสูตรได้ดังนี้

$$E = O - I / S$$

E= Efficiency คือ ประสิทธิภาพของงาน

O= Output คือ ผลผลิตหรือที่ได้รับออกมา

I= Input คือ ปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรทางการบริหารที่ใช้ไป

S= Satisfaction คือ ความพึงพอใจในผลงานที่ออกมา^{๓๐}

ประสิทธิภาพอาจแบ่งได้เป็น ๓ ประเภทใหญ่ ๆ คือ

๑. ประสิทธิภาพจากแง่มุมของค่าใช้จ่าย หมายถึง การใช้ต้นทุนน้อยกว่าผลลัพธ์ หรือการใช้ต้นทุนอย่างคุ้มค่าหรือการทำให้มากขึ้นโดยมีการสูญเสียน้อยลง

^{๒๘} ระพี แก้วเจริญ และชิตยา สุวรรณะชญ, การแบ่งเวลาปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือนในระดับบริหารอาวุโส, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๑๐), หน้า ๕.

^{๒๙} John D. Millet, *Management in the Public Service*, (New York: McGraw Mill Book Company, 1954), p. 4.

^{๓๐} Herbert A. Simon. *Administrative Behavior*. New York: McMilllet Company. Hills, California: Sage Publications, Inc 1960), p 80.

๒. ประสิทธิภาพจากแง่มุมของกระบวนการการบริหาร หมายถึง การทำงานด้วยวิธีการหรือเทคนิคที่สะดวกสบายกว่าเดิม หรือทำงานด้วยความรวดเร็ว หรือการทำงานที่ถูกต้องตามระบบระเบียบขั้นตอนของทางราชการ

๓. ประสิทธิภาพจากแง่มุมของผลลัพธ์ หมายถึง การทำงานที่มีผลกำไรหรือการทำงานให้ทันเวลา หรือการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพหรือการสร้างคามพึงพอใจให้เกิดขึ้นในบรรดาข้าราชการด้วยกันหรือการทำงานให้สัมฤทธิ์ผล^{๓๑} ซึ่งประสิทธิภาพเป็นการกระทำให้เกิดรายได้สูงสุดแต่มีรายจ่ายต่ำสุดซึ่งผู้บริหารจะเป็นผู้ตัดสินใจในการกระทำต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความพึงพอใจของผู้ร่วมงานด้วย คือ สวัสดิการที่ดีและประชาชนในสังคมต้องได้รับประโยชน์ไม่ใช่เสียประโยชน์ หมายความว่า องค์กรจะต้องลดต้นทุนเพื่อให้ค่าใช้จ่ายต่ำแต่จะเอาภาษีจากสังคมมาจ่ายแทนไม่ได้ เช่น การปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษที่เกิดจากการผลิตแต่ไม่ได้หมายความว่า เงินเดือนหรือสวัสดิการของพนักงานต้องต่ำเพื่อลดต้นทุน^{๓๒} โดยประสิทธิภาพ อัตราส่วนที่สะท้อนให้เห็นการเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติงานหนึ่งหน่วยต่อค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปสำหรับการปฏิบัติงานหนึ่งหน่วยนั้น ๆ^{๓๓} แต่ประสิทธิภาพในเชิงการประเมินผลโครงการว่าผลลัพธ์ที่ได้นั้นใช้เวลาค่าใช้จ่าย หรืองบประมาณในการลงทุนน้อยที่สุดหรือไม่^{๓๔} โดยประสิทธิภาพมักจะพิจารณาจากการเปรียบเทียบระหว่างผลผลิตที่ได้กับทรัพยากรที่ใช้ไป หรือเปรียบเทียบระหว่าง Output กับ Input ว่าในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรผลที่ได้มันดีแค่ไหน อย่างไร ซึ่งอาจเปรียบเทียบได้หลายมิติ เช่น มิติทางเศรษฐศาสตร์โดยไม่ใช่เพียงเรื่องเงินแต่อย่างเดียวแต่หมายถึงทรัพยากรอื่น ๆ ที่ใช้ในกระบวนการผลิตนั้น ๆ ด้วย เช่น เวลาหรือวัตถุดิบ มิติทางการบริหารอาจพิจารณาจากความพึงพอใจของสมาชิกในองค์กรต่อวิธีการบริหารเพื่อบรรลุเป้าหมาย มิติทางสังคมอาจพิจารณาจากผลการสะท้อนกลับ^{๓๕} ดังนั้น ประสิทธิภาพเป็นกระบวนการ วิธีการ หรือการกระทำใด ๆ ที่นำไปสู่ผลสำเร็จโดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพยากรทางธรรมชาติ แรงงาน เงินทุน และวิธีการดำเนินการหรือประกอบการ ที่มีคุณภาพสูงสุดในการดำเนินการได้อย่างเต็มศักยภาพ อย่างไรก็ตามการดำเนินการใด ๆ นั้นก็ขึ้นอยู่กับทรัพยากร ณ ขณะนั้นด้วยว่ามีคุณภาพและปริมาณเพียงใด หากมีคุณภาพมากการจะใช้อย่างเต็ม

^{๓๑} ดิน ปรัชญาพฤทธิ และไกรยุทธ ธีรตยา คีนันท์, **ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือน**, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๗), หน้า ๑๒-๑๔.

^{๓๒} ภิญโญ สาธร, **มนุษย์ในองค์กร**, (กรุงเทพฯ: เทมพมหานคร : แพร์พิทยา, ๒๕๓๙), หน้า ๒๔.

^{๓๓} พิทยา บวรวัฒนา, **ทฤษฎีองค์กรสาธารณะ**, (กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภากการพิมพ์, ๒๕๕๒), หน้า ๑๘๑.

^{๓๔} พิริยะ ผลพิรุฬห์, **การวางแผนกลยุทธ์และการวิเคราะห์โครงการ**, (กรุงเทพฯ: ไทยพัฒนารายวันการพิมพ์, ๒๕๕๒), หน้า ๑๓๙.

^{๓๕} สมบูรณ์ ศิริสรหรือรัญ, **สัมมนาทฤษฎีองค์กรและการจัดการ [เอกสารคำสอน]**. (นครปฐม : คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๓), หน้า ๑๒๐.

ศักยภาพได้นั้นจะต้องใช้ในปริมาณน้อยจึงจะเรียกได้ว่ามีประสิทธิภาพ ต่างกันกับทรัพยากรที่มีปริมาณมากแต่คุณภาพต่ำที่จะต้องเลือกวิธีการดึงศักยภาพของทรัพยากรออกมาให้ได้มากที่สุดจึงจะเรียกว่ามีประสิทธิภาพ^{๓๖} ทั้งนี้ประสิทธิภาพเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีลักษณะดังนี้ ๑) ประหยัด (Economy) ได้แก่ ประหยัดต้นทุน (Cost) ประหยัดทรัพยากร (Resources) และประหยัดเวลา (Time) ๒) เสร็จทันตามกำหนดเวลา (Speed) ๓) คุณภาพ (Quality) โดยพิจารณาทั้งกระบวนการตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า (Input) หรือวัตถุดิบ มีการคัดสรรอย่างดีมีกระบวนการดำเนินงาน กระบวนการผลิต (Process) ที่ดี และมีผลผลิต (Output) ที่ดี^{๓๗}

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพเป็นเรื่องของการใช้ปัจจัยและกระบวนการในการดำเนินงาน โดยมีผลผลิตที่ได้รับเป็นตัวกำกับกับการแสดงประสิทธิภาพของการดำเนินงานใด ๆ อาจแสดงค่าของประสิทธิภาพในลักษณะการเปรียบเทียบระหว่างค่าใช้จ่ายในการลงทุนกับผลกำไรที่ได้รับ ซึ่งถ้าผลกำไรมีสูงกว่าต้นทุนเท่าไรก็ยิ่งแสดงถึงประสิทธิภาพมากขึ้น ประสิทธิภาพอาจไม่แสดงเป็นค่าประสิทธิภาพเชิงตัวเลข แต่แสดงด้วยการบันทึกถึงลักษณะการใช้เงิน วัสดุ คน และเวลาในการปฏิบัติงานอย่างคุ้มค่า ประหยัดไม่มีการสูญเปล่าเกินความจำเป็นรวมถึงมีการใช้กลยุทธ์หรือเทคนิควิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมสามารถนำไปสู่การบังเกิดผลได้เร็ว ตรง และมีคุณภาพ

ตาราง ๒.๓ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีประสิทธิภาพ

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
ระพี แก้วเจริญ และจิตยา สุวรรณะชฎ (๒๕๑๐, หน้า ๕). John D. Millet, (1954, p 4).	ประสิทธิภาพ คือ ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ ประสิทธิภาพ เป็นผลการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดความพอใจแก่มวลชนและผู้ให้ผลกำไรจากการปฏิบัติงาน
Herbert A. Simon, (1960, p 80).	ประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้น ให้ออกจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า กับผลผลิต ที่ได้รับออกมา
ติน ปรัชญาพฤทธิ และไกรยุทธ ธีรตยาสินันท์ (๒๕๓๗, หน้า ๑๒-๑๔).	ประสิทธิภาพเป็นมุมของค่าใช้จ่าย มุมของกระบวนการการบริหาร และมุมของผลลัพธ์

^{๓๖} วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, ประสิทธิภาพ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://th.wikipedia.org/wiki/> [๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

^{๓๗} ความหมายของประสิทธิภาพ, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://bankusayeib.blogspot.com/2015/01/blog-post.html> [๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

ตาราง ๒.๓ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีประสิทธิภาพ (ต่อ)

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
ภิญโญ สาร, (๒๕๓๙, หน้า ๒๔).	ประสิทธิภาพเป็นการกระทำให้เกิดรายได้สูงสุดแต่มีรายจ่ายต่ำสุด ซึ่งผู้บริหารจะเป็นผู้ตัดสินใจในการกระทำต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความพึงพอใจเป็นหลัก
พิทยา บวรวัฒนา, (๒๕๕๒, หน้า ๑๘๑).	อัตราส่วนที่สะท้อนให้เห็นการเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติงานหนึ่งหน่วยต่อค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไป
พิริยะ ผลพิรุฬห์, (๒๕๕๒, หน้า ๑๓๙).	ประสิทธิภาพเป็นการประเมินผลโครงการว่าผลที่ได้ใช้เวลา และงบประมาณในการลงให้น้อยที่สุด
สมบูรณ์ ศิริสรธริรัญ, (๒๕๕๓, หน้า ๑๒๐).	ประสิทธิภาพเป็นการพิจารณาจากการเปรียบเทียบระหว่างผลผลิตที่ได้กับทรัพยากรที่นำเข้าไป

๒.๑.๕ แนวคิดเกี่ยวกับความความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การทำงานใด ๆ ประสบความสำเร็จได้ นักธุรกิจหรือผู้นำที่มีความสามารถจะศึกษาความต้องการของลูกค้าหรือผู้ได้บังคับบัญชา เพื่อสร้างความพึงพอใจในสินค้าและและบริการให้กับลูกค้า หรือทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาเกิดความพึงพอใจในหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย

ความพึงพอใจ เป็นความรู้ที่มีความสุขหรือความพอใจเมื่อได้รับความสำเร็จ หรือได้รับสิ่งที่ต้องการ^{๓๘} โดยความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ดีเมื่อประสบความสำเร็จ หรือได้รับสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นเป็นความรู้สึกที่พอใจ^{๓๙} ทั้งนี้ ความพึงพอใจยังหมายถึงความรู้สึกชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบหรือสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ของงานและเขาได้รับการตอบสนองความต้องการที่เหมาะสม^{๔๐} ซึ่งความพึงพอใจในการประเมินสินค้าบริการนั้น ๆ วาตอบสนองความต้องการของตนได้ตามที่

^{๓๘} Quirk, R., *Longman Dictionary of Contemporary English*, (2nd ed.), (London, England: Richard Clay Ltd., 1987), p. 285.

^{๓๙} Hornby, A. F., *Advance Learner's Dictionary*, (6th ed.), (London, England: Oxford University. 2000), p 123.

^{๔๐} กิตติมา ปรีดีติติก, *ทฤษฎีบริหารองค์การ*, (กรุงเทพมหานคร : ชนะการพิมพ์, ๒๕๒๙), หน้า ๓๒๑.

คาดหวังไว้หรือไม่ ถ้าได้ตามที่คาดหวังลูกค้าจะมีความพึงพอใจ ถ้าไม่ได้ตามที่คาดหวังในตอนแรกลูกค้าจะไม่พอใจ (Dissatisfaction)^{๔๑} ประการต่อมาความพึงพอใจของลูกค้าเป็นระดับความรู้สึกที่ได้บริการหรือความสามารถให้บริการนั้นได้มาจากความรู้สึกของผู้รับบริการซึ่งประกอบด้วยดังนี้

๑. ความพึงพอใจของความสะดวกที่ได้รับจากการบริการ
๒. ความพึงพอใจต่อการประสานงานผู้บริการ
๓. ความพึงพอใจต่อการต้อนรับและการเอาใจใส่ของผู้ให้บริการ
๔. ความพึงพอใจกับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ
๕. ความพึงพอใจต่อคุณภาพบริการ
๖. ความพึงพอใจต่อการใช้บริการต่อการใช้จ่ายในการบริการ^{๔๒} ทฤษฎีความพึงพอใจในงานออกเป้น ๒ กลุ่ม คือ

๑. ทฤษฎีการสนองความต้องการ (Need Fulfillment Theory) กลุ่มนี้ถือว่าความพึงพอใจในการทำงานเกิดจากความต้องการส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อผลที่ได้รับจากงานกับการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายส่วนบุคคล

๒. ทฤษฎีการอ้างอิงกลุ่ม (Reference-Group Theory) ความพึงพอใจในการทำงานมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับคุณลักษณะของงานตามความปรารถนาของกลุ่มซึ่งสมาชิกในกลุ่มใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลของงานของตน^{๔๓} โดยความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงานจากผลการวิจัยออกเป้น ๕ กลุ่ม คือ

๑. กลุ่มความต้องการทางด้านจิตวิทยา (The Psychological Need school) กลุ่มนี้ได้แก มาสโลว์ (Maslow) เฮอซเบิร์ก (Herzberg) ลิเคิร์ต (Likert) โดยมองความพึงพอใจในการทำงานเกิดจากความต้องการของบุคคล ที่ต้องการความสำเร็จของงานและความต้องการยอมรับจากบุคคลอื่น

๒. กลุ่มภาวะผู้นำ (Leadership School) มองความพึงพอใจในการทำงาน จากรูปแบบและการปฏิบัติของผู้นำที่มีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา กลุ่มนี้ได้แก เบรก (Blake) มูตัน (Mouton) ฟดเลอร์ (Fieldler)

^{๔๑} สมวงศ์ พงศสถาพร, การตลาดบริการ, (กรุงเทพมหานคร : เลฟแอนดส์พี, ๒๕๔๓), หน้า ๕๙.

^{๔๒} ศิริวรรณ เสรีรัตน์, การบริหารการตลาดยุคใหม่, (กรุงเทพมหานคร : ธรรมสาร, ๒๕๓๘), หน้า ๑๘.

^{๔๓} Korman Abraham K., **Organizational Behavior**, (Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 1977), p. 65.

๓. กลุ่มความพยายามต่อรองรางวัล (Effort-Reward Bargain School) เป็นกลุ่มที่มองความพึงพอใจในการทำงานจากรายได้เงินเดือนและผลตอบแทนอื่น กลุ่มนี้ได้แก่ กลุ่มบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์

๔. กลุ่มอุดมการณ์การจัดการ (Management Ideology School) มองความพึงพอใจจาก พฤติกรรมการบริหารงานขององค์กร ได้แก่ โครซีเออร์ และ โกลด์เนอร์ (Crozier and Gouldner)

๕. กลุ่มเนื้อหาของงานและการออกแบบงาน (Work Content and Job Design) ความพึงพอใจงานเกิดจากเนื้อหาของตัวงาน กลุ่มแนวความคิดนี้มาจากสถาบันทาวนิสตอก ของมหาวิทยาลัยลอนดอน^{๔๔} โดย ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดหมายในระดับหนึ่งและความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหากความต้องการหรือจุดหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง”^{๔๕} ทั้งนี้ ความพึงพอใจเป็นการให้ค่าความรู้สึกของคนที่มีสัมผัสกับโลกทัศน์เกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมค่าความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมจะแตกต่างกัน เช่น ความรู้สึกดี - เลว พอใจ - ไม่พอใจ สนใจ - ไม่สนใจ”^{๔๖} และพึงพอใจไวว่าเป็น ผลจากบุคคลนั้น เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือเข้าไปรับรู้แล้วเกิดความพอใจโดยความหมายของความพึงพอใจสามารถทดแทนความหมายของทัศนคติได้ บางทีเรียกวาทฤษฎี V.I.E. เนื่องจากมีองค์ประกอบทฤษฎีที่สำคัญ คือ

V มาจากคำว่า Valence หมายถึง ความพึงพอใจ

I มาจากคำว่า Instrumentality หมายถึง สื่อเครื่องมือวิธีทางนำไปสู่ความพึงพอใจ

E มาจากคำว่า Expectancy หมายถึง ความคาดหวังภายในตัวบุคคลมีความต้องการและมีความคาดหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง^{๔๗}

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจความรู้สึกที่เป็นการยอมรับความรู้สึกที่ยินดีความรู้สึกชอบในการได้รับการหรือได้รับการตอบสนองตามความคาดหวังหรือความต้องการที่บุคคลนั้นได้ตั้งไว้

^{๔๔} Mumford E., *Job Satisfaction*, (London : Longman, 1972), p 25.

^{๔๕} อธิรติ นวรัตน์ ณ อยู่ชยา, การตลาดสำหรับบริการ : แนวคิดและกลยุทธ์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๑๘๒.

^{๔๖} วิมลสิทธิ์ หรยางกูล, พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม : มูลฐานทางพฤติกรรมเพื่อการออกแบบและวางแผน, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๙), หน้า ๓๕.

^{๔๗} Vroom, W.H., *Working and Motivation*, (New York: John Wiley and Sons, Inc.,1964), p. 27.

ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคาดหวัง ความพยายาม ผลงาน รางวัลที่ได้รับ การให้คุณค่าของรางวัลความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้งานประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานเกี่ยวกับการให้บริการ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญประการแรกที่เป็นตัวบ่งชี้ถึงความเจริญก้าวหน้าของงานบริการ การที่จะให้องค์กรทำงานประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง ๒.๔ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
Hornby, A. F., (2000, p 123).	ความรู้มีความสุขในความสำเร็จ หรือความสุขที่ได้สิ่งที่ต้องการ
Quirk, R., (1987, p 285).	ความรู้สึกดีเมื่อประสบผลสำเร็จ
กิตติมา ปรีดีติติก, (๒๕๒๙, หน้า ๓๒๑).	ความพึงพอใจ ความรู้สึกชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบหรือสิ่งจูงใจในदानต่าง ๆ
สมวงศ พงศสถาพร, (๒๕๔๗, หน้า ๕๙).	ความพึงพอใจ การประเมินการบริการนั้น ๆ ว่าตอบสนองความต้องการของตนได้ตามที่คาดหวัง
ศิริวรรณ เสรีรัตน์, (๒๕๓๘, หน้า ๑๘).	ความพึงพอใจของความสะดวกที่ได้รับจากการบริการ ความพึงพอใจต่อการประสานงานผู้บริการ ความพึงพอใจต่อการต้อนรับและการเอาใจใส่ของผู้ให้บริการ ความพึงพอใจกับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ
Mumford E., (1972, p. 25).	ความพึงพอใจในการยอมรับจากบุคคลอื่น ความพึงพอใจในการทำงาน จากรูปแบบและการปฏิบัติของผู้นำที่มีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา
ธีรภักดิ์ นวรัตน์ ณ อยุธยา (๒๕๔๗, หน้า ๑๘๒).	ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนอง
วิมลสิทธิ์ หรยางกุล, (๒๕๔๙, หน้า ๓๕).	ความพึงพอใจเป็นการให้ค่าความรู้สึกของคนที่มีสัมผัสกับโลกทัศน์ เกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมค่าความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมจะแตกต่างกัน

ตาราง ๒.๔ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ (ต่อ)

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
Vroom, W.H., (1964, p. 27).	พึงพอใจไว้ว่าเป็นผลจากบุคคลนั้น เขาไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือเขาไปรับรู้แล้วเกิดความพอใจ

๒.๑.๖ แนวคิดเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยน

การปรับเปลี่ยนการเปิดใจมองปัญหารอบตัวและรับฟังความเห็นที่แตกต่างได้แล้ว ขั้นตอนถัดมาคือการปรับตัวหรือปรับธุรกิจให้ทันกับยุคสมัยและความท้าทายใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กร ผู้ประกอบการกิจการเพื่อสังคมต้องกล้าที่จะปรับตัวและกิจการไปตามปัจจัยและสังคมที่เปลี่ยนไป เพื่อให้สามารถอยู่รอดในสนามแข่งขันทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ การหมั่นพัฒนาตนเองและกิจการอยู่ตลอดเวลาอย่างไม่หยุดยั้งนี้ จะส่งเสริมให้ธุรกิจอยู่ได้อย่างยั่งยืน

การเปลี่ยนแปลง เป็นสิ่งที่องค์กรจะต้องปรับและทำอยู่เป็นประจำด้วยเหตุผลต่าง ๆ ที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมของโลกที่ปรับเปลี่ยนและมีอะไรเกิดใหม่เสมอองค์กรจะต้องปรับเปลี่ยน

๑. Mindset เป็นจุดสำคัญของการเปลี่ยนแปลง หากเราไม่เข้าใจว่าทำไมต้องเปลี่ยนแปลง และต้องเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางไหน ก็อาจจะทำให้เสียเวลา เสียต้นทุน และเสียทรัพยากรไปได้

๒. รูปแบบการทำงาน การทำธุรกิจยุคใหม่เป็นการติดต่อสื่อสารแบบไร้สาย ดังนั้นหากรูปแบบการทำงานยังเป็นแบบเดิม อีกมากมายที่เราเคยเจอและไม่ได้เจอแล้วในปัจจุบัน

๓. กระบวนการทำงาน ขั้นตอนการทำงานปรับอย่างไรให้เท่าทันและสามารถที่จะค้นหาได้สะดวกกว่าเดิม

๔. กลยุทธ์การบริหาร การวางกลยุทธ์จะต้องปรับเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมในยุคปัจจุบัน

๕. การตลาด พฤติกรรมของคนใช้ชีวิตในแบบที่รวดเร็วมากยิ่งขึ้น และยังต้องการอะไรที่ทันสมัย^{๔๘}

การปรับเปลี่ยน หมายถึง การสร้างการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบเชิงบวกทางสังคมให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งนั่นถือเป็นหนึ่งในเป้าหมายสูงสุดของการทำกิจการเพื่อสังคม^{๔๙} โดยการปรับเปลี่ยนทางความคิดและพฤติกรรมธรรมชาติของความคิด มีความหมายเป็นทั้งจริงทั้งหมดจริง

^{๔๘} องค์กรต้องปรับเปลี่ยนในยุคดิจิทัล, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://tma.or.th/2016/news_detail.php?id=123 [๖ ธันวาคม ๒๕๖๒].

^{๔๙} การเงิน, เปิด-ปรับ-เปลี่ยน คัมภีร์พิชิตความสำเร็จของเหล่า SE, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://40plus.posttoday.com/personalfinance/27382/> [๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

บางส่วนหรือไม่จริงเลย บางคนอาจไม่ได้รู้ว่าตนกำลังคิดอะไรอยู่ บางคนสามารถคิดถึงความคิดของตนเองได้และปรับเปลี่ยนได้ โดยมีสติเป็นตัวช่วยในการจับความคิดของบุคคล สิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งเร้าทำให้เกิดความคิด ความคิดของบุคคล สิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งเร้า ทำให้เกิดความคิด ความคิดทำให้เกิดการแสดงออกทางอารมณ์ พฤติกรรม สรีระ โดยรูปแบบของความคิดเกิดจากความเชื่อแบ่งเป็น ๓ ระดับ

๑. ความเชื่อพื้นฐานที่อยู่ในระดับลึก เป็นความเชื่อเกี่ยวกับตนเองและอื่นรวมถึง ความเชื่อเกี่ยวกับโลกและชีวิตมักจะเป็นตัวอิงความคิดอัตโนมัติที่ซึ้อออกมาบ่อย ๆ เมื่อมีเรื่องมากกระตุ้น

๒. ความเชื่อที่อยู่ระดับกลาง เป็นทัศนคติ กฎส่วนตัว ข้อยอมรับเบื้องต้น

๓. ความคิดอัตโนมัติ เป็นกระแสความคิดที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วต่อสถานการณ์และส่งผลต่ออารมณ์ พฤติกรรมและสรีระของบุคคล เป็นความคิดปกติที่เกิดขึ้นในทุกคนทั้งในคนที่ปกติและผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิตมักเป็นความคิดที่บุคคลมักจะไม่รู้ตัว ไม่ได้ตระหนักในการคิดอัตโนมัติของตนเอง เป้าหมายของการปรับความคิดและพฤติกรรม โดยปรับที่สิ่งเร้า ความคิด พฤติกรรม อารมณ์ หรือ สรีระร่างกาย^{๕๐} ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงอาจก่อให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรขององค์กรได้ เช่น เงินทุน ทักษะ เวลา กำลังคน และทรัพยากรอื่น ๆ ซึ่งผู้บริหารองค์กรจะต้องตัดสินใจว่าเวลาใดควรที่จะมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์หรือเวลาใดจะต้องทำการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยองค์กรที่มีประสิทธิภาพในการจัดการการเปลี่ยนแปลงสูง จะต้องเป็นองค์กรที่มีความยืดหยุ่น และมีการพัฒนาเตรียมพร้อมเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้บริหารองค์กรธุรกิจที่จะต้องมีความตื่นตัว เฉลียวฉลาดในการที่จะบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงอย่างได้ผล เพราะองค์กรธุรกิจในปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่ยุคของข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี ซึ่งทำให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและการคาดการณ์เพื่อเตรียมวางแผนไว้ล่วงหน้าทำได้ยาก การเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ขององค์กรเพื่อบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงจึงควรพิจารณาถึงความร่วมมือ และความพร้อมในการยอมรับการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรในองค์กร โดยที่ควรเริ่มจากสิ่งที่ยากก่อนแล้วค่อยพัฒนาไปสู่สิ่งที่ยากจึงจะทำให้สามารถบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างได้ผล โดยปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในองค์กรมี ๒ ปัจจัยหลักด้วยกันคือ ปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายใน^{๕๑} ทั้งนี้ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดย ๑) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว

^{๕๐} แนวคิดการปรับเปลี่ยนทางความคิดและพฤติกรรม, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.bmnhos.com/กลุ่มงานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ> ; กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์และการพัฒนา : All rights reserved [๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

^{๕๑} สนั่น เถาซารี, กลยุทธ์การจัดการการเปลี่ยนแปลง เพื่อประสิทธิผลที่ดีขององค์กร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.thailandindustry.com> [๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

๒) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ๓) การสร้างความเข้มแข็ง ในสถาบันทางศาสนา ๔) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ๕) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ ๖) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และ ๗) การส่งเสริม ให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม^{๕๒}

การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์และวัฒนธรรม การพัฒนาผู้นำการบริหารการเปลี่ยนแปลง เป็นกระบวนการพัฒนาผู้นำการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของผู้บริหารระดับสูงของส่วนราชการให้สามารถรับมือกับความท้าทายที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ในลักษณะการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (action learning program) มุ่งเน้นให้ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานต่าง ๆ มีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ ค่านิยม วัฒนธรรมการทำงานเข้าใจบทบาทของตนเอง และพร้อมสร้างการเปลี่ยนแปลงด้วยนวัตกรรมใหม่ การพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่เป็นการพัฒนาบุคลากรรุ่นใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง เป็นการเร่งสร้างบุคลากรที่มีความสามารถระดับสูงเข้าสู่ระบบราชการในตำแหน่งผู้บริหาร โครงการนี้จึงนับเป็นโครงการที่มุ่งสร้างคนเก่งพัฒนาคนดี ป้อนสู่ระบบราชการยุคใหม่ การสร้างทีมงานการบริหารการเปลี่ยนแปลงผ่านกระบวนการส่งเสริมการจัดการความรู้ (knowledge management) เป็นการพัฒนาเพื่อให้เกิดการรวบรวมความรู้ที่มีอยู่ในส่วนราชการ ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพการพัฒนาองค์ความรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ e-learning เพื่อการพัฒนาระบบราชการเป็นโครงการที่สร้างโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาตนเองของข้าราชการโดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่ซึ่งถือเป็นช่องทางหนึ่งในการพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้เป็นข้าราชการที่ใฝ่รู้ อันจะเป็นพื้นฐานการพัฒนาไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพที่ปรึกษาด้านการบริหารซึ่งผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานระดับสากล เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้คำปรึกษาแก่ส่วนราชการ ระดับกระทรวง และผู้สนใจงานด้านการพัฒนาระบบราชการ ซึ่งเอื้อประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐในภาพรวมการบริหารซึ่งผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานรับรองคุณสมบัติจากสถาบันที่ปรึกษาระดับโลกเพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปขยายผลยังหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานเป็นเรื่องที่ส่วนราชการตระหนักและเห็นความสำคัญ เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสามารถพัฒนาระบบราชการได้อย่างยั่งยืน หลายส่วนราชการได้ตระหนักและให้ความสำคัญ เช่น โครงการกระทรวงสมรรถนะสูงของกระทรวงพลังงาน ซึ่งเป็นหน่วยงานนำร่องที่เข้าร่วมโครงการการบริหารการ

^{๕๒} ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ (ฉบับย่อ), สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, หน้า ๘.

เปลี่ยนแปลงเพื่อเสริมสร้างขีดสมรรถนะขององค์กรกับสำนักงาน ก.พ.ร. โดยส่วนหนึ่งของผลการดำเนินงานทำให้หน่วยงานได้ร่วมกันวางแผนการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงาน^{๕๓}

สรุปได้ว่า การปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงอาจก่อให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรขององค์กรได้ เช่น ทักษะ เวลา กำลังคนการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่องค์กรจะต้องปรับและทำอยู่เป็นประจำ ด้วยเหตุผลต่าง ๆ ที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมของโลกที่ปรับเปลี่ยนและมีอะไรเกิดใหม่องค์กรจะปรับเปลี่ยนแนวคิดสำคัญในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคลากรภาครัฐ การทำงานอย่างมีคุณธรรม มีประสิทธิภาพรับผิดชอบต่อผลงานทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีมีคุณภาพต่อประเทศชาติและประชาชน การเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของผู้บริหารระดับสูงของส่วนราชการให้สามารถรับมือกับความท้าทายที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ

ตาราง ๒.๕ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีการปรับเปลี่ยน

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
องค์กรต้องปรับเปลี่ยนในยุคดิจิทัล, (๒๕๖๒).	การเปลี่ยนแปลง เป็นสิ่งที่องค์กรจะต้องปรับและทำอยู่เป็นประจำด้วยเหตุผลต่าง ๆ ที่สำคัญ การทำธุรกิจยุคใหม่เป็นการติดต่อสื่อสารแบบไร้สาย
เปิด-ปรับ-เปลี่ยน คัมภีร์พิชิตความสำเร็จของเหล่า SE, (๒๕๖๒).	การสร้างการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบเชิงบวกทางสังคมให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม
แนวคิดการปรับเปลี่ยนทางความคิดและพฤติกรรม, (๒๕๖๒).	เป้าหมายของการปรับความคิดและพฤติกรรม โดยปรับที่สิ่งเร้า ความคิด พฤติกรรม
สนั่น เกษารีย์, (๒๕๖๒).	การเปลี่ยนแปลง ทักษะ เวลา กำลังคน และทรัพยากรซึ่งผู้บริหารองค์กรจะต้องตัดสินใจว่าเวลาใดควรที่จะมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ จะต้องทำการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์เพื่อให้สอดคล้อง

ตาราง ๒.๕ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีการปรับเปลี่ยน (ต่อ)

^{๕๓} สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยม, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www2.opdc.go.th> [๗ ธันวาคม ๒๕๖๒]

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ (ฉบับย่อ), (๒๕๖๑).	การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ ๑) การปลูกฝังค่านิยม ๒) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ๓) การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา ๔) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม ๕) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ ๖) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และ ๗) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, (๒๕๖๒).	การพัฒนาผู้นำการบริหารการเปลี่ยนแปลง เป็นกระบวนการพัฒนาผู้นำการบริหารการเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของผู้บริหารระดับสูงของส่วนราชการให้สามารถรับมือกับความท้าทายที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

๒.๑.๗ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา

การพัฒนานับว่ามีความสำคัญในสังคมปัจจุบัน เพื่อให้การพัฒนานั้นบรรลุเป้าหมายในการทำงานอย่างมีคุณภาพเป็นระบบ การพัฒนาจึงมีนักวิชาการได้ให้ความหมาย ดังนี้

การพัฒนา คือ การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสภาพหนึ่งไปอีกสภาพหนึ่งที่ดีกว่าเดิมอย่างเป็นระบบ หรือการทำให้ดีขึ้นกว่าสภาพเดิมที่เป็นอยู่อย่างเป็นระบบ^{๕๔} ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบด้านคุณภาพระหว่างสภาพการณ์ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน คือ ถ้าในปัจจุบันสภาพการณ์ของสิ่งนั้นดีกว่าสมบูรณ์กว่าก็แสดงว่าเป็นการพัฒนา^{๕๕} โดย การพัฒนาเน้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งสำคัญ เช่น ผลผลิตรวมของประเทศเพิ่มขึ้น รายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้น รายได้ต่อหัวของ

^{๕๔} ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, การพัฒนาชุมชน : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ, (กรุงเทพมหานคร : บางกอกบล๊อค, ๒๕๒๖), หน้า ๑.

^{๕๕} ปกรณ์ ปรียากร, ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา ในการบริหารการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : สามเจริญพาณิชย์, ๒๕๓๘), หน้า ๕.

ประชากรเพิ่มขึ้น^{๕๖} ทั้งนี้ การพัฒนา คือ ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เป็นการเน้นความหมายเชิงปริมาณ คือ การเพิ่มขึ้นหรือการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากกว่าด้านอื่น ๆ และการพัฒนา มี ๒ ระดับ ความหมายอย่างแคบและอย่างกว้าง อย่างแคบ คือ การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงในตัวระบบการทำให้ดีขึ้นอันเป็นการเปลี่ยนแปลงในด้านคุณภาพเพียงด้านเดียว ส่วนความหมายอย่างกว้าง การพัฒนาเป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงในตัวระบบการทั้งด้านคุณภาพ ปริมาณและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นไปพร้อม ๆ กันไม่ใช่ด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว การเปลี่ยนแปลงของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งในด้านคุณภาพ ปริมาณ และสิ่งแวดล้อม ไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว^{๕๗} และการพัฒนา เป็นวาทกรรม (Discourse) ที่กำหนดให้คุณค่าแก่กระบวนการทางสังคมอย่างหนึ่ง (Social Process) ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อบรรลุถึงเป้าหมายบางอย่างซึ่งเป็นที่ปรารถนาร่วมกันของภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคองค์กรทางสังคม กล่าวอีกนัยหนึ่งการพัฒนาคือกระบวนการที่ภาคส่วนทั่วไปในสังคม ต้องการให้เกิดสิ่งที่เรียกกันว่า เป็นคุณภาพ ประสิทธิภาพ และสุขภาพ ในระดับชีวิต ระดับชุมชน ระดับองค์กร และระดับสิ่งแวดล้อม ตามมาตรฐานที่ได้การกำหนดไว้ ในด้านวิชาการ การพัฒนาสังคม หมายถึง กระบวนการสร้างความเจริญเติบโต ความก้าวหน้า และสร้างความเข้มแข็งหรือความยั่งยืนให้แก่ระบบต่าง ๆ ในสังคม และสังคมดำรงอยู่ได้อย่างมีสมดุลระบบต่าง ๆ ในสังคม คือ สถาบันทั้งหลายที่รวมตัวกันเป็นโครงสร้างยึดเหนี่ยวในสังคมให้เป็นปึกแผ่นเป็นอย่างหนึ่งอย่างเดียวกัน และสร้างเครือข่ายสัมพันธ์ภาพทางสังคม ในลักษณะพึ่งพาอาศัยกัน ระบบสังคมที่สำคัญประกอบด้วยครอบครัว การศึกษา การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ ศาสนาและความเชื่อ^{๕๘}

การพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของมนุษย์ด้วยเทคโนโลยีนั่นเอง^{๕๙} การพัฒนาเป็นเรื่องการชักชวนการกระตุ้นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ด้วยการปฏิบัติตามแผนและ

^{๕๖} ญัฐพล ชันธไชย, แนวความคิดและทฤษฎีในการพัฒนาประเทศและการพัฒนาชนบท. ในการบริหารงานพัฒนาชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๗), หน้า ๒.

^{๕๗} สนธยา พลศรี, ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๗), หน้า ๒-๓.

^{๕๘} จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์, ปรัชญาทางสังคมแห่งพระพุทธศาสนา, (นนทบุรี : หจก.นิติธรรมการพิมพ์, ๒๕๖๒), หน้า ๑๒๘.

^{๕๙} นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ และพูนศิริ วัจนะภูมิ, ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท, ในเอกสารการสอนชุดวิชาคหกรรมศาสตร์กับการพัฒนาชุมชน หน่วยที่ ๑-๗, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๔), หน้า ๑๓.

โครงการอย่างจริงจังเป็นไปตามลำดับตอนต่อเนื่องกันเป็นวงจรโดยไม่มีการสิ้นสุด^{๖๐} การพัฒนา เป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคม ได้แก่ คน กลุ่มคน การจัดระเบียบความสัมพันธ์ทางสังคม ด้วยการจัดสรรทรัพยากรของสังคมอย่างยุติธรรมและมีประสิทธิผล^{๖๑} และการพัฒนาเป็นทั้งเป้าหมายและกระบวนการที่ครอบคลุมถึงการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของคนต่อชีวิตและการทำงาน การเปลี่ยนแปลงสถาบันต่าง ๆ ทางสังคมวัฒนธรรมและการเมืองอีกด้วย^{๖๒} การพัฒนาเป็นการที่คนในชุมชนและสังคม โดยส่วนรวมได้ร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อปรับปรุงความรู้ความสามารถของตนเอง และร่วมกันเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตของตนเองชุมชนสังคมให้ดีขึ้น^{๖๓} โดยเน้นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคม คือ มนุษย์ กลุ่มทางสังคม การจัดระเบียบของสังคมซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับความหมายในทางพุทธศาสนา คือ การเปลี่ยนแปลงมนุษย์และสิ่งแวดล้อมให้มีความสุข ด้วยวิธีการจัดสรรทรัพยากรของสังคมอย่างยุติธรรมและมีประสิทธิภาพซึ่งนี้กว้างแผน เรียกว่า การบริหารและการจัดการนั่นเอง^{๖๔} และการพัฒนา คือ การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยและสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง โดย ๑) การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อมตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ๒) การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ ๓) การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และ ๔) การพัฒนาและเสริมสร้างกลไก ที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ^{๖๕}

สรุปได้ว่า การพัฒนาให้คนในสังคมมีความสุข เป็นการพัฒนาโครงสร้างทางสังคม โดยกลุ่มคน ด้วยการจัดสรรทรัพยากรธรรมที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ และการพัฒนาเป็นกระบวนการที่ครอบคลุมถึงการเปลี่ยนทัศนคติของคนต่อการทำงาน ต่อสังคมและวัฒนธรรมด้วย การพัฒนาจึงต้องมีการพัฒนาด้านคุณภาพ ปริมาณ และสิ่งแวดล้อม ด้วยการวางแผนและดำเนินงานโดยมนุษย์

^{๖๐} นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์, **ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท**, ในเอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาชุมชน หน่วยที่ ๑-๗, พิมพ์ครั้งที่ ๘, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๔), หน้า ๙๑-๙๒.

^{๖๑} จิตยา สุวรรณชฎ, **สังคมวิทยา**, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิชย์, ๒๕๒๗), หน้า ๓๕๔.

^{๖๒} Streeten, **The Frontiers of Development studies**, (London: Macmillan, 1972), p.3.

^{๖๓} สมศักดิ์ ศรีสันติ, **สังคมไทยแนวทางการวิจัยและพัฒนา**, (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๒๕), หน้า ๑๗๙.

^{๖๔} สนธยา พลศรี, **ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน**, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๗), หน้า ๕.

^{๖๕} **ยุทธศาสตร์ชาติ พุทธศักราช ๒๕๖๑-๒๕๘๐ (ฉบับย่อ)**, สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, หน้า ๔.

ตาราง ๒.๖ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนา

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
ยิววัฒน์ วุฒิเมธี, (๒๕๒๖, หน้า ๑).	การพัฒนาที่ทำให้ดีขึ้นกว่าสภาพเดิมที่เป็นอยู่อย่างเป็นระบบ
ปกรณ์ ปรียากร, (๒๕๓๘, หน้า ๕).	ปัจจุบันสภาพการณ์ของสิ่งนั้นดีกว่าสมบูรณ์กว่าก็แสดงว่า เป็นการพัฒนา
ณัฐพล ชันธไชย, (๒๕๒๗, หน้า ๒).	การพัฒนา เน้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งสำคัญ
สนธยา พลศรี, (๒๕๔๗, หน้า ๒-๓).	เป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงในตัวระบบการทั้งด้านคุณภาพ ปริมาณ และสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นตามลำดับ
จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์, (๒๕๖๒, หน้า ๑๒๘).	การพัฒนากระบวนการที่ภาคส่วนทั่วไปในสังคม ต้องการให้เกิดสิ่งที่เรียกกันว่า เป็นคุณภาพ ประสิทธิภาพ และสุขภาพ ในระดับชีวิต ระดับ
นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ และพูนศิริ วัจนะภูมิ (๒๕๓๔, หน้า ๑๓).	การพัฒนา การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของมนุษย์ด้วยเทคโนโลยี
นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์, (๒๕๓๔, หน้า ๙๑-๙๒)	การพัฒนาเป็นเรื่องการชักชวน การกระตุ้นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
ทิตยา สุวรรณชัย, (๒๕๒๗, หน้า ๓๕๔).	เป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคม โดย คน และกลุ่มคน
Streeten, (1972, p. 3).	การพัฒนาเป็นทั้งเป้าหมายและกระบวนการที่ครอบคลุมถึงการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของคนต่อชีวิตและการทำงาน
สมศักดิ์ ศรีสันติ, (๒๕๒๕, หน้า ๑๗๙).	การพัฒนาเป็นการที่คนในชุมชนและสังคม โดยส่วนรวมโดยการร่วมกันดำเนินกิจการ เพื่อปรับปรุงความรู้ความสามารถของตนเอง

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท อำนาจหน้าที่ สมาชิกวุฒิสภา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติอำนาจบทบาทหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในการดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาเพื่อให้มีประสิทธิภาพ เห็นประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีระบบถูกต้องตามหลักที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับแนวคิดของบทบาทไว้ ดังนี้

บทบาท หมายถึง บทบาทและสถานภาพเป็นของคู่กัน บทบาท หรือหน้าที่ย่อมขึ้นอยู่กับบุคคลที่ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ บทบาทจึงมีรูปการ (aspect) ที่เคลื่อนไหวหรือรูปการทางพฤติกรรมของตำแหน่ง^{๖๖} โดยบทบาทหน้าที่ของวุฒิสภาการปกครองในระบอบประชาธิปไตย แบ่งอำนาจอธิปไตยออกเป็น ๓ ฝ่ายตามหลักของการแบ่งแยกอำนาจ คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ ซึ่งการปกครองแบบตามหลักการแบ่งแยกอำนาจนี้ ทำให้เกิดรูปแบบการปกครอง ๓ รูปแบบ คือ การปกครองแบบประธานาธิบดี (presidential system) มีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ในการใช้อำนาจอธิปไตยออกจากกันอย่างเด็ดขาดแต่ละอำนาจมีหน้าที่ที่มีความสมดุลและเป็นอิสระต่อกัน รูปแบบที่สองเป็นการปกครองในระบบรัฐสภา (parliamentary system) เป็นรูปแบบของการปกครองที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน มีการร่วมมือกันระหว่างอำนาจต่าง ๆ แม้จะมีการแบ่งแยกผู้ใช้อำนาจอธิปไตยออกจากกัน แต่ก็ได้มีการแบ่งแยกอำนาจโดยเด็ดขาด มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ มีการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังมีการปกครองอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างรูปแบบการปกครองทั้งสอง ซึ่งเรียกว่าระบบกึ่งประธานาธิบดี (semi-presidential system) คือ ประธานาธิบดีเป็นทั้งประมุข และหัวหน้าฝ่ายบริหาร^{๖๗}

นับแต่มีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาไว้ อย่างจำกัดโดยส่วนมากจะถูกจำกัดบทบาทเป็นเพียงสภาที่เลี้ยงในการขอเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภา และหน้าที่ในการแต่งตั้งบุคคลในตำแหน่งสำคัญต่าง ๆ ได้แก่ แต่งตั้งตุลาการของศาลรัฐธรรมนูญ แต่งตั้งตุลาการของศาลปกครองสูงสุด แต่งตั้งกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม และศาลปกครอง ตลอดจนแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เช่น คณะกรรมการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ต่อมาเมื่อมีการจัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดบทบาทของวุฒิสภาใหม่ด้วยการปรับเปลี่ยนบทบาทของสมาชิกวุฒิสภาไม่ใช่สภาที่

^{๖๖} ปรีชา นันทพุกษา, พฤติกรรมของบุคคลในองค์กร, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๖), หน้า ๑๔.

^{๖๗} ไพโรจน์ โพธิ์ไสย, บทบาทอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐, (กรุงเทพมหานคร : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, ๒๕๕๑), หน้า ๒-๓.

เสียงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างเดิมหากแต่เป็น “สภาเต็มเต็ม” โดยจะช่วยพิจารณาร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้รอบด้าน เพราะเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือเคยทำงานในด้านต่าง ๆ จากภาคส่วนที่หลากหลายของสังคม นอกจากนี้ ยังคงอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้^{๖๘}

๑. อำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

รัฐธรรมนูญได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาทั้งเป็นหน้าที่เฉพาะตัวและหน้าที่ที่ต้องใช้พร้อมกับสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

๑) การเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาย่อมไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ (มาตรา ๑๑๔)

๒) การเข้าร่วมประชุมรัฐสภา รัฐธรรมนูญกำหนดให้ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสองสมัย ๆ หนึ่งให้มีกำหนดเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวันแต่พระมหากษัตริย์จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ขยายเวลาออกไปก็ได้ (มาตรา ๑๒๑ วรรคสอง) อย่างไรก็ตาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาทั้งสองสามารถรวมกัน หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภามีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการประกาศเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญได้ (มาตรา ๑๒๓ วรรคแรก)

การประชุมรัฐสภาถือว่ามีความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาของประเทศไทย ดังนี้ รัฐธรรมนูญจึงได้กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาที่ขาดประชุมเกินจำนวนหนึ่งในสี่ของจำนวนวันประชุมในสมัยประชุมที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวันโดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานวุฒิสภา จะต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพไป มาตรา ๑๑๑ (๕) ในส่วนของการประชุมรัฐสภา รัฐธรรมนูญได้กำหนดเฉพาะในส่วนของความคุ้มกันให้แก่สมาชิกวุฒิสภาเท่านั้น ซึ่งแตกต่างจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับทั้งเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในสมัยประชุมรัฐสภา สำหรับในส่วนของความคุ้มกันถูกกำหนดไว้ในบทบัญญัติมาตรา ๑๒๕ ในระหว่างสมัยประชุม ห้ามมิให้จับ คุมขัง หรือหมายเรียกตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไปทำการสอบสวนในฐานะที่สมาชิกผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิก หรือเป็นการจับในขณะกระทำความผิด

^{๖๘} พนารัตน์ มาศคนาดล, บทบาทและอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, สถาบันพระปกเกล้า [ออนไลน์], แหล่งที่มา : [http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=\[๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓\]](http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=[๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓]).

๒) อำนาจการพิจารณาร่างกฎหมาย

๒.๑ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั่วไป วุฒิสภามีหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อจากสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้นให้เสร็จภายในหกสิบวัน แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสิบวัน ทั้งนี้ เว้นแต่วุฒิสภาจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวัน กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้เริ่มนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา (มาตรา ๑๓๖ วรรคแรก) ถ้าวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น (มาตรา ๑๓๖ วรรคสาม)

๒.๒ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย ภายหลังจากการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในการพิจารณาของวุฒิสภา วุฒิสภาจะต้องให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา โดยจะแก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ มิได้ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าวุฒิสภาเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินั้น ในกรณีเช่นนี้และในกรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๘๑ (มาตรา ๑๔๓ วรรคสาม) ถ้าวุฒิสภาไม่เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินั้นให้นำความในมาตรา ๑๓๘ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้สภาผู้แทนราษฎรยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ทันที (มาตรา ๑๔๓ วรรคสี่)

๒.๓ พิจารณาพระราชกำหนด เมื่อพระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชกำหนดตามคำเสนอแนะของคณะรัฐมนตรีตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๗๒ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีในการนำพระราชกำหนดนั้นเข้าสู่การพิจารณาเพื่อพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติจากรัฐสภา ดังนั้น บทบาทอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพระราชกำหนดจึงเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกวุฒิสภา

๓) หน้าที่ของวุฒิสภาเกี่ยวกับการเสนอให้ความเห็นในประเด็นต่าง ๆ

๓.๑ การให้ความเห็นเพื่อแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี (ในระหว่าง ๕ ปีแรก)

รัฐธรรมนูญกำหนดรัฐสภาต้องให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๕๙ เว้นแต่การพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๕๙ วรรคหนึ่ง ให้กระทำในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา และมติที่เห็นชอบการแต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๕๙ วรรคสาม ต้องมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา (มาตรา ๒๗๒)

๓.๒ หน้าที่ให้คำแนะนำในการสรรหาและแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญต่าง ๆ

ดังนี้

๑) การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้ได้รับการคัดเลือกหรือสรรหาเพื่อดำรงตำแหน่ง “ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ” ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ (มาตรา ๒๐๔ วรรคท้าย)

๒) การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้ได้รับการแต่งตั้ง “ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ” นอกจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ โดยอนุโลมมาตรา ๒๐๔ วรรคท้ายมาใช้ในกรณีนี้ (มาตรา ๒๑๗)

๓) การให้คำแนะนำในการแต่งตั้ง “คณะกรรมการการเลือกตั้ง” เพื่อให้พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้แต่งตั้ง (มาตรา ๒๒๒)

๔) การให้คำแนะนำในการแต่งตั้ง “คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน” เพื่อให้พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้แต่งตั้ง (มาตรา ๒๓๘)

สำหรับตำแหน่ง “ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน” ก็เป็นหน้าที่ของวุฒิสภาในการให้ความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกวุฒิสภา (มาตรา ๒๔๑)

๕) การให้คำแนะนำในการแต่งตั้ง “คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ” เพื่อให้พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้แต่งตั้ง (มาตรา ๒๔๖)

๓.๓ สิทธิในการเสนอความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามมาตรา ๑๔๔ วรรคสอง กล่าวคือการกระทำที่ฝ่าฝืนในส่วนของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย ที่มีการเสนอ การแปรญัตติหรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาหรือกรรมาธิการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่ายจะกระทำมิได้ (มาตรา ๑๔๔ วรรคสาม)

๓.๔ สิทธิในการเสนอความเห็นในกรณีร่างพระราชบัญญัติ มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ การเสนอความเห็นในกรณีดังกล่าวนี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา สามารถเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภาหรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณีภายใต้เงื่อนไขด้าน

ระยะเวลา คือ ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติได้ขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยตามมาตรา ๘๑ (มาตรา ๑๔๘)

๓.๕ สิทธิเข้าชื่อเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิก ในกรณีพระราชกำหนดนั้นไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง และให้ประธานแห่งสภานั้นส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นเพื่อวินิจฉัย และให้รอการพิจารณาพระราชกำหนดนั้นไว้ก่อนจนกว่าจะได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๑๗๓ วรรคแรก)

๓.๖ สิทธิในการแสดงความคิดเห็นในการบริหารราชการแผ่นดิน ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีขอความคิดเห็นในกรณีที่มีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินนายกรัฐมนตรีจะแจ้งไปยังประธานรัฐสภาขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ รัฐสภาจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายมิได้ ดังนี้ สมาชิกวุฒิสภาสามารถให้ความคิดเห็นดังกล่าวได้ (มาตรา ๑๗๕)

๓.๗ การให้ความคิดเห็นของในการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม ที่ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระร่วมกันกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้นศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระร่วมกันกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้น (มาตรา ๒๑๙)

๔) สิทธิของสมาชิกวุฒิสภา

๔.๑ สิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดเกี่ยวกับงานในหน้าที่ โดยจะถามเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาก็ได้ (มาตรา ๑๕๐)

๔.๒ สิทธิเข้าชื่อขอเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภา เพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินโดยไม่มีการลงมติ ภายใต้งื่อนไขต้องมีสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา (มาตรา ๑๕๓)

๔.๓ สิทธิในการตรวจสอบสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้น สิ้นสุดตามมาตรา ๑๐๑ (๓) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๒) หรือมาตรา ๑๑๑ (๓) (๔) (๕) หรือ (๗) แล้วแต่กรณี (มาตรา ๘๒)

๔.๔ สิทธิในการเข้าชื่อกล่าวหาว่ากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ใดกระทำการตามมาตรา ๒๓๔ (๑) โดยยื่นต่อประธานรัฐสภาพร้อมด้วยหลักฐานตามสมควร หากประธานรัฐสภาเห็นว่ามิเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำตามที่ถูกกล่าวหา ให้ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องไปยังประธานศาลฎีกาเพื่อตั้งคณะผู้ไต่สวนอิสระจากผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมืองและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ เพื่อไต่สวนหาข้อเท็จจริง (มาตรา ๒๓๖)

๕) อำนาจหน้าที่ในบทเฉพาะกาลของวุฒิสภาชุดแรก

สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับแต่งตั้งจำนวน ๒๕๐ คนแรกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๖๙ วุฒิสภาชุดแรกยังมีหน้าที่ ดังนี้ (มาตรา ๒๗๐)

๑. ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

๒. พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศโดยให้เสนอและพิจารณาในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา

๓. ในกรณีที่สมาชิกวุฒิสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติใดที่คณะรัฐมนตรีมีได้แจ้งว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของแต่ละสภา อาจเข้าชื่อกันร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้วินิจฉัยการยื่นคำร้องดังกล่าวต้องยื่นก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี จะพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นแล้วเสร็จ

๖) อำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญของสมาชิกวุฒิสภา

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐจะกระทำมิได้ มาตรา ๒๕๕ สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญถูกกำหนดไว้ในมาตรา ๒๕๖ (๑) ให้อำนาจในการเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะรัฐมนตรี หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา สมาชิกวุฒิสภาจึงมีส่วนสำคัญในการพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะการลงมติในวาระที่หนึ่ง และในวาระที่สามของการแก้ไข ดังนี้

การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการต้องมีสมาชิกวุฒิสภาเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภามาตรา ๒๕๖ (๓) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย สมาชิกวุฒิสภาเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภามาตรา ๒๕๖ (๖) ก่อนนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยตาม (๗) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา หรือของทั้งสองสภารวมกันแล้วแต่กรณี มีสิทธิเข้าชื่อกันเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกหรือประธานรัฐสภาแล้วแต่กรณี ว่าร่างรัฐธรรมนูญตาม (๗) ขัดต่อมาตรา ๒๕๕ หรือมีลักษณะตาม (๘) และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับเรื่องดังกล่าวส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ (๙)^{๖๔}

^{๖๔} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, มาตรา ๒๕๖ ราชกิจจานุเบกษา, ฉบับพิมพ์ตามราชกิจจานุเบกษา, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด พิมพ์อักษร, ๒๕๖๐). หน้า ๗๖.

อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภานั้นจะแตกต่างกันไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ รัฐธรรมนูญตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สามารถจำแนกหน้าที่ได้ ๖ ประการ คือ

๑. วุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ด้านนิติบัญญัติเป็นการกลั่นกรองและยับยั้งกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร ทั้งในส่วนของร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชกำหนด ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย ถือเป็นอำนาจหน้าที่หลักของวุฒิสภา แต่อย่างไรก็ตามมีรัฐธรรมนูญของไทย ๒ ฉบับที่ให้อำนาจวุฒิสภาริเริ่มเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑

๒. วุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน

๓. วุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญต่าง ๆ เป็นอำนาจที่ต้องกระทำในนามของรัฐสภา กล่าวคือ ต้องกระทำในที่ประชุมร่วมกันระหว่างวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร เช่น การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ การปฏิญาณตนของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อรัฐสภา การรับทราบการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่ด้วย การสืบสันตติวงศ์ การรับทราบหรือให้ความเห็นชอบในการสืบราชสมบัติ การมีมติให้รัฐสภาพิจารณาเรื่องอื่นในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติได้ การให้ความเห็นชอบในการทำหนังสือสัญญาสำคัญ การประกาศสงคราม และการปิดสมัยประชุมสามัญ เป็นต้น อย่างไรก็ตามในระหว่างสภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ หรือถูกยุบรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้วุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภาเพื่อให้ความเห็นชอบในกรณีต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้กิจการหรือผลประโยชน์ของประเทศต้องกระทบกระเทือน

๔. วุฒิสภามีอำนาจในการเลือกแต่งตั้งให้คำแนะนำ และให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาส่วนใหญ่จะเป็นตุลาการและกรรมการในองค์กรอิสระต่าง ๆ เช่น ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นต้น

๕. วุฒิสภามีอำนาจในการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นการถอดถอนบุคคลที่มีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

อย่างร้ายแรงให้ออกจากตำแหน่ง บุคคลที่วุฒิสภามีอำนาจลงมติถอดถอนออกจากตำแหน่ง เช่น นายกรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด อัยการสูงสุด กรรมการในองค์กรอิสระต่าง ๆ ผู้พิพากษา อัยการและผู้ดำรงตำแหน่งสูงตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม เป็นต้น

๖. วุฒิสภามีอำนาจหน้าที่อื่น ๆ เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ในนามของ “รัฐสภา” ที่มีทั้งการที่ต้องกระทำในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา และไม่ต้องประชุมร่วมกัน ดังนี้

๖.๑ การพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

๖.๒ การพิจารณารับทราบรายงานประจำปีของหน่วยงานต่าง ๆ

๖.๓ ด้านต่างประเทศจะดำเนินการในนาม “สมาชิกรัฐสภาไทย” ผ่านองค์กรรัฐสภาระหว่างประเทศ เช่น สหภาพรัฐสภา สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก องค์การรัฐสภาอาเซียน และการประชุมรัฐสภาภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก

๖.๔ ด้านการเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย เป็นสื่อกลางในการนำปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนไปบอกกล่าวให้ฝ่ายบริหารเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว^{๓๐}

๑. อำนาจหน้าที่ของ ๒๕๐ สมาชิกวุฒิสภาแต่งตั้งตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐

สมาชิกวุฒิสภาโดยทั่วไปอำนาจหน้าที่ขององค์กรนี้ที่คนอาจจะนึกถึง คือ การกลั่นกรองและตรวจสอบกฎหมายที่ผ่านมาจากสภาผู้แทนราษฎรอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๖๐ ได้กำหนดอำนาจของสมาชิกวุฒิสภา ให้ทำหน้าที่กลั่นกรองกฎหมายเช่นเดิม แต่ก็มีอำนาจอื่นที่สำคัญด้วย เช่น อำนาจให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ อำนาจตั้งกระทู้ตรวจสอบฝ่ายบริหาร

๑.๑ อำนาจตรวจสอบฝ่ายบริหาร

ในฐานะที่วุฒิสภาเป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ ก็มีอำนาจและหน้าที่ต้องตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารด้วย การเลือกคนเข้ามาเป็นสมาชิกวุฒิสภาแต่สมาชิกวุฒิสภาก็ยังมีอำนาจตรวจสอบอยู่ จึงเป็นเรื่องท้าทายที่ต้องจับตาดูว่าอำนาจเหล่านี้จะถูกละเลยมาใช้หรือไม่

มาตรา ๑๕๐ กำหนดว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภามีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดเกี่ยวกับงานในหน้าที่โดยจะถามเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาก็ได้ ตามข้อบังคับการประชุมแห่งสภานั้น ๆ ซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดให้มีการตั้งกระทู้ถามด้วยวาจาโดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า

^{๓๐} ไพโรจน์ โพธิ์ไสย, บทบาทอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา : อดีต ปัจจุบัน (ฉบับปรับปรุงใหม่), (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, ๒๕๔๙), หน้า ๗-๘.

ไว้ด้วย รัฐมนตรีย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบกระทู้เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน^{๗๑}

มาตรา ๑๕๓ กำหนดว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร จะเข้าชื่อกันเพื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อซักถามข้อเท็จจริงหรือเสนอแนะปัญหาต่อคณะรัฐมนตรีโดยไม่มีการลงมติก็ได้^{๗๒}

มาตรา ๒๓๖ กำหนดว่าสมาชิกวุฒิสภาร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เข้าชื่อกันจำนวนมากกว่า ๑๕๐ คน (๑ ใน ๕ ของทั้งสองสภา) กล่าวหาถอดถอนคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่ มีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดรัฐธรรมนูญหรือขัดกฎหมาย หรือทำการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง โดยยื่นเรื่องให้แก่ประธานรัฐสภาให้เสนอเรื่องไปยังประธานศาลฎีกาเพื่อตั้งคณะผู้ไต่สวนอิสระ^{๗๓}

๑.๒ ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับสภาผู้แทนราษฎรในฐานะรัฐสภา

รัฐสภาซึ่งประกอบไปด้วยสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาเป็นองค์กรที่ถืออำนาจนิติบัญญัติ และถือว่าเป็นองค์กรที่เป็นตัวแทนของประชาชนที่มีความหลากหลาย ในระบอบประชาธิปไตยรัฐสภาจึงเป็นตัวแทนที่ทำหน้าที่แทนประชาชนในการตัดสินใจครั้งสำคัญ หรือในทางแบบพิธี และสมาชิกวุฒิสภาแม้จะมาจากการคัดเลือกไม่ได้มาจากการเลือกตั้งก็ยังมีอำนาจหน้าที่เช่นนั้นด้วย

มาตรา ๑๕๖ (๑)-(๔) กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ รับทราบการปฏิญาณตนของผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ต่อรัฐสภา รวมถึงการรับทราบกรณีที่มีการแก้ไขกฎหมายระเบียบในเรื่องของการสืบราชสันตติวงศ์ และการรับทราบหรือให้ความเห็นชอบในการสืบราชสมบัติ^{๗๔}

มาตรา ๑๕๖ (๗)-(๙) กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีที่มีการพิจารณาหรือขอคำปรึกษาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ (พ.ร.บ.) และรวมถึงการรับทราบหรือให้ความเห็นเปิดหรือปิดสมัยประชุมสภา^{๗๕}

มาตรา ๑๖๕ กำหนดว่าหากมีกรณีที่เกิดปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินที่คณะรัฐมนตรีเห็นสมควรจะฟังความเห็น ให้นายกรัฐมนตรีแจ้งต่อประธานรัฐสภา เพื่อเปิดประชุม

^{๗๑} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, ฉบับพิมพ์ตามราชกิจจานุเบกษา, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด พิมพ์อักษร, ๒๕๖๐), หน้า ๔๔.

^{๗๒} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๕.

^{๗๓} อ้างแล้ว, หน้า ๗๐.

^{๗๔} อ้างแล้ว, หน้า ๗๖.

^{๗๕} อ้างแล้ว, หน้า ๔๕.

สภาและให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับสมาชิกวุฒิสภา ให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าวได้ แต่จะไม่สามารถทำการลงมติในปัญหานั้นได้^{๗๖}

มาตรา ๑๗๗ กำหนดว่าพระมหากษัตริย์มีอำนาจในการที่จะประกาศสงครามได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบด้วยเสียง ๒ ใน ๓ ของสมาชิกเท่าที่มีอยู่ของรัฐสภา หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา รวมกัน ๕๐๐ เสียงขึ้นไป^{๗๗}

มาตรา ๑๗๘ กำหนดว่าพระมหากษัตริย์มีอำนาจในการทำหนังสือสัญญาสันติภาพ สัญญาสงบศึก หรือสนธิสัญญากับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ โดยผ่านการลงมติจากรัฐสภา กล่าวคือ หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติ เพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา และหนังสือสัญญาที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้องพิจารณาและลงมติร่วมกัน^{๗๘}

๑.๓ พิจารณากฎหมาย

อำนาจในการออกกฎหมายของวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ โดยหลักการยังเหมือนกับรัฐธรรมนูญฉบับก่อนหน้า คือ มีอำนาจพิจารณากลับกรองเป็นชั้นที่สองต่อจากสภาผู้แทนราษฎร และหากไม่เห็นด้วยก็มีอำนาจเพียงยับยั้งไว้ หรือการขอแก้ไขไม่ได้มีอำนาจเสนอร่างกฎหมายใหม่เอง หรือไม่มีอำนาจที่จะกลับการลงมติของสภาผู้แทนราษฎรโดยตรง อำนาจการออกกฎหมายในกรณีปกติที่ไม่ใช่อำนาจพิเศษที่ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มอบหมายไว้ให้ มีอยู่ในรัฐธรรมนูญ ดังนี้

มาตรา ๑๓๖ กำหนดว่าเมื่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและลงมติร่างกฎหมายแล้ว ให้วุฒิสภาทำการพิจารณาต่อให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน แต่หากเป็นร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับการเงินให้พิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน^{๗๙}

มาตรา ๑๓๗ กำหนดว่าในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจในการลงมติให้ความเห็นชอบ ยับยั้ง หรือแก้ไขเพิ่มเติมร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าวได้ ถ้าเห็นชอบด้วยก็ให้ดำเนินการต่อไปเพื่อประกาศใช้เป็นกฎหมาย ถ้าไม่เห็นชอบด้วยก็ให้ยับยั้งไว้หรือส่งคืนสภาผู้แทนราษฎร ให้สภาผู้แทนราษฎรลงมติยืนยันใหม่ก็ได้ ถ้าหากจะขอแก้ไขก็ให้ส่งร่างแก้ไขกลับไปสภาผู้แทนราษฎร หากไม่เห็นด้วยกันก็ให้ตั้งคณะกรรมการร่วมกันขึ้นพิจารณา^{๘๐}

^{๗๖} อ้างแล้ว, หน้า ๔๘.

^{๗๗} อ้างแล้ว, หน้า ๕๑.

^{๗๘} อ้างแล้ว, หน้า ๕๑.

^{๗๙} อ้างแล้ว, หน้า ๓๙

^{๘๐} อ้างแล้ว, หน้า ๓๙-๔๐.

มาตรา ๑๔๓ กำหนดว่าเมื่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและลงมติร่างกฎหมายงบประมาณแล้ว ให้วุฒิสภำทำการพิจารณาต่อไปเสร็จภายใน ๒๐ วัน และไม่ให้สมาชิกวุฒิสภำแก้ไขหรือเพิ่มเติมร่างกฎหมายงบประมาณดังกล่าว ถ้าหากไม่เห็นชอบด้วยให้ส่งคืน และสภาผู้แทนราษฎรอาจลงมติอีกครั้งด้วยเสียงมากกว่าครึ่งหนึ่ง ให้ถือว่าร่างกฎหมายงบประมาณผ่านการพิจารณาของรัฐสภาแล้ว^{๘๑}

มาตรา ๑๔๔ กำหนดว่าในการพิจารณาร่างกฎหมายงบประมาณสมาชิกวุฒิสภำไม่สามารถทำการแปรญัตติร่างกฎหมายงบประมาณเพื่อให้ตนได้ผลประโยชน์ส่วนตัว ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม และหากสมาชิกวุฒิสภำพบการกระทำความผิดดังกล่าวก็สามารถเข้าชื่อกันเป็นจำนวน ๒๕ คน เพื่อเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญให้พิจารณาได้^{๘๒}

มาตรา ๑๔๖ กำหนดว่ากรณีมีร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาแล้ว แต่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยและพระราชทานคืนมายังรัฐสภา หรือเมื่อพ้นเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมาให้สมาชิกวุฒิสภำร่วมกับ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลงมติมากกว่า ๕๐๐ คน หรือสองในสามของสมาชิกเท่าที่มีอยู่ เพื่อนำร่างขึ้นทูลเกล้าต่อพระมหากษัตริย์อีกครั้ง^{๘๓}

มาตรา ๑๔๘ กำหนดว่ากรณีที่ร่างพระราชบัญญัติผ่านการพิจารณาของรัฐสภาแล้ว แต่สมาชิกวุฒิสภำเห็นว่าร่างนั้นขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญ สมาชิกวุฒิสภำมีอำนาจที่จะร่วมกันกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อกันมากกว่า ๗๕ คน หรือหนึ่งในสิบของสมาชิกเท่าที่มีอยู่เพื่อส่งความเห็นนี้ไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อทำการวินิจฉัย^{๘๔}

มาตรา ๑๗๒ กำหนดว่าในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้การตราพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้^{๘๕}

มาตรา ๑๗๔ กำหนดว่า กรณีที่คณะรัฐมนตรีออก พระราชกำหนด (พ.ร.ก.) ฉุกเฉินและสมาชิกวุฒิสภำ เห็นว่าการออกพระราชกำหนด (พ.ร.ก.) ฉุกเฉินดังกล่าวออกโดยไม่ใช้เรื่องฉุกเฉิน

^{๘๑} อ้างแล้ว, หน้า ๔๑.

^{๘๒} อ้างแล้ว, หน้า ๔๑-๔๒.

^{๘๓} อ้างแล้ว, หน้า ๔๖.

^{๘๔} อ้างแล้ว, หน้า ๔๓-๔๔.

^{๘๕} อ้างแล้ว, หน้า ๔๙.

จำเป็น หรือเร่งด่วนสมาชิกวุฒิสภาสามารถทำการเข้าชื่อกันจำนวน ๕๐ คน เพื่อส่งความเห็นให้ต่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา^{๔๖}

๑.๔ เห็นชอบองค์กฤษฎีกา

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ให้อำนาจกับวุฒิสภาเป็นผู้พิจารณาและให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเข้าทำหน้าที่ในองค์กฤษฎีกา องค์กฤษฎีกามีบทบาทหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร ภายใต้หลักคิดว่าวุฒิสภาก็เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบฝ่ายบริหาร จึงมีความชอบธรรมที่จะทำหน้าที่กลั่นกรองผู้มาใช้อำนาจตรวจสอบถ่วงดุล แต่วุฒิสภาชุดพิเศษที่มาจากการคัดเลือกโดยคนที่อยู่ในฝ่ายบริหาร ก็ยังมีอำนาจให้ความเห็นชอบการผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญ ๆ เหล่านี้เช่นเดิม

มาตรา ๒๐๔ กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจให้ความเห็นชอบ ผู้ได้รับการคัดเลือกหรือสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภา ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกกรายใด ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป เมื่อผู้ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว ให้เลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญ แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ^{๔๗}

มาตรา ๒๒๒ กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจให้คำแนะนำในการแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประกอบด้วยกรรมการจำนวนเจ็ดคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่จะยังประโยชน์แก่การบริหารและจัดการการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหา จำนวนห้าคน

(๒) ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านกฎหมาย มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์และเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีผู้พิพากษา หรือตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีอัยการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา จำนวนสองคน^{๔๘}

มาตรา ๒๒๘ กำหนดให้ สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจในคำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์ในการเลือกผู้ตรวจการแผ่นดินมีจำนวนสามคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา

^{๔๖} อ้างแล้ว, หน้า ๔๙-๕๐.

^{๔๗} อ้างแล้ว, หน้า ๕๙.

^{๔๘} อ้างแล้ว, หน้า ๖๓.

จากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหา ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ สุจริตเป็นที่ประจักษ์ และมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่ากรมตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด โดยต้องดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี จำนวนสองคน และเป็นผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณะมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี จำนวนหนึ่งคน^{๘๙}

มาตรา ๒๓๒ กำหนดให้ สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจให้คำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์ในการเลือกคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ทั้ง ๙ คน^{๙๐}

มาตรา ๒๓๘ กำหนดให้ สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจให้คำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์ในการเลือกคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้ง ๗ คน^{๙๑}

มาตรา ๒๔๑ กำหนดให้ สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจให้คำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์ในการจัดให้มีผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน^{๙๒}

มาตรา ๒๔๖ กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจให้คำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์ในการเลือกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ทั้ง ๗ คน^{๙๓}

นอกจากอำนาจการพิจารณาให้ความเห็นชอบกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทุกองค์กรแล้ว อำนาจของวุฒิสภายังถูกเขียนไว้ในกฎหมายอื่น ๆ เพื่อให้มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบการดำรงตำแหน่งที่สำคัญอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการ กสทช. เลขานุการ ป.ป.ท. ฯลฯ

๑.๕ อำนาจพิเศษ

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ร่างขึ้นโดยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ที่แต่งตั้งขึ้นโดย คสช. และบังคับผ่านประชามติที่ไม่ชอบธรรมมาในปี ๒๕๕๙ รัฐธรรมนูญฉบับนี้จึงวางกลไกหลายอย่างเพื่อสืบทอดอำนาจให้กับ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) โดยกลไกหลักที่คอยรักษาฐานอำนาจนี้ไว้ ก็คือสมาชิกวุฒิสภา ๒๕๐ คน ที่มาจากการแต่งตั้ง

มาตรา ๒๑๙ กำหนดว่าสมาชิกวุฒิสภามีอำนาจในการให้ความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ และองค์กรอิสระร่วมกันกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและผู้

^{๘๙} อ้างแล้ว, หน้า ๖๖.

^{๙๐} อ้างแล้ว, หน้า ๖๗.

^{๙๑} อ้างแล้ว, หน้า ๗๐.

^{๙๒} อ้างแล้ว, หน้า ๗๑.

^{๙๓} อ้างแล้ว, หน้า ๗๒.

ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ ทั้งนี้ มาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าวต้องครอบคลุมถึงการรักษาเกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ และต้องระบุให้ชัดแจ้งด้วยการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมใดมีลักษณะร้ายแรง

ในการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้รับฟังความคิดเห็นของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีประกอบด้วย และเมื่อประกาศใช้บังคับแล้วให้ใช้บังคับแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีด้วยแต่ไม่ห้ามสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะรัฐมนตรีที่จะกำหนดจริยธรรมเพิ่มขึ้นให้เหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ของตน แต่ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับมาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา^{๙๔}

มาตรา ๒๕๖ กำหนดว่าหากมีข้อเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญเข้าสู่การพิจารณา ในวาระที่หนึ่ง และวาระที่สาม ต้องได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกวุฒิสภา อย่างน้อย ๘๔ คน หรือ หนึ่งในสามของจำนวน คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่มีอยู่จึงจะสามารถแก้ไขรัฐธรรมนูญได้ อำนาจนี้เป็นอำนาจที่สำคัญเพราะกลไกต่าง ๆ ที่เป็นฐานอำนาจให้กับคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) จะไม่สามารถถูกแก้ไขหรือยกเลิกได้เลยหากไม่ได้รับความเห็นชอบจาก คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ก่อน^{๙๕}

มาตรา ๒๗๐ กำหนดว่าสมาชิกวุฒิสภา มีอำนาจหน้าที่ในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ในการนี้ ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาเพื่อทราบทุกสามเดือนร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ให้เสนอและพิจารณาในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา^{๙๖}

สำหรับการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ จะไม่ใช่กฎหมายการออกกฎหมายตามปกติที่ต้องผ่านสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภามีอำนาจเพียงยับยั้งหรือส่งคืนเท่านั้น แต่ต้องผ่านการพิจารณาของรัฐสภา ซึ่งสมาชิกวุฒิสภาจะร่วมอภิปรายและลงมติพร้อมกับสภาผู้แทนราษฎรเลยตั้งแต่ต้น

มาตรา ๒๗๑ กำหนดให้กรณีกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน ถ้าหากเป็นกรณีที่มีการแก้ไขหรือเพิ่มเติมโทษนั้นจะทำให้ผู้กระทำความผิดหรือไม่ต้องรับโทษ และวุฒิสภาไม่เห็นด้วยกับร่างฉบับที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎร หรือกรณีกฎหมายใด ๆ ที่วุฒิสภาลงมติ

^{๙๔} อ้างแล้ว, หน้า ๖๓.

^{๙๕} อ้างแล้ว, หน้า ๗๖.

^{๙๖} อ้างแล้ว, หน้า ๘๗.

มากกว่าสองในสามว่าจะมีผลกระทบต่อการดำเนินกระบวนการยุติธรรมอย่างร้ายแรง เมื่อวุฒิสภาส่งคืนให้กับสภาผู้แทนราษฎร ให้ลงมติใหม่โดยสมาชิกวุฒิสภากับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ร่วมกัน และร่างกฎหมายนั้นจะเห็นชอบได้เมื่อมีมติมากกว่า ๕๐๐ เสียงขึ้นไป หรือสองในสามของสมาชิกทั้งสองสภารวมกัน^{๙๗}

มาตรา ๒๗๒ กำหนดว่าสมาชิกวุฒิสภา มีอำนาจร่วมกันกับสภาผู้แทนราษฎรในการลงมติให้ความเห็นชอบเลือกบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นนายกรัฐมนตรี ในระยะห้าปีแรกนับตั้งแต่มีสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญนี้^{๙๘}

สรุปได้ว่า อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภานั้นจะแตกต่างกันไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแต่ ละฉบับ รัฐธรรมนูญตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันวุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบในเรื่อง สำคัญต่าง ๆ เป็นอำนาจที่ต้องกระทำในนามของรัฐสภา สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจในการให้ความเห็น ต่อศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระในการจัดทำ มาตรฐานทางจริยธรรมมีอำนาจหน้าที่ในการติดตาม เสนอแนะเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

ตารางที่ ๒.๗ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดอำนาจ หน้าที่ สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
ปรีชา นันทพุกษา, (๒๕๓๖, หน้า ๑๔).	บทบาทและสถานภาพเป็นของคู่กัน บทบาท หรือหน้าที่ย่อมขึ้นอยู่กับบุคคลที่ดำรงตำแหน่ง นั้น ๆ บทบาทจึงมีรูปการที่เคลื่อนไหว หรือ รูปการทางพฤติกรรมของตำแหน่ง
ไพโรจน์ โพธิ์ไสย, (๒๕๕๑, หน้า ๒-๓).	บทบาทหน้าที่ของวุฒิสภาการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย แบ่งอำนาจอธิปไตย คือ ฝ่ายนิติ บัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ
ไพโรจน์ โพธิ์ไสย, (๒๕๔๙, หน้า ๗-๘).	อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภานั้นจะแตกต่างกันไป ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแต่ ละฉบับ รัฐธรรมนูญตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

^{๙๗} อ่างแล้ว, หน้า ๘๗-๘๘.

^{๙๘} อ่างแล้ว, หน้า ๘๘.

ตารางที่ ๒.๗ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดอำนาจหน้าที่ สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (ต่อ)

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, (๒๕๖๐). พนารัตน์ มาศฉมาดล, (๒๕๖๓).	การประชุมวุฒิสภา อำนาจตรวจสอบฝ่ายบริหาร หน้าที่ร่วมกับสภาผู้แทนราษฎรในฐานะรัฐสภา พิจารณากฎหมาย เห็นชอบองค์กฤษฎีกา อำนาจ พิเศษ บทบาทของวุฒิสภาไว้อย่างจำกัดโดยส่วนมากจะ ถูกจำกัดบทบาทเป็นเพียงสภาที่เลี้ยงในการขอ เปิดอภิปรายทั่วไป

๒.๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการออกกฎหมาย

การออกกฎหมายมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบันเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
ในการพัฒนาประเทศ ให้สังคมมีคุณภาพและประสิทธิภาพเป็นระบบในการอยู่ร่วมกันได้มีนักวิชาการ
ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการออกกฎหมายไว้ดังนี้

กฎหมายเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง ในการควบคุมพฤติกรรมของบุคคลในสังคมที่มุ่งหมายจะให้
คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มั่งคั่ง เพื่อให้ประชาชนได้สร้างสรรค์ความเจริญงอกงาม กฎหมายจึง
มีลักษณะที่เป็นทั้งข้อห้ามมิให้กระทำ และมีข้อบังคับให้ปฏิบัติหากใครฝ่าฝืนไม่เชื่อฟังก็จะถูก
กฎหมายบังคับ แต่กฎหมายก็มีใช้สิ่งเดียวที่กำหนดพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนทั้งหลายพฤติกรรมของ
คนยังถูกควบคุมด้วยศีลธรรม วัฒนธรรม ศาสนาและจารีตประเพณีอีกด้วย^{๙๙} โดยกฎหมาย หมายถึง
หลักเกณฑ์หรือสิ่งใดก็ตามที่ออกมาเพื่อกำหนดหรือบังคับให้คนทั้งหลายต้องยึดถือและต้องปฏิบัติ
ตาม ไม่ว่าจะออกมาโดยผู้มีอำนาจในชั้นใดหลักเกณฑ์หรือสิ่งเหล่านั้น คือ กฎหมายที่ทุกคนจะต้อง
ปฏิบัติตามกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ หมายถึง เฉพาะรัฐธรรมนูญในฐานะที่เป็น
กฎหมายสูงสุดของประเทศ กฎมณเฑียรบาล พระราชบัญญัติหรือพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญ และพระราชกำหนด^{๑๐๐} ทั้งนี้ กระบวนการตรากฎหมาย หมายถึง กระบวนการหรือ
วิธีการในการออกกฎหมาย ได้แก่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ และพระราช

^{๙๙} หยุด แสงอุทัย, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป, พิมพ์ครั้งที่ ๑๖, (กรุงเทพมหานคร :
ประกายพริก, ๒๕๔๘), หน้า ๖๙-๗๕.

^{๑๐๐} สถาบันพระปกเกล้า, สารานุกรมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. ๒๕๕๐) หมวด
รัฐธรรมนูญและกฎหมาย กระบวนการตรากฎหมาย, (กรุงเทพมหานคร : องค์การคำของคุรุสภา, ๒๕๕๔), หน้า ๒

กำหนด^{๑๐๑} และการร่างกฎหมายสภาสังคมเป็นที่รวมของกลุ่มบุคคล ซึ่งมีพื้นฐานเท่าเทียมกันแต่เมื่อรวมกันเป็นหมู่มา ต้องมีการสละสิทธิเสรีภาพบางอย่างเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมหรือให้เกิดความเรียบร้อย โดยสร้างเป็นกฎเกณฑ์ที่ทุกคนในสังคมต้องยอมรับ^{๑๐๒} ซึ่งกระบวนการออกกฎหมายของรัฐสภา มีขั้นตอนหลักสามขั้นตอน ได้แก่ ๑.การเสนอร่างกฎหมาย ๒.การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ๓.การประกาศใช้ กฎหมายที่ออกโดยรัฐสภาซึ่งผ่านกระบวนการตามปกติเช่นนี้ส่วนใหญ่เรียกว่า พระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.)^{๑๐๓}

การร่างกฎหมายนับว่ามีน้อยมาก และพบได้ในผลงานของผู้เชี่ยวชาญการร่างกฎหมายซึ่งส่วนใหญ่ก็คือผู้ที่เคยทำงานหรือเคยเป็นข้าราชการในสำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยรูปแบบในการเขียนเนื้อหาของร่างกฎหมายเป็นสำคัญ โดยพยายามให้ความหมายของคำว่า “การร่างกฎหมาย” หรือ “การยกร่างกฎหมาย” ไว้หลากหลายการร่างกฎหมาย ได้แก่ การเขียนข้อความในรูปร่างของกฎหมาย (พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ฯลฯ) ด้วยถ้อยคำที่ถูกต้องและแน่นอนเพื่อเสนอให้ผู้มีอำนาจในการบัญญัติกฎหมาย (รัฐสภา คณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี ฯลฯ) พิจารณาว่าประกาศใช้ร่างกฎหมายนั้นหรือไม่ หรือควรแก้ไขเปลี่ยนแปลงร่างกฎหมายนั้นประการใด เพราะเหตุที่ยังไม่ยุติที่ผู้ร่างนี้เองจึงใช้คำว่า “ร่าง” (Draft, Projet)^{๑๐๔} ซึ่งการเรียบเรียงกฎเกณฑ์หรือข้อบังคับสำหรับใช้บังคับแก่บุคคลซึ่งอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลองค์กรหรือสถาบัน ในเรื่องเกี่ยวกับ ๑) การปกครองประเทศ เช่น รัฐธรรมนูญ ๒) การบริหารราชการแผ่นดิน เช่น พระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการจัดตั้งกระทรวง ทบวง กรม การกำหนดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม อำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี หรือข้าราชการประเทศต่าง ๆ ๓) การรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน เช่น ประมวลกฎหมายอาญา ๔) การกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์^{๑๐๕} โดยการร่างกฎหมาย คือ การเขียนกฎหมายที่จะเป็นการวางกรอบที่กำกับและควบคุมพฤติกรรมของ “เจ้าหน้าที่ผู้ใช้อำนาจรัฐ” มิให้บิดเบือนการใช้อำนาจรัฐ (ที่กฎหมายมอบหมายให้) ผิดไปจากวัตถุประสงค์ของกฎหมายไม่ว่าผู้ใช้อำนาจรัฐนั้นจะเป็นนักการเมืองที่ใช้อำนาจบริหารหรือเป็นข้าราชการประจำ (ที่ใช้อำนาจทาง

^{๑๐๑} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓.

^{๑๐๒} อัคร จารุจินดา, กรรมการร่างกฎหมายประจำ, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://web.krisdika.go.th/> [๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

^{๑๐๓} iLaw, ขั้นตอนออกกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://ilaw.or.th/node/> [๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

^{๑๐๔} หยุด แสงอุทัย, “การร่างกฎหมาย”, ในอนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ ดร. หยุด แสงสุทัย, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท บพิตรการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๒๓), หน้า ๖๕.

^{๑๐๕} สมภาพ โทษระกิตต์, “การร่างกฎหมาย”, หนังสือครบรอบสิบปีของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ๒๕๓๓, หน้า ๑๔๒.

ปกครอง) หรือเป็นผู้พิพากษาหรือตุลาการ (ที่ใช้อำนาจในการชี้ขาดพิพาทภาคี)^{๑๐๖} แต่การสร้างกฎเกณฑ์กติกา วิธีการหรือเงื่อนไขที่จะใช้ทั่วไปในสังคม และจะต้องใช้กับทุกคนในสังคมขึ้นมาเป็นเอกสาร และจะต้องสื่อความหมายของกฎเกณฑ์ กติกาสถาที่สร้างขึ้นนั้นไปยังสังคมให้ได้^{๑๐๗} และการเขียนข้อความในรูปร่างที่ประเทศไทยยอมรับว่าเป็นรูปแบบของกฎหมายด้วยถ้อยคำที่ถูกต้องกับหลักการที่ประสงค์ และตรงกับหลักกฎหมายโดยมุ่งประสงค์ที่จะให้มีผลบังคับได้แน่นอนเพื่อเสนอให้ผู้มีอำนาจในการบัญญัติกฎหมายพิจารณาว่าจะประกาศใช้ร่างกฎหมายนั้นหรือไม่^{๑๐๘}

วุฒิสภามาบทบัญญัติหลักรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๖๐ ได้บัญญัติให้วุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจ^{๑๐๙} ดังนี้

๑.๑ การพิจารณาและการกลั่นกรองกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติให้วุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจทั้ง การพิจารณากฎหมายร่วมกับสภาผู้แทนราษฎรในฐานะรัฐสภา และการกลั่นกรองกฎหมายที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติให้ความเห็นชอบแล้ว ดังนี้

๑.๑.๑ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๓๒ ได้บัญญัติให้การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้เสนอต่อรัฐสภาและให้รัฐสภาประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน โดยการออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม ต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของรัฐสภา ถ้าที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่ารัฐสภาให้ความเห็นชอบตามร่างของผู้เสนอ

๑.๑.๒ การกลั่นกรองร่างพระราชบัญญัติ

๑) ร่างพระราชบัญญัติทั่วไป ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อน เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติและลงมติเห็นชอบแล้ว

^{๑๐๖} อมร จันทรมบูรณ์, บทความกึ่งวิชาการ, (การเล่นเกมนการยื่นยัตติให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความพรก. ตามมาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๙ (เกมของใคร), เล่ม ๒, รวบรวมโดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ๒๕๔๒), หน้า ๒๙๒.

^{๑๐๗} มีชัย ฤชุพันธุ์, “แนวความคิดและข้อสังเกตในการร่างกฎหมาย”, คำบรรยายพิเศษคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, (๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑), หน้า ๒-๓.

^{๑๐๘} อชพร จารุจินดา, “หลักเบื้องต้นในการร่างกฎหมาย”, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ๒๕๖๑.), หน้า ๑.

^{๑๐๙} หน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.senate.go.th>. [๑ มิถุนายน ๒๕๖๓].

ให้สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภา โดยวุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้น ให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน ทั้งนี้ เว้นแต่วุฒิสภาจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษซึ่งต้องไม่เกิน ๓๐ วัน กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้เริ่มนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา แต่ระยะเวลาดังกล่าวไม่ให้นับรวมระยะเวลาที่อยู่ในระหว่าง การพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ถ้าวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น

๒) ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่าย ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย สภาผู้แทนราษฎรจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๑๐๕ วัน นับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินี้มาถึงสภาผู้แทนราษฎร ถ้าสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนด เวลาดังกล่าวให้ถือว่าสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณา ในการพิจารณาของวุฒิสภานั้น วุฒิสภาต้องให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบภายใน ๒๐ วัน นับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา โดยจะแก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ ก็ได้ถ้าพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าวุฒิสภาเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินั้นในกรณีเช่นนี้และในกรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยต่อไป

๑.๑.๓ การอนุมัติพระราชกำหนด

พระราชกำหนดเป็นกฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นใช้บังคับตั้ง เช่นพระราชบัญญัติตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี โดยการอนุมัติพระราชกำหนดแบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑) พระราชกำหนดทั่วไป ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ

๒) พระราชกำหนดเกี่ยวกับภาษีอากรหรือเงินตรา ให้กระทำได้เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่ามีความจำเป็นต้องมีกฎหมาย เกี่ยวกับภาษีอากรหรือเงินตราซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วนและลับเพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน ในการประชุมรัฐสภาคราวต่อไปให้คณะรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดนั้น ต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาโดยไม่ชักช้าถ้าอยู่นอกสมัยประชุมและการรอเปิดประชุมสมัยสามัญจะเป็นการชักช้า คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาสมัยวิสามัญเพื่อพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดโดยเร็ว ถ้าสภาผู้แทนราษฎรไม่อนุมัติหรือสภาผู้แทนราษฎรอนุมัติแต่วุฒิสภา ไม่อนุมัติและสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วย

คะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นเป็นอันตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบต่อกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

๑.๑.๔ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่เป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐจะกระทำมิได้ สำหรับญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญต้องมาจากคณะรัฐมนตรี หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรหรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ต่อรัฐสภาและให้รัฐสภาพิจารณาเป็นสามวาระการออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา ซึ่งในจำนวนนี้ต้องมีสมาชิกวุฒิสภาเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

การพิจารณาในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา โดยการออกเสียง ในวาระที่สองนี้ ให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ เมื่อพิจารณาในวาระที่สองเสร็จสิ้น ให้ออกไว้ ๑๕ วัน เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้ว ให้รัฐสภาพิจารณาในวาระที่สามต่อไป การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามชั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา โดยในจำนวนนี้ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองที่สมาชิกมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของทุกพรรคการเมืองดังกล่าวรวมกัน และมีสมาชิกวุฒิสภาเห็นชอบด้วยไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

สรุปได้ว่า การออกกฎหมายของวุฒิสภาตามบทบัญญัติหลัก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๖๐ ได้บัญญัติให้วุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจไว้อย่างชัดเจนการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีกระบวนการตามกฎหมายที่ได้กำหนดไว้การปฏิบัติจึงต้องทำหน้าที่โดยการสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมหรือให้เกิดความเรียบร้อย โดยสร้างเป็นกฎเกณฑ์ที่ทุกคนในสังคมต้องยอมรับ

ตาราง ๒.๘ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีการออกกฎหมาย

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
หยุด แสงอุทัย, (๒๕๔๘, หน้า ๖๙-๗๕).	กฎหมายเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง สิ่งหนึ่งในการควบคุมพฤติกรรมของบุคคลในสังคมที่มุ่งหมายจะให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และมั่นคง
สถาบันพระปกเกล้า, (๒๕๔๔, หน้า ๒).	กฎหมายโดยทั่วไป หลักเกณฑ์หรือสิ่งใดก็ตามที่ออกมาเพื่อกำหนดหรือบังคับให้คนทั้งหลายต้องยึดถือ และต้องปฏิบัติตาม กฎหมายที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติตาม กฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ
อัคร จารุจินดา, (๒๕๖๒).	กระบวนการออกกฎหมายของรัฐสภาการเสนอ คือ ร่างกฎหมาย การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา การประกาศใช้
iLaw, ขั้นตอนออกกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐, (๒๕๖๒).	กระบวนการที่ออกกฎหมายโดยรัฐสภาซึ่งผ่านกระบวนการตามปกติเช่นนี้ส่วนใหญ่เรียกว่าพระราชบัญญัติ
หยุด แสงอุทัย, (๒๕๒๓, หน้า ๖๕).	การเขียนข้อความในรูปร่างของกฎหมาย ด้วยถ้อยคำที่ถูกต้องและแน่นอน เพื่อเสนอให้ผู้มีอำนาจในการบัญญัติกฎหมาย
สมภพ โทตระกิตย์, (๒๕๓๓, หน้า ๑๔๒).	การเรียบเรียงกฎเกณฑ์หรือข้อบังคับสำหรับใช้บังคับแก่บุคคลซึ่งอาจเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลองค์กรหรือสถาบัน เช่น รัฐธรรมนูญ
อมร จันทรสุมบูรณ์, (๒๕๔๒, หน้า ๒๙๒).	การเขียนกฎหมายที่จะเป็นการวางกรอบที่กำกับและควบคุมพฤติกรรมของ “เจ้าหน้าที่ผู้ใช้อำนาจรัฐ” มิให้บิดเบือนการใช้อำนาจรัฐ
มีชัย ฤชุพันธุ์, (๒๕๔๑, หน้า ๒-๓).	การสร้างกฎเกณฑ์กติกา วิธีการ หรือเงื่อนไข ที่จะใช้ทั่วไปในสังคม และจะต้องใช้กับทุกคนในสังคม
อัคร จารุจินดา, (๒๕๖๑, หน้า ๑).	ประเทศไทยยอมรับว่าเป็นรูปแบบของกฎหมายด้วยถ้อยคำที่ถูกต้องกับหลักการที่ประสงค์และตรงกับหลักกฎหมาย

๒.๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน

ประเทศไทยได้ยึดหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในระบบรัฐสภาเช่นนี้มานับแต่การปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ โดยระบอบการปกครองนี้ มีส่วนสำคัญที่ทำให้การบริหารราชการแผ่นดินต้องมีคณะบุคคลขึ้นมารับผิดชอบ มีบุคคลหนึ่งทำหน้าที่หัวหน้าคณะผู้บริหาร ที่พร้อมจะถูกลงโทษ ตรวจสอบ และถ่วงดุลการใช้อำนาจทางการบริหารจากรัฐสภา ตามแนวคิดอำนาจอธิปไตยซึ่งเป็นอำนาจสูงสุดที่ใช้ในการปกครองประเทศเป็นของปวงชน ที่แต่ละฝ่ายต่างมีความเป็นอิสระในการใช้อำนาจของตนเอง แต่ยังมี การควบคุมและถ่วงดุลซึ่งกันและกัน

การบริหารราชการแผ่นดิน หมายถึง การกำหนดนโยบายและทิศทางที่จะจัดการปกครองประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การต่างประเทศ ไปในแนวทางใด และใช้วิธีการใด จึงจะเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ คุ่มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยการจัดหาอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ งบประมาณ เครื่องมือเครื่องใช้ และออกกฎระเบียบต่าง ๆ มารองรับตลอดจนการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายตามที่อำนาจนิติบัญญัติคือรัฐสภาให้ความเห็นชอบตราขึ้นใช้บังคับ^{๑๐๐} โดยการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน คือ การจัดโครงสร้างหน่วยงานราชการ และองค์การภาครัฐ รวมถึงการจัดสรรอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้หน่วยงานดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของรัฐ^{๑๐๑} ทั้งนี้การบริหารราชการแผ่นดินรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ วางแนวทางให้รัฐต้องดำเนินการตามแนว นโยบายด้านบริหารราชการแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

๑. ให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

๒. ให้มีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เป็นระบบข้อมูลเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินและการบริการประชาชน

^{๑๐๐} สุเทพ เอี่ยมคง, *การบริหารราชการแผ่นดิน*, สถาบันพระปกเกล้า, [ออนไลน์], แหล่งข้อมูล: <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title> [๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

^{๑๐๑} บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์ และคณะ, *การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน*, สถาบันพระปกเกล้า, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title> [๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

๓. ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างและระบบการบริหารงานของรัฐและแผนกำลังคนภาครัฐให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ โดยต้องดำเนินการให้เหมาะสมกับภารกิจของหน่วยงานของรัฐแต่ละหน่วยงานที่แตกต่างกัน

๔. ให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานบุคคลภาครัฐเพื่อจูงใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ และสามารถเจริญก้าวหน้าได้ตามความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของงานของแต่ละบุคคล มีความซื่อสัตย์สุจริต กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องโดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความคิดสร้างสรรค์และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรการคุ้มครองป้องกันบุคลากรภาครัฐจากการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา

๕. ให้มีการปรับปรุงระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้มีความคล่องตัวเปิดเผยตรวจสอบได้ และมีกลไกในการป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน^{๑๑๖} และการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การกำหนดรูปแบบการบริหารราชการของส่วนราชการที่เปิดให้ประชาชนทุกภาคส่วน ซึ่งรวมถึงผู้มีส่วนได้เสียและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในภาครัฐ เอกชน และประชาชนโดยธรรมมีช่องทางและโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการรับทราบข้อมูลการดำเนินงานของ ส่วนราชการร่วมคิด ร่วมเสนอความเห็นร่วมกำหนดทิศทาง และร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ และความมั่นคงของชีวิตของคนในสังคม ซึ่งขณะนี้การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นรูปแบบการบริหารจัดการบ้านเมืองที่เป็นกระแสหลักของการบริหารจัดการภาครัฐและระบบราชการทั่วโลกในอันที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นก่อนดำเนินการ ตามแผนงานโครงการนโยบาย เพื่อมิให้เกิดความขัดแย้งของการดำเนินนโยบายของรัฐ หรือเพื่อให้เกิดการยอมรับการดำเนินการของรัฐ^{๑๑๗}

การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้วุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน^{๑๑๘} ดังต่อไปนี้

^{๑๑๖} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, ฉบับพิมพ์ตามราชกิจจานุเบกษา, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด พิมพ์อักษร, ๒๕๖๐), หน้า ๗๘.

^{๑๑๗} พิชุวรรณ กิติคุณ, การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของประชาชน, เอกสารวิชาการ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://library2.parliament.go.th/> [๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

^{๑๑๘} หน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.senate.go.th/> [๑ มิถุนายน ๒๕๖๐].

๑. การตั้งกระทู้ถาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๐ บัญญัติให้สมาชิกวุฒิสภา มีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดเกี่ยวกับงานในหน้าที่ โดยจะถามเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาก็ได้ ทั้งนี้ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา สำหรับการตั้งกระทู้ถามด้วยวาจาหรือกระทู้ถามสดนั้น ตามรัฐธรรมนูญที่ผ่านมาเป็นอำนาจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น แต่ตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ได้กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจในการตั้งกระทู้ถามด้วยวาจาได้ เช่นเดียวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่รัฐมนตรีย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบกระทู้เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน

๒. การเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๓ บัญญัติให้สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา มีสิทธิเข้าชื่อขอเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินโดยไม่มีการลงมติ

๓. การเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมรัฐสภา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๕ บัญญัติให้ในกรณีที่มีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยหรือเศรษฐกิจของประเทศสมควรที่จะปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรจะแจ้งไปยังประธานรัฐสภาขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมรัฐสภาก็ได้ ในกรณีนี้ ประธานรัฐสภาต้องดำเนินการให้มีการประชุมภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง แต่รัฐสภาจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายมิได้โดยให้ประชุมลับ และคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ต้องเข้าร่วมประชุมด้วย

๔. การตั้งกรรมาธิการ วุฒิสภามีอำนาจตั้งคณะกรรมาธิการสามัญหรือคณะกรรมาธิการวิสามัญ เพื่อกระทำการพิจารณาขอเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ และรายงานผลการพิจารณาให้วุฒิสภาทราบตามระยะเวลาที่วุฒิสภากำหนดการกระทำการ การขอเท็จจริงหรือการศึกษาเรื่องใด ๆ ต้องเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภา และหน้าที่และอำนาจตามที่ระบุไว้ คณะกรรมาธิการมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาขอเท็จจริงหรือศึกษา อยู่ยั้งได้ แต่การเรียกเช่นนั้นมิให้ใช้บังคับแก่ผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในกระบวนการวิธีพิจารณาพิพากษาอรรถคดี หรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยตรงในแต่ละองค์กร ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี

สรุปได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา เป็นการบริหารราชการแผ่นดินต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ จัดระบบการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วน

ท้องถิ่นให้มีขอบเขต อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ชัดเจนเหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่และความมั่นคงของชีวิตของคนในสังคม และสนับสนุนให้มีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่และความมั่นคงปลอดภัยเศรษฐกิจของประเทศ

ตารางที่ ๒.๙ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สุเทพ เอี่ยมคง, (๒๕๖๒).	การบริหารราชการแผ่นดิน เป็นการกำหนดนโยบาย ทิศทางที่จะจัดการปกครองประเทศ
บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์ และคณะ, (๒๕๖๒).	การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน การจัดโครงสร้างหน่วยงานราชการและองค์กรภาครัฐ รวมถึงการจัดสรรอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, (๒๕๖๐, หน้า ๗๘).	นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม บูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ และปรับปรุงภาครัฐให้มีความคล่องตัว เปิดเผยตรวจสอบได้
พิธูวรรณ กิตติคุณ, (๒๕๖๒).	การกำหนดรูปแบบการบริหารราชการ เปิดให้ประชาชนทุกภาคส่วน ประชาชนโดยรวมมีช่องทางและโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการรับทราบข้อมูล
หน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, (๒๕๖๐).	การตั้งกระทู้ถาม สิทิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดเกี่ยวกับงานในหน้าที่ เป็นหนังสือหรือด้วยวาจาก็ได้การเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภามีสิทธิเข้าชื่อขอเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมรัฐสภา มีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัย

๒.๒.๓ สารสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับ การให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญ เกี่ยวกับ ผลประโยชน์ของแผ่นดิน

การให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญ เกี่ยวกับผลประโยชน์ของแผ่นดินเป็นการปฏิบัติหน้าที่หนึ่งตามที่รัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ได้กำหนดไว้ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับ การให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญ เกี่ยวกับผลประโยชน์ของแผ่นดินหลายท่าน มีดังนี้

ความหมายของความเห็นชอบในเรื่องสำคัญว่า “เห็นชอบ” มาจากภาษาอังกฤษคำว่า “approve” แปลว่า เห็นชอบ อนุมัติ พอใจเห็นดีด้วย^{๑๑๕} ส่วนความหมายในทางนิติบัญญัติ คำว่า “เห็นชอบ” หมายถึง “การให้ความยินยอมในมาตรการต่าง ๆ ทางนิติบัญญัติที่เสนอต่อสภา”^{๑๑๖} โดยทั่วไปแล้วการให้ความยินยอมในมาตรการต่าง ๆ ทางนิติบัญญัติที่เสนอต่อสภานั้นการที่จะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในเรื่องใดนั้น สมาชิกสภาเพียงคนเดียวย่อมตัดสินไม่ได้ การให้ความเห็นชอบต้องเป็นไปตามกระบวนการ กล่าวคือ เมื่อมีการเสนอร่างกฎหมายญัตติหรือปัญหาใดต่อสภาเพื่อขอความเห็นชอบ ประธานสภาจะบรรจุเข้าระเบียบวาระพร้อมกับกำหนดนัดประชุมสมาชิกสภาเพื่อขอพิจารณาเรื่องนั้น เมื่อถึงวันนัดประชุมและถึงระเบียบวาระที่ต้องพิจารณา เรื่องนั้น ประธานในที่ประชุมสภาจะเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายกันก่อนว่าผู้ใดจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอย่างไร และเมื่อมีการปิดอภิปรายแล้ว ประธานฯจึงถามมติจากที่ประชุมว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ ผลการลงมติเสียงข้างมากเป็นเช่นไรมติจะต้องเป็นไปตามนั้น^{๑๑๗} ซึ่งในกรณีนี้เสียงข้างมากที่ออกมาอาจจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบก็ได้ ในบางกรณีการขอความเห็นชอบนี้อาจจะไม่ต้องใช้การลงมติก็ได้ถ้าหากเรื่องที่พิจารณานั้นเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญนัก หรือไม่น่าจะมีปัญหาใดประธานในที่ประชุมจะผ่านการพิจารณาเรื่องนั้นไปโดยไม่มีการลงมตินั้นคือ ประธานจะสันนิษฐานไว้ก่อนว่าไม่มีใครเห็นเป็นอย่างอื่น ดังนั้นเมื่อใดก็ตามที่ประธานเห็นว่าไม่มีใครคัดค้านก็จะใช้วิธีนี้ทันที ตัวอย่างเช่น ในการพิจารณารับรองรายงานการประชุมในครั้งที่ผ่านมา เมื่อประธานเปิดโอกาสให้ที่ประชุมพิจารณาแล้วประธานอาจจะประกาศว่า “ถ้าไม่มีใครเห็นเป็นอย่างอื่นถือว่าที่ประชุมนี้ให้การรับรองเป็นเอกฉันท์” ความเห็นชอบในลักษณะที่กล่าวไปนี้ เรียกว่า “ความเห็นชอบโดยตลอด (general consent)” หรือ “ความเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ (unanimous consent)” หรือ “ความเห็นชอบเงียบ (silent consent)”^{๑๑๘}

ในกระบวนการทางนิติบัญญัติ หากพิจารณาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยข้อบังคับการประชุมรัฐสภา ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และข้อบังคับการประชุม

^{๑๑๕} สฤทธิคุณ กิตติยากร, **ปทานุกรมอังกฤษ-ไทย**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๙), หน้า ๑๘, ๘๖.

^{๑๑๖} คณิน บุญสุวรรณ, **ภาษาการเมืองในระบอบรัฐสภา**, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์, ๒๕๓๓) หน้า ๓๐๘.

^{๑๑๗} อ้างแล้ว, หน้า ๓๐๘.

^{๑๑๘} คณิน บุญสุวรรณ, **ศัพท์รัฐสภา**, (กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, ๒๕๒๐), หน้า ๑๐๕.

วุฒิสภาที่ใช้อยู่ในปัจจุบันแล้วพอสรุปได้ให้เห็นว่ามีกรณาคำว่า “เห็นชอบ” มาใช้ในหลายกรณีด้วยกันที่สำคัญ ๆ ได้แก่

๑. การพิจารณาของรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาแล้วแต่กรณีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติ รวมถึงร่างแก้ไขกฎหมายดังกล่าว ซึ่งในกรณีนี้จะนำมาใช้มากที่สุดในการพิจารณาในวาระที่สาม ซึ่งเป็นการพิจารณาโดยไม่มีกรณารายอื่น เพียงแต่ลงมติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบเท่านั้น^{๑๑๙}

๒. การพิจารณาของรัฐสภา (การประชุมร่วมกันของรัฐสภา) เป็นการพิจารณาในที่ประชุมร่วมกันของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญ ๆ ตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย^{๑๒๐} ได้แก่

๑) การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในกรณีที่พระมหากษัตริย์มิได้ทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไว้ หรือในกรณีที่พระมหากษัตริย์ไม่สามารถทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เพราะยังไม่บรรลุนิติภาวะหรือเพราะเหตุอื่น

๒) การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการสืบราชสมบัติ ในกรณีที่ราชบัลลังก์ว่างลง และพระมหากษัตริย์มิได้ทรงแต่งตั้งพระรัชทายาทไว้

๓) การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการปิดสมัยประชุมสมัยสามัญก่อนครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

๔) การพิจารณาให้ความเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีระบุไว้ในนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาว่าจำเป็นต่อการบริหารราชการแผ่นดิน แต่สภาผู้แทนราษฎรมิได้ให้ความเห็นชอบ และคะแนนเสียงที่ไม่ให้ความเห็นชอบไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพื่อนำร่างกฎหมายดังกล่าวกลับมาพิจารณาใหม่ตามที่คณะรัฐมนตรีร้องขอ

๕) การพิจาราร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือร่างพระราชบัญญัติที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยและพระราชทานคืนมายังรัฐสภา หรือเมื่อพ้นเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมา เพื่อรัฐสภาจะได้พิจาราร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวนั้นใหม่

๖) การพิจารณาให้ความเห็นชอบให้นำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ

^{๑๑๙} คณิน บุญสุวรรณ, ภาษาการเมืองในระบอบรัฐธรรมนูญ, (กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, ๒๕๒๐), หน้า ๓๐๘.

^{๑๒๐} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, ฉบับพิมพ์ตามราชกิจจานุเบกษา, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด พิมพ์อักษร, ๒๕๖๐), หน้า ๓๙.

เนื่องจากอายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร และคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปร้องขอมาเพื่อให้มีการพิจารณาต่อไป

๓) การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการประกาศสงคราม

๔) การพิจารณาให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญาที่จะกระทำกับนานาประเทศ

๓. การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี^{๑๒๑}

๔. การพิจารณาของวุฒิสภา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลในการดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ^{๑๒๒}

ความหมายผลประโยชน์ของแผ่นดิน คือ งานของแผ่นดินเป็นงานส่วนรวม มีผลเกี่ยวเนื่องถึงความเจริญขึ้นหรือเสื่อมลงของบ้านเมือง และสุขทุกข์ของประชาชนทุกคน ข้าราชการผู้ปฏิบัติบริหารงานแผ่นดินจึงต้องสำนึกตระหนักในความรับผิดชอบที่มีอยู่ และตั้งใจพยายามปฏิบัติหน้าที่โดยเต็มกำลังความสามารถด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และด้วยปัญญาวิจิตรพิจารณาว่าสิ่งใดเป็นความเจริญ สิ่งใดเป็นความเสื่อม อะไรเป็นสิ่งที่ต้องทำอะไรเป็นสิ่งที่ต้องละเว้น และกำจัดอย่างชัดเจน ถูกต้องตรงประเด็น^{๑๒๓} โดยงานราชการนั้น คือ งานของแผ่นดินมีผลเกี่ยวเนื่องโดยตรงถึงประโยชน์ของประเทศชาติ และประชาชนทุกคน ดังนั้น ข้าราชการผู้ปฏิบัติบริหารงานของแผ่นดินจึงต้องทำความเข้าใจถึงความสำคัญในหน้าที่และความรับผิดชอบของตนให้ถ่องแท้ แล้วร่วมกันคิดร่วมกันทำด้วยความอดุสาหะ เสียสละ และด้วยความสุจริตจริงใจโดยถือประโยชน์ที่จะเกิดจากงานเป็นหลักใหญ่ งานของแผ่นดินทุกส่วนจักได้ดำเนินก้าวหน้าไปพร้อมกัน และสำเร็จประโยชน์ที่พึงประสงค์ คือ ยังความเจริญมั่นคงให้เกิดแก่ประเทศชาติ และประชาชนได้แท้จริงและยั่งยืนตลอดไป^{๑๒๔} ทั้งนี้ ข้าราชการมีสิ่งสำคัญที่ควรยึดมั่นอยู่ ๒ อย่าง อย่างหนึ่งคือผลประโยชน์ของแผ่นดินอีกอย่างหนึ่งคือ ความถูกต้องเป็นธรรมผลประโยชน์ของแผ่นดินเป็นเป้าหมายสูงสุดของการปฏิบัติราชการ ส่วนความถูกต้องเป็นธรรมเป็นทั้งรากฐานและแนวทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายนั้น^{๑๒๕} และการพิจารณา

^{๑๒๑} เรื่องเดียวกัน, มาตรา ๑๗๒.

^{๑๒๒} อ้างแล้ว, มาตรา ๒๑๒.

^{๑๒๓} พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือนเนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๕๐, พระตำหนักจิตรลดารโหฐานวันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.socgg.soc.go.th> [๑ มิถุนายน ๒๕๖๓].

^{๑๒๔} พระบรมราโชวาทของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๖๐, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.oic.go.th> [๑ มิถุนายน ๒๕๖๓].

^{๑๒๕} พระปรมาภิไธย, พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต วันที่ ๒๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.naewna.com> [๑ มิถุนายน ๒๕๖๓].

ให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ตามบทเฉพาะกาลในระหว่าง ๕ ปี แรกนับแต่วันที่มีรัฐสภาชุดแรกตามรัฐธรรมนูญนี้การให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีให้กระทำใน “ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา” ซึ่งประกอบด้วย “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” และ “สมาชิกวุฒิสภา” มติของรัฐสภาที่เห็นชอบการแต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นนายกรัฐมนตรี ต้องกระทำโดยการลงคะแนนโดยเปิดเผย และมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา^{๑๒๖}

สรุปได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา เป็นการให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญเกี่ยวกับผลประโยชน์ของแผ่นดิน เป็นงานของแผ่นดิน เป็นงานส่วนรวมมีผลเกี่ยวเนื่องถึงความเจริญขึ้นหรือเสื่อมลงของบ้านเมือง และสุขทุกข์ของประชาชนทุกคนข้าราชการผู้ปฏิบัติบริหารงานแผ่นดินจึงต้องสำนึกตระหนักในความรับผิดชอบที่มีอยู่ และตั้งใจพยายามปฏิบัติหน้าที่โดยเต็มกำลังความสามารถด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และด้วยปัญญาวิจิตรพิจารณาว่าสิ่งใดเป็นความเจริญสิ่งใดเป็นความเสื่อม อะไรเป็นสิ่งที่ต้องทำอะไรเป็นสิ่งที่ต้องละเว้นและกำจัด อย่างชัดเจนถูกต้อง ตรงประเด็น การทำหน้าที่ของประชุมวุฒิสภาต้องผ่านกระบวนการของกฎหมายและความรับผิดชอบตามรัฐธรรมนูญ

ตาราง ๒.๑๐ แสดงการวิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญ เกี่ยวกับผลประโยชน์ของแผ่นดิน

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
สฤณีคุณ กิตติยากร, (๒๕๓๙, หน้า ๑๘, ๘๖).	ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญว่า “เห็นชอบ” ซึ่งแปลว่า เห็นชอบ ยินยอม หรืออนุญาต
คณิน บุญสุวรรณ, (๒๕๓๓, หน้า ๓๐๘).	ทางนิติบัญญัติ “เห็นชอบ” การให้ความยินยอมในมาตรการต่าง ๆ ทางนิติบัญญัติที่เสนอต่อสภา
คณิน บุญสุวรรณ, (๒๕๒๐, หน้า ๑๐๕).	การขอความเห็นชอบนี้ อาจจะไม่ต้องการลงมติก็ได้ ถ้าหากเรื่องที่พิจารณานั้นเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญหรือไม่น่าจะมีปัญหาใด
คณิน บุญสุวรรณ, (๒๕๒๐, หน้า ๓๐๘).	ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาที่ใช้อยู่ในปัจจุบันแล้ว พอสรุปได้ว่าให้เห็นว่า มีการนำคำว่า “เห็นชอบ” มาใช้ในหลายกรณีด้วยกันที่สำคัญ ๆ

^{๑๒๖} หน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.senate.go.th> [๑ มิถุนายน ๒๕๖๓].

ตาราง ๒.๑๐ แสดงการวิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญ เกี่ยวกับ
ผลประโยชน์ของแผ่นดิน (ต่อ)

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, (๒๕๖๐, หน้า ๓๙).	การพิจารณาของรัฐสภา (การประชุมร่วมกันของ รัฐสภา) เป็นการพิจารณาในที่ประชุมร่วมกันของ สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เพื่อพิจารณาให้ ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญ ๆ ตามที่บัญญัติใน รัฐธรรมนูญแห่ง
พระบรมราชโฆษาทของพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปี พุทธศักราช ๒๕๕๐, (๒๕๖๓).	ผลประโยชน์ของแผ่นดิน คือ งานของแผ่นดิน เป็น งานส่วนรวม มีผลเกี่ยวเนื่องถึงความเจริญขึ้นหรือ เสื่อมลงของบ้านเมือง และสุขทุกข์ของประชาชน ทุกคน
พระราโชวาทของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องใน โอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๖๐, (๒๕๖๓).	งานของแผ่นดิน มีผลเกี่ยวเนื่องโดยตรงถึง ประโยชน์ของประเทศชาติ และประชาชนทุกคน ข้าราชการผู้ปฏิบัติบริหารงานของแผ่นดิน จึงต้อง ทำความเข้าใจถึงความสำคัญใน หน้าที่และความ รับผิดชอบของตนให้ถ่องแท้
พระปรมาภิไธย พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต วันที่ ๒๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒, (๒๕๖๓).	ข้าราชการมีสิ่งสำคัญที่ควรยึดมั่น หนึ่งคือ ผลประโยชน์ของแผ่นดิน สอง คือ ความถูกต้องเป็น ธรรม ผลประโยชน์ของแผ่นดินเป็นเป้าหมายสูงสุด ของการปฏิบัติราชการ
หน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา ตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, (๒๕๖๓).	การพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับ แต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ตามบทเฉพาะกาล ใน ระหว่าง ๕ ปีแรกนับแต่วันที่มิรัฐสภาชุดแรกตาม รัฐธรรมนูญ

๒.๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำความเห็นชอบบุคคลดำรง
ตำแหน่งในองค์กรอิสระ

การเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระของ
สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จากการทบทวนเอกสารที่
เกี่ยวกับการเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ซึ่งมี

นักวิชาการ ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระไว้หลายท่าน มีดังนี้

ความหมายการเลือกตั้งว่า การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการออกเสียงลงคะแนนตามความเห็นของตนเอง โดยอิสระว่าจะเลือกใครเป็นตัวแทนของตนเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยบริหารกิจการของประเทศ ผู้ที่จะได้รับเลือกตั้งนั้นจะเป็นผู้สมัครใจเสนอตัวเข้ามาให้ประชาชนเลือกและผู้ที่ได้รับเลือกตั้งด้วยคะแนนเสียงส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้แทนของประเทศมีสิทธิตามที่ได้รับมอบหมายจากประชาชนให้เข้าร่วมเป็นคณะบุคคลดำเนินการบริหารและปกครอง^{๑๒๗} ซึ่งการเลือกตั้งไว้ว่าการเลือกตั้ง หมายถึง การที่บุคคลได้เลือกบุคคลหนึ่งหรือบุคคลจำนวนหนึ่งจากหลาย ๆ คนหรือจากบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งบัญชีหนึ่ง หรือบัญชีจำนวนหนึ่งจากบัญชีรายชื่อหลาย ๆ บัญชีเพื่อให้ไปกระทำการอันหนึ่งอันใดแทนตน ความหมายเช่นนี้เห็นได้ว่าได้จำแนกประเภทของการเลือกตั้งไปและแฝงด้วยปรัชญาแนวคิดการเลือกตั้ง ไว้ในตัว^{๑๒๘} โดยการเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมือง (Participation) อันเป็นกลไกที่แสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้อง หรือสนับสนุนให้มีการกระทำหรือการละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมือง หรือตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน โดยประชาชนทั่วไปเลือกผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์นโยบายและวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับตนด้วยความคาดหวังว่าผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่ตนเลือกให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้นจะนำอุดมการณ์ และนโยบายในการบริหารประเทศและทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเอง การเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการแสวงหาทางเลือกในการเมืองปกครองของประชาชน^{๑๒๙} ทั้งนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติเรื่ององค์กรอิสระไว้ในหมวด ๑๒ โดยกำหนดให้มีองค์กรอิสระทั้งสิ้น ๕ องค์กร ได้แก่ คณะกรรมการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเปลี่ยนฐานะจากองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ

^{๑๒๗} พิมลจันทร์ นามวัฒน์, การเลือกตั้ง ใน เอกสารการสอนชุดวิชา สถาบันและกระบวนการทางการเมือง, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๔), หน้า ๔๖.

^{๑๒๘} วิสุทธิ์ โปธิแทน, ประชาธิปไตย : แนวความคิดและตัวแบบประเทศประชาธิปไตย, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๔), หน้า ๖๓.

^{๑๒๙} วัชรวิทย์ ไชยสาร, ระบบการเลือกตั้งกับการเมืองไทยยุคใหม่, (กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, ๒๕๔๑), หน้า ๘-๙.

แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาเป็นองค์กรอิสระและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่ได้บัญญัติเรื่ององค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญไว้แต่อย่างใด^{๑๓๐}

องค์กรอิสระ หมายถึง องค์กรของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับภารกิจของรัฐตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย โดยเป็นองค์กรของรัฐที่มีสถานะพิเศษ ซึ่งได้รับหลักประกันให้สามารถปฏิบัติภารกิจหน้าที่ได้โดยอิสระ ปลอดภัยจากการแทรกแซงขององค์กรของรัฐอื่นหรือสถาบันการเมืองอื่นรวมทั้งอยู่เหนือกระแสและการกดดันใด ๆ ที่เกิดขึ้นภายในสังคมในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง และองค์กรอิสระ หมายถึง องค์กรของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับภารกิจของรัฐตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย โดยเป็นองค์กรของรัฐที่มีสถานะพิเศษ ซึ่งได้รับหลักประกันให้สามารถปฏิบัติภารกิจหน้าที่ได้โดยอิสระ ปลอดภัยจากการแทรกแซงขององค์กรของรัฐอื่นหรือสถาบันการเมืองอื่น รวมทั้งอยู่เหนือกระแสและการกดดันใด ๆ ที่เกิดขึ้นภายในสังคมในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง^{๑๓๑}

การให้คำแนะนำหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดให้วุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจในการให้คำแนะนำหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการการเลือกตั้ง

คณะกรรมการการเลือกตั้งประกอบด้วยกรรมการจำนวน ๗ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากบุคคลผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่จะยังประโยชน์แก่การบริหารและจัดการการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริต และเที่ยงธรรม และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหา จำนวน ๕ คน โดยมีวาระในการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

๒. ผู้ตรวจการแผ่นดิน

ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีจำนวน ๓ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหา โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

^{๑๓๐} ธนภฤต วรธนัชชากุล, องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญใหม่กับวิถีแห่งอำนาจ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.matichon.co.th/columnists/news_553026 [๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

^{๑๓๑} นพดล เสงเจริญ, องค์กรอิสระ : ความสำคัญต่อการปฏิรูปการเมืองและการปฏิรูประบบ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.public-law.net/publaw/> [๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

๓. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบด้วยกรรมการจำนวน ๙ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหา โดยให้มีวาระในการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

๔. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประกอบด้วยกรรมการจำนวน ๗ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งได้รับการสรรหา โดยมีวาระในการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว และให้มีผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินคนหนึ่งซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา ซึ่งได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ให้ดำเนินการเสนอชื่อบุคคลใหม่เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินแทนผู้นั้นแล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

๕. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วย กรรมการจำนวน ๗ คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาจากผู้ได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหา โดยมีวาระในการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

๖. ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญประกอบด้วยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๙ คน โดยผู้ได้รับการคัดเลือกหรือสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา ในกรณีที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบผู้ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกรายใด ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกบุคคลใหม่แทนผู้นั้น แล้วเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไปโดยตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว^{๑๓๒}

^{๑๓๒} ส.ว.แต่งตั้ง: ส.ว. กับการเห็นชอบบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรของรัฐและองค์กรอิสระ ๑ เมษายน ๒๕๖๓, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://ilaw.or.th/node/5589> [๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓].

สรุปได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาการเลือกตั้งเป็นส่วนหนึ่งในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนโดยการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งโดยการสมัครใจ การเลือกตั้งมีทั้งทางตรงและทางอ้อมการเลือกตั้งเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนได้รับรู้เรื่องประชาธิปไตย องค์การอิสระของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับภารกิจของรัฐตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย กระบวนการพิจารณาของวุฒิสภา ตลอดจนขั้นตอนพระมหากษัตริย์ทรงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง กระบวนการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งสำคัญของประเทศ การสรรหาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญซึ่งได้รับการออกแบบให้ ตอบสนองเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญบนพื้นฐานหลักความเป็นกลางและเป็นอิสระในการทำงาน โดยดำเนินการสรรหาในรูปแบบคณะกรรมการสรรหา อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีลักษณะการปฏิบัติที่ แตกต่างกันขึ้นกับดุลยพินิจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งรัฐธรรมนูญได้เปิดโอกาสให้ดำเนินการได้โดย ต้องไม่ขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

ตาราง ๒.๑๑ สารสำคัญแนวคิดเกี่ยวกับการเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
พิมลจันทร์ นามวัฒน์, (๒๕๓๔, หน้า ๔๖).	การที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง
วิสุทธิ โปธิแทน, (๒๕๒๔, หน้า ๖๓).	บุคคลได้เลือกบุคคลหนึ่งหรือบุคคลจำนวนหนึ่งจากบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง
วัชรวิทย์ ไชยสาร, (๒๕๔๑, หน้า ๘-๙).	การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมือง
ธนกฤต วรธนัชชากุล, (๒๕๖๒).	คณะกรรมการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
นพดล เสงเจริญ, (๒๕๖๒).	องค์กรอิสระเป็น องค์กรของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับภารกิจของรัฐตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่นำมาพิจารณาการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเห็นผลอย่างเด่นชัด ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรไว้ดังนี้

การประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การ (Internal & External; Scanning) เป็นกระบวนการสำคัญอย่างหนึ่งของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ เพราะจะทำให้สามารถทราบถึงปัจจัยที่ส่งเสริม หรือเป็นข้อจำกัดหรือเป็นปัญหาอุปสรรคในการทำงาน การประเมินปัจจัยภายในอย่างตรงไปตรงมาจะทำให้สามารถทราบถึงจุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) ขององค์การ เพื่อนำจุดแข็งมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และหาวิธีการลดจุดอ่อนให้น้อยลง การประเมินปัจจัยภายนอกอย่างรอบด้านจะช่วยให้องค์การสามารถทราบถึง โอกาส (Opportunities) และภัยคุกคาม (Threats) ที่องค์การเผชิญหน้าเพื่อหาทางใช้โอกาสที่มีให้เกิดประโยชน์ และหาทางลดหรือหลีกเลี่ยงภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นกับองค์การ^{๑๓๓} โดยแยกประเด็นดังนี้

ปัจจัยภายใน (Internal Factors)

จุดแข็ง (Strengths) เป็นการค้นหาจุดเด่น จุดแข็ง หรือข้อได้เปรียบที่องค์การของเรามีเมื่อเทียบกับองค์การในธุรกิจเดียวกันว่ามีอะไรบ้าง และมีมากน้อยเพียงใด

จุดอ่อน (Weaknesses) เป็นการค้นหาจุดด้อย ข้อจำกัด สิ่งที่ยังไม่สมบูรณ์ หรือยังเป็นปัญหาในการบริหารงานอยู่ว่ามีอะไรบ้าง สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อการเดินทางไปสู่เป้าหมายขององค์การหรือไม่ มากน้อยเพียงใด^{๑๓๔}

จุดแข็ง (Strengths) วิเคราะห์จุดแข็งขององค์การ ของสินค้า ของบริการ ของทีมงาน

จุดอ่อน (Weaknesses) วิเคราะห์จุดอ่อนขององค์การ ของสินค้า ของบริการ ของทีมงาน สิ่งที่คุณ่งทำได้ดีกว่าเรา^{๑๓๕}

จุดแข็ง (Strengths) จุดแข็ง คือ ข้อได้เปรียบของกิจการ หมายถึงลักษณะพิเศษหรือลักษณะเด่นขององค์การที่เอื้อต่อการประสบความสำเร็จ สามารถนำมาใช้ประโยชน์และใช้แข่งขันกับคู่แข่งได้ ยกตัวอย่างเช่น ความสามารถเฉพาะทางของผู้ประกอบในการดำเนินธุรกิจ ความสามารถในการนำนวัตกรรมมาใช้ในการดำเนินกิจการ การทำงานร่วมกันเป็นอย่างดีของบุคลากรภายในองค์กร

^{๑๓๓} สมชัย ศรีสุทธิยากร, เอกสารคู่มือการวางแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Planning), (กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๒), หน้า ๑๘-๒๐.

^{๑๓๔} ณรงค์วิทย์ แสนทอง, การบริหารผลงานเชิงกลยุทธ์, (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ด, ๒๕๖๓), หน้า ๒๓-๒๔.

^{๑๓๕} SWOT Analysis คืออะไร ช่วยให้ธุรกิจเติบโตได้อย่างไร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา :, <https://hardcoreceo.co/swot-analysis/>, [๑ กันยายน ๒๕๖๓].

การมีความสัมพันธ์ที่ดีหรือมีพาร์ทเนอร์ที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินกิจการขององค์กร ธุรกิจที่ลงทุนน้อยและคืนทุนเร็ว

จุดอ่อน (Weakness) จุดอ่อน คือ ข้อด้อย ข้อเสีย หรือปัญหาภายในองค์กร ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินกิจการ ที่สามารถนำไปสู่ความล้มเหลวของการทำธุรกิจได้ ยกตัวอย่างเช่น ปัญหาด้านการสื่อสารของบุคลากรภายในองค์กร การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ไม่มีลิขสิทธิ์ ค่าเช่าที่ในการดำเนินกิจการมีราคาสูง อัตราดอกเบี้ยกู้ยืมสูง^{๑๓๖}

จุดแข็ง จุดเด่น Strengths คือ จุดแข็งหรือจุดเด่น ขององค์กร

จุดอ่อน ข้อเสียเปรียบ Weaknesses คือ จุดอ่อน ข้อเสียเปรียบขององค์กร^{๑๓๗}

จุดเด่นหรือจุดแข็ง Strengths หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็ง ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน เป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในบริษัท เช่น จุดแข็งด้านส่วนประสม จุดแข็งด้านการเงิน จุดแข็งด้านการผลิต จุดแข็งด้านทรัพยากรบุคคล บริษัทจะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งในการกำหนดกลยุทธ์การตลาด

จุดด้อยหรือจุดอ่อน Weaknesses หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อน ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน เป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่าง ๆ ของบริษัทซึ่งบริษัทจะต้องหาวิธีในการแก้ปัญหานั้น^{๑๓๘}

ปัจจัยภายนอก (External Factors)

โอกาส Opportunities คือ เป็นการมองออกไปภายนอกองค์กรทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อดูว่ามีอะไรบ้างที่กำลังเปลี่ยนแปลงหรือมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต และการเปลี่ยนแปลงนั้นจะเป็นผลดีในการสร้างโอกาสให้กับองค์กรของเราเดินทางไปสู่เป้าหมายได้ง่ายขึ้นหรือเร็วขึ้นหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

อุปสรรค หรือภัยคุกคาม Threats คือ เป็นการมองออกไปภายนอกองค์กรทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อดูว่ามีอะไรบ้างที่กำลังเปลี่ยนแปลงหรือมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคต และการเปลี่ยนแปลงนั้นจะสร้างผลกระทบในเชิงลบ หรือเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเดินทางไปสู่เป้าหมายขององค์กรเราด้านใดบ้างมากน้อยเพียงใด^{๑๓๙}

^{๑๓๖} SWOT Analysis คืออะไร การวิเคราะห์สวอตดีต่อธุรกิจ SME อย่างไรบ้าง, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.moneywecan.com/swot-analysis/> [๑ กันยายน ๒๕๖๓].

^{๑๓๗} ทฤษฎี SWOT คืออะไร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://blog.czgroup.co.th/> [๑ กันยายน ๒๕๖๓].

^{๑๓๘} วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี, การวิเคราะห์สวอต ความหมาย SWOT, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://th.wikipedia.org/wiki/>, [๑ กันยายน ๒๕๖๓].

^{๑๓๙} ณรงค์วิทย์ แสนทอง, การบริหารผลงานเชิงกลยุทธ์, (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ด, ๒๕๖๓), หน้า ๒๓-๒๔.

โอกาส Opportunities คือ โอกาสในตลาด เข้าใจลูกค้า ศึกษาคู่แข่ง และโอกาสต่าง ๆ ด้านการพัฒนาสินค้า หรือการตลาด โดยส่วนใหญ่ก็จะดูควบคู่กับ Strengths ด้วย เช่น ถ้าเรามีจุดแข็งแบบนี้ มันจะสามารถขยายไปยังโอกาสใหม่ ๆ อย่างไรได้บ้าง

อุปสรรค หรือภัยคุกคาม Threats คือ ภัยคุกคามจากภายนอกบริษัท เช่น สื่อวิวิบริษัท ในเชิงลบ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป การตัดราคาจากคู่แข่งและควรระวัง Threats ที่เป็น “Unknown” เพื่อไปด้วย จะเห็นชัดจากสถานการณ์ COVID-2019 ที่ไม่มีใครเคยนึกถึงเลยว่าจะเป็ Threads ได้ ดังนั้นควรมี Unknown Threads เพื่อไว้ด้วย บางที่เราอาจจะได้เก็บเงินสดไว้เป็น Cashflow เพิ่ม หรือปรับรูปแบบการทำงานให้คล่องตัวมากขึ้น^{๑๔๐}

โอกาส Opportunity หมายถึง เกิดจากปัจจัยภายนอก ที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การเอื้อประโยชน์ให้กับการดำเนินกิจการของบริษัท โอกาสต่างจากจุดแข็งตรงที่ เป็นปัจจัยที่เกิดจากภายนอกองค์กรแต่ส่งผลในทางที่ดีกับองค์กร เป็นความได้เปรียบที่เอื้อต่อความสำเร็จของการ ดำเนินกิจการ ยกตัวอย่างเช่น รัฐบาลออกนโยบายที่สนับสนุนอุตสาหกรรมที่กิจการกำลังดำเนินธุรกิจ อยู่ เศรษฐกิจที่อยู่ในช่วงขาขึ้น หรือการมีเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ช่วยให้การดำเนินกิจการ เป็นไปได้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพมากขึ้น

อุปสรรค Threats หมายถึง ความเสียเปรียบหรือผลเสียจากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกิจการ อาจนำมาซึ่งปัญหา และความล้มเหลวของกิจการได้ เช่น เศรษฐกิจที่กำลังตกต่ำ ราคาน้ำมันที่สูงขึ้นทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น การเพิ่มค่าแรงของแรงงาน หรือ นโยบาย อัตราดอกเบี้ยที่ถูกปรับให้สูงขึ้น^{๑๔๑}

โอกาส Opportunities ในการดำเนินงานตามแผนงาน

อุปสรรค Threats ที่อาจเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการดำเนินงาน^{๑๔๒}

โอกาส Opportunities หมายถึง โอกาส ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอก เป็นผลจากการที่ สภาพแวดล้อมภายนอกของบริษัทเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร โอกาส แตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่จุดแข็งนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายใน นักการตลาดที่ดีจะต้องเสาะแสวงหาโอกาสอยู่เสมอ และใช้ประโยชน์จาก โอกาสนั้น

^{๑๔๐} SWOT Analysis คืออะไร ช่วยให้ธุรกิจเติบโตได้อย่างไร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://hardcoreceo.co/swot-analysis/>, [๑ กันยายน ๒๕๖๓].

^{๑๔๑} SWOT Analysis คืออะไร การวิเคราะห์สวอตดีต่อธุรกิจ SME อย่างไรบ้าง, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.moneywecan.com/swot-analysis/> [๑ กันยายน ๒๕๖๓].

^{๑๔๒} ทฤษฎี SWOT คืออะไร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://blog.czgroup.co.th/> [๑ กันยายน ๒๕๖๓].

อุปสรรค Threats หมายถึง อุปสรรค ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอก เป็นข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งธุรกิจจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์การตลาดให้สอดคล้องและพยายามขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้ได้จริง^{๑๔๓}

สรุปได้ว่า หลักการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เป็นกระบวนการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในขององค์กร ณ เวลาปัจจุบัน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารระดับสูง สามารถกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อน จากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจขององค์กร เพื่อมากำหนดเป็นกลยุทธ์ที่เหมาะสมต่อไปได้ สามารถคาดการณ์ถึงปัญหาที่จะเกิดในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นการปรับเปลี่ยน ปรับปรุง

ตาราง ๒.๑๒ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
ณรงค์วิทย์ แสนทอง, (๒๕๖๒, หน้า ๒๓-๒๔).	จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส ภัยคุกคาม การกำหนดในการวิเคราะห์ของหลักการทำงานในองค์กร เพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการวิเคราะห์
วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, (๒๕๖๓).	สวอตการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ หรือ การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ สำหรับองค์กร หรือ โครงการ ซึ่งช่วยผู้บริหารกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก
SWOT Analysis คืออะไร ช่วยให้ธุรกิจ เติบโต ได้อย่างไร, (๒๕๖๓).	SWOT ไม่ใช่แค่นำมาใช้วิเคราะห์องค์กรในภาพรวมได้เท่านั้น แต่ยังเอามาใช้กับ Project ใหม่ ๆ รวมไปถึงตัวบุคคลก็ได้
SWOT Analysis คืออะไร, (๒๕๖๓).	SWOT จะนำเอาจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร รวมถึงโอกาสและอุปสรรค เข้ามาใช้พิจารณาและวิเคราะห์สถานะภาพของกิจการ เพื่อประโยชน์ในการใช้วางแผนงาน ดำเนินกิจการ องค์กรให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

^{๑๔๓} วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, การวิเคราะห์สวอต ความหมาย SWOT, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://th.wikipedia.org/wiki/>, [๑ กันยายน ๒๕๖๓].

ตาราง ๒.๑๒ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (ต่อ)

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
สมชัย ศรีสุทธิยากร, (๒๕๕๒).	การประเมินปัจจัยภายในอย่างตรงไปตรงมา จะทำให้สามารถทราบถึงจุดแข็ง และจุดอ่อน ขององค์การ เพื่อนำจุดแข็งมาใช้ให้เกิด ประโยชน์ และหาวิธีการลดจุดอ่อนใ้้องลง การประเมินปัจจัยภายนอกอย่างรอบด้านจะ ช่วยให้้องค์การสามารถทราบถึงโอกาส โอกาสที่มีให้เกิดประโยชน์

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับหลักอปริหานิยธรรม ๗

หลักอปริหานิยธรรม ๗ หมายถึง “ธรรมอันเป็นเหตุแห่งความไม่เสื่อม” หรือหมายความว่า “ไม่เป็นเหตุแห่งความหายนะ” ดังมีรายละเอียดเกี่ยวกับหลักอปริหานิยธรรม ดังต่อไปนี้

วัสสการพราหมณ์มหาอำมาตย์ แคว้นมคธ ทูลถามเรื่อง พระเจ้าอชาตศัตรู เวเทหิบุตรมี พระประสงค์จะเสด็จไปปรัมแคว้นวัชชี พระผู้มีพระภาครับสั่งเรียกพระอานนท์มาตรัสถามเรื่อง อปริหานิยธรรมทั้ง ๗ ข้อ คือ ๑.เจ้าวัชชีหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ ๒.เจ้าวัชชีพร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงกระทำ ๓.เจ้าวัชชีไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้ ๔.เจ้าวัชชีเคารพนับถือผู้ใหญ่ในแคว้นวัชชี ๕.เจ้าวัชชีไม่ฉุดคร่าขึ้นใจกุลสตรี หรือกุลกุมารี ๖.เจ้าวัชชีสักการเคารพนับถือบูชาเจดีย์ในแคว้นวัชชี ๗.เจ้าวัชชีจัดการรักษาคุ้มครอง ป้องกันพระอรหันต์ทั้งหลายด้วยความชอบธรรม ตราบใดที่พวกวัชชีรักษาราชอปริหานิยธรรมทั้ง ๗ ข้อนี้ เจ้าวัชชีพึงได้แต่เจริญอย่างเดียว ไม่มีความเสื่อมเลย^{๑๔๔}

มหาปริณีพพานสูตร คัมภีร์ทีฆนิกาย มหาวรรค ได้กล่าวถึงหลักอปริหานิยธรรม ๗ ประการ ๕ หมวด ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงแก่ภิกษุทั้งหลายในสมัยใกล้จะดับขันธปรินิพพาน นอกจากนี้แล้ว หลักอปริหานิยธรรมยังปรากฏอยู่ในคัมภีร์อังคุตตรนิกาย สัตตกนิบาต ข้อความที่เป็น ข้อธรรมเหมือนกันทั้ง ๕ หมวดตรงกับข้อความที่มาในมหาปริณีพพานสูตร มีข้อแตกต่างกันตรงที่ ข้อความปรารภการแสดงอปริหานิยธรรม ในมหาปริณีพพานสูตรเป็นข้อความต่อเนื่องจากการที่พระพุทธองค์ประทับอยู่บนภูเขาคิชฌกูฏ พระเจ้าอชาตศัตรูทรงส่งวัสสการพราหมณ์มหาอำมาตย์มาเข้า เฝ้ากราบทูลเรื่องที่พระองค์จะยกทัพไปย่ำยีพวกวัชชี แล้วพระพุทธองค์ทรงแสดงราชอปริหานิยธรรม^{๑๔๕} แก่พระอานนท์ เมื่อ วัสสการพราหมณ์มหาอำมาตย์ทูลลากลับไป พระพุทธองค์มีรับสั่งกับ

^{๑๔๔} ที.ม. (ไทย) ๑๐/๑๓๔-๑๓๕/๗๘.

^{๑๔๕} ที.ม. (ไทย) ๑๐/๑๓๔ - ๑๓๕/๗๘ - ๘๑.

พระอานนท์เพื่อแจ้งให้ภิกษุทั้งหมดที่พักอยู่ในกรุงราชคฤห์มาประชุมที่อุปัฏฐานศาลา แล้วท่านพระอานนท์ได้นิมนต์ภิกษุทั้งหมดมาประชุมกัน จากนั้นได้เข้ากราบทูลให้พระพุทธองค์ทรงทราบ พระองค์ได้เสด็จไปยังอุปัฏฐานศาลาแสดง อปริหานิยธรรม^{๑๔๖} อรรถกถาที่ขนิทาย มหาวรรค ได้ระบุความหมายของหลักอปริหานิยธรรมว่า ธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดความเจริญโดยส่วนเดียว ไม่มีความเสื่อม มี ๒ ประเภท คือ ราชอปริหานิยธรรม และภิกษุ อปริหานิยธรรม^{๑๔๗} สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรสได้ให้ความหมายเกี่ยวกับอปริหานิยธรรมว่าเป็นธรรมไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อมเป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว ชื่อว่า อปริหานิยธรรม^{๑๔๘}

อปริหานิยธรรม หมายถึง “เป็นธรรมอันไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียวสำหรับหมู่ชนหรือผู้บริหารบ้านเมือง”^{๑๔๙} และอปริหานิยธรรม ๗ เป็นหลักการร่วมรับผิดชอบที่จะช่วยป้องกันความเสื่อม นำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองโดยส่วนเดียว ดังนี้

๑. หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ พบปะปรึกษาหารือกิจการงาน (ที่พึงรับผิดชอบตามระดับของตน) โดยสม่ำเสมอ

๒. พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันกระทำกิจทั้งหลายที่พึงทำร่วมกัน

๓. ไม่ถืออำเภอใจใคร่ต่อความสะดวก บัญญัติวางข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อันมิได้ตกลงบัญญัติกันไว้แล้ว และไม่เหยียบย่ำล้มล้างสิ่งที่ตกลงวางบัญญัติกันไว้แล้ว ถือปฏิบัติมั่นอยู่ในบทบัญญัติใหญ่ที่วางไว้เป็นธรรมนุญ

๔. ท่านผู้ใดเป็นผู้ใหญ่มีประสบการณ์ยาวนาน ให้เกียรติเคารพนับถือ ท่านเหล่านั้นมองเห็นความสำคัญแห่งถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันพึงรับฟัง

๕. ให้เกียรติและคุ้มครองกุลสตรี มิให้มีการข่มเหงรังแก

๖. เคารพสักการบูชาเจดีย์ ปูชียสถาน อนุสาวรีย์ประจำชาติ อันเป็นเครื่องเตือนความทรงจำเราให้ทำดี และเป็นที่ยอมรับของหมู่ชน ไม่ละเลยพิธีเคารพบูชาอันพึงทำต่ออนุสรณ์สถานเหล่านั้นตามประเพณี

๗. จัดให้ความอารักขา บำรุง คุ้มครอง อันชอบธรรม แก่บรรพชิตผู้ทรงศีลทรงธรรมบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นหลักใจและเป็นตัวอย่างทางศีลธรรมของประชาชน เต็มใจต้อนรับและหวังให้ท่านโดย

^{๑๔๖} ที.ม. (ไทย) ๑๐/๑๔๐/๘๗ - ๘๘.

^{๑๔๗} ที.ม. (ไทย) ๒/๑๓๔-๑๓๖/๑๑๖-๑๒๘.

^{๑๔๘} สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส, สารานุกรมพระพุทธศาสนา, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙), หน้า ๓๑.

^{๑๔๙} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม, พิมพ์ครั้งที่ ๒๗, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗), หน้า ๒๘๙.

ผาสุก^{๑๕๐} โดยอธิปไตยธรรม คือ ธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความไม่เสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญอย่าง เดียวส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในหมู่มนุษย์เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้รู้จักประยุกต์ใช้ธรรมะ ในทางการเมืองการปกครอง เพื่อให้เกิดคุณประโยชน์ และเกิดความสามัคคีในสังคมสืบไป การ ปกครองทุกระดับไม่ว่าจะเป็นฝ่ายอาณาจักร หรือฝ่ายศาสนจักรหากมี ๗ ข้อ ที่ชื่อว่า อธิปไตยธรรม แล้วก็จะมีแต่ความเจริญมีความสามัคคีเป็นปึกแผ่นแน่นหนา ศัตรูไม่สามารถทำลายได้ถ้าเราจะ ส่งเสริมให้ระบอบประชาธิปไตยมั่นคง เกิดเป็นคุณประโยชน์ใหญ่หลวงต่อชาติบ้านเมือง ควรพร้อม เปรียงกันยึดแนวหลักอธิปไตยธรรม ๗ ประการ หากสามารถปฏิบัติได้โดยพร้อมเพรียงกันแล้ว การเมืองจะกลายเป็นการเมืองบริสุทธิ์ แก้ปัญหาของชาติได้สำเร็จเป็นแบบอย่างการเมืองดีเด่นที่โลก จะชื่นชมยินดีมาก หลักธรรมอธิปไตยธรรม ๗ ประการ ประกอบด้วย

๑. หมั่นประชุมกันเป็นประจำเพราะการประชุมกันบ่อย ๆ เป็นการระดมสมองรวมทั้ง ความสามารถที่ทุกคนมีนำมาแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง ส่งเสริมพัฒนาหมู่คณะให้มีความเจริญในด้าน ต่าง ๆ

๒. พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม และพร้อมเพรียงกันปฏิบัติกิจของ หมู่คณะ มีความรับผิดชอบร่วมกันดำเนินไปอย่างพร้อมเพรียง และเมื่อถึงตอนทำงานก็ต้องทำงาน ของส่วนรวมให้ดี

๓. ปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ ทุกคนที่เป็นสมาชิกของสังคมจะต้องถือระเบียบข้อบังคับเพื่อ ปฏิบัติอย่างเสมอภาคกัน และเป็นเหตุส่งเสริมให้การปกครองการบริหารเกิดผลดี มีประสิทธิภาพ

๔. เคารพนับถือผู้ใหญ่ เชื่อฟังคำสอนของท่าน ความเป็นผู้ใหญ่กับความเป็นผู้น้อยเป็นสิ่ง ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออกเพราะการปกครองบริหารเป็นต้องมีผู้นำและผู้ตาม หน้าที่ ปกครองหน้าที่สั่งการเป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่หรือผู้นำจำต้องปฏิบัติ

๕. ไม่ลุแก่อำนาจความอยากความเห็นแก่ตัว ถ้าใครปฏิบัติได้ดั่งนี้ยอมทำให้สังคมมี ระเบียบวินัยดีขึ้น สามารถดำรงรักษาสิ่งที่มีคุณค่าของสังคมไว้ได้ยั่งยืน จะไม่ก่อให้เกิดความสูญเสีย ด้านเศรษฐกิจ และการปกครอง เป็นต้น

๖. รักสันติภาพ ชัดเกลาคิดใจอยู่เสมอแสดงถึงความเป็นผู้มีนิสัยดี พร้อมทั้งจะปฏิบัติดีโดยไม่ ประมาทการที่สมาชิกของสังคมเป็นคนดี ย่อมเป็นเกียรติ เป็นศักดิ์ศรี เป็นเครื่องยืนยันความ บริสุทธิ์ใจในการปฏิบัติภารกิจได้ดี

๗. ตั้งใจสนับสนุนคนดี ปกป้องคนดีส่งเสริมคนดี เลือกคนดีมีความสามารถเข้ามาเป็น กำลังพัฒนาหมู่คณะของตนคุณธรรมแต่ละข้อเป็นเหตุให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ ส่งเสริม คุณภาพในการบริหารปกครอง และทำให้เกิดความสุขความเจริญในหลาย ๆ ด้านดังที่พระพุทธเจ้า

^{๑๕๐} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), ธรรมบุญชีวิต, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จันทร์เพ็ญ, ๒๕๕๐), หน้า ๒๖-๒๗.

ตรัสไว้ว่า “ความพร้อมเพรียงของหมู่คณะทำให้เกิดความสุข”^{๑๕๑} ในการปกครององค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดเล็กหรือองค์กรขนาดใหญ่จะต้องมีระเบียบข้อบังคับ และกฎหมายเป็นหลักแต่การบังคับใช้กฎหมายจะได้ผลอย่างจริงจังก็จะต้องนำกติกาทางสังคมรูปแบบอื่น ซึ่งเกิดขึ้นและดำรงอยู่ก่อนที่กฎหมายจะออกมาบังคับใช้มาพิจารณาร่วมด้วย และกติกาทางสังคมที่ว่านี้ ได้แก่ ขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี รวมไปถึงคำสอนของศาสนาซึ่งคนส่วนใหญ่นับถือ จึงจะทำให้สังคมได้รับความเป็นธรรม และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขได้แต่ถ้าใช้กฎหมายเพียงอย่างเดียว สังคมจะได้รับความเป็นธรรมและอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขได้ยาก ทั้งนี้เนื่องจากเหตุปัจจัยดังต่อไปนี้

๑. ในโลกของปุถุชนคนทุกคนมีกิเลส และกิเลสที่แต่ละคนมีอยู่แตกต่างกัน ทั้งมากน้อยไม่เท่ากันด้วยจึงจำเป็นต้องมีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งสอดแทรกอยู่ในกติกาทางสังคมทุกรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำสอนของศาสนา

ดังนั้น ถ้าทุกคนในสังคมเรียนรู้และปฏิบัติตาม ก็จะทำให้การออกกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายเกิดความเป็นธรรม และเกิดผลในทางปฏิบัติมากกว่าใช้กฎหมายเพียงอย่างเดียว

๒. ในกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย เริ่มตั้งแต่เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นใด ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการปราบปรามและจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายมาลงโทษ โดยการสอบสวนเพื่อหาพยานหลักฐาน และทำสำนวนส่งให้พนักงานอัยการพิจารณาส่งฟ้องต่อศาล เพื่อพิจารณาคัดสินลงโทษผู้กระทำความผิด ในกระบวนการบังคับใช้กฎหมายตั้งแต่ต้นจนจบ มีบุคลากรเข้ามาเกี่ยวข้องมากมาย ถ้าในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบไม่มีคุณธรรม และจริยธรรม การบังคับใช้กฎหมายก็ถูกบิดเบือน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในคดีที่จำเลยมีอิทธิพลทางด้านการเงิน ทางด้านการเมือง หรือในวงราชการ ความไม่เป็นธรรมแก้อภัยก็เกิดขึ้นได้ ประเทศไทยมีประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และคำสอนของศาสนาพุทธไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อผู้นับถือศาสนาอื่น ทั้งไม่ขัดกับหลักวิทยาศาสตร์ ประกอบกับขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีซึ่งคนไทยส่วนใหญ่ถือปฏิบัติอยู่แล้วแล้วแต่มีคำสอนของศาสนาพุทธสอดแทรกอยู่ทั้งสิ้น

ดังนั้น จึงสามารถนำกติกาทางสังคมที่ว่านี้มาประยุกต์ใช้ในการปกครองประเทศได้ และคำสอนของศาสนาพุทธที่ควรจะได้นำมาใช้ก็คือ อปทานิยธรรม ๗ ของกษัตริย์วิชัย หรือวิชัย อปทานิยธรรม ๗ ซึ่งหมายถึงธรรมอันไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว สำหรับประชาชนหรือผู้บริหารบ้านเมืองคือ

๑. หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์

๒. พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ

^{๑๕๑} พระเมธีรัตนดิลก (จรรยา ชินวโรส), เก็บเพชรจากคัมภีร์พระไตรปิฎก, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราช, ๒๕๔๒), หน้า ๓๖.

๓. ไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ อันขัดต่อหลักการเดิม ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้ (ตามหลักการเดิม) ถือปฏิบัติตามวัชชีธรรม ตามที่วางไว้เดิม

๔. ท่านเหล่าใดเป็นผู้ใหญ่ในชนชาววัชชี เคารพนับถือท่านเหล่านั้น เห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันควรรับฟัง

๕. มรรคากุลสตรี กุลกุมารีทั้งหลาย ให้อยู่ดีโดยมิถูกข่มเหงหรือฉุดคร่าขึ้นใจ

๖. เคารพสักการบูชาเจดีย์ (ปูชนียสถานและปูชนียวัตถุ ตลอดถึงอนุสาวรีย์ต่าง ๆ) ของชาววัชชี (ประจำชาติ) ทั้งหลาย ทั้งภายในภายนอก ไม่ปล่อยให้ธรรมิกพลีที่เคยให้เคยทำแก่เจดีย์เหล่านั้นเสื่อมทรามไป

๗. จัดให้ความอารักขาคุ้มครองป้องกันอันมิชอบธรรมแก่พระอรหันต์ทั้งหลาย (ในที่นี้กินความกว้างหมายถึงบรรพชิต ผู้ดำรงธรรมเป็นหลักของประชาชนทั่วไป) โดยตั้งใจว่าขอพระอรหันต์ทั้งหลายที่ยังไม่ได้มาพึงมาสู่แคว้นที่มาแล้วพึงอยู่ในแคว้นแคว้นโดยผาสุก

ทั้ง ๗ ประการข้างต้นคือ ธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงแก่เจ้าวัชชีผู้ปกครองแคว้นโดยระบอบสามัคคีธรรม ซึ่งมีที่มาปรากฏในพระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๓ โดยนัยแห่งธรรม ๗ ประการข้างต้น จะเห็นได้ว่าพระพุทธเจ้าทรงเน้นให้ผู้ปกครองแคว้นมีความสามัคคีต่อกัน และยึดหลัก ๓ ประการคือ ชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นศูนย์กลางแห่งการปกครองแคว้นแคว้น^{๑๕๒}

สรุปได้ว่า อปทานิยธรรม คือธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความไม่เสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญอย่างเดียวส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในหมู่มนุษย์เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้รู้จักประยุกต์ใช้ธรรมะในทางการเมืองการปกครอง เพื่อให้เกิดคุณประโยชน์โดยนำหลักอปทานิยธรรม ๗ เป็นหลักการร่วมรับผิดชอบ คือ หมั่นประชุมกันเนื่องนิത്യ พบปะปรึกษาหารือกิจการงาน พร้อมเพรียงกันประชุมพร้อมเพรียงกันเลิกประชุม ไม่ถืออำเภอใจใครต่อความสะดวก ให้เกียรติเคารพนับถือ ให้เกียรติและค้ำครองกุลสตรี เคารพสักการบูชาเจดีย์ อารักขา บำรุง ค้ำครอง แก่บรรพชิตผู้ทรงศีลทรงธรรมบริสุทธิ์

^{๑๕๒} สามารถ มั่งสัง, อปทานิยธรรม : หลักการปกครองแนวพุทธ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://mgronline.com/daily/detail/9620000019472> [๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒].

ตารางที่ ๒.๑๓ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดหลักอภิธานิยธรรม ๗

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
ที.ม. (ไทย) (๑๐/๑๓๔-๑๓๕/๗๘).	พระผู้มีพระภาครับสั่งเรียกพระอานนท์มาตรัสถามเรื่อง อภิธานิยธรรมทั้ง ๗ ข้อ คือ ๑.หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ ๒.พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงกระทำ ๓.ไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้ ๔.เคารพนับถือผู้ใหญ่ในแคว้นวัชชี ๕.ไม่ฉุดคร่าขึ้นใจกุลสตรีหรือกุลกุมารี ๖.สักการเคารพนับถือบูชาเจดีย์ในแคว้นวัชชี ๗.รักษาคุ้มครอง ป้องกันพระอรหันต์ทั้งหลายด้วยความชอบธรรม
สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส, (๒๕๓๙, หน้า ๓๑).	อภิธานิยธรรม เป็นธรรมไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว
พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) (๒๕๕๗, หน้า ๒๘๙).	อภิธานิยธรรม “เป็นธรรมอันไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียวสำหรับหมู่ชนหรือผู้บริหารบ้านเมือง
พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) (๒๕๕๐, หน้า ๒๖-๒๗).	อภิธานิยธรรม ๗ เป็นหลักการร่วมรับผิดชอบที่จะช่วยป้องกันความเสื่อม นำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองโดยส่วนเดียว
พระเมธีรัตนติก (จรรยา ชินวีโส) (๒๕๔๒, หน้า ๓๖).	อภิธานิยธรรม แล้วก็มีแต่ความเจริญ มีความสามัคคี เป็นปีกแผ่นแน่นหนา ศัตรูไม่สามารถทำลายได้ถ้าเราจะส่งเสริมให้ระบอบประชาธิปไตยมั่นคง เกิดเป็นคุณประโยชน์ใหญ่หลวงต่อชาติบ้านเมือง
สามารถ มั่งสึง, (๒๕๖๒).	อภิธานิยธรรม ๗ ธรรมอันไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว สำหรับชนหรือผู้บริหารบ้านเมือง

๒.๕ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย

๒.๕.๑ ความเป็นมา

ความเป็นมาของวุฒิสภาไทย ชุดที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ปัจจุบัน) เป็นสภาสูงของรัฐสภาไทย เป็นวุฒิสภาชุดแรกภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หลังรัฐประหารในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งมีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้าคณะรัฐประหาร วุฒิสภามีสมาชิก ๒๕๐ คน ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา ๒๔๔ คนมาจากการสรรหา สมาชิก ๖ คนเป็นสมาชิกโดยตำแหน่ง บทเฉพาะกาลมาตรา ๒๖๙ ในรัฐธรรมนูญกำหนดให้สมาชิกภาพเริ่มนับตั้งแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง คือ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ วุฒิสภาชุดดังกล่าวมีอำนาจเพิ่มเติมตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญให้ร่วมเลือกนายกรัฐมนตรีและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศของคณะรัฐมนตรีตลอดจนพิจารณากฎหมายที่เห็นว่าเกี่ยวข้อง

สมาชิกวุฒิสภามีจำนวน ๒๕๐ คน เป็นโดยตำแหน่ง ๖ คน ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ มาจากการคัดเลือกของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ๑๙๔ คน และมาจากการสรรหาใน ๑๐ กลุ่มอาชีพ จำนวน ๕๐ คน

ได้มีการประชุมวุฒิสภาสมัยครั้งที่หนึ่งเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ภายหลังจากรัฐพิธีเปิดประชุมรัฐสภาเพื่อเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภาอีก ๒ คนซึ่งที่ประชุมมีมติเลือก ศาสตราจารย์ (พิเศษ) พรเพชร วิชิตชลชัย อดีต ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้ดำรงตำแหน่ง ประธานวุฒิสภา พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร ดำรงตำแหน่งรองประธานวุฒิสภาคนที่ ๑ และนายศุภชัย สมเจริญ อดีต ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดำรงตำแหน่งรองประธานวุฒิสภาคนที่ ๒ โดยได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเมื่อวันอังคารที่ ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒^{๑๕๓}

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๒๖๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๖๐

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบันผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

^{๑๕๓} วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, วุฒิสภาไทย ชุดที่ ๑๒, [ออนไลน์], แหล่งข้อมูล: <https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B7%8E> [๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔].

๒.๕.๒ อำนาจ

บทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้อำนาจสมาชิกวุฒิสภาพิจารณาคดีบุคคลเป็นนายกรัฐมนตรีร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทำให้นายกรัฐมนตรีต้องได้เสียงเห็นชอบเกิน ๓๗๖ เสียงขึ้นไป นอกจากนี้ สมาชิกวุฒิสภายังมีอำนาจพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศ ๑๑ ด้าน เช่น การเมือง การศึกษา กฎหมาย กระบวนการยุติธรรม เศรษฐกิจ การถือครองที่ดิน และระบบหลักประกันสุขภาพ ร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยที่คณะรัฐมนตรีต้องระบุว่ากฎหมายฉบับใดเข้าข่ายดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ถ้าสมาชิกวุฒิสภา ๕๐ คนขึ้นไปเห็นว่ากฎหมายใดที่คณะรัฐมนตรีไม่ได้ระบุว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศ แต่ตนเห็นว่าเกี่ยวข้อง สามารถยื่นให้ประธานรัฐสภาวินิจฉัยได้ ซึ่งหากเกี่ยวข้องก็จะสามารถร่วมพิจารณากฎหมายดังกล่าวได้^{๑๕๔}

๒.๕.๓ สถานที่ตั้ง

เลขที่ ๔๘๙ อาคารสุขประพฤติ ถนนประชาชื่น เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ๑๐๘๐๐ เบอร์โทรศัพท์ ๐๒-๘๓๑-๕๘๘๘-๙ แฟกซ์ ๐๒-๘๓๑-๕๘๘๘๘ อีเมล : webmastr@senate.go.th

๒.๕.๔ จำนวนสมาชิกวุฒิสภา

ประธานวุฒิสภา : ศาสตราจารย์พิเศษ พรเพชร วิชิตชลชัย

รองประธานวุฒิสภาคนที่ ๑ : พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร

รองประธานวุฒิสภาคนที่ ๒ : นายศุภชัย สมเจริญ

เลขาธิการ : นายนันท ผาสุข

สมาชิกจำนวน : ๒๕๐ คน

สมาชิกวุฒิสภาชาย : ๒๒๔ คน

สมาชิกวุฒิสภาหญิง : ๒๖ คน

ระยะเวลาการทำงาน : ๕ ปี

๒.๕.๕ ที่มาของสมาชิกวุฒิสภา

สมาชิกวุฒิสภาชุดแรกนี้มาจากการสรรหาและแต่งตั้งโดยดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

๒.๑ การดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดังนี้

๑. ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาให้มีจำนวน ๒๐๐ คนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาโดยมาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือ

^{๑๕๔} อ้างแล้ว, วุฒิสภาไทย ชุดที่ ๑๒, [ออนไลน์], แหล่งข้อมูล: [https://th.wikipedia.org/wiki/% \[๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔\]](https://th.wikipedia.org/wiki/%[๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔]).

ประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม โดยในการแบ่งกลุ่ม ต้องแบ่งในลักษณะที่ทำให้ประชาชนซึ่งมีสิทธิสมัครรับเลือกทุกคนสามารถอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้

๒. ให้ดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาให้แล้วเสร็จก่อนวันที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

๓. เมื่อเลือกสมาชิกวุฒิสภาได้ครบจำนวน ๒๐๐ คน แล้วให้นำรายชื่อเสนอต่อ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ

๒.๒ การคัดเลือกสมาชิกวุฒิสภาโดยคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาให้ คณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่มาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ และมีความเป็นกลางทางการเมืองจำนวนไม่น้อยกว่าเก้า คนแต่ไม่เกินสิบสองคน คัดเลือกบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมในอันจะเป็นประโยชน์แก่ การปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาและการปฏิรูปประเทศจำนวนไม่เกิน ๔๐๐ คน แล้วนำรายชื่อเสนอต่อ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันที่มีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

๒.๓ การคัดเลือกสมาชิกวุฒิสภาโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จำนวน ๒๕๐ คน

๑. คณะรักษาความสงบแห่งชาติคัดเลือกผู้ได้รับเลือกจากบัญชีรายชื่อที่ได้รับจาก คณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้ได้จำนวน ๕๐ คน และคัดเลือกรายชื่อสำรองจำนวน ๕๐ คน โดยการ คัดเลือกดังกล่าวให้คำนึงถึงบุคคลจากกลุ่มต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

๒. คณะรักษาความสงบแห่งชาติคัดเลือกบุคคลจากบัญชีรายชื่อที่ได้รับการ สรรหาจากคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาให้ได้จำนวน ๑๙๕ คน และคัดเลือกรายชื่อสำรองจาก บัญชีรายชื่อที่ได้รับการสรรหาจำนวน ๕๐ คน

๓. ผู้ดำรงตำแหน่ง ๖ ตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหาร สูงสุดผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ และผู้บัญชาการตำรวจ แห่งชาติ

๔. ให้คณะรักษาความสงบแห่งชาตินำรายชื่อบุคคลซึ่งได้รับการคัดเลือกจำนวน ๒๕๐ คนขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งต่อไป และให้หัวหน้า คณะรักษาความสงบแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

๒.๕.๖ คุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภา

สมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ฝักใฝ่หรือยอมตนอยู่ภายใต้ของพรรคการเมืองใด ๆ โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

๑. มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

๒. อายุไม่ต่ำกว่า ๔๐ ปีในวันสมัครรับเลือก

๓. มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์หรือทำงานในด้านที่สมัครไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี หรือเป็นผู้มีลักษณะตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

๔. เกิดในอำเภอที่สมัคร หรือมีชื่อหรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๒ ปีนับถึงวันสมัครรับเลือก หรือทำงานหรือเคยทำงานในอำเภอที่สมัครติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๒ ปีนับถึงวันสมัครรับเลือก หรือเคยศึกษาในสถานศึกษาตั้งอยู่ในอำเภอที่สมัครติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๒ ปีการศึกษา

๕. ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด

๒.๕.๗ กลุ่มอาชีพผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภา

รัฐธรรมนูญกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงาน หรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม โดยในวาระเริ่มแรกได้กำหนดให้มีกลุ่มจำนวน ๑๐ กลุ่ม ดังนี้

๑. กลุ่มการบริหารราชการแผ่นดินและความมั่นคง
๒. กลุ่มกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
๓. กลุ่มการศึกษาและการสาธารณสุข
๔. กลุ่มอาชีพกสิกรรม ปลูกพืชล้มลุก ทำนา ทำสวน ทำไร่ ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมง
๕. กลุ่มพนักงานหรือลูกจ้างของบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ผู้ใช้แรงงาน อาชีพอิสระ
๖. กลุ่มผู้ประกอบอาชีพด้านสิ่งแวดล้อม ผังเมือง อสังหาริมทรัพย์และสาธารณูปโภค ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร การพัฒนานวัตกรรม
๗. กลุ่มผู้ประกอบกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้ประกอบธุรกิจหรืออาชีพด้านการท่องเที่ยว
๘. กลุ่มสตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มอัตลักษณ์อื่น ประชาสังคม องค์กรสาธารณประโยชน์
๙. กลุ่มศิลปะ วัฒนธรรม ดนตรี การแสดงและบันเทิง นักกีฬา สื่อสารมวลชน ผู้สร้างวรรณกรรม
๑๐. กลุ่มอื่น ๆ^{๑๕๕}

^{๑๕๕} สื่อความรู้ต้นแบบเลือกตั้งท้องถิ่น องค์กรความรู้การเลือกตั้ง, การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.ect.go.th> [๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

๒.๕.๘ หน้าที่และอำนาจของวุฒิสภาชุดแรก

นอกจากวุฒิสภาจะมีหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว วุฒิสภาชุดแรกยังมีหน้าที่และอำนาจเพิ่มเติมตามบทเฉพาะกาลอีก ดังนี้

๑. ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

๒. พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศโดยให้เสนอและพิจารณาในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา

๓. ในกรณีที่สมาชิกวุฒิสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติใดที่คณะรัฐมนตรีมีได้แจ้งว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของแต่ละสภา อาจเข้าชื่อกันร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้วินิจฉัย การยื่นคำร้องดังกล่าวต้องยื่นก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณีจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นแล้วเสร็จ

๒.๕.๙ รายชื่อคณะกรรมการธิการสามัญ จำนวน ๒๗ คณะ

๑. คณะกรรมการการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ
๒. คณะกรรมการการกีฬา
๓. คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์
๔. คณะกรรมการการคมนาคม
๕. คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง
๖. คณะกรรมการการต่างประเทศ
๗. คณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ
๘. คณะกรรมการการท่องเที่ยว
๙. คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น
๑๐. คณะกรรมการการบริหารราชการแผ่นดิน
๑๑. คณะกรรมการการพลังงาน
๑๒. คณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน
๑๓. คณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ
๑๔. คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ
๑๕. คณะกรรมการการแรงงาน
๑๖. คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๑๗. คณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการ

โทรคมนาคม

๑๘. คณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม
๑๙. คณะกรรมการการศึกษา
๒๐. คณะกรรมการการสาธารณสุข
๒๑. คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ
๒๒. คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒๓. คณะกรรมการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบ
๒๔. คณะกรรมการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม
๒๕. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและคุ้มครองผู้บริโภค
๒๖. คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ
๒๗. คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดการทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๕.๑๐ รายชื่อคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๔ คณะ

๑. คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา
๒. คณะกรรมการวิสามัญการพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
๓. คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
๔. คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔^{๑๕๖}

๒.๕.๑๑ การดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาที่ดี

รัฐธรรมนูญกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ฝักใฝ่หรือยอมตนอยู่ใต้อาณัติของพรรคการเมืองใด ๆ (มาตรา ๑๑๓) ทั้งได้กำหนดบทบาทให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ใช่สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภากระทำการใด ๆ อันมีลักษณะที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเองของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม (มาตรา ๑๘๕) นอกจากนี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้อง (มาตรา ๑๘๔)

(๑) ไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) ไม่รับหรือแทรกแซงหรือก้าวก่ายการเข้ารับสัมปทานจากรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ

^{๑๕๖} สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, [ออนไลน์], แหล่งข้อมูล: <https://www.senate.go.th/view/2> [๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔].

อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๓) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษ นอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานปกติ

(๔) ไม่กระทำการใด ๆ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม อันเป็นการขัดขวางหรือแทรกแซงการใช้สิทธิหรือเสรีภาพของหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนโดยมิชอบ^{๑๕๗}

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลจากการตรวจสอบเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา ดังนี้

๒.๖.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล

การวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล จากนักวิชาการหลายท่านได้วิจัยไว้ดังนี้

จิตรกาน เจียรตระกูล ได้วิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา” ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีความสอดคล้องต้องกันกับแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา นั้นเกิด จากปัจจัยต่อไปนี้เป็นส่วนใหญ่ คือ ๑) นโยบายของผู้บริหารระดับสูง แผนยุทธศาสตร์และงบประมาณประจำปี ๒) ภาวะผู้นำที่เหมาะสม ๓) การบริหาร มีกระบวนการนำแนวคิด POSDCORB มาประยุกต์ใช้ ๔) การพัฒนาองค์การ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ให้มีความสำคัญกับการจัดการความรู้^{๑๕๘}

พระไพศาล ชินช่วง ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าคณะตำบลในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค ๙” ผลการวิจัยพบว่า (๑) ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าคณะตำบลในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค ๙ ได้แก่ ด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา (พระสังฆาธิการชั้นปกครอง) ด้านความฉลาดทางอารมณ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการมีเหตุผลเชิงจริยธรรม

^{๑๕๗} พนารัตน์ มาศฉมาดล, สถาบันพระปกเกล้า บทบาทและอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภามตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://wiki.kpi.ac.th/index>. [๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓].

^{๑๕๘} จิตรกาน เจียรตระกูล, “ประสิทธิผลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา” บทความวิจัย, วารสารรัชต์ภาคย์, ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๓๐ (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๒) : ๑๔.

และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง (๒) ผลการพัฒนารูปแบบประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าคณะตำบลในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค ๙ ได้แนวทางการพัฒนาเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานของเจ้าคณะตำบลจำนวน ๔ แนวทาง คือ การพัฒนาแรงบันดาลใจจากผู้บังคับบัญชา (พระสังฆาธิการชั้นปกครอง) การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ การพัฒนาการมีเหตุผลเชิงจริยธรรม และการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง (๓) การตรวจสอบยืนยันการพัฒนารูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า การพัฒนารูปแบบประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าคณะตำบลในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค ๙ มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก^{๑๕๙}

อารีรัตน์ แดงเที่ยง ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของข้าราชการพนักงานราชการและลูกจ้างประจำของสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” ผลการวิจัยพบว่า ๑) ปัจจัยด้านงานที่มีประสิทธิผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๒) ปัจจัยด้าน ประสิทธิผล ในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๓) ปัจจัยด้านบุคคล คือ เพศ ประเภทบุคลากร สถานภาพ และระดับการศึกษามีผลต่อปัจจัยด้านประสิทธิผลในการปฏิบัติงานแตกต่างกันในแต่ละด้าน พบว่า ประเภทบุคลากร สถานภาพ และระดับการศึกษา มีผลต่อปัจจัยด้านประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ด้านการปรับตัวขององค์การสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และด้านผลผลิตขององค์การ ในขณะที่เพศ อายุ ประเภท บุคลากร และระดับการศึกษามีผลต่อปัจจัยด้านประสิทธิผลในการปฏิบัติงานด้านการปรับตัวขององค์การ สอดคล้องกับสภาพสังคม ๔) ปัจจัยด้านงานที่มีประสิทธิผลมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปัจจัยด้าน ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน และ ๕) ปัจจัยด้านงานที่มีประสิทธิผลนั้นมีอิทธิพลต่อปัจจัยด้านประสิทธิผลในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญ^{๑๖๐}

สรุปได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิผล มีปัจจัยหลายสาเหตุที่จะส่งผลทำให้เกิดประสิทธิผล ซึ่งจากผู้ที่จะปฏิบัติหน้าที่และสังคมในที่ทำงาน การมีส่วนร่วมของเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ในส่วนของผู้ปฏิบัติหน้าที่เองต้องมีภาวะผู้นำในการทำงาน มีความฉลาดทางอารมณ์ในการปฏิบัติงาน มีเหตุผลเชิงจริยธรรม เชื่อมั่นในอุดมการณ์ ยึดหลักกฎหมายและมีกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติ ส่วนผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน และสังคมในที่ทำงานจะมีส่วนร่วมและเป็นขวัญและกำลังใจให้กันในการปฏิบัติหน้าที่ ขณะเดียวกันเทคโนโลยีสารสนเทศก็เป็นสิ่งจำเป็น

^{๑๕๙} พระไพศาล ชินช่วง, “การพัฒนารูปแบบประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าคณะตำบลในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค ๙”, *ดุษฎีนิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๖๖๒).

^{๑๖๐} อารีรัตน์ แดงเที่ยง, “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของข้าราชการพนักงานราชการและลูกจ้างประจำของสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี”, *วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต*, ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๑) : ๒๐๓.

ตารางที่ ๒.๑๔ แสดงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล

นักวิชาการหรือนักวิจัย	ผลการวิจัย
จิตรกาน เจียรตระกูล, (๒๕๖๒, หน้า ๑๔).	ประสิทธิผลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีความสอดคล้องต้องกันกับแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา นั้นเกิด จากปัจจัยต่อไปนี้เป็นส่วนใหญ่นโยบายของผู้บริหารระดับสูง ให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้
พระไพศาล ชินช่วง, (๒๕๖๒).	ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ได้แก่ ด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา การพัฒนาการมีเหตุผลเชิงจริยธรรม และการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง การตรวจสอบยืนยันการพัฒนารูปแบบที่สร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ
อารีรัตน์ แดงतीयง, (๒๕๖๑, หน้า ๒๐๓).	ปัจจัยด้านงานที่มีประสิทธิผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านประสิทธิผล ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านบุคคล มีผลต่อปัจจัยด้านประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันในแต่ละด้าน

๒.๖.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกวุฒิสภา

การวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของสมาชิกวุฒิสภา จากนักวิชาการหลายท่านได้วิจัยไว้ดังนี้

ภูมิ มูลศิลป์ ได้วิจัยเรื่อง “แนวคิดเกี่ยวกับที่มาของสมาชิกวุฒิสภาไทยในรอบทศวรรษ” ผลการวิจัยพบว่า การที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ได้กำหนดให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญต้องจัดทำร่างรัฐธรรมนูญให้ครอบคลุมเรื่องการให้มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่เหมาะสมกับสภาพสังคมของไทยไว้ จึงสมควรได้ทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาของไทย เฉพาะบางเหตุการณ์ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ซึ่งโดยแท้ที่จริงแล้วหากเราสามารถตอบได้ว่าการมีวุฒิสภานั้นเป็นไปเพื่อ

วัตถุประสงค์ใด จะทำให้การกำหนดขอบอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาชัดเจนขึ้น และนำไปสู่คำตอบว่ากระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาที่เหมาะสมควรเป็นเช่นใด^{๑๖๑}

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาในอนาคตตามทัศนะของประชาชน” ผลการวิจัยพบว่า ในประเด็นเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปทางการเมืองเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญของประชาชน ประชาชนส่วนใหญ่ทราบว่าประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ แต่มีเพียงครึ่งหนึ่งเท่านั้นที่ทราบว่าสมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้ง ในส่วนของความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเมืองและกิจกรรมการเมืองต่าง ๆ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการเมืองเป็นเรื่องที่สำคัญและควรให้ความสนใจแต่ส่วนใหญ่ก็ยังคงเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยพิจารณาจากผู้สมัครมากกว่านโยบาย

สำหรับความรู้ความเข้าใจและทัศนะของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญที่ประชาชนทราบและเห็นด้วยมากที่สุด ๓ อันดับ คือ การเป็นตัวอย่งที่ดีแก่ประชาชนในด้านความซื่อสัตย์สุจริต การตรวจเยี่ยมและรับเรื่องราวร้องทุกข์และช่วยเหลือประชาชน การติดตามข่าวสารเกี่ยวกับความเดือนร้อนของประชาชนทั่วประเทศไม่เฉพาะแต่ในเขตรับผิดชอบของตน ส่วนความรู้ความเข้าใจและทัศนะของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกวุฒิสภา พบว่า บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกวุฒิสภาที่ประชาชนทราบและเห็นด้วยมากที่สุด คือ บทบาทในการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนชาวไทย

ในประเด็นของความหวังในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาของประชาชน พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังในสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยึดมั่นในนโยบายที่แถลงไว้กับประชาชนต่อนหาเสียงและควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนด้วยการไม่เกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพลมากที่สุด ในขณะที่มีความคาดหวังให้สมาชิกวุฒิสภาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักการเมืองและประชาชนโดยไม่เกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพลและสิ่งผิดกฎหมายมากที่สุดเช่นเดียวกัน ส่วนในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนั้น พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ ค่อนข้างมากแต่พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองใน

^{๑๖๑} ภูมิ มูลศิลป์, “แนวคิดเกี่ยวกับที่มาของสมาชิกวุฒิสภาไทยในรอบทศวรรษ ๑๗”, วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๙) : ๑๒๕.

ระดับพื้นฐาน เช่น การติดตามข่าวสารทางการเมือง การไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่สูงขึ้น เช่น การใช้กำลังกาย กำลังทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือพรรคการเมือง^{๑๖๒}

สรุป จิรรัฐิเจอร์ญ ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. ๒๕๕๐ : ศึกษาเปรียบเทียบสมาชิกที่มาจาก การเลือกตั้งกับสมาชิกที่มาจาก การสรรหา” ผลการวิจัย พบว่า ๑. บทบาทด้านการประชุมวุฒิสภา พบว่า สมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การสรรหาปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้ได้โดดเด่นกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้ง กล่าวคือ ในการประชุมแต่ละครั้งสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้ง จะมีจำนวนผู้ขาดประชุมมากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การสรรหา และเกือบจะทุกครั้งของการประชุมจะมีจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การสรรหา ใช้สิทธิในการอภิปรายในสัดส่วนจำนวนที่มากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้ง

๒. บทบาทด้านการกลั่นกรองกฎหมาย พบว่า สมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การสรรหาทำหน้าที่ได้โดดเด่นและชัดเจนกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้งโดยมีการใช้สิทธิ และมีระยะเวลาในการอภิปรายร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๑๕ ฉบับ มากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้ง มีการอธิบายเหตุผลประกอบในรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติได้ชัดเจนกว่า ทำให้รู้ว่าเห็นด้วยเพราะอะไร ไม่เห็นด้วยเพราะอะไรรวมทั้งการตั้งข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะการอภิปรายในส่วนของร่างพระราชบัญญัติที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชน ตลอดจนมีการเสนอขอแปรญัตติมากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้งด้วย

๓. บทบาทด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน พบว่า (๑) การตั้งกระทู้ถามสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การสรรหาทำหน้าที่ด้านนี้ ได้โดดเด่นกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้ง โดยมีจำนวนตั้งกระทู้ถามและระยะเวลาในการอภิปรายมากกว่า รวมทั้งมีการตั้งกระทู้ถามในประเด็นปัญหาในระดับชาติ ส่วนกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้งนั้นไม่ได้มุ่งไปที่ด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ แต่จะเน้นปัญหาเฉพาะพื้นที่ (๒) การตั้งญัตติบทบาทด้านนี้ มีความแตกต่างและความเหมือนกันในบางประเด็น ดังนี้ สมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การสรรหาใช้ระยะเวลาในการอภิปรายญัตติได้มากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้ง โดยให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาภัยธรรมชาติและ ความเดือดร้อนของประชาชน ส่วนสมาชิกวุฒิสภาที่มาจาก การเลือกตั้งให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาด้านการเมืองการปกครองประเทศ และการแก้ไขปัญหาความไม่สงบเรียบร้อยภายในประเทศ ส่วนความเหมือนกันของการตั้งญัตติ คือ มีความเห็นว่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางความคิดทางการเมืองและก่อให้เกิดปัญหาที่อาจนำไปสู่วิกฤตทางการเมือง (๓) การอภิปราย พบว่า วุฒิสภาที่มาจาก การสรรหาปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้ได้ดีกว่าสมาชิก

^{๑๖๒} สำนักงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, “บทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาในอนาคตตามทัศนะของประชาชน”, รายงานการวิจัย, (กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักงานวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๔๓), หน้า ๑-๒.

วุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งกล่าวคือ ในการขอเปิดอภิปรายครั้งที่ ๒ สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง ไม่มีส่วนร่วมในการอภิปรายเลย และในประเด็นสาระสำคัญ สมาชิกวุฒิสภาสรรหาอภิปรายเจาะลึกในรายละเอียดของแต่ละปัญหาได้มากกว่า มีการใช้ภาษาได้ชัดเจนและหนักแน่นกว่า

๔. บทบาทด้านการพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่ง พบว่า ส่วนใหญ่แล้วสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหา มีสัดส่วนจำนวนผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งมากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง และมีสัดส่วนจำนวนผู้อภิปรายรวมทั้งระยะเวลาในการอภิปรายมากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง ส่วนการเปรียบเทียบรายละเอียดคำอภิปรายนั้นยังมีข้อจำกัด เนื่องจากไม่สามารถนำเสนอคำอภิปรายเกี่ยวกับข้อเท็จจริงทั้งหมดได้ เพราะส่วนใหญ่เป็นการประชุมลับ มีผลทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบตัวอย่างคำอภิปรายได้ชัดเจน

๕. บทบาทด้านการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง พบว่า ในการยื่นถอดถอนทั้ง ๖ ครั้ง เป็นการร้องขอโดยสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหา และในจำนวนผู้ร่วมร้องขอให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งนั้น มีสัดส่วนของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหา มากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง โดยมีจำนวนแตกต่างกันมาก^{๑๖๓}

ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ ได้วิจัยเรื่อง “การประเมินผลงานของวุฒิสภา” ผลการวิจัยพบว่า ๑. มุมมองของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเข้าใจหรือมีความสัมพันธ์กับวุฒิสภาได้ประเมินผลงานของวุฒิสภาโดยภาพรวมในบทบาทหน้าที่ด้านการพิจารณากลับกรองร่างกฎหมายมีระดับที่ก้ำกึ่งกัน ระหว่างระดับดีและระดับต่ำ และส่วนมากประเมินอยู่ในระดับปานกลางหรือพอใช้ ส่วนบทบาทหน้าที่อื่น ๆ ของวุฒิสภา ได้แก่ การควบคุมตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินการเสนอแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระของรัฐตามรัฐธรรมนูญ บทบาทด้านความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับประชาชน และภาพลักษณ์และพฤติกรรมของสมาชิกวุฒิสภาได้รับการประเมินในระดับต่ำทั้งสิ้น ๒. ผลการประเมินของกลุ่มประชาชนทั่วไปโดยการใช่แบบสอบถามใน ๖ จังหวัด แต่ละภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการประเมินมีระดับความพึงพอใจในบทบาทและผลการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาในภาพรวมทุกด้านโดยรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” โดยเรียงลำดับจากสูงมาต่ำ ได้แก่ ด้านการพิจารณากลับกรองร่างกฎหมาย ด้านการควบคุมตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการเสนอแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระของรัฐตามรัฐธรรมนูญฯ ด้านภาพลักษณ์และพฤติกรรมของสมาชิกวุฒิสภา และด้านความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับประชาชน ตามลำดับ ๓. ผลการประเมินจากการวิเคราะห์เอกสาร

^{๑๖๓} สุรเดช จิรฐิติเจริญ, “บทบาทของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. ๒๕๕๐ : ศึกษาเปรียบเทียบสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งกับสมาชิกที่มาจากการสรรหา”, *ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุชนิพนธ์* (สื่อสารการเมือง), (วิทยาลัยสื่อสารการเมือง : มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๕๕).

เกี่ยวกับผลงานของวุฒิสภา พบว่า บทบาทของวุฒิสภาในการพิจารณากลับกรองร่างกฎหมาย และ บทบาทด้านการควบคุมตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดิน วุฒิสภามีการทำงาน อย่างมีประสิทธิภาพในเกณฑ์ปานกลางค่อนข้างสูง ๔ สำหรับปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนสาเหตุของปัญหา ในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในภาพรวมของทุกบทบาทหน้าที่ประกอบด้วย ๔ ส่วนสำคัญ ได้แก่ (๑) ปัญหาที่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ได้แก่ ปัญหาด้านระบบโครงสร้างกระบวนการต่าง ๆ ตาม บทบาทหน้าที่ในรัฐธรรมนูญและการที่รัฐธรรมนูญ ไม่ได้บัญญัติบทบาทหน้าที่บางด้านของสมาชิก วุฒิสภาอย่างชัดเจน (๒) ปัญหาที่เกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการและการอำนวยความสะดวกใน การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา และ (๓) ปัญหาที่เกี่ยวกับตัวสมาชิกวุฒิสภาเอง ได้แก่ การขาด ความรู้ ความเข้าใจ การขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง หรือมีพฤติกรรมฝักฝ่ายทางการเมือง และ (๔) ปัญหาจากภายนอกองค์กร ได้แก่ วัฒนธรรมแบบอุปถัมภ์นิยมของสังคมไทย ปัญหาการ แทรกแซงจากฝ่ายบริหาร ปัญหาการรับผลประโยชน์ของสมาชิกวุฒิสภา (บางท่าน) ๕.แนวทางแก้ไข ปรับปรุงหรือพัฒนาวุฒิสภาในภาพรวม จึงมี ๔ ส่วนสำคัญ ได้แก่ (๑) การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ และกฎหมายบางฉบับตลอดทั้งกระบวนการพิจารณาเสนอแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งฯ ต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ (๒) การแก้ไขข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา การสร้างระบบการ ตรวจสอบให้เกิดความโปร่งใส (๓) การแก้ไขที่ตัวสมาชิกวุฒิสภาใหม่มีความโปร่งใสและมีความอิสระ มากขึ้น สามารถปลูกฝังจิตสำนึกเกี่ยวกับ “จริยธรรม” ให้เกิดขึ้นในตัวสมาชิกวุฒิสภา รวมทั้งให้ความ รู้ความเข้าใจในบทบาทด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นแก่สมาชิกวุฒิสภา และ (๔) ในด้านประชาชนต้องสร้าง ความรู้ความเข้าใจให้เกิดขึ้นแก่ประชาชน ทั้งโดยการให้การศึกษอบรมการประชาสัมพันธ์เชิงรุก เปิด โอกาสให้ประชาชนได้ เข้ามามีส่วนรวมทางการเมืองมากขึ้น^{๑๖๔}

มานวิภา อินทรทัต ได้วิจัยเรื่อง “ความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรม การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ๒๕๖๑ กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขต กรุงเทพมหานครมีความตื่นตัวน้อยมากต่อการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา และไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพียงร้อยละ ๔๐ เทียบกับร้อยละ ๕๓.๘๖ และ ๗๐.๗๕ ในปี ๒๕๔๙ และ ๒๕๔๓ ตามลำดับอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัญหาการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งปัญหาบางประการที่จำกัด ไม่เพียงพอต่อการจัดการการเลือกตั้งระดับชาตินี้ ปัญหาข้อจำกัดด้านเวลาที่สิ้นเกินไปคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีเวลาน้อยกว่าหนึ่งเดือนสำหรับการ จัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในครั้งนี้ และปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะในประเด็นที่ทำให้คนกรุงเทพมหานคร สามารถเลือกสมาชิกวุฒิสภาได้เพียงหนึ่งคน จาก เดิมเคยมีสมาชิกวุฒิสภาได้ถึง ๑๘ คน ในการเลือกตั้งเมื่อปี ๒๕๔๙ และปัญหาการห้ามผู้สมัครรับ

^{๑๖๔} อีรภัทร์ เสรีรังสรรค์, “การประเมินผลงานของวุฒิสภา”, รายงานการวิจัย, (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช : สาขาวิชารัฐศาสตร์, ๒๕๔๙), หน้า ๑-๒.

เลือกตั้งหาเสียงและได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมือง ส่งผลทำให้บรรยากาศการเลือกตั้งโดยรวมไม่คึกคัก ในขณะที่เดียวกันการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาก็ไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นประชาธิปไตยที่แท้จริง และกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครก็ไม่ได้เห็นดีด้วยกับวิธีการนี้ เพราะเห็นถึงความไม่เป็นธรรมที่คณะกรรมการสรรหาสามารถเลือกและสรรหาสมาชิกวุฒิสภาได้ถึง ๗๔ คน ในขณะที่ประชากรทั้งประเทศ ๔๐ ล้านสามารถเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาได้เพียง ๗๖ คน^{๑๖๕}

สนธยา แสงเภา ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทของวุฒิสภาในการพัฒนาจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภา” ผลการวิจัยพบว่า ประการแรก การศึกษาการพัฒนาจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน พบว่าสมาชิกวุฒิสภาปัจจุบันแบ่งออกเป็นกลุ่มที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มที่มาจาก การเลือกตั้งและเป็นกลุ่มที่เห็นแก่ประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญเนื่องจากประชาชนเป็นผู้เลือกตั้งเข้ามาและจะมีการลงมติดังไรก็ดีและมีความเป็นกลาง และกลุ่มที่มีการลงมติในลักษณะบอกตามกันมาหรือทำตามความต้องการของกลุ่มของตนเป็นสำคัญ การแบ่งกลุ่มของสมาชิกวุฒิสภานั้นเป็นประเด็นทางจริยธรรมตามข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมสมาชิกวุฒิสภาและกรรมาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ระบุให้สมาชิกวุฒิสภานั้นต้องเป็นกลางเนื่องจากมีอำนาจและหน้าที่ในการเป็นผู้เลือกตั้งองค์กรอิสระทั้งหลาย จากการให้อำนาจสมาชิกวุฒิสภาเลือกองค์กรอิสระนั้นจึงส่งผลกระทบต่อ การตรวจสอบของวุฒิสภามากขึ้นกว่าในอดีต โดยผู้ที่เป็นวุฒิสภาปัจจุบันต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมสูงกว่าในอดีตเพราะเป็นผู้ไปแต่งตั้งองค์กรอิสระของประเทศ ประการที่สอง แม้ว่าในข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมสมาชิกวุฒิสภาและกรรมาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๓ จะระบุให้มีคณะกรรมการจริยธรรมวุฒิสภาในการควบคุมจริยธรรมสมาชิกวุฒิสภา แต่มีหลายกรณีที่สมาชิกวุฒิสภามีพฤติกรรมฝ่าฝืนและละเมิดจริยธรรมที่กำหนด จึงมีการยื่นให้คณะกรรมการจริยธรรมวุฒิสภาตรวจสอบ แต่คณะกรรมการจริยธรรมกลับไม่มีบทบาทในการดำเนินการลงโทษสมาชิกวุฒิสภาที่ทำผิดจริยธรรมได้อย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากการตรวจสอบจริยธรรมของวุฒิสภานั้นขึ้นอยู่กับกระบวนการที่วุฒิสภาแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมด้วยโดยทางคณะกรรมการจริยธรรมวุฒิสภาได้ตระหนักถึงประเด็นนี้อย่างมาก จึงมีการแก้ไขปรับปรุงข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมฉบับดังกล่าวในประเด็นเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาและยกเลิกกระบวนการสอบสวนและวิธีพิจารณาสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน โดยได้กำหนดให้ส่งเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาดำเนินการแทน^{๑๖๖}

^{๑๖๕} มานวิภา อินทรทัต และปรีชาญาณ วงศ์อรุณ, “ความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรม การเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา ๒๕๖๑ กรุงเทพมหานคร”, รายงานการวิจัย, (สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๔), หน้า ๔.

^{๑๖๖} สนธยา แสงเภา, “บทบาทของวุฒิสภาในการพัฒนาจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภา”, วารสารสถาบันพระปกเกล้า, ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๖) : ๔๒-๔๒.

สรุปได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้ได้โดดเด่นกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง บทบาทด้านการกลั่นกรองกฎหมาย พบว่า สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาทำหน้าที่ได้โดดเด่นและชัดเจนกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง โดยมีการใช้สิทธิด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การตั้งกระทู้ถามสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาทำหน้าที่ด้านนี้ได้โดดเด่นกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง โดยมีจำนวนตั้งกระทู้ถามและระยะเวลาในการอภิปรายมากกว่า

ตารางที่ ๒.๑๕ แสดงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกวุฒิสภา

นักวิชาการหรือนักวิจัย	ผลการวิจัย
ภูมิ มูลศิลป์, (๒๕๕๙, หน้า ๑๒๕).	การมีวุฒิสภานั้นเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ใด จะทำให้การกำหนดขอบอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาชัดเจนขึ้น กระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาที่เหมาะสมควร
สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์, (๒๕๔๓, หน้า ๑-๒).	ประชาชนมีความคาดหวังในสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยึดมั่นในนโยบายที่แถลงไว้กับประชาชนตอนหาเสียงและควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนด้วยการไม่เกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพลมากที่สุด ในขณะที่มีความคาดหวังให้สมาชิกวุฒิสภาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักการเมือง
สุรเดช จิรัฐิติเจริญ, (๒๕๕๕, หน้า ๑-๒).	บทบาทด้านการประชุมวุฒิสภา สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาปฏิบัติหน้าที่ที่มาจากการสรรหา และเกือบจะทุกครั้งของการประชุม บทบาทด้านการกลั่นกรองกฎหมาย สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาทำหน้าที่ได้โดดเด่นและชัดเจนกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง โดยมีการใช้สิทธิ มากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง

ตารางที่ ๒.๑๕ แสดงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกวุฒิสภา (ต่อ)

นักวิชาการหรือนักวิจัย	ผลการวิจัย
ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์, (๒๕๔๙, หน้า ๑-๒).	มุมมองของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเข้าใจหรือมีความสัมพันธ์กับวุฒิสภาได้ประเมินผลงานของวุฒิสภาโดยภาพรวมในบทบาทหน้าที่ในด้านการพิจารณากลับกรอกร่างกฎหมายมีระดับที่กำกวม ะหว่างระดับดีและระดับต่ำ ผลการประเมินของกลุ่มประชาชนทั่วไป ผลการประเมินมีระดับความพึงพอใจในบทบาทและผลการปฏิบัติ หน้าที่ของวุฒิสภาในภาพรวมทุกด้านโดยรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง”
มานวิภา อินทรทัต, (๒๕๕๔, หน้า ๔).	ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความตื่นตัวน้อยมากต่อการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เป็นผลสืบเนื่องมาจากปัญหาการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ การเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปัญหางบประมาณที่จำกัด ไม่เพียงพอต่อการจัดการการเลือกตั้งระดับชาตินี้ ปัญหา ข้อ จำกัด ด้าน เวลา ที่ สิ้น เกิน ไป คณะกรรมการการเลือกตั้ง
สนธยา แสงเภา, (๒๕๕๖, หน้า ๔๒-๔๓).	การศึกษาการพัฒนาด้านจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาตั้งแต่อดีตจนปัจจุบันนั้น สมาชิกวุฒิสภาปัจจุบันแบ่งออกเป็นกลุ่มที่สำคัญ กลุ่มที่มาจาก การเลือกตั้งและเป็นกลุ่มที่เห็นแก่ประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญเนื่องจากประชาชนเป็นผู้เลือกตั้งเข้ามาและจะมีการลงมติอย่างไร้อคติและมีความเป็นกลาง แม้ว่าในข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมสมาชิกวุฒิสภาและกรรมาธิการระบุให้มีคณะกรรมการจริยธรรมวุฒิสภาในการควบคุมจริยธรรมสมาชิกวุฒิสภา

๒.๖.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมมีความสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรเพื่อที่จะทำให้บุคคลปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรและมีประสิทธิภาพ จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมมีนักวิชาการ ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมไว้ดังนี้

พระชาญชัย ติสสวัสดิ์ ได้วิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักพุทธธรรม เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตเทศบาลนครระยอง” ผลการวิจัยพบว่า ๑.ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ๒.ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ๓.ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการเลือกตั้งเป็นเรื่องใกล้ตัวขาดความเข้าใจในหลักอภิธานิธรรม การเข้าร่วมมีบทบาทในชุมชนเป็นไปได้ลำบาก การติดต่อกับราชการมีปัญหาเรื่องความล่าช้า การนำเสนอข่าวไม่มีการประยุกต์หลักธรรมที่เหมาะสม จึงต้องให้ความรู้ถึงความสำคัญของการเลือกตั้งว่าเป็นสิทธิของประชาชนทุกคน ปรับปรุงภาพลักษณ์การเข้าร่วมมีบทบาทในชุมชนให้เป็นเรื่องง่าย พัฒนารูปแบบการปฏิบัติงานปรับเปลี่ยนให้ครอบคลุมมีความรวดเร็ว ประยุกต์หลักธรรมที่เหมาะสมมาประกอบเพื่อสร้างสังคมที่คนคุ้นชินกับการวิพากษ์วิจารณ์ ความเห็นต่างโดยไม่ใช้อารมณ์แต่ใช้เหตุผลความรู้ให้มากขึ้น^{๑๖๗}

คณินนิตย์ พรหมมินทร์ ได้วิจัยเรื่อง “การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของสตรีไทยล้านนาตะวันออก” ผลการวิจัยพบว่า ๑.ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งของสตรีไทยล้านนาตะวันออกในภาพรวมมีความรู้ ความเข้าใจร้อยละ ๘๔.๓ ส่วนใหญ่รู้ในเรื่อง อายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระกี่ปีมากที่สุด และน้อยที่สุดคือ ผู้แปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยกี่ปีจึงจะมีสิทธิเลือกตั้ง ๒.ความศรัทธาในการเมืองท้องถิ่นของสตรีไทยล้านนาตะวันออกในภาพรวมอยู่ในร้อยละ ๘๕.๑๓ ซึ่งมีความศรัทธาในเรื่องการสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคงจะต้องเริ่มสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อน มากที่สุด รองลงมา การปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการเข้าสู่วิถีทางการเมืองของประชาชน ด้วยเหตุที่การเมืองท้องถิ่นมีผลกระทบโดยตรงและใกล้ตัวและที่เกี่ยวข้องกับการเมืองระดับชาติ และการพัฒนาทางการเมืองในวงกว้างจะนำไปสู่ความเข้าใจทางการเมืองในระดับชาติโดยง่าย ๓.ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยล้านนาตะวันออกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง มีระดับน้อยในด้านการติดต่อนักการเมืองและแสดงความคิดเห็น ๔.ปัจจัยในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรีไทยล้านนาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นจุดแข็ง (Strengths) คือ การมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลทางการเมืองได้ง่ายและรวดเร็วจุดอ่อน (Weaknesses) คือ วัฒนธรรมการเมืองของเพศชายเป็น

^{๑๖๗} พระชาญชัย ติสสวัสดิ์, “การประยุกต์หลักพุทธธรรม เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตเทศบาลนครระยอง”, วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มีนาคม ๒๕๖๓) : ๒๔๔.

ผู้นำยังเป็นค่านิยมของการเป็นนักการเมืองโอกาส (Opportunities) คือมีเครื่องมือและกลไกที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้มากขึ้น และอุปสรรค (Threats) คือ เป็นการกระจายอำนาจที่ไม่แท้จริง เพราะอำนาจยังคงกระจุกอยู่ที่ภาคการเมืองระดับประเทศ จึงทำให้ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริงจัง ๕.แนวทางและข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรีไทยล้านนาตะวันออกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น พบว่า วิสัยทัศน์ “สตรีไทยล้านนาอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี มีความเข้มแข็งทางการเมือง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี” และมียุทธศาสตร์ ๔ ข้อ ได้แก่ สร้างการยอมรับด้านความเสมอภาคของสตรีพัฒนาศักยภาพสตรีไทยล้านนาตะวันออกและเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมพัฒนาศักยภาพสตรีไทยล้านนาตะวันออกเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าร่วมทางการเมือง การบริหารและการตัดสินใจในระดับต่าง ๆ และการสร้างกลไกในการขับเคลื่อนองค์กรสตรีทุกระดับอย่างยั่งยืน^{๑๖๘}

ทรงพล บุญสุข ได้วิจัยเรื่อง “ศึกษาเปรียบเทียบจุดแข็ง-จุดอ่อน ของนายกรัฐมนตรียุคจากระบบรัฐสภา และจากการเลือกตั้งโดยตรง” ผลการวิจัยพบว่า นายกรัฐมนตรียุคจากระบบรัฐสภา มีจุดแข็งทั้งสิ้น ๓ ประการ คือ ๑.ประชาชนเคยชิน และเห็นว่าสอดคล้องกับการมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข ๒.ฝ่ายบริหารยุบสภาได้และฝ่ายนิติบัญญัติอภิปรายไม่ไว้วางใจ รัฐบาลได้ทำให้สามารถเปลี่ยนรัฐบาลได้และ ๓.ถ้าพรรคเดียวมีเสียงข้างมาก จะทำให้รัฐบาลมีเสถียรภาพสูงและควบคุมสภาได้เด็ดขาด ส่วนจุดอ่อนมีทั้งสิ้น ๕ ประการ คือ ๑.ขาดการถ่วงดุลอำนาจ ๒.การบริหารงานของฝ่ายบริหารขาดเสถียรภาพถ้าเป็นรัฐบาลผสม ๓.พรรคการเมืองอยู่ในอำนาจของกลุ่มทุน ๔.มีการทุจริตการเลือกตั้งและการคอร์รัปชันอย่างมาก และ ๕.เกิดรัฐบาล หุ่นเชิด นายกรัฐมนตรีหุ่นเชิด และสภาหุ่นเชิดได้ง่าย ส่วนนายกรัฐมนตรียุคจากการเลือกตั้งโดยตรง มีจุดแข็งทั้งสิ้น ๕ ประการ คือ ๑.รัฐบาลมีเสถียรภาพทางการเมืองมากขึ้น ๒.ประชาชนสามารถแสดงเจตนาธรรมได้โดยตรงว่า ตนต้องการให้ใครเป็นนายกรัฐมนตรี ๓.รัฐบาลมีเอกภาพ และมีเสถียรภาพ นายกรัฐมนตรีสามารถแต่งตั้งรัฐมนตรีที่มีความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งมาร่วมรัฐบาล ๔.ลดสิ่งจูงใจที่จะซื้อเสียง เพื่อให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากพอที่จะสนับสนุนให้เป็นนายกรัฐมนตรี ๕.เกิดการถ่วงดุลระหว่างฝ่ายบริหารและนิติบัญญัติ ในขณะที่จุดอ่อนของการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีโดยตรง มีจำนวน ๔ ประการ คือ ๑.ประชาชนบางส่วนกังวลว่าเป็นระบบประธานาธิบดีจะกระทบ ต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ๒.การเลือกตั้งทั่วประเทศถึงไม่ซื้อเสียงก็ต้องใช้เงินจำนวนมากจะทำให้คนรวยได้เปรียบ ๓.ถ้ารัฐบาล

^{๑๖๘} คณินนิตย์ พรหมมินทร์, “การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของสตรีไทยล้านนาตะวันออก”, วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ, ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑ (ตุลาคม ๒๕๕๗ - มกราคม ๒๕๕๘), : ๑-๒.

มาจากพรรคที่มีเสียงข้างน้อยในสภาจะทำให้บริหารงานยาก เพราะไม่สามารถผ่านร่างกฎหมายได้ ๔. เนื่องจากนายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง การถอดถอนอาจทำได้ยาก^{๑๖๙}

สุกฤตา จินดาพร ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของภูมิภาคตะวันตก” ผลการวิจัยพบว่า ๑) สตรีไทยในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภูมิภาคตะวันตกมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ๒) ปัจจัยระดับการศึกษา ต่างกันส่งผลต่อการเข้าร่วม ชุมชนทางการเมืองแตกต่างกันปัจจัยอาชีพและปัจจัยพื้นที่ภูมิทางการเมือง ต่างกันส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน แตกต่างกันและปัจจัยการเปิดรับสื่อมวลชนเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมือง ต่างกันส่งผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและด้านการสนับสนุนพรรคการเมืองแตกต่างกันส่วน ปัจจัยความสำคัญทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก และ ๓) ประเด็นปัญหาและอุปสรรคของสตรีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า สตรีไทยส่วนใหญ่ต้องรับภาระในการดูแลครอบครัว และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองน้อย^{๑๗๐}

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมมีความสำคัญ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค เป็นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมีคุณภาพ และเป็นการถ่วงดุลอำนาจ การบริหารงานของฝ่ายบริหารขาดเสถียรภาพถ้าเป็นรัฐบาลผสม พรรคการเมืองอยู่ในอำนาจของกลุ่มทุน มีการทุจริตการเลือกตั้งและการคอร์รัปชันอย่างมาก และเกิดรัฐบาลนายกรัฐมนตรีหุ่นเชิด และสภาหุ่นเชิดได้ง่าย ส่วนนายกรัฐมนตรีจากการเลือกตั้งโดยตรง ประยุกต์ใช้ในระบอบรัฐสภาด้วยการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี โดยตรง เพื่อสร้างเสถียรภาพทางการเมืองของไทย ทั้งระบบการเมือง และเสถียรภาพของรัฐบาลให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้นปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนใหญ่ต้องรับภาระในการดูแลครอบครัว และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองน้อย

^{๑๖๙} ทรงพล บุญสุข, “ศึกษาเปรียบเทียบจุดแข็ง-จุดอ่อน ของนายกรัฐมนตรี จากระบอบรัฐสภา และจากการเลือกตั้งโดยตรง”, วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม, ๒๕๕๘), : ๓๖๒-๓๖๓.

^{๑๗๐} สุกฤตา จินดาพร, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภูมิภาคตะวันตก, วารสารการเมืองการปกครอง, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม - สิงหาคม ๒๕๕๖), : ๑๑๘.

ตาราง ๒.๑๖ แสดงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม

นักวิชาการหรือนักวิจัย	ผลการวิจัย
พระชาญชัย ติสสวัสดิ์, (๒๕๖๓, หน้า ๒๔๔).	ปัญหา อุปสรรค การเลือกตั้งเป็นเรื่องไกลตัวขาดความเข้าใจในหลักการบริหารนิยธรรม การเข้าร่วมมีบทบาทในชุมชนเป็นไปได้ลำบาก การติดต่อกับราชการมีปัญหาเรื่องความล่าช้า การนำเสนอข่าวไม่มีการประยุกต์หลักธรรมที่เหมาะสม จึงต้องให้ความรู้ถึงความสำคัญของการเลือกตั้งว่าเป็นสิทธิของประชาชนทุกคน
คณินนิตย์ พรหมมินทร์, (๒๕๕๘, หน้า ๑-๒).	ปัจจัยในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นจุดแข็ง คือ การมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลทางการเมืองได้ง่ายและรวดเร็วจุดอ่อน คือ วัฒนธรรมการมองของเพศชายเป็นผู้นำยังเป็นค่านิยมของการเป็นนักการเมืองโอกาส คือ มีเครื่องมือและกลไกที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้มากขึ้นและอุปสรรค คือ เป็นการกระจายอำนาจที่ไม่แท้จริง เพราะอำนาจยังคงกระจุกอยู่ที่ภาคการเมืองระดับประเทศ
ทรงพล บุญสุข, (๒๕๕๘, หน้า ๓๖๒-๓๖๓).	จุดแข็ง คือ ๑.ประชาชนเคยชิน และเห็นว่าสอดคล้องกับการมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข ๒.ฝ่ายบริหารยุบสภาได้และฝ่ายนิติบัญญัติอภิปรายไม่ไว้วางใจ รัฐบาลได้ทำให้สามารถเปลี่ยนรัฐบาลได้ และ ๓.ถ้าพรรคเดียวมีเสียงข้างมาก จะทำให้รัฐบาลมีเสถียรภาพสูงและควบคุมสภาได้เด็ดขาด ส่วนจุดอ่อนมีทั้งสิ้น ๕ ประการ คือ ๑.ขาดการถ่วงดุลอำนาจ ๒.การบริหารงานของฝ่ายบริหาร ขาดเสถียรภาพถ้าเป็นรัฐบาลผสม ๓.พรรคการเมืองอยู่ในอำนาจของกลุ่มทุน ๔.มีการทุจริตการเลือกตั้งและการคอร์รัปชันอย่างมาก และ ๕.เกิดรัฐบาล หุ่นเชิด นายกรัฐมนตรีหุ่นเชิด และสภาหุ่นเชิดได้ง่าย

ตาราง ๒.๑๖ แสดงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม (ต่อ)

นักวิชาการหรือนักวิจัย	ผลการวิจัย
สุกฤตา จินดาพรม, (๒๕๕๖, หน้า ๑๑๘).	ส่วนร่วมทางการเมืองการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประเด็นปัญหาและ อุปสรรคของสตรีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง สตรีไทยส่วนใหญ่ต้องรับภาระในการดูแลครอบครัว และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองน้อย

๒.๖.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการบริหารนิยธรรม ๗

หลักการบริหารนิยธรรม ๗ มีความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานเพื่อที่จะทำ
ให้บุคคลปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรและมีประสิทธิผลตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ จาก
การทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการการดำเนินงานตามแนวการบริหารนิยธรรมมีนักวิชาการ
ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารนิยธรรม ๗ ไว้ดังนี้

ปณณพศ์ วงศ์ณาศรี ได้วิจัยเรื่อง “บูรณาการการดำเนินงานตามแนวการบริหารนิยธรรม
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสงขลา” ผลการวิจัยพบว่า

๑. การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล
องค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่ ๑) งานด้านการบริหารงานบุคคล ๒) งานด้านการศึกษา ๓) งาน
ด้านบริหารงบประมาณ ๔) งานด้านสาธารณสุข และ ๕) งานด้านการบริการสาธารณะ

๒. หลักการบริหารนิยธรรม ในพระพุทธศาสนา หมายถึง ธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความไม่เสื่อมมีแต่
ความเจริญฝ่ายเดียวมี ๗ ประการ ได้แก่ ๑) หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ ๒) พร้อมเพรียงกันประชุม
พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ ๓) ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ ๔) เคารพนับ
ถือท่านเหล่านั้นเห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันควรฟัง ๕) บรรดากุลสตรีทั้งหลายให้อยู่ดีโดยมิถูก
ข่มเหง ๖) เคารพสักการบูชาเจดีย์ (ปูชนียสถาน ปูชนียวัตถุ และตลอดจนอนุสาวรีย์ต่าง ๆ) ๗) จัดให้มีการ
อารักขา คุ้มครองป้องกัน อันชอบธรรมแก่อรหันต์ทั้งหลายรวมทั้งบรรพชิตผู้ดำรงธรรมเป็นหลักของ
ประชาชนทั่วไป

๓. บูรณาการการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล
องค์การบริหารส่วนจังหวัด ด้วยหลักการบริหารนิยธรรมในพระพุทธศาสนา

๑) ด้านการบริหารงานบุคคล มาบูรณาการด้วยหลักการบริหารนิยธรรมข้อที่ว่าด้วย
หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึง
ทำ ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ เคารพนับถือท่านเหล่านั้น เห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันควรฟังการ
เคารพผู้รู้หรือวิญญูชนที่ได้บัญญัติในเรื่องต่าง ๆ บรรดากุลสตรีทั้งหลายให้อยู่ดีโดยมิถูกข่มเหง และ
จัดให้มีการอารักขา คุ้มครองป้องกันอันชอบธรรมแก่อรหันต์ทั้งหลายรวมทั้งบรรพชิตผู้ดำรงธรรมเป็น

หลักของประชาชนทั่วไป เพราะทำให้มีการวางแผนงานที่ดีมีระบบในการดำเนินงานได้ตรงตามเป้าหมายยิ่งขึ้น สามารถทำให้เกิดความเป็นธรรมและเกิดความสามัคคี ความพร้อมเพรียง ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่ควรบัญญัติไว้ ให้เกียรติกับบุคคลทุกคนอย่างเท่าเทียมกันปกป้องคุ้มครองทุกคนในองค์กร ลดปัญหาความขัดแย้ง ลดภาวะความเสียหาย ความสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายส่งผลให้เกิดผลดีขึ้น ทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒) ด้านการศึกษา มาบูรณาการด้วยหลักอภิธานิธรรมข้อที่ว่าด้วย หมั่นประชุมกันเนื่องนิത്യ, พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุมพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำและไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ เพราะทำให้มีการวางแผนงานที่ดีมีระบบในการดำเนินงานตรงตามเป้าหมายยิ่งขึ้นสามารถทำให้เกิดความเป็นธรรมและเกิดความสามัคคี ให้เกียรติกับบุคคลทุกคนอย่างเท่าเทียมกันปกป้องคุ้มครองทุกคนในองค์กร ลดภาวะการณด้วยประสิทธิภาพการบริหาร ลดความเสียหายการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ทำให้การดำเนินงานเกิดผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓) ด้านบริหารงานงบประมาณ มาบูรณาการด้วยหลักอภิธานิธรรม ข้อที่ว่าด้วยหมั่นประชุมกันเนื่องนิത്യ ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ และเคารพนับถือท่านเหล่านั้น เห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันควรฟัง มาใช้ในการดำเนินงานเพราะทำให้จัดสรรงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่า เกิดความเป็นธรรมและเกิดความสามัคคี ให้เกียรติกับบุคคลทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ปกป้องคุ้มครองทุกคนในองค์กร ลดปัญหาความขัดแย้ง ความไม่เสมอภาค เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดผลสำเร็จดียิ่งขึ้น

๔) ด้านสาธารณสุข มาบูรณาการด้วยหลักอภิธานิธรรม ข้อที่ว่าด้วยหมั่นประชุมกันเนื่องนิത്യ พร้อมเพรียงกันประชุมพร้อมเพรียงกันเลิกประชุมพร้อมเพรียงกัน ทำกิจที่พึงทำ ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ เคารพนับถือท่านเหล่านั้นเห็นถ้อยคำของท่านเหล่านั้น เป็นสิ่งอันควรฟัง มาใช้ในการดำเนินงาน เพราะทำให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน ด้านสุขภาพและจิตใจ และเป็นการลดภาวะความเสี่ยงต่อโรคร้ายไข้เจ็บการดำเนินงานเกิดผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

๕) ด้านบริการสาธารณสุข มาบูรณาการด้วยหลักอภิธานิธรรมข้อที่ว่าด้วย หมั่นประชุมกันเนื่องนิത്യ พร้อมเพรียงกันประชุมพร้อมเพรียงกันเลิกประชุมพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ มาใช้ในการดำเนินงานทำให้มีการวางแผนงานที่ดีมีระบบในการดำเนินงานด้านการบริการสาธารณสุข ตรงตามเป้าหมายยิ่งขึ้นลดภาวะความเสียหาย เสียเวลา ความสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทำให้การดำเนินงานเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประชาชนได้รับความพึงพอใจ^{๑๗๑}

^{๑๗๑} ปณณพงค์ วงศ์ณาศรี, “บูรณาการการดำเนินงานตามแนวอภิธานิธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสงขลา”, *ดุชนิพนธ์ศาสนศาสตร์ดุชนิพนธ์*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕).

พระสมหมาย อตถสิทฺโธ (พีชสิงห์) ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการนำหลักอปริหานิยธรรมไปใช้ในการบริหารของผู้บริหาร สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า

๑) รูปแบบการนำหลักอปริหานิยธรรมไปใช้ในการบริหารของผู้บริหารสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด นำหลักอปริหานิยธรรมไปบูรณาการเข้าไปในทุกขั้นตอนของกระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมความสามัคคีเป็นทีม (Teamwork) และสามารถนำมาบูรณาการเข้ากับบริหารงานทั้งในด้านการบริหารจัดการบุคลากร (Staffing) การประสานงาน (Coordinating) และการจัดองค์กร (Organizing) โดยการร่วมแรงร่วมใจเป็นคณะแต่ละฝ่ายเป็นการผนึกกำลัง (Synergy) เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และพบว่า อปริหานิยธรรมเป็นหลักป้องกันความเสื่อมเป็นไปเพื่อความเจริญขององค์การฝ่ายเดียว องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติด้านการบริหารจัดการได้เป็นอย่างดี

๒) รูปแบบหลักอปริหานิยธรรมไปใช้ในการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ดพบว่า หลักอปริหานิยธรรมไปใช้ในการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ดมี ๖ รูปแบบคือ ๑) รูปแบบของความสามัคคีการจัดประชุมและเลิกประชุม คือ ร่วมกันประชุมสามัญประจำปีเมื่อมีปัญหาเร่งด่วนทุกภาคส่วนก็พร้อมเพรียงกันประชุมโดยยกประเด็นปัญหา มาปรึกษาหารือกันจนมีแนวทางแก้ไขในที่สุด ด้วยพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงกระทำร่วมกันเพื่อสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นกับองค์กร ๒) รูปแบบของการเคารพต่อขบวนการธรรมนิยมประเพณีเดิมของท้องถิ่นรักษานขนบธรรมเนียมที่ดีงาม ถือเป็นเป้าหมายศาสตร์ที่ทุกคนต้องปฏิบัติ ๓) รูปแบบของการเคารพผู้อาวุโสและปราชญ์ท้องถิ่นให้เกียรติยกย่องเชิดชูและเคารพในเปิดโอกาสให้ผู้อาวุโสและปราชญ์ท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น และมีส่วนในการวางหลักสูตรการศึกษาบางส่วนในระดับท้องถิ่นของจังหวัดร้อยเอ็ด ๔) รูปแบบของการส่งเสริมสถานะและบทบาทของสตรีส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชายสร้างความเข้มแข็งในตัวผู้หญิงเพื่อปรับเปลี่ยนชีวิตของผู้หญิงให้เป็นที่ดีขึ้นโดยสังคมมีส่วนร่วม มีการรวมกลุ่มจัดกิจกรรมในชุมชน ๕) รูปแบบของการถือแบบอย่างและยกย่องคนดีในการทำงานให้ความเคารพในการแสดงความคิดเห็นและรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ที่เหมาะสม ๖) รูปแบบของการปกป้องคุ้มครองผู้สูงอายุ แยกและคนที่เข้ามาในท้องถิ่นจัดระเบียบและดูแลความสงบเรียบร้อยเน้นความสะอาด ความเป็นระเบียบ และถูกสุขลักษณะของที่อยู่อาศัยเคารพซึ่งกันและกันใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต^{๑๗๒}

^{๑๗๒} พระสมหมาย อตถสิทฺโธ (พีชสิงห์), “รูปแบบการนำหลักอปริหานิยธรรมไปใช้ในการบริหารของผู้บริหาร สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด”, วารสารวิชาการธรรมทศน์, ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๑ (มีนาคม - มิถุนายน ๒๕๕๙) : ๑๐๑-๑๑๒.

กาญจนา คำจตุ ได้วิจัยเรื่อง “ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินการในระดับนโยบาย ผู้นำชุมชนเป็นเพียงผู้รับนโยบายมาปฏิบัติ ปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับชุมชน เป็นการมีส่วนร่วมแบบบางส่วน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน โดยการให้การยอมรับ ให้โอกาส ให้ความสำคัญ ให้ความรู้ แก่ผู้นำชุมชน โดยนำหลักอปปรานิยธรรมมาบูรณาการ^{๑๗๓}

พระมหาอุทพิชัย ศิริชโย ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักอปรานิยธรรม” ผลการวิจัยพบว่า อปรานิยธรรมเป็นหลักธรรมที่ทำให้เกิดความเจริญไม่มีความเสื่อมทั้งส่วนตนและส่วนรวม มุ่งเน้นให้ทุกคนมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมก่อเกิดเป็นความสามัคคีและความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังสอนให้รู้จักหลักการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างชุมชน องค์กร หรือสถาบันให้เข้มแข็ง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในสังคมทั้งฝ่ายผู้บริหารบ้านเมืองและฝ่ายคณะสงฆ์ เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และสร้างสันติสุขอย่างยั่งยืนในสังคมไทย^{๑๗๔}

สมบัติ เจนสระคู ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารตามหลักอปรานิยธรรม ๗ โรงเรียนการกุศลของวัดทางพระพุทธศาสนา ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า ๑.ระดับการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารตามหลักอปรานิยธรรม ๗ โรงเรียนการกุศลของวัด ทางพระพุทธศาสนาในเขตจังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านพร้อมเพรียงกันประชุม และพร้อมเพรียงกันเลิกประชุม รองลงมาคือด้านไม่ลุแก่อำนาจ ความอยาก ความเห็นแก่ตัว ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านใครเป็นใหญ่ เป็นประธานใหญ่ เคารพนับถือผู้ใหญ่ ๒.ค่าเฉลี่ยระดับระดับความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร ตามหลักอปรานิยธรรม ๗ โรงเรียนการกุศลของวัดทางพระพุทธศาสนา ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุและประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ๓.ผลการศึกษาข้อเสนอแนะ พบว่าด้านหมั่นประชุมกันเนื่องนิตยโรงเรียนควรจัดการประชุม ใน ๒ ลักษณะคือ การประชุมสามัญประจำเดือน และการประชุมวิสามัญหรือการประชุมเฉพาะกิจ ด้านพร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม โรงเรียนควรกำหนดวัน เวลา ในการจัดประชุม สามัญประจำเดือนให้ชัดเจน เพื่อผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถจัดเตรียมวาระการประชุม และข้อเสนอแนะในการประชุมไว้ล่วงหน้าซึ่งจะช่วยประหยัดเวลา ในการประชุม ด้านปฏิบัติตาม กฎ

^{๑๗๓} กาญจนา คำจตุ, “การส่งเสริมการมีส่วนร่วมตามหลักพุทธธรรมของผู้นำชุมชนในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของกรุงเทพมหานคร”, *ดุขฎิณีพนธ์พุทธศาสตรดุขฎิบัณติต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗).

^{๑๗๔} พระมหาอุทพิชัย ศิริชโย, “การบริหารงานตามหลักอปรานิยธรรม”, *วารสารสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๑) : ๑๓๙.

ระเบียบของโรงเรียน โรงเรียนควรมีการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียนการกุศลร่วมกัน ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับกฎ ระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้านใดที่เป็นใหญ่ เป็นประธานใหญ่ เคารพนับถือผู้ใหญ่ ผู้บริหารควรบริหารจัดการโดยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วม ในการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ด้านไม่ลู่แก่อำนาจ ความอยาก ความเห็นแก่ตัว ผู้บริหารโรงเรียนควร รับฟังความคิดเห็นตลอดจนข้อเสนอแนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเคารพสักการะสิ่งที่ชุมชน นั้นนับถือ รักสันติขัดเกลากิจใจอยู่เสมอ ผู้บริหารโรงเรียนควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามของชุมชนตามโอกาสที่เหมาะสม และด้านเคารพใน พระภิกษุสงฆ์ผู้ทรงศีลผู้บริหารโรงเรียนควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ ของภิกษุสงฆ์ตามโอกาสที่เหมาะสม^{๑๗๕}

ตาราง ๒.๑๗ แสดงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักอปริหานิยธรรม ๗

นักวิชาการหรือนักวิจัย	ผลการวิจัย
ปณณพงค์ วงศ์ณาศรี, (๒๕๕๕).	การใช้หลักอปริหานิยธรรม ๗ ในการบริหารงาน
พระสมหมาย อตถสิทโธ (พีชสิงห์) (๒๕๕๙, หน้า ๑๐๑-๑๑๒).	๑) ด้านการบริหารงานบุคคล ๒) งานด้านการศึกษา ๓) งานด้านบริหารงบประมาณ ๔) งานด้านสาธารณสุข และ ๕) งานด้านการบริการสาธารณะ ทุกด้านเป็นไปอย่างมีคุณภาพ หลักอปริหานิยธรรมไปบูรณาการ เพื่อพัฒนาการบริหารงาน ให้เกิดการมีส่วนร่วม ความสามัคคีด้านการบริหารจัดการบุคลากรการประสานงาน อปริหานิยธรรมเป็นหลักป้องกันความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญขององค์การฝ่ายเดียว

^{๑๗๕} สมบัติ เจนสระคู, “การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารตามหลักอปริหานิยธรรม ๗ โรงเรียนการกุศลของวัดทางพระพุทธศาสนา ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด”, วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ (เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๑) : ๑๗.

ตาราง ๒.๑๗ แสดงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักอภิธานิธรรม ๗ (ต่อ)

นักวิชาการหรือนักวิจัย	ผลการวิจัย
<p>กาญจนา คำจตุ, (๒๕๕๗).</p>	<p>ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการดำเนินการในระดับนโยบาย ผู้นำชุมชนเป็นเพียงผู้รับนโยบายมาปฏิบัติ ปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับชุมชน เป็นการมีส่วนร่วมแบบบางส่วน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน โดยการให้การยอมรับ ให้โอกาส ให้ความสำคัญ ให้ความรู้ แก่ผู้นำชุมชน โดยนำหลัก อภิธานิธรรมมาบูรณาการ</p>
<p>พระมหาพุทธพิชัย สิริชโย (๒๕๖๑, หน้า ๑๓๙).</p>	<p>อภิธานิธรรมเป็นหลักธรรมที่ทำให้เกิดความสำเร็จทั้งส่วนตน และส่วนรวมมุ่งเน้นให้ทุกคนมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมก่อเกิดเป็นความสามัคคีและความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน สอนให้รู้จักหลักการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้าง ชุมชน องค์กร หรือสถาบันให้เข้มแข็ง ประยุกต์ใช้ได้ในสังคมทั้งฝ่ายผู้บริหารบ้านเมือง และฝ่ายคณะสงฆ์</p>
<p>สมบัติ เจนสระคู, (๒๕๖๑, หน้า ๑๗).</p>	<p>ด้านพร้อมเพรียงกันประชุม และพร้อมเพรียงกัน เลิกประชุม ด้านไม่ลุแก่อำนาจ ความอยากความเห็นแก่ตัว ด้านใครเป็นใหญ่ เป็นประธานใหญ่ เคารพนับถือผู้ ระดับความคิดเห็นของครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ ด้านหมั่นประชุมกันเนื่องนิত্য</p>

๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑. ประสิทธิภาพ ในครั้งนี้ได้จากการสังเคราะห์แนวคิด และทฤษฎีประสิทธิผล ของ James L. Gibson, Organization (๒๐๐๐)^{๑๗๖} ประกอบไปด้วย ๑) การผลิต (Production) ๒) ประสิทธิภาพ (Efficiency) ๓) ความพึงพอใจ (Satisfaction) ๔) การปรับเปลี่ยน (Adaptiveness) ๕) การพัฒนา (Development)

๒. การวิเคราะห์ SWOT Analysis ได้มาจากการค้นคว้าจากการบริหารผลงานเชิงกลยุทธ์ของณรงค์วิทย์ แสันทอง^{๑๗๗} ๑) จุดแข็ง (Strengths) ๒) จุดอ่อน (Weaknesses) ๓) โอกาส (Opportunities) ๔) อุปสรรค (Threats)

๓. บทบาท อำนาจ หน้าที่ ได้จากการค้นคว้าจากหลักรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐^{๑๗๘} ประกอบไปด้วย ๑) การกลั่นกรองกฎหมาย ๒) การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ๓) การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

๔. หลักการบริหารนิยธรรม ๗ ได้จากการค้นคว้าหลักพุทธธรรมจาก ที.ม. (ไทย) ๑๐/๑๓๔-๑๓๕/๗๘. แปลโดย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (๒๕๓๙)^{๑๗๙} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) (๒๕๕๐)^{๑๘๐} ประกอบไปด้วย ๑) หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ ๒) พร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุม ๓) ไม่บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ ๔) ให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ ๕) ไม่ข่มเหงสตรี ๖) เคารพบูชาสักการะเจดีย์ ๗) ให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีลผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังต่อไปนี้

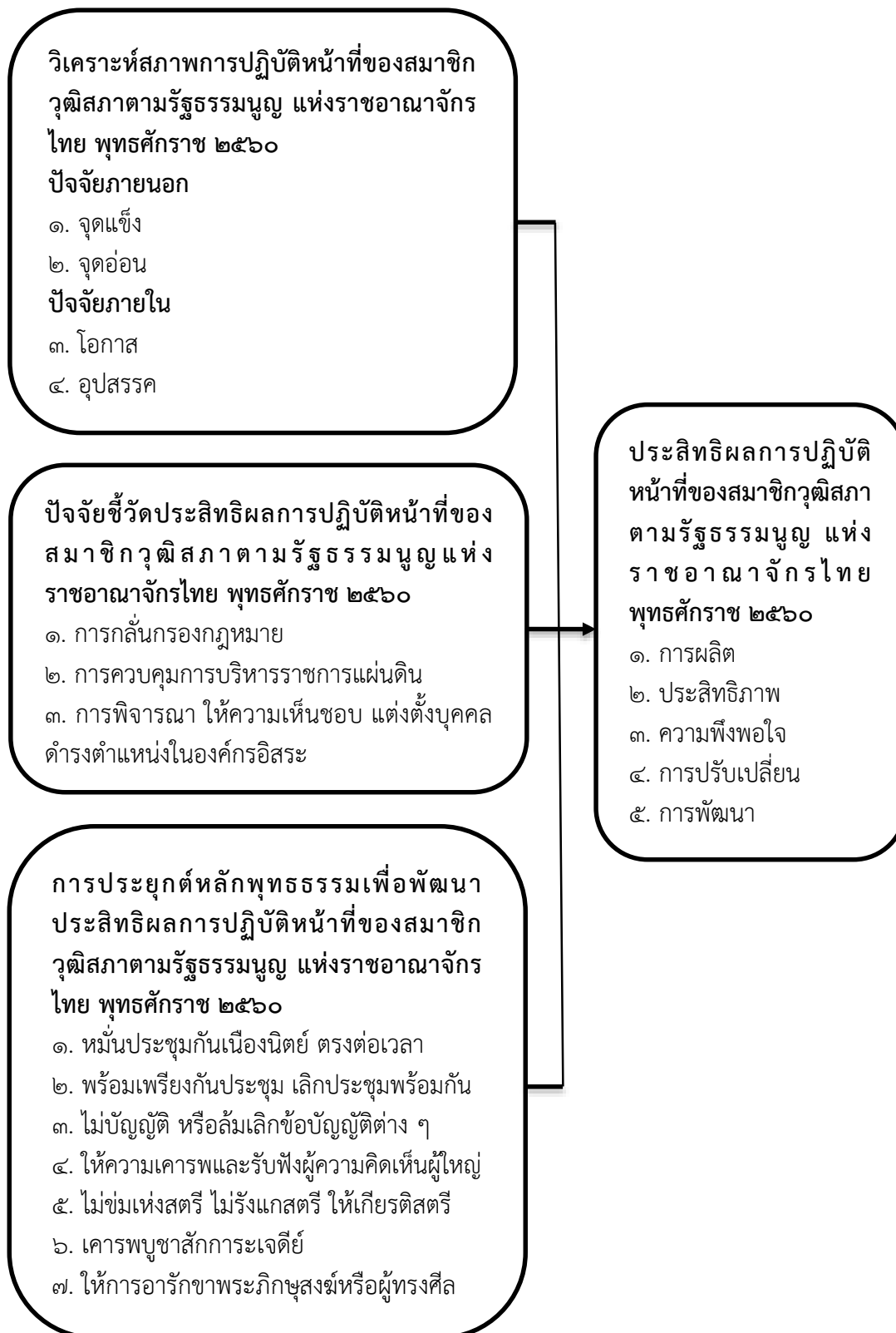
^{๑๗๖} James L. Gibson, Organization : Behavior Structure Process, International edition, 10 thed, (U.S.A.: McGraw Hill.Inc, 2000).

^{๑๗๗} ณรงค์วิทย์ แสันทอง, การบริหารผลงานเชิงกลยุทธ์, (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ด, ๒๕๖๒), หน้า ๒๓-๒๔.

^{๑๗๘} ราชกิจจานุเบกษา, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด พิมพ์อักษร), ๒๕๖๐.

^{๑๗๙} สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส, สารานุกรมพระพุทธศาสนา, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙).

^{๑๘๐} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), ธรรมบัญญัติชีวิต, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จันทร์เพ็ญ, ๒๕๕๐).

แผนภาพที่ ๒.๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยทำการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Analysis) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เพื่อให้ทราบถึงประเด็นการศึกษาในรายละเอียดที่สำคัญและมีความครอบคลุมในเนื้อหาสาระสำคัญที่ทำการศึกษาอย่างครบถ้วน พร้อมกันนั้นในการวิจัยเชิงคุณภาพจะทำให้ทราบถึงข้อมูลเชิงลึก (In-depth Interview) ที่มีรายละเอียดชัดเจนสามารถนำมาวิเคราะห์ในเชิงตรรกะได้ (Analytic Induction) นอกจากนี้ ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนอขั้นตอนดำเนินการวิจัย มีกระบวนการวิจัยและขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ

๓.๒.๑ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญและผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ

๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เรื่องพิจารณาจากสภาพทั่วไป ศึกษาวิเคราะห์หลักการ แนวคิด และทฤษฎีประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussions)

๓.๑.๑ การศึกษาวิจัยในเชิงเอกสาร (Documentary Research) ทำการทบทวนจากแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

๓.๑.๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีกระบวนการดังนี้

๓.๑.๒.๑ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่ถูกเลือกแบบเฉพาะเจาะจงเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และกลุ่มที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒๕ รูปหรือคน และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation) เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ชัดเจน สามารถอธิบายเสริม สนับสนุน ข้อโต้แย้งต่าง ๆ และเสริมให้ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ รวมถึงการเสนอแนะข้อคิดเห็นในประเด็นที่มีข้อขัดแย้ง หรือเห็นควรเพิ่มให้ชุดความรู้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

๓.๑.๒.๒ การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) กับผู้เชี่ยวชาญ (Expert) สมาชิกวุฒิสภาและอดีตสมาชิกวุฒิสภา นักกฎหมายมหาชน นักวิชาการทางรัฐศาสตร์ นักวิชาการทางพระพุทธศาสนา โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เพื่อนำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และการสร้างเครือข่ายในการปฏิบัติงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) รวมถึงการสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา อย่างรอบด้าน จำนวน ๑๓ รูปหรือคน

๓.๒ วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

๓.๒.๑ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญและผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ

๑. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยประกอบไปด้วย กลุ่มที่ ๑ สมาชิกวุฒิสภาและอดีตสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๕ คน กลุ่มที่ ๒ นักกฎหมายมหาชน จำนวน ๕ คน กลุ่มที่ ๓ นักวิชาการทางรัฐศาสตร์ จำนวน ๘ คน กลุ่มที่ ๔ นักวิชาการทางพระพุทธศาสนา จำนวน ๗ รูปหรือคน ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ ๑ สมาชิกวุฒิสภาและอดีตสมาชิกวุฒิสภา

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง
ลำดับที่ ๑	ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	อดีตสมาชิกวุฒิสภา
ลำดับที่ ๒	ว่าที่ร้อยตรีวงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์	สมาชิกวุฒิสภา
ลำดับที่ ๓	นายศรีศักดิ์ วัฒนพรมงคล	สมาชิกวุฒิสภา
ลำดับที่ ๔	ดร.สถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	สมาชิกวุฒิสภา
ลำดับที่ ๕	พลเอก ดร.มารุต ป็ชโชตะสิงห์	สมาชิกวุฒิสภา

กลุ่มที่ ๒ นักกฎหมายมหาชน

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง
ลำดับที่ ๖	นายสมฤทธิ์ ไชยวงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดีศาลรัฐธรรมนูญ
ลำดับที่ ๗	ดร.ร่มปรางค์ สวมประจำ	ผู้อำนวยการ สำนักคดี ๓ ศาลรัฐธรรมนูญ
ลำดับที่ ๘	ดร.สุพิชัย ศิริรักษ์	ทนายความ
ลำดับที่ ๙	ดร.นฤนาท รัตนโชติวงศ์กุล	ทนายความ
ลำดับที่ ๑๐	ดร.บุญมาก กันหาสาย	อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

กลุ่มที่ ๓ นักวิชาการทางรัฐศาสตร์

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง
ลำดับที่ ๑๑	รศ. ดร.สมาน งามสนิท	อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ลำดับที่ ๑๒	รศ.ประณต นันทิยะกุล	อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ลำดับที่ ๑๓	รศ. ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชาคณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ลำดับที่ ๑๔	พันเอก ดร.ศิริบูรณ์ จำปาเทศ	อาจารย์พิเศษคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ลำดับที่ ๑๕	ผศ. ดร.สมคิด ดวงจักร	อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
ลำดับที่ ๑๖	ผศ. ดร.รัฐพล เย็นใจมา	หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ลำดับที่ ๑๗	ผศ. ดร.ยุทธนา ปราณีต	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ลำดับที่ ๑๘	ดร.ฐากร หอมกลิ่น	อาจารย์ประจำหลักสูตรคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

กลุ่มที่ ๔ นักวิชาการทางพระพุทธศาสนา

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง
ลำดับที่ ๑๙	พระอุดมสิทธินายก, ผศ. ดร.	รองคณบดีคณะสังคมศาสตร์ ฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ลำดับที่ ๒๐	พระสุธีวีรบัณฑิต, รศ. ดร.	ผอ.สำนักส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการสังคม
ลำดับที่ ๒๑	พระครูพิศิษฐ์ประชนาถ, ดร.	รองเจ้าคณะอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
ลำดับที่ ๒๒	พระครูศรีปริยัติวิธาน, ดร.	ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย
ลำดับที่ ๒๓	พระมหาสุนันท์ (สุนนโท), ผศ. ดร.	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
ลำดับที่ ๒๔	รศ. ดร.จ่านง คันธิก	อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ลำดับที่ ๒๕	รศ. ดร. มานพ นักการเรือน	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธร ราชวิทยาลัย

๒. ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ ในการการวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่เป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัย ณ ห้องประชุมประจำคณะสังคมศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐ น. เป็นต้นไป จำนวน ๑๓ รูปหรือคน ดังต่อไปนี้ คือ

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง
ลำดับที่ ๑	รศ.ดร.สุรพล สุษะพรหม	ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ลำดับที่ ๒	รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	รองคณบดี คณะสังคมศาสตร์
ลำดับที่ ๓	รศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป
ลำดับที่ ๔	รศ.อนุภูมิ โขวเกษม	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ลำดับที่ ๕	ผศ.ดร.พงษ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ลำดับที่ ๖	ผศ.ดร.ธิดิฎฐิ หมั่นมี	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ลำดับที่ ๗	ผศ.ดร.สุรียา รักษาเมือง	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ลำดับที่ ๘	ผศ.ดร.อนุวัต กระสังข์	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง
ลำดับที่ ๙	พระปลัดระพิน พุทธิสารโร.ผศ.ดร.	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ลำดับที่ ๑๐	ผศ.ร.อ.ดร.ประมาณเลิศ อัจฉริยปัญญากุล	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ลำดับที่ ๑๑	ผศ.ดร.รัฐชฎา ฤาแรง	คณบดี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
ลำดับที่ ๑๒	ผศ.ณัฐพิชา วัชรอมอติพัฒน์	หัวหน้าสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
ลำดับที่ ๑๓	ดร.วันชัย แสงสุวรรณ	อาจารย์พิเศษและที่ปรึกษาด้าน กฎหมาย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลมี ๔ วิธี คือ ๑.การสังเกต (Observation) ๒.ตำราและเอกสาร (Texts & Documents) ๓.การสัมภาษณ์ (Interviews) ๔.การบันทึกวีดิทัศน์และโสตทัศนอุปกรณ์ (Audio & video recording)^{๑๔๒} ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้การสัมภาษณ์เป็นวิธีการที่จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับ

ความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็น และมุมมองค่านิยมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติระบู่ไปถึงการบอกเล่าประสบการณ์ต่าง ๆ ที่สะท้อนให้เห็นว่าบุคคลนั้น ๆ ได้มีปฏิบัติกิจกรรมต่อเหตุการณ์หรือสภาวะแวดล้อมอย่างไร และที่สำคัญการสัมภาษณ์จะเป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกิดขึ้นในอดีตมาพรรณนาได้^{๑๔๓}

๑. การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) ซึ่งเป็นการตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open ended Questions) ทั้งนี้ในการดำเนินการจัดสร้างเครื่องมือมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

๑. กำหนดโจทย์การวิจัย (Research Question) เป็นเกณฑ์หลัก
๒. กำหนดวัตถุประสงค์หรือผลลัพธ์ที่ต้องการทราบเพื่อให้สอดคล้องกับโจทย์การวิจัย

^{๑๔๒} Silverman. D., *Doing Qualitative Research: A Practical Handbook*, (London: Sange, 2000), p. 90.

^{๑๔๓} Creswell. J. W., *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches*. 3rd, (Thousand oaks, CA: Sage, 2013), p.121.

๓. กำหนดข้อคำถามเชิงโครงสร้าง (Structural Interview Guideline) ซึ่งเป็นการตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open ended Questions) เป็นเกณฑ์

๔. นำเสนอแบบสัมภาษณ์ให้อาจารย์ที่ศึกษาคุศลินิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๕. นำแบบสัมภาษณ์ที่อาจารย์ที่ศึกษาคุศลินิพนธ์ตรวจสอบมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

๖. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

๗. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลหลัก

๒. ตรวจสอบเครื่องมือคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

๑. นำแบบสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแนะนำเพิ่มเติมปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษา และตัดข้อความที่สื่อความหมายไม่ชัดเจนหรือไม่จำเป็นออกไปเพื่อให้ได้ข้อความที่สื่อความหมายชัดเจนเข้าใจง่ายตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒. นำแบบสัมภาษณ์ที่อาจารย์ที่ศึกษาคุศลินิพนธ์ได้ตรวจสอบแล้ว มาปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสัมภาษณ์ (Interview)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure interview) จากแนวคิดของ Patton ที่ระบุว่า การสัมภาษณ์เป็นการสื่อสารที่จะทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมใด ๆ ซึ่งผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะทราบว่าสภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นอย่างไร ปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นอย่างไร การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ควรเป็นอย่างไร ซึ่งคำตอบที่ได้จะนำมาประมวลผลจัดหมวดหมู่ (Categories) การใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจะสามารถนำมากำหนดเป็นรูปแบบได้หลักจากการเก็บรวบรวมข้อมูล กระบวนการถัดมา ได้แก่ การจัดการเก็บข้อมูลไมล์และยูเบอร์มัน กล่าวถึงการจัดการข้อมูลว่าในการบริหารจัดการข้อมูลเชิงคุณภาพนั้นเนื่องจากข้อมูลมีที่มาจากหลาย

แหล่งบางครั้งอาจเป็นวัสดุต่าง ๆ เราจะต้องจัดการให้มีความง่ายยืดหยุ่น^{๑๔๔} ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์โดยการบันทึกเทปและถ่ายภาพประกอบการสัมภาษณ์

๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นกระบวนการเริ่มต้นในการศึกษาเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปและการจัดทำรายงานหรือดัชนีพันธซึ่ง Creswell อ้างว่าการได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลในเวลาเดียวกันกับการเก็บรวบรวมข้อมูลจะเป็นประโยชน์ในด้านการช่วยให้เห็นภาพหรือโครงสร้างของการศึกษา ดังนั้น เมื่อสัมภาษณ์เสร็จจึงควรมีการถอดเทปออกมาให้รวดเร็วและทำการวิเคราะห์เพื่อให้ข้อมูลสามารถสนับสนุนและอ้างอิงในส่วนต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กันโดยใช้คำถามการวิจัยเป็นตัวตั้งซึ่งการวิเคราะห์และสังเคราะห์ นำไปสรุปเป็นข้อมูลของผู้วิจัย ต้องมีความเชื่อมโยงและบูรณาการสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปสู่การตีความและอภิปรายผลที่เป็นเอกภาพ^{๑๔๕}

๑. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

๑) นำแบบสอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ดังกล่าวข้างต้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำเพิ่มเติม ปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษาและตัดข้อความที่สื่อความหมายไม่ชัดเจนหรือไม่จำเป็นออกไปเพื่อให้ได้ข้อความที่สื่อความหมายชัดเจนเข้าใจง่ายตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒) นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาคณะวุฒิสภา ได้ตรวจสอบมาปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ความชัดเจนของภาษา แล้วจึงนำไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา รายข้อ (Content Validity for Item, I-CVI) และ ความตรงเชิงเนื้อหา ทั้งฉบับ (Content Validity Index for Scale, S-CVI)

๓) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ รูปหรือคนพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญคือ วุฒิมัธยมศึกษาระดับปริญญาเอกหรือมีความรู้เชี่ยวชาญทางด้านวุฒิสภาและด้านเครื่องมือวิจัยเป็นอย่างดีเพื่อเป็นการตรวจสอบเนื้อหาความชัดเจนของแบบสัมภาษณ์และให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้ดีขึ้นจำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๑) พระครูศรีปริยัติคุณาภรณ์, ผศ. ดร. ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์สิรินธรราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

^{๑๔๔} Miles. M. B., Huberman. A. M., *An Expanded Sourcebook of Qualitative Data Analysis*, 2^{ed}, (Thousand Oaks CA: Sage, 1994), p. 5.

^{๑๔๕} Creswell. J. W., Plano Clark. V. L., Gutmann. M. L., & Hanson. W. E., *Advanced Mixed Methods Research Designs*, (Thousand Oaks, CA: Sags, 2013) p. 229.

๒) รศ.ว่าที่ พ.ต. ดร.สวัสดิ์ จิรัฏฐิติกาล อาจารย์พิเศษภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓) รศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔) รศ.ดร.รัชชนันท์ อิศรเดช ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕) ดร.กาญจนา ตำจุกติ อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยก่อนนำไปใช้ เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ ความตรงตามเนื้อหารายชื่อ (Item content validity index, I-CVI) และความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ ตลอดจนภาษาที่ใช้โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณา มาตรฐานประเมินความสอดคล้องจะมี ๔ ระดับ คือ

๑ = ไม่สอดคล้อง

๒ = สอดคล้องบางส่วน

๓ = ค่อนข้างสอดคล้อง

๔ = มีความสอดคล้องมาก

เกณฑ์การแปลความหมายการหาค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา จะนำเฉพาะข้อที่ได้รับการประเมิน ๓ หรือ ๔ เท่านั้น (ถือว่ามีความสอดคล้อง) มาคำนวณผู้เชี่ยวชาญอย่างอย่างน้อย ๓ คน ไม่ควรเกิน ๑๐ คน (เกินความจำเป็น)^{๑๕๔} ซึ่งค่าความตรงตามเนื้อหารายชื่อ (Content Validity for Item, I-CVI) มีค่า ๑ และความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ (Content Validity Index for Scale, S –CVI) มีค่า ๑ แสดงว่าแบบสัมภาษณ์มีความตรงตามเนื้อหา จากนั้นปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์จริง

๒. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นกระบวนการเริ่มต้นในการศึกษาเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปและการจัดทำรายงานหรือวิทยานิพนธ์ Creswell อ้างว่า การได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลในเวลาเดียวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลจะเป็นประโยชน์ในด้านการช่วยให้เห็นภาพหรือโครงสร้างของการศึกษา ดังนั้นเมื่อสัมภาษณ์เสร็จ จึงควรมีการถอดเทปออกมาให้รวดเร็วทำการวิเคราะห์เพื่อให้ข้อมูลสามารถสนับสนุนและอ้างอิงในส่วนต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กัน โดยใช้คำถามการวิจัยเป็นตัวตั้ง ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลโดยทั่ว ๆ ไปต้องมีความเชื่อมโยง และบูรณาการสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปสู่การตีความและอภิปรายผลที่เป็นเอกภาพ^{๑๕๕} และการสรุปจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เพื่อหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

^{๑๕๔} Hair, J.F., Anderson, R.E., Tatham, R.L., & Black, W.C., *Multivariate Data Analysis*, 5thed., (New Jersey: Prentice Hall, 1998), p. 732.

^{๑๕๕} Creswell. J. W., Plano Clark. V. L., Gutmann. M. L., & Hanson. W. E., *Advanced Mixed Methods Research Designs*, (Thousand Oaks, CA: Sags, 2013) p. 229.

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ๒) เพื่อศึกษาปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ๓) เพื่อเสนอการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ๑) กลุ่มสมาชิกวุฒิสภาและอดีตสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๕ คน ๒) กลุ่มนักกฎหมายมหาชน จำนวน ๕ คน ๓) กลุ่มนักวิชาการทางรัฐศาสตร์ จำนวน ๘ คน ๔) กลุ่มนักวิชาการทางพระพุทธศาสนา จำนวน ๗ รูปหรือคน รวมจำนวน ๒๕ รูปหรือคน และการสนทนากลุ่มเฉพาะ ประกอบด้วย ๑) กลุ่มสมาชิกวุฒิสภาและอดีตสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๒ คน ๒) กลุ่มนักกฎหมายมหาชน จำนวน ๓ คน ๓) กลุ่มนักวิชาการทางรัฐศาสตร์ จำนวน ๕ คน ๔) กลุ่มนักวิชาการทางพระพุทธศาสนา จำนวน ๓ คน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๓ รูปหรือคน

โดยแยกประเด็นในการวิเคราะห์ที่ออกตามวัตถุประสงค์ คือ

๔.๑ สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๔.๒ ปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๔.๓ การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๔.๔ องค์กรความรู้

๔.๕.๑ องค์กรความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๔.๕.๒ องค์กรความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ถูกเลือกแบบเฉพาะเจาะจงเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกวุฒิสภาจำนวน ๒๕ รูป หรือคน จำแนกออกเป็น ๔ ด้าน ๑) จุดแข็ง ๒) จุดอ่อน ๓) โอกาส ๔) อุปสรรค การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ชัดเจนสามารถอธิบายสนับสนุน รวมทั้งให้ข้อคิดเห็นโดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึกประกอบด้วย

๔.๑.๑ ปัจจัยภายใน

๑. จุดแข็ง สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ ในประเด็นจุดแข็ง สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พบว่า

๑) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีความเด็ดขาดของการลงประชามติและเป็นเอกภาพ การทำหน้าที่การกลั่นกรองกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ กฎหมายออกมาได้ช่วยเหลือประชาชนเกิดประโยชน์ต่อชาติและบ้านเมือง การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด การพัฒนาการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูปประเทศการทำหน้าที่ทั้งในหน่วยงานราชการและหน่วยงานของรัฐตามกระบวนการของกฎหมายการตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไป ติดตามความคืบหน้าการทำงานของรัฐบาลตรงเป้าหมายที่ตั้งไว้การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ เป็นกลางตรงตามที่หลักเกณฑ์กำหนดไว้^{๑๕๑}

๒) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาชุดนี้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ เพื่อเป็นการเลือกสนับสนุนการทำงานของรัฐบาลให้อยู่ครบเทอม และการปรับเปลี่ยนการทำงานที่ของรัฐบาลให้มั่นคง และส่งเสริมการเมืองให้มีเสถียรภาพ การปฏิบัติหน้าที่การกลั่นกรองกฎหมาย มีผู้มีความรู้ความสามารถเข้ามาพิจารณากลั่นกรองกฎหมาย โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ทำให้การพิจารณากฎหมายออกมามีคุณภาพ มีประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ในด้านการเมืองและในด้านเศรษฐกิจให้ดีขึ้น การเมืองจะเป็นเสาหลักในการพัฒนาประเทศ การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระโปร่งใส และตรวจสอบได้ตามกฎหมาย^{๑๕๒}

^{๑๕๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๑๕๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

๓) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาชุดนี้มีผู้เชี่ยวชาญโดยการแยกสาขาอย่างชัดเจน บทบาทการกลั่นกรองกฎหมาย ผู้กลั่นกรองเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญเฉพาะด้าน ทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนในประเทศ ส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี เคารพกฎหมาย การทำหน้าที่จึงมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับฝ่ายบริหารการออกกฎหมายหรือกฎหมายเพื่อสอดคล้องกับการทำหน้าที่ให้ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง บทบาทการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ส่งเสริมการส่งเสริมการทำงานของรัฐบาลตามแบบแผนที่วางไว้ และการพัฒนาประเทศให้เข้าสู่การปรับเปลี่ยนประเทศให้ดีขึ้น โดยเน้นหลักการทำงานอย่างมีเป้าหมาย เดินตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี การพิจารณาให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระเป็นการแต่งตั้งที่สรรหาบุคคลมีความรู้ความสามารถเป็นสำคัญ^{๑๕๓}

๔) กระบวนการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเมื่อมีการผลิตกฎหมายที่เร่งด่วนและปรับปรุงกฎหมายที่ล่าช้าให้ทันสมัย การกลั่นกรองกฎหมายมีองค์ความรู้ในงานด้านกฎหมาย วิชาการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของฝ่ายนิติบัญญัติ มีหลักเกณฑ์และหลักการอย่างมีระบบ ตามหลักนิติธรรม การออกกฎหมายแต่ละฉบับผ่านการพิจารณากลั่นกรองมีคุณภาพมีศักยภาพเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ การควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน ให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของแผ่นดิน การทำหน้าที่การปฏิบัติหน้าที่ของภาครัฐตรงไปตรงมา ติดตามผลการทำหน้าที่ของฝ่ายรัฐบาล เสนอแนะในเรื่องที่สำคัญและเร่งด่วน และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับงบประมาณและการลงทุน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศการพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระคัดสรรคนดีคนเก่งเข้ามาทำหน้าที่เพื่อพัฒนาประเทศ^{๑๕๔}

๕) สมาชิกวุฒิสภาช่วยตรวจสอบ เสนอแนะ เร่งรัด การทำหน้าที่ของฝ่ายรัฐบาล ให้ทำหน้าที่ของรัฐบาลเป็นไปอย่างรอบคอบตามรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนดไว้ การทำหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมายเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ทำให้การกลั่นกรองกฎหมายเป็นไปอย่างถูกต้อง และสมบูรณ์ โดยยึดหลักความโปร่งใส ยุติธรรมตรวจสอบได้ พัฒนานักกฎหมายนิติบัญญัติให้มีองค์ความรู้ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ การควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน ในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมของนักการเมือง หรือของสมาชิกวุฒิสภาเอง มีมาตรฐานในการทำหน้าที่ทั้งทางคุณธรรมและศีลธรรม การตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงในการบริหารประเทศ การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระทำหน้าที่โดยความซื่อตรง สรรหาบุคคลที่มีคุณภาพและมีคุณธรรมตรงกับหน้าที่ในองค์กรอิสระ^{๑๕๕}

^{๑๕๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๑๕๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๘ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๑๕๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๓.

๖) กระบวนการปฏิบัติหน้าที่ทำได้อย่างเต็มที่เพราะมีรัฐธรรมนูญรองรับการทำหน้าที่และ
 ได้ความเห็นชอบจากรัฐบาลและทำหน้าที่เพื่อจะได้พัฒนาประเทศต่อไป การกลั่นกรองกฎหมายเป็น
 เรื่องที่สำคัญทำให้ได้กฎหมายที่ดีมีคุณภาพต่อประชาชนและบ้านเมือง การบริหารราชการ
 แผ่นดินทำหน้าที่ตามในเรื่องที่สำคัญเป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของ
 ประเทศอย่างยั่งยืน โดยการส่งเสริมการดำเนินงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และคำนึงถึง
 ผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสิ่งสำคัญ บทบาทการพิจารณาให้ความเห็นชอบ แต่งตั้ง
 บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาถือได้ว่าทำหน้าที่เพื่อพัฒนา
 ประเทศการแต่งตั้งบุคคลเข้ามาทำหน้าที่ที่มีความสุจริตยุติธรรม เห็นผลงานเป็นประจักษ์เพื่อทำหน้าที่
 ให้บ้านเมืองเจริญรุ่งเรือง^{๑๕๖}

๗) การกลั่นกรองกฎหมาย เป็นการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ
 ๒๕๖๐ เพื่อให้กฎหมายที่กลั่นกรองมานั้นเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ประชาชนได้ใช้กฎหมายอย่างมี
 คุณภาพและเป็นธรรม เป็นไปเพื่อการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ ให้อยู่ในความมั่นคง การ
 ปฏิบัติของสมาชิกวุฒิสภาจึงเหมาะสม การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน จัดระบบการบริหาร
 ราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบที่
 ชัดเจนเหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ และสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนา
 จังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ การตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีเพื่อให้ได้รับรู้การทำหน้าที่ของ
 รัฐบาลได้พัฒนาหรือแก้ไขปัญหาไปในแนวทางไหนเพื่อประโยชน์ของประชาชน หรือความเดือดร้อน
 ของประชาชนได้แก้ไขมาอย่างน้อยเพียงใด การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งใน
 องค์กรอิสระ เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด มีข้อกำหนดกฎระเบียบการปฏิบัติหน้าที่ตรงไป ตรงมา
 เป็นธรรม^{๑๕๗}

๘) การกลั่นกรองกฎหมายของวุฒิสภา เป็นการปฏิบัติหน้าที่สมาชิกวุฒิสภามีกฎหมาย
 คຸ່ມครองเอกสิทธิ์อำนาจการประชุมจึงทำให้การทำงานราบรื่น และมีประสิทธิผลทำให้การประชุมหรือ
 กระบวนการปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ มีประสิทธิภาพการพัฒนาระบบรับเรื่องร้องเรียนในกระบวนการนิติ
 บัญญัติของวุฒิสภาให้มีประสิทธิภาพ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินพัฒนาระบบงานภาครัฐ
 โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคุมไปกับการปรับปรุง
 รูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และ
 ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ
 การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ เป็นการปฏิบัติหน้าที่คัด

^{๑๕๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๑๕๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓.

สรรบุคคลที่ดี และเก่งเข้ามาทำหน้าที่ในองค์กรอิสระเพื่อความประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ^{๑๕๘}

๙) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปตามกลไกของรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ที่ได้กำหนดทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา เป็นไปตามบัญญัติของกฎหมาย การกลั่นกรองกฎหมายได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพเพราะมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านทั้งด้านกฎหมายและด้านทางรัฐศาสตร์จึงเป็นผลทำให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติเป็นหลักส่งเสริมและพัฒนางานด้านกฎหมาย และวิชาการเพื่อตอบสนองการดำเนินการของสมาชิกวุฒิสภา การควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน รับทราบค่าแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี การตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อรับทราบการทำหน้าที่ของรัฐบาลและได้ติดตาม เร่งรัดการทำหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าได้ปฏิบัติงานเป็นอย่างไร ความคืบหน้าในการบริหารประเทศไปถึงไหน และบทบาทการพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญกำหนด คัดสรรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถตรงกับหลักเกณฑ์ที่ต้องการ การทำหน้าที่เป็นไปอย่างเป็นธรรม และตรงไปตรงมา ด้วยความซื่อสัตย์^{๑๕๙}

๑๐) การกลั่นกรองกฎหมายของวุฒิสภา เป็นการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่เข้ามาเป็นไปตามกลไกของรัฐธรรมนูญเป็น การปฏิบัติหน้าที่มีบุคคลที่มีความรู้เฉพาะด้าน และเป็นคนเก่งในด้านการพิจารณากลั่นกรองกฎหมาย การควบคุมบริหารราชการแผ่นดินการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูปประเทศ การตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่เร่งด่วน ด้านการพิจารณา ให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์สูง มีเสียงเป็นเอกภาพมาขับเคลื่อนรัฐบาลโดยตรง จึงมีความเป็นเอกภาพ ช่วยพัฒนาประเทศช่วงที่ประเทศวิกฤตการส่งเสริมให้ประชาชน และนักการเมืองมีคุณธรรมและจริยธรรมในการทำหน้าที่และพัฒนาประเทศบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาล เพื่อลดการทุจริตคอร์รัปชัน^{๑๖๐}

๑๑) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การกลั่นกรองกฎหมาย การทำหน้าที่โดยมีผู้เชี่ยวชาญ มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์การทำงานด้านนี้โดยเฉพาะ การควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน เป็นการทำหน้าที่เพื่อเร่งรัด ติดตามผล และการตั้งกระทู้ถามนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีกระทรวงต่าง ๆ ที่ได้ทำหน้าที่แต่ละส่วน ความสับสนหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินไปถึงไหน การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ เป็นผู้เชี่ยวชาญทำให้ผลงานที่ออกมามีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์กับประชาชนและประเทศชาติมากที่สุด^{๑๖๑}

^{๑๕๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓.

^{๑๕๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๑๖๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๑๖๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓.

๑๒) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาการกลั่นกรองกฎหมาย ทำตามหลักกฎหมายทำหน้าที่ยังมีประสิทธิภาพเห็นผลอย่างชัดเจน เพราะมีผู้มีความรู้ มีความสามารถ และมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการปฏิบัติหน้าที่ สมาชิกวุฒิสภาชุดนี้ไม่สังกัดพรรคการเมืองการทำหน้าที่จึงมีประสิทธิภาพและตรงไปตรงมาต้องเกิดประโยชน์กับประชาชน การควบคุมบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างยุติธรรม ติดตามความคืบหน้าการทำหน้าที่ของฝ่ายรัฐบาล การตั้งกระทู้ถามในเรื่องที่เร่งด่วน ในเรื่องที่สำคัญเกิดประโยชน์กับประชาชน การทำหน้าที่ของวุฒิสภาเห็นผลอย่างเด่นชัดในการทำหน้าที่ ด้านการพิจารณา แต่งตั้ง ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ การเห็นชอบแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต้องเลือกบุคคลที่มีความรู้ มีความสามารถ เก่งดี มีจริยธรรมคุณธรรม พ้องค์กรไปสู่วเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ การเห็นชอบโดยไม่มีอคติ^{๑๖๒}

๑๓) การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การกลั่นกรองกฎหมาย พิจารณาร่างกฎหมายผ่านการลงมติ และเห็นชอบในกฎหมายเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและบ้านเมือง มีความพึงพอใจในการทำหน้าที่ของในการทำหน้าที่ เพราะเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือเคยทำงานในด้านต่าง ๆ จากภาคส่วนที่หลากหลายของสังคมจึงทำให้การปฏิบัติงาน การกลั่นกรองกฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้นการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดได้ตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรี และให้ความสำคัญกับเรื่องที่ประชาชนให้ความสนใจ และเร่งแก้ปัญหาให้ตรงจุด การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระเป็นไปอย่างความชอบธรรม และความโปร่งใสในการสรรหา และแต่งตั้ง^{๑๖๓}

๑๔) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่งรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่ได้กำหนดไว้ และมาตรา ๑๐๗ บัญญัติไว้มาจากหลากหลายกลุ่มอาชีพ และจากการแต่งตั้งโดยตำแหน่ง จากความรู้ความสามารถ การกลั่นกรองกฎหมาย มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทำหน้าที่เพื่อส่วนรวมเพื่อประเทศ ในด้านการบริหารราชการแผ่นดินโดยผ่านกระบวนการตั้งกระทู้ถาม และการติดตาม เร่งรัดในเรื่องที่สำคัญของประเทศ และเป็นที่น่าสนใจของประชาชน การปฏิบัติหน้าที่ตรงไปตรงมา การปรับเปลี่ยนกระบวนการทำหน้าที่ให้ทันสมัย ทันเทคโนโลยี การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านทำหน้าที่อย่างเต็มกำลัง อย่างมีประสิทธิภาพและเห็น ประสิทธิภาพ การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ การทำหน้าที่เป็นไปโดยสุจริต ยุติธรรม โปร่งใสตรวจสอบได้^{๑๖๔}

^{๑๖๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๑๖๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๑๖๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

๑๕) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกมาจากรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๗ ที่ได้กำหนดไว้ มีความพึงพอใจในสมาชิกวุฒิสภามาจากหลากหลายอาชีพ การกลั่นกรองกฎหมาย เป็นบุคคลที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ การปฏิบัติทำตามมาตรา ๒๗๐ ที่ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจน การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การติดตาม เสนอแนะ เร่งรัด และปฏิรูปตามยุทธศาสตร์ชาติที่วางไว้ การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านทำอย่างเต็มกำลัง เป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิผลการตั้งกระทู้ถามในเรื่องที่สำคัญในการบริหารราชการแผ่นดิน การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ บุคคลที่พิจารณาบุคคลเข้ามาในองค์กรอิสระมีความเป็นกลาง เชื่อถือได้ ไม่เอนเอียง^{๑๖๕}

๑๖) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้มีบทบาทการกลั่นกรองกฎหมาย ประสิทธิภาพมีความรู้เฉพาะด้านมีความชำนาญในสายงาน กฎหมายอ้างความยุติธรรมและความถูกต้องเที่ยงตรง มีความศักดิ์สิทธิ์และประสิทธิภาพ บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของแผ่นดินกระบวนการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามาตามยุทธศาสตร์ชาติตามเป้าหมายที่วางไว้ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ มีความซื่อตรง ซื่อสัตย์ โปร่งใส ในการปฏิบัติหน้าที่^{๑๖๖}

๑๗) การกลั่นกรองกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมาชิกวุฒิสภามีวุฒิทุกท่าน มีวุฒิภาวะ เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ของบ้านเมือง มีประสิทธิผลให้การปฏิบัติหน้าที่อย่างมีศักยภาพ มีความประสบความสำเร็จมาก่อน สมาชิกวุฒิสภามาทุกภาคส่วน สมาชิกวุฒิสภาทุกท่านตั้งใจกันทำหน้าที่อย่างเต็มที่ การพิจารณากฎหมายเป็นไปอย่างละเอียดรอบคอบ รอบด้านเพื่อประโยชน์โดยรวมของประชาชน การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของแผ่นดิน ทำหน้าที่เพื่อประเทศชาติ รักษาผลประโยชน์ให้แผ่นดิน การเร่งรัดในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน และประเทศเป็นสำคัญ การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ การปฏิบัติหน้าที่ตรงไปตรงมา โปร่งใสในการสรรหา เพื่อให้ได้คนที่มีศักยภาพและเป็นคนดีคนเก่งทั้งในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติ^{๑๖๗}

๑๘) การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การกลั่นกรองกฎหมายเป็นไปตามกระบวนการของรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนดไว้อยู่ในกรอบของกฎหมาย สมาชิกวุฒิสภามีความชำนาญ เชี่ยวชาญ มีความสามารถเฉพาะด้าน แต่ละท่านไม่เหมือนกัน การผลิตพิจารณากฎหมายแต่ละฉบับต้องกลั่นกรองอย่างรอบคอบ เป็นประโยชน์กับประชาชนและประเทศชาติ พัฒนากฎหมายประเทศไทย

^{๑๖๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

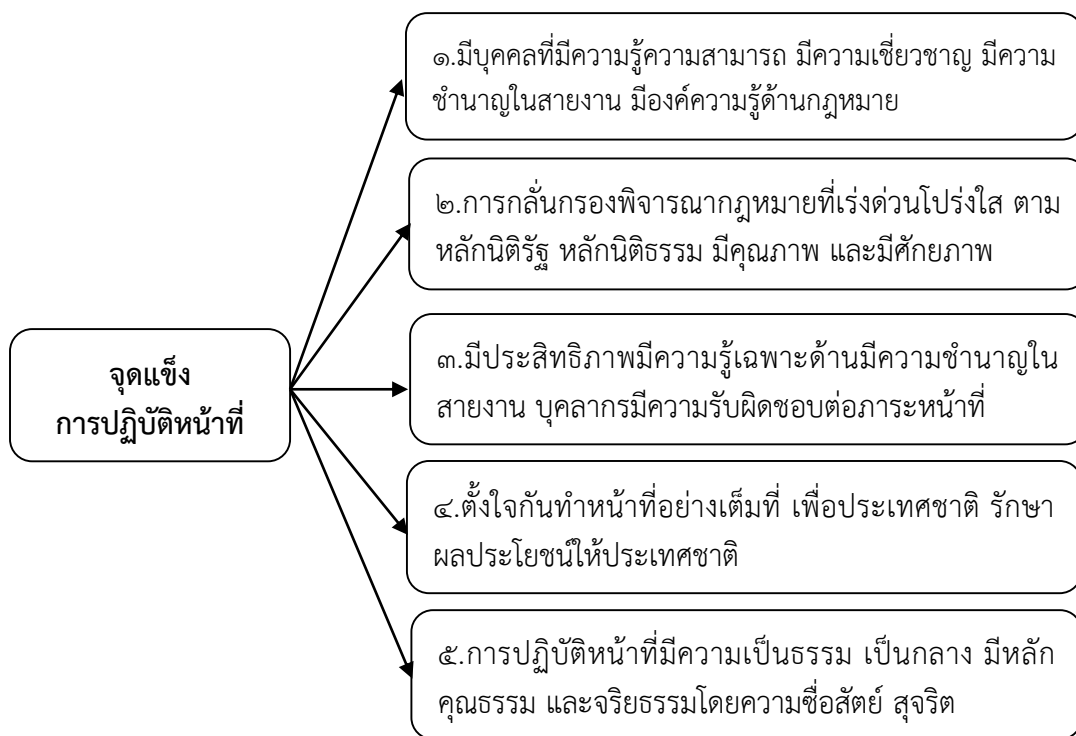
^{๑๖๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๑๖๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๕ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓

และต่างประเทศ การควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน การตั้งกระทู้ถามการขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อให้รัฐมนตรี แต่ละกระทรวง การแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นในปัญหา อันเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในแต่ละด้าน การถามความคืบหน้าในการทำหน้าที่ของ รัฐบาล การพิจารณาให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ทำให้เกิดการ พัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความโปร่งใส เป็นธรรม และเป็นกลางผ่านกระบวนการตามหลักเกณฑ์ และ หลักคุณธรรมและจริยธรรม^{๑๖๘}

สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า จุดแข็ง การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเป็นตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่ได้กำหนดไว้การกลั่นกรองกฎหมาย เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน มีความชำนาญในสายงานเป็นแบบแผน มีเป็นไปตามกรอบของกฎหมายและมีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ สมาชิกวุฒิสภามาจากหลากหลาย กลุ่มมีความรู้ความสามารถ มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีประสบการณ์การทำงานที่หลากหลาย และมี จุดมุ่งเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ลุล่วงไปด้วยดี พัฒนาหลักกฎหมายนิติบัญญัติให้มีองค์ความรู้ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ และพัฒนาระบบรับเรื่องร้องเรียนในกระบวนการนิติบัญญัติของ วุฒิสภาให้มีประสิทธิภาพ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเพื่อเป็นไปในการพัฒนาประเทศตาม ยุทธศาสตร์ชาติที่ได้บัญญัติไว้เป็นการส่งเสริมการเมืองให้มั่นคง การควบคุมการบริหารราชการ แผ่นดิน การติดตาม เสนอแนะ เร่งรัด และปฏิรูปตามยุทธศาสตร์ชาติที่วางไว้ การทำหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภาทุกท่านทำอย่างเต็มกำลัง เป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิผล บริหารบ้านเมืองให้ เศรษฐกิจดี การเมืองจะเป็นเสาหลักในการพัฒนาประเทศการพัฒนาประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม และสร้างความเข้มแข็งให้กับกระบวนการประชาสังคม มีประสิทธิภาพมีความรู้เฉพาะด้านมีความ ชำนาญในสายงาน บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อให้การ ดำเนินการเป็นไปอย่างมีทิศทางที่ถูกต้องเดินตามเป้าหมาย เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลการ บทบาทการพิจารณาเลือก ให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ทำให้เกิดการ พัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความโปร่งใส เป็นธรรม และเป็นกลาง ผ่านกระบวนการตามหลักเกณฑ์ และหลักคุณธรรมและจริยธรรม ดังแผนภาพที่ ๔.๑

^{๑๖๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

แผนภาพที่ ๔.๑ แสดงผลการวิเคราะห์จุดแข็ง

ตารางที่ ๔.๑ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จุดแข็ง

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๑.	การกลั่นกรองกฎหมาย เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญเฉพาะด้าน เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม และเกิดประโยชน์ต่อคนในประเทศเกิดความสามัคคี เคารพกฎหมาย การทำหน้าที่จึงมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกฎระเบียบ เพื่อสอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ด้านกระบวนการยุติธรรม	๙	๑, ๒, ๔, ๕, ๑๒, ๑๓, ๑๕, ๑๖, ๑๘

ตารางที่ ๔.๑ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จุดแข็ง (ต่อ)

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๒.	การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปเพื่อการ พัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของ ประเทศ อย่างยั่งยืน โดยต้องส่งเสริมการ ดำเนินงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติ ส่งเสริมการส่งเสริมการทำงานของรัฐบาล ตามแบบแผนที่วางไว้ การพัฒนาประเทศให้ เข้าสู่การปรับเปลี่ยนประเทศให้ดีขึ้น เน้น หลักการอย่างมีเป้าหมาย ติดตาม เสนอแนะ เร่งรัด เดินตามยุทธศาสตร์ชาติ	๗	๒, ๓, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๕
๓.	การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้ง บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ แต่งตั้ง บุคคลที่มีความสามารถ เก่ง ดี มีจริยธรรม คุณธรรม พ้ององค์กรไปสู่เป้าหมายอย่างมี คุณภาพ การพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่มีความ โปร่งใส เป็นธรรม และเป็นกลาง ผ่าน กระบวนการตามหลักเกณฑ์ และหลัก คุณธรรมและจริยธรรม	๒	๑๐, ๑๘

๒. จุดอ่อน สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ ในประเด็นจุดแข็ง สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของ
สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พบว่า

๑) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา รัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้
ร่วมในการเข้ามาของสมาชิกวุฒิสภา กระบวนการสรรหาไม่สอดคล้องกับหลักประชาธิปไตย การ
กลั่นกรองกฎหมาย กฎหมายเข้ามาน้อยไม่มีกฎหมายให้กลั่นกรอง การทำหน้าที่ไม่ดี การควบคุมการ
บริหารราชการแผ่นดิน การทำหน้าที่ยังไม่ตรงประเด็น ล่าช้าในบางเรื่อง ด้านการให้ความเห็นชอบใน
เรื่องสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของแผ่นดิน มีหลายเรื่องที่ผ่านมาที่แต่ไม่สามารถ
เข้าถึงได้ทุกเรื่องและการจัดการบางเรื่องไม่ก้าวหน้า การแต่งตั้งให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่ง
ในองค์กรอิสระ เป็นเรื่องละเอียดอ่อนต้องกลั่นกรองอย่างถี่ถ้วน การส่งเสริมจริยธรรม การป้องกัน

การทุจริต การแสดงผลการวิเคราะห์บัญชีทรัพย์สิน การที่ประชาชนร้องเรียนเรื่องความเดือดร้อน
มาก^{๑๖๙}

๒) การกลั่นกรองกฎหมายสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ หลายท่านได้มีความรู้
ความสามารถ และหลายท่านก็ไม่มีความรู้ในด้านกฎหมายทำให้การปฏิบัติหน้าที่การกลั่นกรอง
กฎหมายล่าช้า กฎหมายเข้ามาให้กลั่นกรองมีไม่มาก การควบคุมบริหารราชการแผ่นดินเป็นการทำ
หน้าที่ยังไม่ตามเป้าหมาย การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
ถูกมองว่าเป็นกลางเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง^{๑๗๐}

๓) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การกลั่นกรองกฎหมาย กฎหมายเข้ามา
กลั่นกรองมีน้อย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การติดตามเสนอแนะ ไม่เป็นไปตาม
เป้าหมาย การปฏิรูปประเทศเป็นไปตามขั้นตอน การให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ
ผลประโยชน์ของแผ่นดิน การปฏิรูปใช้เวลาบางเรื่องยังไม่เกิดขึ้นจึงยังไม่เห็นผล การพิจารณาเลือก
แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ ให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ บุคคลเข้ามายังไม่ตรงตาม
หลักเกณฑ์^{๑๗๑}

๔) การเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาประชาชนมองไม่มีอิสระ และไม่เป็นที่ปรึกษาโดย
ทำตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี เข้ามาทำหน้าที่เพื่อเลือกนายกรัฐมนตรีโดยตรง การเข้ามาทำหน้าที่ไม่ได้
เลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง มาจากการสรรหาและแต่งตั้งจึงขาดความเชื่อมั่นจากประชาชน และ
เห็นว่าการทำหน้าที่ซ้ำซ้อนกันสภาผู้แทนราษฎร การควบคุมบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปได้น้อย
เหมือนไปแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งใน
องค์กรอิสระ การปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภายังไม่เป็นกลาง ถึงแม้จะตรวจสอบได้^{๑๗๒}

๕) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งแต่มีบทบาทเลือก
นายกรัฐมนตรี ขาดความเชื่อมั่นจากประชาชนการกลั่นกรองกฎหมายยังไม่มีกฎหมายให้กลั่นกรอง
พิจารณา การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นไปตามกฎหมายกำหนด อาจจะล่าช้าในบาง
ขั้นตอน การให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ พิจารณาหลายเรื่องและหลาย
ขั้นตอน จึงถูกมองว่าไม่โปร่งใส เห็นชอบในเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของแผ่นดิน ยังไม่
เห็นผล ผ่านกระบวนการ มีเป้าหมายที่ชัดเจนแต่ยังไม่สามารถทำได้^{๑๗๓}

^{๑๖๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๑๗๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๑๗๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๑๗๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๘ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๑๗๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๓.

๖) การปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาไม่เต็มความสามารถเท่าที่ เพราะไม่เป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ การกลั่นกรองกฎหมายยังไม่มีคุณภาพและไม่เห็นผลได้ผ่านการทำหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรหรือ สส. ในการพิจารณากฎหมายมาแล้ว การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินวุฒิสภาไปก้าวก่ายมากไม่ได้ เป็นการทำหน้าที่ในส่วนของการบริหารราชการแผ่นดิน ต้องมีการตรวจสอบผ่านกระบวนการ การให้ความเห็นชอบ แต่งตั้ง บุคคลเข้ารับตำแหน่งองค์กรอิสระ มองเป็นการปฏิบัติยังไม่โปร่งใส การปฏิบัติหน้าที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ยังไม่ประสิทธิภาพเพียงพอ^{๑๗๔}

๗) การปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาการกลั่นกรองกฎหมาย ทำให้มีปัญหา เพราะกระบวนการทำงานไม่มีประสิทธิภาพ สมาชิกวุฒิสภามากจากแต่ละกลุ่มที่สรรหากันมาทำให้เกิดปัญหาในการทำงานได้ ความชำนาญแต่ละด้านก็จะต่างกัน การทำหน้าที่แต่ละด้านเกิดความล่าช้า การทำหน้าที่ไม่เข้าประชุมการลงมติการวาระต่าง ๆ ทำให้เกิดความเคลือบแคลงจากประชาชนในการทำหน้าที่ ในสายตามประชาชนการทำหน้าที่ซ้ำซ้อน การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินยังไม่เข้าเป้า หรือตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ยังไม่โปร่งใส การปฏิบัติหน้าที่ยังมองเป็นบุคคลที่รู้จักกัน^{๑๗๕}

๘) การกลั่นกรองกฎหมาย สมาชิกวุฒิสภาไม่ได้มากจากการเลือกตั้งทำให้ความน่าเชื่อถือในการทำงาน และหลักเกณฑ์ที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญเป็นการทำลายหลักประชาธิปไตยเป็นที่มาของการสรรหา อำนาจหน้าที่ไม่ได้สนับสนุนหลักเกณฑ์ของสมาชิกวุฒิสภา การควบคุมการบริหารราชการเห็นชอบในเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของแผ่นดินติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการปฏิรูปยังไม่เห็นประสิทธิผลมากนัก ใช้เวลาในความร่วมมือของหน่วยงานของรัฐ และเอกชนการปฏิรูปจึงเห็นผล และทำหน้าที่ได้ตามเป้าหมายการพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ยังไม่เป็นธรรม ไม่โปร่งใส อาจเป็นบุคคลที่รู้จักหรือเป็นเพื่อนเป็นญาติกันที่จะมาดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ^{๑๗๖}

๙) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาทำให้เกิดจุดอ่อน คือ การได้มาของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากสรรหาทำให้ขาดความน่าเชื่อถือจากประชาชน เพราะประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาเข้ามา การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่ไม่เข้าประชุมหรือร่วมประชุม ทำให้เกิดการไม่ลงมติในวาระต่าง ๆ ที่สำคัญทำให้เกิดภาพพจน์การปฏิบัติหน้าที่ไม่เหมาะสม การทำหน้าที่ในทุกด้านยังไม่เห็นผล การกลั่นกรองกฎหมายบางท่านไม่ชำนาญด้านกฎหมาย การควบคุมบริหาร

^{๑๗๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๑๗๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๑๗๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓.

ราชการแผ่นดิน เป็นไปตามรัฐธรรมนูญกำหนดยังไม่เห็นผล การพิจารณาให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระประชาชนมองไม่เป็นกลางในการสรรหา^{๑๗๗}

๑๐) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การกลั่นกรองกฎหมาย มองได้ว่าวุฒิสภาไม่มีความชำนาญในความรู้เรื่องกฎหมายมีหลายท่านเพราะมาจากการกลุ่มอาชีพที่สรรหามาทำให้ และ การใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีต่าง ๆ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภายังคำนึงถึงสิ่งรอบข้างเป็นหลัก ไม่ได้ไปศึกษาดูงานต่างประเทศเพื่อที่จะได้มาพัฒนาประเทศเกี่ยวกับหลักกฎหมายและหลักประชาธิปไตย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินการตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่เร่งด่วน ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาเพื่อทราบทุก ๓ เดือน ยังไม่เห็นผลอย่างเด่นชัด การพิจารณาให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระไม่เป็นกลาง แต่ต้องสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติที่ตรงกับองค์กรนั้น ๆ^{๑๗๘}

๑๑) การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาไม่เป็นประชาธิปไตย ไม่ได้ผ่านกระบวนการเลือกตั้งประชาชนไม่มีส่วนร่วม ประชาชนไม่ได้แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น ประชาชนไม่รู้กระบวนการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นอิสระ และการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินยังไม่มีประสิทธิภาพ ยังไม่เห็นผลที่ออกมาชัด^{๑๗๙}

๑๒) การเข้ามาดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา ในมุมมองของประชาชนมองแบบมาไม่สง่างาม การทำหน้าที่ต่าง ๆ ประชาชนไม่สามารถรับรู้ การกลั่นกรองกฎหมายความชำนาญเฉพาะด้านอาจจะไม่มีทั้งหมด การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินเป็นการตั้งกระทู้ถามสด และถามตามเอกสารให้รู้ล่วงหน้าอาจจะไม่ตอบหรือตอบเป็นสิทธิของคณะรัฐมนตรี จึงทำให้ไม่ซื่อเท็จจริงการทำหน้าที่การสรรหาบุคคลดำรงตำแหน่งองค์กรอิสระ อาจมองว่าไม่เป็นกลางได้^{๑๘๐}

๑๓) การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ประชาชนมองว่าการทำหน้าที่ซ้ำซ้อนกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การทำหน้าที่การกลั่นกรองกฎหมายเพียงแคเห็นชอบ ไม่เห็นชอบ เท่านั้น การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินการตั้งกระทู้ถามในเรื่องที่สำคัญเร่งด่วนต่อรัฐมนตรีไม่ได้ข้อมูลที่ชัดเจน การพิจารณาให้ความเห็นชอบ บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระถูกมองว่าไม่เป็นกลาง ในการสรรหามีบุคคลที่รู้จักเป็นการส่วนตัว^{๑๘๑}

๑๔) การเข้ามาทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ถูกมองว่ามาโดยคำสั่ง ไม่มีการเลือกตั้งจากประชาชน การกลั่นกรองกฎหมายทำตามหน้าที่ การควบคุมบริหารแผ่นดินทำให้มองไม่เป็นอิสระใน

^{๑๗๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๑๗๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๑๗๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๑๘๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๑๘๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

การทำหน้าที่ ต้องทำตามคำสั่งของรัฐบาลเป็นหลัก การสรรหาบุคคลดำรงในองค์กรอิสระประชาชนมองไม่โปร่งใส^{๑๘๒}

๑๕) การปฏิบัติหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมายมองโดยรวมอาจมองว่าไม่ได้ทำอะไร แต่เห็นชอบกับไม่เห็นชอบเท่านั้น การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การติดตาม เสนอแนะเร่งรัดยังเข้าไปตามกระบวนการขั้นตอนของแต่ละกระทรวง การเป็นสื่อปัญหาเดือดร้อนของประชาชนเป็นเรื่องจำเป็นและเร่งด่วนทุกฝ่ายต้องช่วยกัน แต่ยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควร ในการสรรหาบุคคลรับตำแหน่งในองค์กรอิสระ การทำหน้าที่มองว่าเป็นการแต่งตั้งคนของตัวเองรับตำแหน่งในองค์กรอิสระ^{๑๘๓}

๑๖) การกลั่นกรองกฎหมายเป็นไปตามรัฐธรรมนูญกำหนดไม่มีความชำนาญหมดทุกคน ทำให้ต้องศึกษาหลักกฎหมายเพิ่มเติม การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การปฏิรูปการตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่เร่งด่วน ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ยังไม่บรรลุเป้าหมายการพบปะรับเรื่องเดือนร้อนของประชาชนมีมากทำให้เข้าไปในการแก้ปัญหา ช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อน การให้ความเห็นชอบแต่งตั้งบุคคลในองค์กรอิสระมองไม่เป็นกลาง แต่งตั้งบุคคลที่รู้จัก^{๑๘๔}

๑๗) การกลั่นกรองกฎหมายเห็นชอบตามที่สภาผู้แทนราษฎรส่งมาให้กลั่นกรอง การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การทำหน้าที่ประชาชนมองไม่เข้าใจว่าทำอะไรบ้าง การพบปะประชาชนรับเรื่องเดือนร้อนของประชาชน นำไปเสนอเพื่อแก้ไข ทำตามขั้นตอน และกระบวนการ การแก้ปัญหาจุดนี้จึงล่าช้า และยังไม่ตรงเป้าหมาย^{๑๘๕}

๑๘) การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา หลายด้านยังไม่เห็นผลงานและยังไม่เข้าเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่ตั้งไว้ ต้องใช้เวลาและความร่วมมือจากประชาชนและคนของรัฐบาลเอง ด้านการกลั่นกรองกฎหมายยังไม่มีกฎหมายผ่านมาบังคับใช้ การบริหารราชการแผ่นดินยากที่เข้าไปถึงการบริหารส่วนท้องถิ่นหรือส่วนภูมิภาคทำให้การพัฒนาการแก้ปัญหาในจุดต่าง ๆ ทำได้ยาก^{๑๘๖}

สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า จุดอ่อน การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาไม่ได้มาจากการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง ขาดความน่าเชื่อถือจากประชาชน และการปฏิบัติหน้าที่ทำตามคำสั่งของรัฐบาล จะเห็นชอบในเรื่องที่รัฐบาลเสนอทุกเรื่องการปฏิบัติหน้าที่เลยไม่เป็นอิสระในปฏิบัติหน้าที่ การเข้ามาทำหน้าที่ประชาชนมองไม่มีอิสระ เข้ามาทำหน้าที่เพื่อเลือกนายกรัฐมนตรีโดยตรง การเข้า

^{๑๘๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๓.

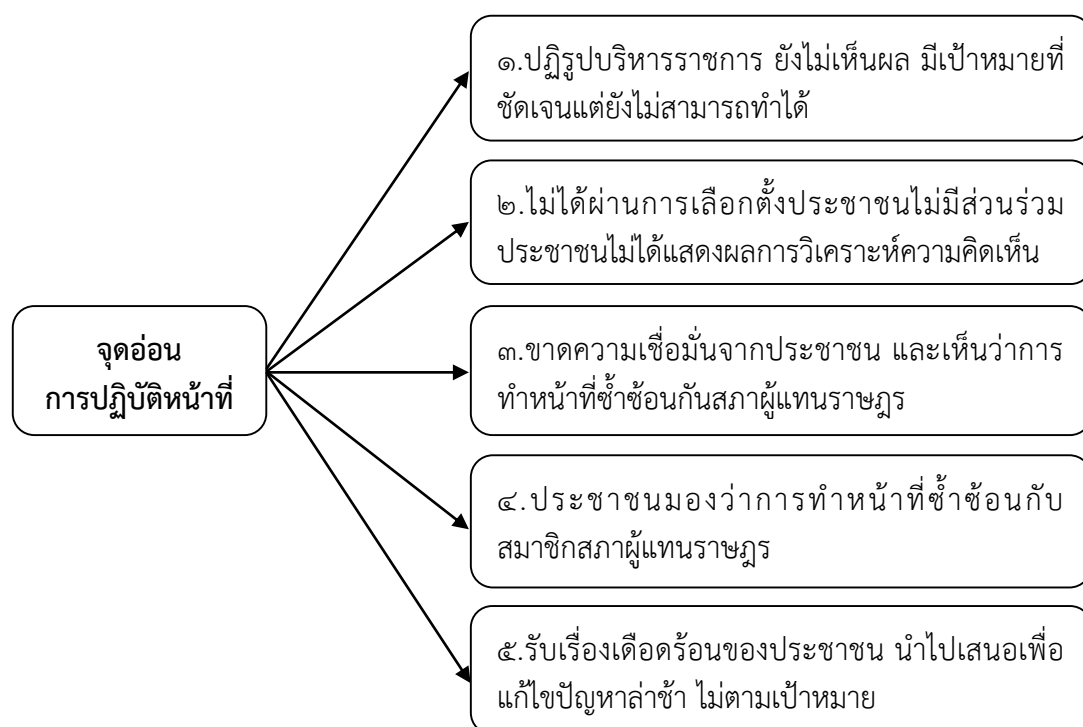
^{๑๘๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๑๘๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๑๘๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๕ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๑๘๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

มาทำหน้าที่ไม่ได้เลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง มาจากการสรรหาและแต่งตั้ง จึงขาดความเชื่อมั่นจากประชาชน และเห็นว่าการทำงานที่ซ้ำซ้อนกันสภาผู้แทนราษฎร การปฏิบัติหน้าที่ทำให้มีปัญหา เพราะกระบวนการทำงานไม่มีประสิทธิภาพ สมาชิกวุฒิสภามากจากแต่ละกลุ่มที่สรรหากันมาทำให้เกิดปัญหาในการทำงานได้ ความชำนาญแต่ละด้านก็จะต่างกัน การทำหน้าที่แต่ละด้านเกิดความล่าช้า การทำหน้าที่ไม่เข้าประชุมการลงมติการวาระต่าง ๆ ทำให้เกิดความเคลือบแคลงจากประชาชนในการทำหน้าที่ ในสายตาประชาชนการทำงานที่ซ้ำซ้อน การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาไม่เป็นประชาธิปไตย ไม่ได้ผ่านกระบวนการเลือกตั้งประชาชนไม่มีส่วนร่วม ประชาชนไม่ได้แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น ประชาชนไม่รู้กระบวนการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นอิสระ และยังไม่มีประสิทธิภาพ ยังไม่เห็นผลที่ออกมาชัด ดังแผนภาพที่ ๔.๒

แผนภาพที่ ๔.๒ แสดงผลการวิเคราะห์จุดอ่อน

ตารางที่ ๔.๒ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จุดอ่อน

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๑.	การกีดกันกรองกฎหมาย ในปัจจุบัน กฎหมายที่จะกีดกันกรองเข้ามาน้อย การ ปฏิบัติหน้าที่การกีดกันกรองกฎหมายล่าช้า การกีดกันกรองกฎหมายเพียงแค่มองเห็นชอบ ไม่เห็นชอบ และยังไม่มีความชำนาญ	๕	๑, ๒, ๓, ๑๐, ๑๓
๒.	การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การทำหน้าที่ยังไม่ตรงประเด็น ล่าช้าใน บางเรื่องเป็นไปตามกฎหมายกำหนด อาจจะล่าช้าในบางขั้นตอนเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายการปฏิรูป ยังไม่เห็นผล	๖	๒, ๕, ๘, ๙, ๑๕, ๑๘
๓.	การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้ง บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระเป็น เรื่องละเอียดอ่อน ต้องกีดกันกรองอย่างถี่ ถ้วน การปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภายังไม่ เป็นกลาง	๗	๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๑๕, ๑๖

๔.๑.๒ ปัจจัยภายนอก

๑. โอกาส สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ ในประเด็นโอกาส สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของ
สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พบว่า

๑) ปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา เป็นโอกาสดีของรัฐบาล ช่วยประดับประดาองรัฐบาล
กลุ่มเดียวกับฝ่ายบริหาร มีลักษณะเหมือนสภาขุนนาง การกีดกันกรองกฎหมายได้ช่วยให้ประเทศไทยมี
กฎหมายที่บังคับใช้อย่างมีคุณภาพ และมีคุณธรรม การบริหารราชการแผ่นดินทำตามรัฐธรรมนูญ
กำหนด ในการบริหารประเทศเสนอแนะ ชี้แนะในเรื่องเป็นผลประโยชน์ต่อชาติ การตั้งกระทู้ถาม การ
เปิดอภิปรายทั่วไปเรื่องที่เป็นความสำคัญต่อการบริหารประเทศ^{๑๘๗}

^{๑๘๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

๒) เมื่อสมาชิกวุฒิสภาได้เข้ามาทำหน้าที่แล้วต้องให้ประชาชนเห็นความสำคัญของระบอบประชาธิปไตย และกระบวนการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ การกลั่นกรองกฎหมายทำเพื่อประชาชนเป็นหลัก กฎหมายเป็นเครื่องมือที่จำเป็นและมีความสำคัญยิ่งต่อระบบโครงสร้างบริหารพื้นฐานของประเทศ การเข้ามาทำหน้าที่เพื่อช่วยกันพัฒนาบ้านเมืองให้มีความก้าวหน้า และการส่งเสริมการเรียนรู้ในระบอบประชาธิปไตยการทำหน้าที่ให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของแผ่นดิน ทำเพื่อส่วนรวมจิตอาสาการทำหน้าที่เปิดโอกาสได้แสดงผลการวิเคราะห์ความสามารถในการทำหน้าที่ส่วนที่รับผิดชอบ^{๑๘๘}

๓) การปฏิบัติหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน นโยบายในการบริหารประเทศต้องทำตามคำสั่งรัฐบาล มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ ทำตามหน้าที่ตรงกับความสามารถ ตรงกับความรู้ การมีโอกาสในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ ได้แก่ ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การได้ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในภาคส่วนต่าง ๆ เมื่อมีการผ่านกฎหมายจากสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ก็ต้องผ่านวุฒิสภาด้วย เพื่อให้สมาชิกวุฒิสภาช่วยตรวจสอบ ให้เหตุผลหักล้างหรือทักท้วงเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรทำงานอย่างรอบคอบ และในขณะที่ประเทศไทยกำลังพยายามปรับเปลี่ยนสู่ระบอบประชาธิปไตย การทำหน้าที่สรรหาเลือกผู้ดำรงในองค์กรอิสระ คัดเลือกผู้มีความชำนาญโดยตรง ตรงความสามารถอย่างโปร่งใส^{๑๘๙}

๔) การปฏิบัติหน้าที่เป็นการทำงานที่ได้ทำทลายความสามารถของแต่ละกลุ่มของสมาชิกวุฒิสภาที่ได้คัดสรรหาและการทำงานของแต่ละกรรมาธิการได้แสดงผลการวิเคราะห์ศักยภาพการทำหน้าที่ตามทางที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ ส่วนหนึ่งต้องทำตามนโยบายของรัฐบาล ได้ปฏิบัติประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ มีการผลิตกฎหมายกลั่นกรองกฎหมายเกี่ยวกับความความมั่นคง และการออกพรบ. เงินกู้ และ พรบ. ฉุกเฉิน ที่มีผลกระทบต่อประเทศ เป็นการช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม เนื่องจากสมาชิกวุฒิสภาคนของรัฐ หรือรับราชการมาก่อน ส่วนใหญ่จะถนัดบังคับใช้กฎหมาย และควบคุมสั่งการซึ่งเป็นความชำนาญเฉพาะด้าน^{๑๙๐}

๕) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาได้มีการพัฒนาด้านการทำหน้าที่ ให้เหมาะสมกับการทำหน้าที่ การใช้สื่อเทคโนโลยีที่ช่วยในการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเพื่อให้สะดวกแก่การทำหน้าที่รวดเร็ว ข้อมูลชัดเจนการปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น และได้แสดงผลการวิเคราะห์ผลงานให้ประชาชนได้เห็นตำแหน่งในองค์กรอิสระสำคัญ ๆ เช่น ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

^{๑๘๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๑๘๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๑๙๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๘ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน ปปช. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ต้องผ่านการแนะนำของวุฒิสภา^{๑๙๑}

๖) โอกาสที่วุฒิสภาแต่ละท่านได้แสดงผลการวิเคราะห์ความสามารถของแต่ละบุคคลว่ามีความสามารถในการทำงาน ในด้านต่าง ๆ ที่แต่ละท่านถนัดและเชี่ยวชาญ การปฏิบัติหน้าที่เป็นโอกาสได้พัฒนาประเทศ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การติดตาม เร่งรัด เสนอแนะ ให้การทำหน้าที่ของภาครัฐ และเอกชนมีความก้าวหน้าและโปร่งใสมากขึ้นที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของแผ่นดินเป็นโอกาสในการทำหน้าที่เพื่อตอบแทนบุคคลแผ่นดิน^{๑๙๒}

๗) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาแต่ละท่านแต่ละบทบาทได้แสดงผลการวิเคราะห์ถึงความสามารถของตนในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างเต็มที่ และเต็มความสามารถ การทำหน้าที่ได้การปรับเปลี่ยนปรับปรุงระบบการทำงานหน่วยงานต่าง ๆ ในมีความก้าวหน้า และเห็นผล โดยการเข้าติดตาม เสนอแนะ ตามแผนการปฏิรูปประเทศ การกั้นกรองกฎหมาย การออก พรบ. ฎกเงินช่วยเหลือประชาชน ทันท่วงที ตามนโยบายของรัฐ^{๑๙๓}

๘) โอกาสการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาว่าจะทำหรือไม่ทำคามสำนึกผิดชอบชั่วดี สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากทหารระดับสูงได้ปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาตามเจตนาของรัฐธรรมนุญ ๒๕๖๐ การกั้นกรองกฎหมาย เป็นหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ได้เข้ามาจึงเป็นการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้ตามเป้าหมาย มีความพึงพอใจการการได้เข้ามาทำหน้าที่ ได้พัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ ได้พัฒนาทางด้านการเมือง ถือว่าการเข้ามาทำหน้าที่ตรงนี้เป็นโอกาสดี บทบาทพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ การได้สรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติตรงตราบรรณการสรรหา^{๑๙๔}

๙) การปฏิบัติหน้าที่ในการกั้นกรองกฎหมาย ในสถานการณ์ปัจจุบันการผ่านร่างกฎหมายหรือออก พรก. การกู้เงินได้ช่วยเหลือประชาชนและได้ปฏิบัติหน้าที่ตามยุทธศาสตร์ชาติ ได้ติดตามผลงานการทำงานของรัฐบาลทำให้เกิดกลไกในระบอบประชาธิปไตยเกิดขึ้น การได้ทำหน้าที่ด้านการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ ทำให้ประเทศมีการพัฒนาไปสู่สากลมากขึ้น และการได้พัฒนาประชาชนให้พ้นจากความอยากจนอยู่ดีกินดี ถือว่าเป็นการพัฒนาคนในประเทศให้เจริญก้าวหน้า การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินรับทราบค่าแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี การตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไปทำได้อย่างเต็มที่ และชอบธรรม การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ได้ให้มีการแสดงผลการวิเคราะห์วิสัยทัศน์แต่ละบุคคล เป็นการแสดงผลการ

^{๑๙๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๑๙๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๑๙๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๑๙๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓.

วิเคราะห์ศักยภาพ ในการทำหน้าที่ในองค์กรอิสระโดยใช้ความสามารถผ่านการคัดสรรจากวุฒิสภา โดยความโปร่งใส^{๑๙๕}

๑๐) การปฏิบัติหน้าที่ในการผลิตกฎหมายออกกฎหมายเพื่อพัฒนาประเทศ การออกกฎหมายต้องเทียบเท่าต่างประเทศ ไม่มีโอกาสได้ไปศึกษางานประเทศที่พัฒนาแล้วเพื่อเอามาศึกษาในประเทศ ขับเคลื่อนกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา การผลิตกฎหมายต้องเทียบเคียงต่างประเทศ การรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดิน ทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยการตรวจสอบอำนาจรัฐ และการทำหน้าที่ของภาพรัฐ การตรวจสอบโครงการของรัฐให้โปร่งใส ตามหลักธรรมาภิบาล การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระได้สรรหาบุคคลที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ตรงตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้และเป็นธรรม^{๑๙๖}

๑๑) การกลั่นกรองกฎหมายได้พัฒนากฎหมายที่บัญญัติมาใหม่เพื่อประโยชน์ของประชาชน การพัฒนาระบบกฎหมายและการยุติธรรม เพื่อตอบสนองต่อบริบทของสังคมในแต่ละยุคแต่ละสมัย การควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน การปฏิรูปประเทศ การสร้างการรับรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับวุฒิสภา สถานิติบัญญัติแห่งชาติ ผ่านช่องทางสื่อ การพิจารณา ให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ได้บุคคลที่ดี มีความชำนาญ มีคุณธรรม เห็นผลประโยชน์ของชาติเห็น การได้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ ช่วยให้การพัฒนาประเทศไปในแนวทางที่ดีขึ้น ช่วยให้รัฐบาลมีเสถียรภาพมากขึ้น^{๑๙๗}

๑๒) การปฏิบัติหน้าที่เพื่อช่วยเหลือประชาชนและประเทศชาติ โดยการทำหน้าที่อย่าง การสร้างความพึงพอใจให้ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล หลักกฎหมาย โดยการใช้ความเชี่ยวชาญและความรอบรู้ของแต่ละคน การได้ช่วยเหลือประชาชนพร้อมกับคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น นอกจากการทำหน้าที่ของกรรมการต่าง ๆ ทำให้การดำเนินงานที่ได้รวดเร็ว และตรวจสอบได้ โปร่งใส การทำหน้าที่เพื่อประเทศชาติตามยุทธศาสตร์ชาติ การสร้างจริยธรรมให้กับองค์กรอิสระการปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นายกรัฐมนตรีในการดำเนินการให้มีการออกเสียงประชามติในกิจการที่อาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของประเทศหรือประชาชนตาม เป็นไปอย่างยุติธรรม และเป็นธรรมตามหลักนิติรัฐนิติธรรม^{๑๙๘}

๑๓) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การกลั่นกรองกฎหมายเห็นความสำคัญของข้อกฎหมายเป็นหลักใครได้ประโยชน์ ทำเพื่อประเทศชาติบทบาทการควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน เป็นโอกาสที่ได้ทำเพื่อการพัฒนาประเทศชาติให้ดีขึ้นตามยุทธศาสตร์ชาติ และตามเป้าหมายที่ได้ต้อง

^{๑๙๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๑๙๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๑๙๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๑๙๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓.

ไว้ การเสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ บทบาทในการสรรหาบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รอบคอบ และเป็นธรรม การเข้ามาดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระเป็นไปอย่างยุติธรรม ตามหลักนิติธรรม และหลักธรรมาภิบาล เพื่อพัฒนาประเทศ^{๑๙๙}

๑๔) การได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ที่ได้กำหนดไว้ และได้ทำตามเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ได้แสดงผลการวิเคราะห์ให้เห็นศักยภาพในการทำหน้าที่ในด้านต่าง ๆ เร่งรัด ตรวจสอบ เสนอแนะ การทำหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ การทำหน้าที่พบปะประชาชนรับข้อร้องเรียนของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน และแก้ไขปัญหาให้ตรงจุด การตอบสนองความต้องการของประชาชนการออกกฎระเบียบต่าง ๆ มารองรับตลอดจนการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายที่อำนาจนิติบัญญัติคือรัฐสภาให้ความเห็นชอบตราขึ้นใช้บังคับ การพัฒนาประเทศให้ประชาชนอยู่ดีกิน ตามหลักยุทธศาสตร์ การบริหารราชการแผ่นดินการติดตามการทำหน้าที่ของรัฐบาลตามนโยบายที่ได้วางไว้^{๒๐๐}

๑๕) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีความพึงพอใจในการทำงานแต่ละด้านสำเร็จเชื่อมั่นในความสามารถ และเกิดมรรคเกิดผลในการทำหน้าที่ การได้ปฏิบัติประเทศ การปฏิรูประบบราชการ และหน่วยงานของรัฐ มีการปรับเปลี่ยนและการเปลี่ยนแปลงเป็นรูปธรรมภายใน ๓ ปี จะเกิดผลกับประชาชน การทำหน้าที่แต่ละท่านเพื่อประโยชน์ของประเทศมีหลัก การพิจารณาให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระเป็นเรื่องสำคัญการสรรหาต้องโปร่งใสยุติธรรม^{๒๐๑}

๑๖) สมาชิกวุฒิสภาได้มีโอกาสการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดย มีผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการ และผู้ช่วยดำเนินงาน ทำหน้าที่ให้ความเห็นทางวิชาการเพิ่มขึ้น และประสานงานกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ ได้พัฒนาและปฏิรูปประเทศตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ การรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดินการได้ปรับเปลี่ยนการบริหารงานทั้งของภาครัฐและเอกชนให้ รวดเร็ว ทันสมัย ทันต่อเทคโนโลยี เห็นผลอย่างชัดเจน ตรงกับการปฏิรูปประเทศ^{๒๐๒}

๑๗) สมาชิกวุฒิสภาที่ได้ทำหน้าที่เพื่อประเทศชาติ ตามยุทธศาสตร์ชาติที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ ทำงานกันอย่างเต็มที่ ทุกคนตั้งใจทำงาน ติดตาม เร่งรัด เสนอแนะ การทำงานของรัฐบาล จึงเป็นโอกาสที่ได้ทำงานเพื่อประเทศชาติให้ดีที่สุดนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินหากสามารถปฏิบัติได้จะเป็น

^{๑๙๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๒๐๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๒๐๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๒๐๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

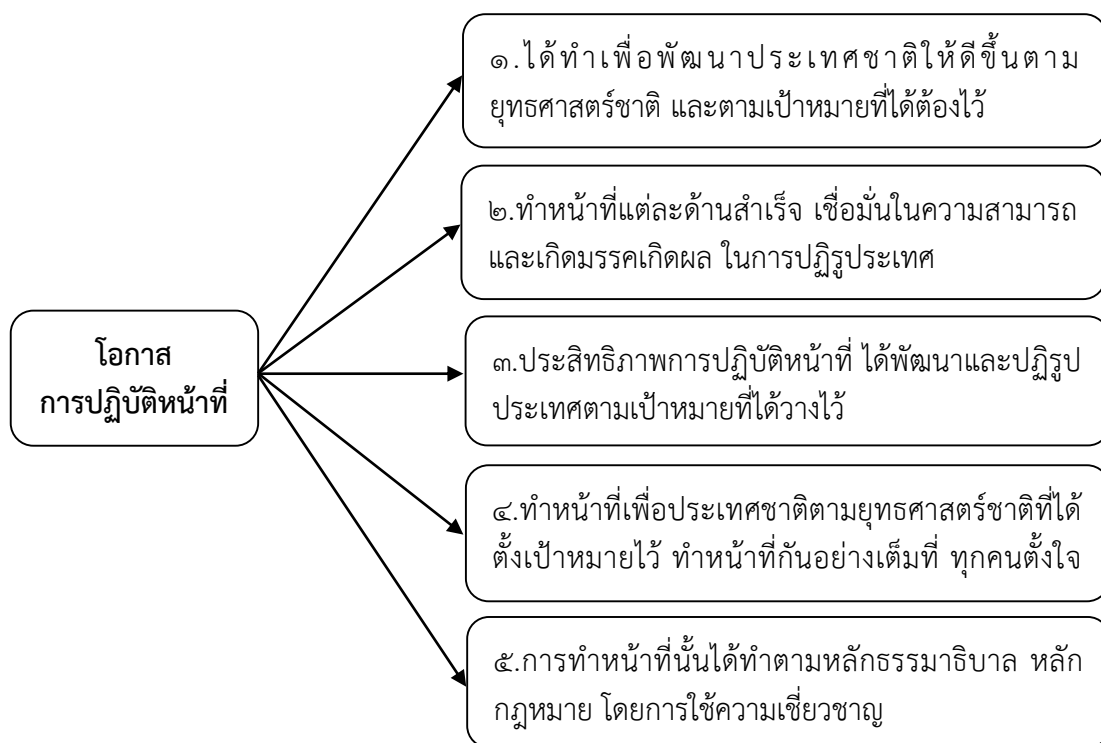
การใช้เงินงบได้อย่างคุ้มค่า การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา มีจิตบริการ มีจริยธรรม ทำเพื่อประเทศชาติ มีสำนึกรับผิดชอบ ทำงานเป็นทีม มีประสิทธิผล^{๒๐๓}

๑๘) การทำหน้าที่ได้แสดงผลการวิเคราะห์ถึงความสามารถของสมาชิกวุฒิสภาเองว่าแต่ละท่านมีความรู้ความสามารถ ได้มีโอกาสบทบาทของสมาชิกวุฒิสภาแต่ละบทบาทต้องมีธรรมเป็นกลาง ยุติธรรมใช้ความสามารถที่พัฒนาประเทศให้ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ และการพัฒนาตัวเองให้มากขึ้น การทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเห็นผล การทำหน้าที่อย่างโปร่งใส มีความยุติธรรม การได้มีโอกาสได้พัฒนาประเทศเพื่อให้ประชาชนได้อยู่ดี มีความมั่นคง ตามหลักยุทธศาสตร์ชาติ^{๒๐๔}

สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า โอกาส การปฏิบัติหน้าที่เป็นการสร้างโอกาสให้แก่สมาชิกวุฒิสภาเองได้แสดงผลการวิเคราะห์ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่แต่ละครั้ง ได้พัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติที่รัฐบาลได้กำหนดและวางแผนงานไว้ทำให้เศรษฐกิจ สังคม พัฒนาไปสู่ไปนานาประเทศทำให้ประชาชนในประเทศได้ก้าวทันโลก ตามหลักรัฐธรรมนูญที่ได้บัญญัติไว้ การปกครองระบอบประชาธิปไตย เพื่อใช้บริหารราชการแผ่นดิน ทำหน้าที่ควบคุมตรวจตราดูแลการบริหารงานของรัฐบาลให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภา การปฏิบัติหน้าที่มีผู้ เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการ ในการบริหารงาน และผู้ช่วยดำเนินงาน ทำหน้าที่ให้ความเห็นทางวิชาการเพิ่มเติม เสริมสร้างศักยภาพในการทำงาน และประสานงานกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา เกิดมรรคเกิดผลในการทำหน้าที่ การได้ปฏิบัติประเทศ ปฏิรูประบบราชการ และหน่วยงานของรัฐ ดังแผนภาพที่ ๔.๓

^{๒๐๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๕ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๒๐๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

แผนภาพที่ ๔.๓ แสดงผลการวิเคราะห์โอกาส

ตารางที่ ๔.๓ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โอกาส

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๑.	การกลั่นกรองพิจารณากฎหมายได้ช่วยให้ประเทศไทยมีกฎหมายที่บังคับใช้อย่างมีคุณภาพ และมีคุณธรรม เป็นประโยชน์กับประชาชน การพัฒนาระบบกฎหมายและการยุติธรรม เพื่อตอบสนองต่อบริบทของสังคมไทยในแต่ละยุคแต่ละสมัย	๙	๒, ๓, ๔, ๗, ๙, ๑๐, ๑๒, ๑๔, ๑๖
๒.	การควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน ได้เข้ามาจึงเป็นการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้ตามเป้าหมาย มีความพึงพอใจการการได้เข้ามาทำหน้าที่ ได้พัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ พัฒนาทางด้านการเมือง ถือว่าการเข้ามาทำหน้าที่ตรงนี้เป็นโอกาสดี	๙	๑, ๓, ๖, ๗, ๙, ๑๐, ๑๒, ๑๔, ๑๖

ตารางที่ ๔.๓ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โอกาส (ต่อ)

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๓.	การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคล ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ได้บุคคลที่ดี มี ความชำนาญ มีคุณธรรม เห็นผลประโยชน์ ของชาติเห็น การได้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ ช่วย ให้การพัฒนาประเทศไปในแนวทางที่ดีขึ้น ช่วยให้รัฐบาลมีเสถียรภาพมากขึ้น ทำหน้าที่ ด้านการปฏิรูปประเทศชี้แนะในเรื่องเป็น ผลประโยชน์ต่อชาติ	๙	๓, ๔, ๕, ๗, ๙, ๑๑, ๑๓, ๒๕, ๑๗

๒. อุปสรรค สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ ในประเด็นอุปสรรคสภาพการปฏิบัติหน้าที่ของ
สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พบว่า

๑) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาการ ไม่ยืดหยุ่นกับประชาชน ถูกกล่าวหาว่ามาสู่
ตำแหน่งโดยขาดระบอบประชาธิปไตย เป็นข้าราชการ พ่อค้า ทหาร ตำรวจ ซึ่งถือว่ามีหลายตำแหน่ง
ในหน้าที่จะทำให้การทำงานทำให้การทำงานที่ไม่สมบูรณ์ การทำหน้าที่แต่ละส่วนจึงไม่มี
ประสิทธิภาพ การทำหน้าที่^{๒๐๕}

๒) สมาชิกวุฒิสภาไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง ขาดความเชื่อมั่นจากประชาชน ทำให้เป็น
อุปสรรคในการทำหน้าที่แต่ละด้านจึงไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร^{๒๐๖}

๓) การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาขาดความเป็นอิสระ การทำหน้าที่ไม่เป็นเอกภาพ ทำ
ให้การปฏิบัติหน้าที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ประชาชนมองการทำงานที่ซ้ำซ้อน การกลั่นกรอง
กฎหมายประชาชนมองไม่เป็นธรรม การผูกขาดการใช้อำนาจที่ไม่ส่งเสริมประชาสังคมให้เข้ามามี
ส่วนร่วมในทางการเมือง^{๒๐๗}

^{๒๐๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๒๐๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๒๐๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓.

๔) การปฏิบัติหน้าที่ต้องทำตามคำสั่งของรัฐบาล ซึ่งเป็นอุปสรรคในการทำงาน เพราะไม่สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นตามของตนเองได้ และการกลั่นกรองกฎหมายมองว่ายังไม่มีความพอ ทำให้ทำหน้าที่ส่วนอื่น การควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน กระบวนการทำงานยังซ้ำ ทั้งกระทรวง ทบวง กรม เข้าไปก้าวก่ายมากไม่ได้^{๒๐๘}

๕) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาไม่มีอิสระต้องทำตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี ซึ่งทำให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่หรือการบริหารราชการแผ่นดินเจ้าหน้าที่ของรัฐยังไม่ให้ความร่วมมือ การแต่งตั้งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งอิสระประชาชนมองไม่เป็นกลางเอนเอียงได้^{๒๐๙}

๖) การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละท่านมาจากแต่ละกลุ่มที่ได้สรรหากันมาจึงเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่การกลั่นกรองกฎหมายไม่มีความรู้เพราะความชำนาญแต่ละท่านไม่เหมือนกัน การเห็นชอบผลประโยชน์ของแผ่นดินการทำหน้าที่ไม่ตรงเป้าหมายในแผนที่วางไว้^{๒๑๐}

๗) สมาชิกวุฒิสภาแต่ละท่านมีอุปสรรคที่ไม่เหมือนกัน ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านบทบาทและอำนาจหน้าที่อื่น ๆ สมาชิกวุฒิสภามาจากความหลากหลายอาชีพเพราะชำนาญแต่ละท่านแต่ละด้านไม่เหมือนกัน ทำให้เกิดการล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละส่วนที่รับผิดชอบ^{๒๑๑}

๘) การทำหน้าที่ทำการกลั่นกรองกฎหมายบางท่านไม่ชำนาญ ไม่ตรงสายงาน ความน่าเชื่อถือในการปฏิบัติหน้าที่จึงเป็นอุปสรรค^{๒๑๒}

๙) การปฏิบัติหน้าที่ในบางเรื่องส่งผลกระทบต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยตรงทำให้ประสิทธิผลที่ออกมาในสายตามประชาชนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร การพิจารณาเลือก แต่งตั้งให้คำแนะนำให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งใน องค์การอิสระ ประชาชนมองการแต่งตั้งไม่เป็นกลาง แต่งตั้งบุคคลที่รู้จักเป็นการส่วนตัว^{๒๑๓}

๑๐) สมาชิกวุฒิสภาไม่ได้ไปศึกษาดูงานต่างประเทศ เพื่อมาพัฒนาประเทศทำให้การปฏิบัติหน้าที่ยังไม่มีประสิทธิผล การบริหารราชการแผ่นดินมีอุปสรรคโดยการทำหน้าที่แบบบูรณาการยังล่าช้า^{๒๑๔}

๑๑) การปฏิบัติหน้าที่ไม่มีเสถียรภาพ สมาชิกวุฒิสภามีหลายกลุ่ม การบริหารราชการแผ่นดินการมีส่วนร่วมด้านการเมืองเป็นอุปสรรค ไม่มีความสามัคคี ทำให้เกิดการแตกแยก เป็น

^{๒๐๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๘ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๒๐๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๒๑๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๒๑๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๒๑๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓.

^{๒๑๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๒๑๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

อุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ การบริหารด้านอื่น ๆ ประชาชนยังไม่เข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาว่ามีอะไรบ้าง^{๒๑๕}

๑๒) การเข้ามาทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ประชาชนมองการทำหน้าที่ การกลั่นกรองกฎหมาย หรือการเข้ามาควบคุมบริหารราชการแผ่นดินไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเข้ามาทำหน้าที่ไม่เป็นประชาธิปไตยการผลิต การติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูปประเทศไม่ตามวัตถุประสงค์^{๒๑๖}

๑๓) การบริหารราชการแผ่นดินบางเรื่องยังไม่ได้พัฒนา และประชาชนไม่มีส่วนร่วม ท้องถิ่นยังไม่มีการพัฒนาประชาชนไม่เข้าใจกระบวนการทำงานของสมาชิกวุฒิสภา การปฏิรูปการตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่เร่งด่วน ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาเพื่อทราบทุกสามเดือนทำได้มีเต็ม^{๒๑๗}

๑๔) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาทุกด้านยังขาดความเชื่อมั่นจากประชาชนการกลั่นกรองกฎหมายจึงเป็นอุปสรรคแต่ละท่านไม่รู้เรื่องกฎหมาย ทำให้การกลั่นกรองกฎหมายเป็นอุปสรรค การทำหน้าที่จึงไม่ชำนาญ การให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของแผ่นดิน การติดตาม เร่งรัด เสนอแนะ ยังไม่เห็นผลมากนัก กระตุ้นการทำหน้าที่ของภาครัฐ^{๒๑๘}

๑๕) การปฏิบัติหน้าที่การบริหารราชการแผ่นดินไม่มีประสิทธิภาพมากพอ การเข้ามาทำหน้าที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนมองภาพลักษณ์ของสมาชิกวุฒิสภาไม่สง่างาม เพราะไม่ได้มาจากการเลือกตั้งจากประชาชน^{๒๑๙}

๑๖) การเข้ามาทำหน้าที่ทำของสมาชิกวุฒิสภาประชาชนมองว่ามาแบบไม่สง่างาม แต่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ การทำหน้าที่ในทุกด้านล่าช้า ไม่คืบหน้าอย่างที่ตั้งเป้าหมายไว้ เร่งทำให้เกิดมรรคเกิดผลเร็วที่สุด^{๒๒๐}

๑๗) การเข้ามาปฏิบัติหน้าที่โดยการสรรหาทำให้ประชาชนมองการเข้ามาทำหน้าที่ไม่เป็นประชาธิปไตย การทำหน้าที่การกลั่นกรองกฎหมายบางท่านไม่รู้เรื่องกฎหมายทำให้เกิดอุปสรรคในการทำหน้าที่ การทำหน้าที่แต่ละด้านประชาชนไม่เข้าใจและไม่เห็นความสำคัญการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ทุกท่านจึงทำหน้าที่ให้เต็มที่และกำลัง^{๒๒๑}

^{๒๑๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๒๑๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๒๑๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๒๑๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

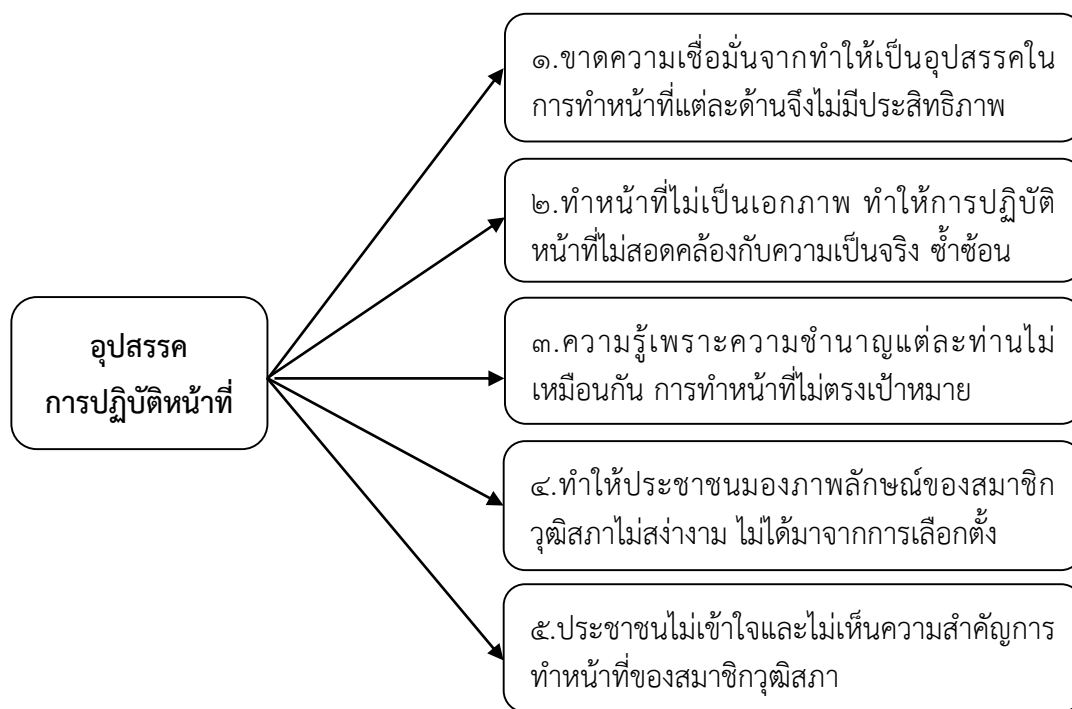
^{๒๑๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๒๒๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๒๒๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๕ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

๑๘) การกลั่นกรองกฎหมายสมาชิกวุฒิสภามากจากหลายกลุ่มทำให้เป็นปัญหาในการกลั่นกรองกฎหมาย อุปสรรคการทำหน้าที่ด้านการบริหารราชการแผ่นดินทำงานไม่ตรงเป้าหมายที่การประสานงานแต่ละหน่วยจะต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน การปฏิรูปจึงจำเป็นในการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาแนวนโยบายต่าง ๆ ยังขาดความชัดเจนและขาดการศึกษาอย่างรอบด้านขาดความเสมอภาคและเท่าเทียมในพื้นที่ที่ห่างไกลในยุคการเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ^{๒๒}

สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า อุปสรรค ทำให้ประชาชนมองการทำงานของสมาชิกวุฒิสภาว่าเป็นไปตามคำสั่งของรัฐบาล ไม่เป็นประชาธิปไตยประชาชนไม่มีส่วนร่วมในเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ประชาชนมองการปฏิบัติหน้าที่แต่ละอย่างให้กระบวนการปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องทำตามคำสั่ง ไม่เป็นอิสระไม่มีเอกภาพ การปฏิบัติหน้าที่จึงมีอุปสรรค และการเข้ามาของสมาชิกวุฒิสภาที่ประชาชนมองว่าการเข้ามาแบบไม่สง่างามเหมือนการเลือกตั้งโดยทั่วไป สมาชิกวุฒิสภาจึงต้องเน้นการทำงานให้มีผลงานที่ออกมาให้ประชาชนได้มากที่สุด ดังแผนภาพที่ ๔.๔

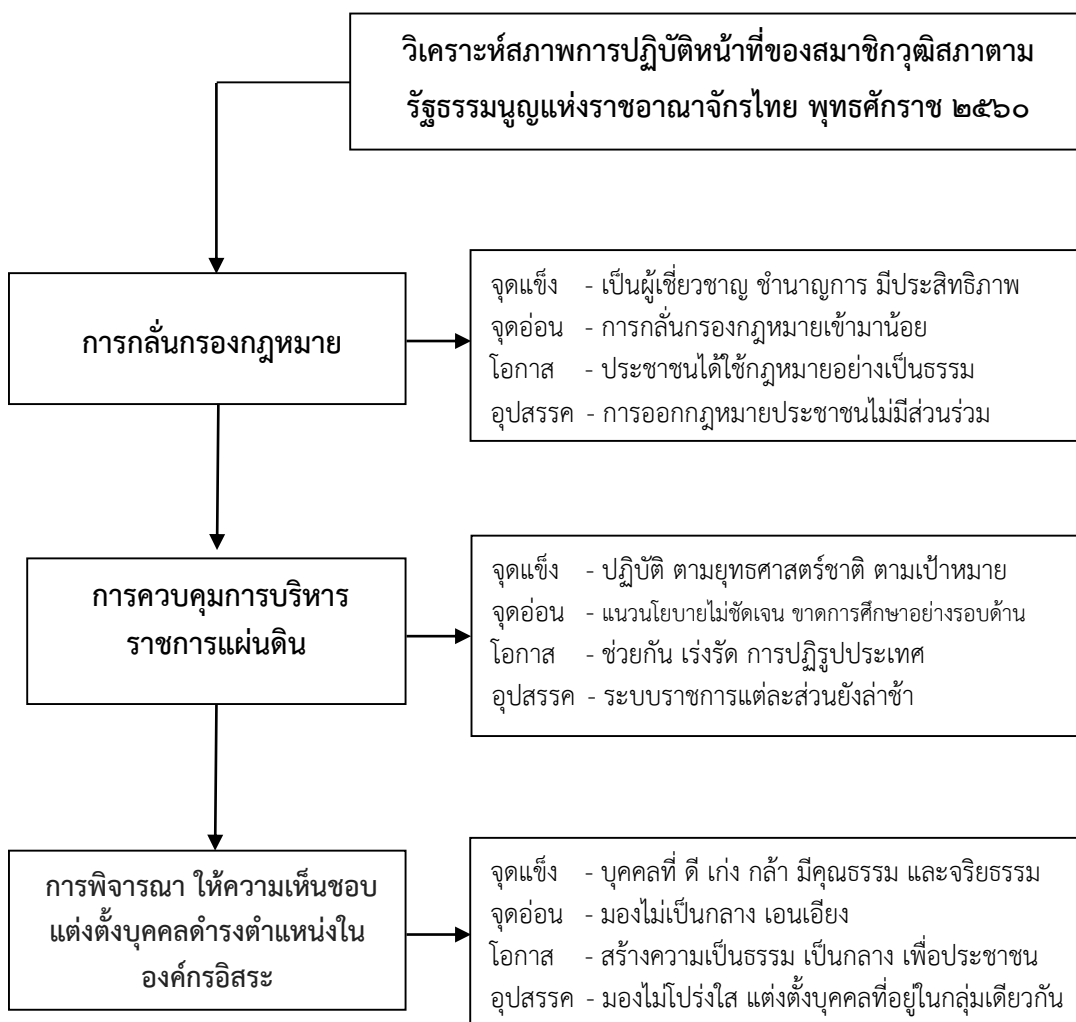
แผนภาพที่ ๔.๔ แสดงผลการวิเคราะห์อุปสรรค

^{๒๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

ตารางที่ ๔.๔ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ **อุปสรรค**

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๑.	การกลั่นกรองกฎหมายบางท่านไม่ ชำนาญ ไม่มีความรู้โดยตรงด้านกฎหมาย ไม่ตรงสายงาน ขาดความน่าเชื่อถือ	๘	๑, ๒, ๓, ๔, ๖, ๘, ๑๖, ๑๗
๒.	การบริหารราชการแผ่นดินไม่มี ประสิทธิภาพมากพอ การเข้ามาทำ หน้าที่ไม่เป็นประชาธิปไตย ทำให้ ประชาชนไม่ภาพลักษณ์ของสมาชิก วุฒิสภาไม่สง่างาม เพราะไม่ได้มาจก การเลือกตั้งจากประชาชน	๑๐	๑, ๒, ๔, ๕, ๑๐, ๑๒, ๑๓, ๑๕, ๑๖, ๑๗
๓.	การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้ง บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ประชาชนมองการแต่งตั้งไม่เป็นกลาง เอนเอียง แต่งตั้งบุคคลที่รู้จักเป็นการ ส่วนตัว	๕	๑, ๒, ๕, ๑๖, ๑๗

วิเคราะห์สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

แผนภาพที่ ๔.๕ แสดงผลการวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา
ตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๔.๒.๑ ปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การกลั่นกรองกฎหมาย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ ในประเด็นปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การกลั่นกรองกฎหมาย พบว่า

๑) สมาชิกวุฒิสภาได้ปฏิบัติหน้าที่การกลั่นกรองกฎหมายเป็นการผลิตข้อกฎหมายเมื่อสภาล่างส่งมาให้กลั่นกรองปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีประสิทธิภาพและในการกลั่นกรองกฎหมายที่จะได้ออกกฎหมายนั้นบังคับใช้ต่อไป และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้กฎหมายความพึงพอใจการกลั่นกรองกฎหมายแต่ละฉบับ การปรับเปลี่ยนกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักของกฎหมาย เพื่อที่ได้ตรงตามเจตนารมณ์ หรือฝ่ายรัฐบาลส่งมาก็ต้องรับเป็นกระบวนการตามรัฐธรรมนูญ การพัฒนาพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศ ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาจึงเป็นไปตามขั้นตอนของรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ที่ได้บัญญัติไว้^{๒๒๓}

๒) สมาชิกวุฒิสภาไม่มีอำนาจเบ็ดเสร็จ แต่การปฏิบัติหน้าที่ต้องเป็นความชอบธรรม ด้านการกลั่นกรองกฎหมาย สมาชิกวุฒิสภามีการผลิตกฎหมายที่ออกมาต้องมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณตามรัฐธรรมนูญ ส่วนใหญ่กฎหมายที่ออกมาบังคับใช้ก็จะเห็นชอบสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนและประเทศชาติ การปรับเปลี่ยนกฎหมายต้องผ่านสภาผู้แทนราษฎรมาแล้ว สมาชิกวุฒิสภาทำหน้าที่กลั่นกรอง และการพัฒนากฎหมายให้เป็นไปตามกระบวนการตามขั้นตอนของการกลั่นกรอง ดังนั้น การกลั่นกรองกฎหมายหรือการผลิตกฎหมายแต่ละฉบับต้องมีประโยชน์มากกว่าโทษต้อง และมีประสิทธิภาพในการใช้งานสร้างความพอใจให้กับผู้ใช้กฎหมายและปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์เพื่อพัฒนาให้เกิดประสิทธิผลต่อไป^{๒๒๔}

๓) การกลั่นกรองกฎหมายต้องใช้ความรู้เฉพาะด้าน การปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้เห็นเหมาะสมตามรัฐธรรมนูญที่ได้บัญญัติไว้ สมาชิกวุฒิสภากลั่นกรองกฎหมายหรือการผลิตกฎหมายออกมาแต่ละฉบับออกมาต้องคำนึงถึงผลกระทบทั้งผลดีและผลเสีย ประโยชน์ที่จะได้รับเป็นของประชาชนและประเทศไทย หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อให้กฎหมายที่ผลิตออกมานั้นต้องเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองให้มากที่สุด และในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องมี

^{๒๒๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๒๒๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

ประสิทธิภาพงบประมาณที่พิจารณาและอนุมัติต้องพัฒนาประเทศให้มากที่สุดการกลั่นกรองกฎหมายแต่ละฉบับของสมาชิกวุฒิสภามาตรัฐธรรมนูญต้องมีความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้กฎหมายออกมาสสมบูรณ์แบบที่สุดและสามารถ การปรับเปลี่ยนให้ทันต่อสถานการณ์การพัฒนาพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศ การพิจารณาอนุมัติพระราชกำหนดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย^{๒๒๕}

๔) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา รัฐธรรมนูญฉบับนี้วางระบบค่อยข้างดี มีผู้เชี่ยวชาญ วุฒิสภาไม่อิงพรรคการเมือง การกลั่นกรองกฎหมายมีผู้มีความรู้ค่อนข้างดีเข้าไปกลั่นกรองทำให้การผลิตกฎหมายแต่ละฉบับออกมามีคุณภาพตรงตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ สมาชิกวุฒิสภามีความรู้ความสามารถ มีผู้เชี่ยวชาญด้านสาขา และสร้างความพึงพอใจในการกลั่นกรองกฎหมายแต่ละฉบับ เช่น เงินกู้ พ.ร.บ.ฉุกเฉิน การปรับเปลี่ยนให้ทันต่อสถานการณ์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ และทันสมัยเทียบเท่ากับประเทศอื่นการพัฒนากฎหมายเพื่อให้ประเทศได้มีศักยภาพ^{๒๒๖}

๕) การปฏิบัติหน้าที่ด้านการกลั่นกรองกฎหมายของสมาชิกวุฒิสภายังไม่ปรากฏผลงานและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร การผลิตกฎหมายสมาชิกวุฒิสภาสมาถอภิปรายแสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นในภาพรวมเกี่ยวกับ ข้อดี ข้อเสีย ประโยชน์หรือผลกระทบที่จะได้รับของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติ ความพึงพอใจการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการธิการ การกลั่นกรองกฎหมายของวุฒิสภาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพสมดังเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ การปรับเปลี่ยนโดยมุ่งเน้นการประสานความร่วมมือระหว่างสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาทุกคณะ เพื่อพัฒนาการกลั่นกรองกฎหมายให้มีประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ^{๒๒๗}

๖) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การกลั่นกรองกฎหมายการผลิตกฎหมายแต่ละฉบับของสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปตามขั้นตอนของกฎระเบียบ การกลั่นกรองกฎหมายมีประสิทธิภาพให้มาก และต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน มีความเชี่ยวชาญและชำนาญเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนเมื่อกฎหมายออกมาแล้วจะเป็นธรรมแก่ประชาชนและการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์เหตุการณ์บ้านเมืองเพื่อให้พัฒนากฎหมายให้มากและต้องเป็นธรรม การพัฒนาพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเห็นผลอย่างชัดเจนบทบาทขององค์กรฝ่ายนิติบัญญัติในการทำงานตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐแม้ในภาวะวิกฤตก็ยังสามารถเดินหน้าไปได้ โดยสมาชิกเป็นองค์กรที่มีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารราชการ

^{๒๒๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๘ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๒๒๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๒๒๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๓.

แผ่นดิน รวมทั้งการใช้จ่ายงบประมาณ และการจัดสรรทรัพยากรของรัฐทำให้มีโอกาสมากกว่าประชาชนทั่วไปที่จะใช้อำนาจหน้าที่ของตนเองตรวจสอบและเสนอแนะนโยบายที่เป็นประโยชน์ หรือ คัดค้านนโยบายที่สิ้นเปลืองงบประมาณโดยไม่เกิดประโยชน์^{๒๒๘}

๗) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาการกลั่นกรองกฎหมายยังไม่เด่นชัด การทำงานของสมาชิกวุฒิสภทำตามคำสั่งปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องการปราบปรามการทุจริต ในการผลิตกฎหมายให้เป็นธรรมและเป็นกลางที่สุดเพื่อประชาชนและประเทศชาติได้รับประโยชน์เป็นสำคัญ ประสิทธิภาพในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องเป็นไปตามมติของสมาชิกวุฒิสภาเพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ สร้างประชาชนความพึงพอใจการกลั่นกรองกฎหมายแต่ละฉบับที่สมาชิกวุฒิสภาได้ทำหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนด และตรงเป้าหมายที่ได้วางไว้การปรับเปลี่ยนกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องและเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนแก้ไขกฎหมาย ในการพัฒนาพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศ การพิจารณาอนุมัติพระราชกำหนดต่าง ๆ ให้เป็นไปตามความสำคัญของสถานการณ์บ้านเมืองการกลั่นกรองกฎหมายทุกฉบับสมาชิกวุฒิสภามีความรู้ความสามารถในเรื่องกฎหมาย ทำให้การกลั่นกรองกฎหมายมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น^{๒๒๙}

๘) การปฏิบัติหน้าที่การกลั่นกรองกฎหมายของสมาชิกวุฒิสภา การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกฎหมายที่ล้าสมัยให้เข้ากับยุคสมัยใหม่ทันต่อสถานการณ์ของประเทศ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องการปราบปรามการทุจริต เป็นการผลิตกฎหมายแต่ละฉบับมีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ทั้งประชาชนและประเทศชาติ การทำหน้าที่การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณมีประสิทธิภาพและความเป็นธรรมยึดหลักนิติธรรม การกลั่นกรองกฎหมายแต่ละฉบับของสมาชิกวุฒิสภามาตรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เกิดความพึงพอใจและเกิดผลประโยชน์การปรับเปลี่ยนกฎหมายและกระบวนการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาให้เข้ากับสถานการณ์และการพัฒนาพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศ การพิจารณาอนุมัติพระราชกำหนดต้องให้เป็นไปตามกระบวนการของหลักกฎหมายและทำให้เป็นกระบวนการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปตามหลักประชาธิปไตยการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเห็นว่าเหมาะสมกฎหมายบางครั้งเขียนไม่ครอบคลุม โดยเฉพาะเรื่องการนับเวลาการตรากฎหมายงบประมาณรายจ่าย ทำให้เสียเวลาในการนำงบประมาณไปใช้จ่าย กล่าวถึงคำแถลงในการพิจารณา พ.ร.บ.งบประมาณโดยขอให้รัฐบาลปฏิบัติตามเพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศ^{๒๓๐}

^{๒๒๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๒๒๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๒๓๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๙ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓.

๙) การปฏิบัติหน้าที่การก่อกองกฎหมาย มีประสิทธิภาพความรู้ต้องชัดเจนชำนาญ เฉพาะด้าน และสาขามีประสิทธิผลและการทำงานได้อย่างคุ้มค่า ทำงานได้ดีและมีความเที่ยงตรง การผลิตกฎหมายและการก่อกองกฎหมายของเป็นธรรมและมีเอกภาพ สมาชิกวุฒิสภาได้ทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพมีความพึงพอใจการก่อกองกฎหมายแต่ละฉบับของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ และได้ปรับเปลี่ยนการทำงานในการพิจารณาการก่อกองกฎหมายให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพนำไปพัฒนาประเทศเพื่อตอบสนองบุญคุณแผ่นดิน การพิจารณาการก่อกองกฎหมายของวุฒิสภาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพสมดังเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ตามหลักนิติธรรม การปรับปรุงปรับเปลี่ยนกฎหมายที่ล้าสมัย ที่ไม่จำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพสถานการณ์หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตของประชาชน การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศ การพัฒนาการปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางที่ดีการสร้างหลักกฎหมายเพื่อให้ประเทศได้เจริญ และมีการพัฒนากฎหมายที่สอดคล้องกับสังคมหรือการพัฒนากฎหมายเพื่อนำการพัฒนาสังคมเป็นเรื่องที่ต้องพัฒนาเรื่อยไปตลอดเวลาโดยมากบ้างน้อยบ้างตามความจำเป็นสภาพของสังคม ซึ่งการพัฒนากฎหมายการวิเคราะห์หาข้อยุติการพัฒนาจึงก้าวไกลเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในประเทศ^{๒๓๑}

๑๐) สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ได้รับการแต่งตั้งมาเพื่อสร้างระเบียบให้กับบ้านเมืองทำให้ประเทศสงบสุขเรียบร้อย การก่อกองกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ การผลิตกฎหมายออกมาตามเจตนารมณ์ของประชาชนและตามสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อความปลอดภัย และสอดคล้องกับยุคสมัยใหม่สร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนและสังคมโดยรวม การปรับเปลี่ยนในการออกกฎหมายต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของประเทศเป็นผลดี และการพัฒนาการพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศ การพิจารณาอนุมัติพระราชกำหนดประเทศในด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ดังออกกฎหมายจึงต้องตรงไปตรงมาไม่เอนเอียงไปฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยใช้หลัก เป็นกลาง เป็นธรรม เป็นความรับผิดชอบเป็นที่น่าเชื่อถือ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปอย่างเป็นเอกภาพและมีประสิทธิผลมากที่สุด^{๒๓๒}

๑๑) การปฏิบัติหน้าที่การก่อกองกฎหมาย ตรากฎหมายถือเป็นหัวใจของฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันในการที่จะทำให้งานพระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย วุฒิสภาในฐานะสภาที่สองมีหน้าที่การก่อกองร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นไปอย่างรอบคอบและถูกต้องตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ซึ่งเมื่อมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้วจะเป็นเครื่องมือสำคัญให้ฝ่าย

^{๒๓๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๒๓๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

บริหารและองค์กรผู้ใช้อำนาจรัฐที่เกี่ยวข้องได้ใช้บริหารและปกครองประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผล เพื่อความผาสุกและประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ การทำหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภาตลอดจนกระบวนการ และขั้นตอนการพิจารณาจะถูกกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา โดยปกติแล้ว รัฐธรรมนูญจะบัญญัติขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติไว้ว่าให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อน เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบแล้ว ให้สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภากระบวนการและเงื่อนไขการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐^{๒๓๓}

๑๒) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีหน้าที่ตามกฎหมาย การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ในการผลิตหรือออกกฎหมาย พรก. ๓ ฉบับตามพระราชบัญญัติเกิดผลทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ ทำให้การมีความสงบเรียบร้อย โดยการกลั่นกรองโดยความรู้ความสามารถโดยการแก้ปัญหา ให้เกิดการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ ออกพระราชบัญญัติเป็นไปให้เรียบร้อย ทำให้เกิดการแก้ปัญหาของการเยียวยา ทำให้เกิดการปัญหาด้านการเงิน ทำให้เกิดการปฏิบัติและความมั่นคง ตามหลักการในการกลั่นกรองกฎหมายการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาได้ทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ^{๒๓๔}

๑๓) สมาชิกวุฒิสภาปัจจุบันทำหน้าที่ตามกรอบหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ การกลั่นกรองกฎหมาย การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณผ่านการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พิจารณา ยับยั้งร่างกฎหมายพิจารณาพระราชกำหนดเป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดรูปธรรม เป็นคุณกับประชาชน การผลิตกฎหมายเร่งด่วนผ่านการกลั่นกรองของสมาชิกวุฒิสภามีรัฐธรรมนูญ ไม่สามารถเพิ่มหรือลดงบประมาณได้ ทำให้ชี้แนะอย่างเดียวก่อน พ.ร.บ. เงินกู้ฉุกเฉินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเห็นผลอย่างยุติธรรมการกลั่นกรองกฎหมายแต่ละฉบับที่ออกมากฎหมายต้องมีความมั่นคงตามสมควร แต่ก็จะต้องเปิดโอกาสให้แก้ไขให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา มีการผลิตกฎหมายต่าง ๆ ที่เป็นคุณกับประชาชนประเทศชาติกฎหมายที่ออกมานั้นต้องมีประสิทธิภาพ เมื่อนำไปใช้เกิดความพึงพอใจในกฎหมายแต่ละฉบับและปรับเปลี่ยนแก้ไขทันต่อสถานการณ์นำไปสู่การพัฒนาบังคับใช้กฎหมายแต่ละฉบับอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป^{๒๓๕}

^{๒๓๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๒๓๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๒๓๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๓.

๑๔) การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในการผลิตกฎหมายเร่งด่วนผ่านการกลั่นกรองของสมาชิกวุฒิสภา พ.ร.บ. เงินกู้ฉุกเฉินเห็นว่าเหมาะสมเป็นการดีได้ช่วยเหลือประชาชน ประสิทธิภาพในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายทำให้ธุรกิจการเงินมีการขยายตัวภาคธุรกิจเห็นว่าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นสิ่งที่ดีกับการทำหน้าที่ความพึงพอใจการกลั่นกรองกฎหมายแต่ละฉบับของสมาชิกวุฒิสภาถ้ามีกฎหมายที่ต้องผ่านสภาผู้แทนราษฎรก็ต้องให้ความอนุเคราะห์เห็นชอบตามกระบวนการตามกฎหมาย โดยมีการปรับเปลี่ยนการกลั่นกรองกฎหมายให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันจะเป็นกฎหมาย หรือ พรบ. การออกกฎหมายก็ต้องมีประโยชน์กับประชาชนไม่ขัดหรือแย้งกันเอง การพัฒนาปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและการปฏิรูปประเทศเป็นการดีที่ให้ทันสมัยการพัฒนากฎหมายต้องให้มีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ตลอดเวลา^{๒๓๖}

๑๕) การกลั่นกรองกฎหมายสมาชิกวุฒิสภามีหน้าที่การกลั่นกรองกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ สมาชิกวุฒิสภาส่งมาอย่างไรเห็นชอบกับไม่เห็นชอบ มีคณะกรรมการให้สมาชิกวุฒิสภา กลั่นกรอง พระราชบัญญัติเงินกู้ ความเป็นห่วงเป็นใย เห็นชอบกับไม่เห็นชอบ เรียกว่าอนุมติเห็นว่าผ่านแล้วการอนุมัติเป็นพระราชบัญญัติ เงินกู้เสนอแนะให้รัฐบาลทำอะไร เสนอแนะไปใช้ด้านไหนหนึ่งปีที่ผ่านมาไม่มีกฎหมายผ่านจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มาการกลั่นกรองกฎหมายมีความพึงใจกับวิธีการและขั้นตอนทั้งหมด การมีส่วนร่วมไม่พึงพอใจเท่าไร ตามบทบาทหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ สมาชิกวุฒิสภาทำได้ดีมีหน้าที่เสนอแนะแล้วบรรจุ ข้อสังเกตหน้าที่อำนาจ สมาชิกวุฒิสภาคิดว่าน่าจะเสนออะไรได้เยอะตามรัฐธรรมนูญ การกลั่นกรองกฎหมาย สิ่งที่เราพูดพระราชบัญญัติเงินกู้กฎหมายมารองรับ การพัฒนาปรับปรุงกฎหมายที่ล้ำสมัย และเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพของประชาชน จึงมีการพัฒนาปรับเปลี่ยนกฎหมายหรือยกเลิกกฎหมายที่ล้าหลัง^{๒๓๗}

๑๖) การปฏิบัติหน้าที่ในด้านการกลั่นกรองกฎหมายของวุฒิสภา เป็นการปฏิบัติหน้าที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณากลับกรองโดยวุฒิสภาเมื่อได้ผ่านกระบวนการพิจารณาในขั้นตอนต่าง ๆ จนกระทั่งได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา และประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว ย่อมต้องมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ดังนั้น ในการพิจารณากลับกรองกฎหมายของวุฒิสภาจึงต้องมีกระบวนการและขั้นตอนในการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้ ทั้งมาตรฐานในเรื่องของขั้นตอนหรือกระบวนการพิจารณาและมาตรฐานในการพิจารณากลับกรองแก้ไขเนื้อหาของกฎหมายการปฏิบัติหน้าที่การกลั่นกรองกฎหมาย การผลิตกฎหมายแต่ละฉบับมีประสิทธิภาพและเห็นผล และตามขั้นตอนกระบวนการกลั่นกรองกฎหมายแต่ละฉบับ และพิจารณาอย่างรอบคอบอีกทั้งมีการตั้ง

^{๒๓๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๒๓๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.... ทำหน้าที่ที่ถ่วงถ่วงและเสนอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในเบื้องต้นมีประสิทธิผลอย่างมาก เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ^{๒๓๘}

๑๓) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาการกลั่นกรองกฎหมาย การผลิตกฎหมายผ่านสภาผู้แทนราษฎรก่อน สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา แล้วส่งต่อให้สมาชิกวุฒิสภาการกลั่นกรองอีกครั้ง ในปัจจุบันกฎหมายออกมาน้อย การออกแต่ละฉบับกฎหมายเน้นคุณภาพ และความเหมาะสมกับสถานการณ์บ้านเมือง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณมีความสำคัญมาก กฎหมายทรัพยากรน้ำ เป็นกฎหมายปฏิรูปฉบับแรกที่ยังออกมา การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีประสิทธิภาพพบปะทบทวนการกลั่นกรองโดยมีผู้ที่มีประสบการณ์มาก มีความสามารถในการทำหน้าที่ทำหน้าที่ให้กระบวนการกลั่นกรองกฎหมายออกมามีดีและมีผลดีต่อประเทศชาติ^{๒๓๙}

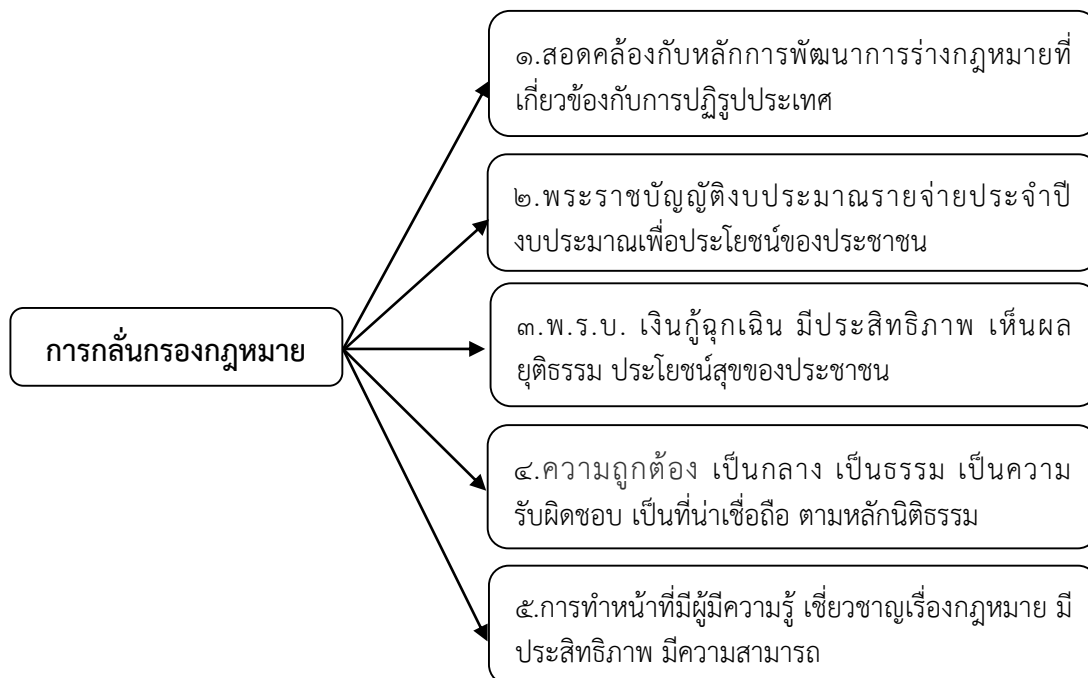
๑๔) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามาตรัฐธรรมนูญ เป็นการทำหน้าที่ด้านการกลั่นกรองกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีผู้เชี่ยวชาญ มีผู้ชำนาญการ มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ ทำให้มีการพัฒนาในด้านต่างของการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่อยู่ในกรอบของกฎหมายและหลักนิติธรรม ศีลธรรม การปรับเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงกฎหมายที่ล้าหลังล้าสมัย และการออกกฎหมายแต่ละฉบับเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมือง มีความพึงพอใจการการทำหน้าที่การกลั่นกรองกฎหมายและกฎหมายที่กลั่นมีการพัฒนาระบบและเกี่ยวข้องกับการบริหารประเทศให้ตามยุคตามสมัยเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและประเทศชาติเป็นหลัก^{๒๔๐}

สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า การกลั่นกรองกฎหมายเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภา เพื่อให้เกิดประโยชน์และตรงประเด็นมากที่สุด การออกกฎหมายของวุฒิสภามาตรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ที่ได้บัญญัติไว้ ในรัฐธรรมนูญและตามหลักนิติธรรมนำไปใช้ได้จริง เป็นกลางเป็นธรรม เป็นความรับผิดชอบเป็นที่น่าเชื่อถือ การกลั่นกรองกฎหมายของวุฒิสภาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพสมดังเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ สมาชิกวุฒิสภามีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายเห็นประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นหลัก ยกเลิกและปรับเปลี่ยนกฎหมายที่ล้าสมัยและที่ไม่จำเป็น ที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์บ้านเมืองหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตการประกอบอาชีพของประชาชน ตลอดจนบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ ประชาชนได้รับผลของกฎหมายนั้นโดยตรงกฎหมายจะเป็นเครื่องมือในการรักษาความสงบสุขในสังคมได้นั้น กฎหมายต้องเป็นกฎหมายที่มีรากฐานจากหลักเหตุและผล ความถูกต้องดีงาม ความเป็นธรรม ความยุติธรรม ดังแผนภาพที่ ๔.๖

^{๒๓๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๒๓๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๕ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๒๔๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

แผนภาพที่ ๔.๖ แสดงผลการวิเคราะห์การกลั่นกรองกฎหมาย

ตารางที่ ๔.๕ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การกลั่นกรองกฎหมาย

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๑.	การผลิตกฎหมายออกมาแต่ละฉบับออกมามีความน่าเชื่อถือถึงผลกระทบต่อทั้งผลดีและผลเสีย ประโยชน์ที่จะได้รับเป็นของประชาชนและประเทศไทย เพื่อให้กฎหมายที่ผลิตออกมานั้นต้องเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองให้มากที่สุด	๑๐	๔, ๕, ๖, ๗, ๙, ๑๐, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๖
๒	ประสิทธิภาพในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณมีประสิทธิภาพเป็นผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศ	๗	๓, ๔, ๕, ๗, ๙, ๑๑, ๑๗

ตารางที่ ๔.๕ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การกลั่นกรองกฎหมาย (ต่อ)

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๓.	ความพึงพอใจในการใช้งานสร้างความ พอใจให้กับผู้ใช้กฎหมายและปรับเปลี่ยน ไปตามสถานการณ์เพื่อพัฒนาให้เกิด ประสิทธิผลต่อไป	๗	๓, ๕, ๗, ๙, ๑๐, ๑๔, ๑๕
๔.	การปรับเปลี่ยนการกลั่นกรองกฎหมายแต่ ละฉบับ การปรับเปลี่ยนกฎหมายให้ สอดคล้องกับหลักของกฎหมาย เพื่อที่ได้ ตรงตามเจตนารมณ์ หรือฝ่ายรัฐบาลส่งมา ก็ต้องรับเป็นกระบวนการตามรัฐธรรมนูญ ให้ทันต่อสถานการณ์	๖	๔, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๘
๕.	การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิรูปประเทศ การพิจารณาอนุมัติพระ ราชกำหนดตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยกฎหมายให้เป็นไปตาม กระบวนการตามขั้นตอนของการ กลั่นกรองกฎหมาย การผลิตกฎหมายแต่ ละฉบับต้องมีประโยชน์มากกว่าโทษต้อง มีประสิทธิภาพในการใช้งานสร้างความ พอใจให้กับผู้ใช้กฎหมายและปรับเปลี่ยน ไปตามสถานการณ์เพื่อพัฒนาให้เกิด ประสิทธิผลต่อประชาชนและประเทศชาติ	๗	๒, ๓, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙

๔.๒.๒ ปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ในประเด็นปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติ
หน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ด้านการควบคุม
การบริหารราชการแผ่นดิน พบว่า

๑) การปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภา การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ยังไม่มีประสิทธิภาพทั้งการควบคุมบริหารแผ่นดินและการควบคุมการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี อำนาจหน้าที่ของรัฐสภาในด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ของฝ่ายบริหารถือเป็นหนึ่งในอำนาจหน้าที่ที่สำคัญของรัฐสภา เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่ที่ทำให้เกิด การผลิตการควบคุมตรวจสอบและเกิดการถ่วงดุลกันระหว่างองค์กรผู้ใช้อำนาจอธิปไตยการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาจึงเป็นการดี ความพึงพอใจในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน การปรับเปลี่ยนการปฏิบัติหน้าที่การบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นธรรมและปฏิรูปการทำงานบริหารราชการแผ่นดินของหน่วยงานต่าง ๆ การพัฒนาการบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพตามระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้การสอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศ การควบคุมดูแลให้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด^{๒๔๑}

๒) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบมากขึ้นเพราะให้อำนาจกับองค์กรอิสระในการตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดิน เกิดการผลัดทวนและข้อกฏระเบียบในการบริหารประเทศ ทำให้เกิดความความพึงพอใจในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และการปฏิรูประบบราชการของประเทศไทยในการบริหารงานให้ตรงเป้าหมายและขับเคลื่อนประเทศไปตามยุทธศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพผลการส่งเสริมระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน^{๒๔๒}

๓) การทำงานของสมาชิกวุฒิสภา การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินยังมีอุปสรรค มีผลประโยชน์ต่างตอบแทนกัน ประสิทธิภาพการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินต้องพัฒนาระบบราชการให้มีคุณภาพมากกว่าที่เป็นอยู่ และปรับเปลี่ยนการทำงานของระบบราชการไทยให้มีคุณภาพ การพัฒนาการควบคุมดูแล ติดตาม เร่งรัด ตรวจสอบการปฏิบัติงาน การปฏิบัติหน้าที่ด้านการควบคุมดูแลตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรีสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนและประเทศชาติเป็นหลักการยกระดับความโปร่งใส และสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาในการ บริหารราชการแผ่นดิน^{๒๔๓}

๔) การทำหน้าที่การแต่งตั้งคณะกรรมการถือว่าระบบการบริหารราชการแผ่นดินในแต่ละที่นั้นเดิมไม่ได้มีการควบคุมโดยผ่านองค์กรอิสระทำให้การพัฒนาเดินไปช้า การพัฒนาการบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพตามระบอบประชาธิปไตย สมาชิกวุฒิสมาที่ได้เข้าปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญ

^{๒๔๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๘ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๒๔๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๒๔๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

ชาญในการทำงาน และมีประสบการณ์สูงการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินจึงเห็นผลชัดและทำหน้าที่ได้ดี การปรับเปลี่ยนในระบบการควบคุมการบริการราชการก็ต้องเป็นที่น่าเชื่อถือ ผลผลิตที่ต้องออกกฎหมายในทันการเหตุการณ์ ประสิทธิภาพที่ออกในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อประเทศชาติและประชาชน^{๒๔๔}

๕) การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานมีการแถลงการณ์นโยบายต่อรัฐสภา มีระบบตรวจสอบมีการตั้งคำถามและแสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน จัดให้มีแผนพัฒนาการเมืองรวมทั้งจัดให้มีสภาพพัฒนาการเมืองที่มีความเป็นอิสระ เพื่อติดตามสอดส่องให้มีการปฏิบัติตามแผนและมาตรฐานดังกล่าวอย่างเคร่งครัด การปรับเปลี่ยนการติดตาม เสนอแนะ การทำหน้าที่ของรัฐบาล และพัฒนาการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินให้ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้หลักธรรมาภิบาล และกระบวนการหลักจริยธรรมของนักบริหารผู้สำคัญการสร้างความพร้อมของระบบราชการไทย^{๒๔๕}

๖) การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินเป็นหน้าที่พึงกระทำได้ตามรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนดไว้แต่ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ การพัฒนาการควบคุมดูแล ติดตาม เร่งรัด ตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรี ยังไม่มีการพัฒนาอย่างเพียงพอ ในการปฏิบัติของงาน การพัฒนาการบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพตามระบอบประชาธิปไตย การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามรัฐธรรมนูญกำหนดหรือเป็นไปตามหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา บทบัญญัติรัฐธรรมนูญได้ให้อำนาจในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ด้วยการตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องเกี่ยวกับงานในหน้าที่ต้อง ดังนั้นการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาต้องมีประสิทธิภาพในการทำหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา^{๒๔๖}

๗) การปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ของสมาชิกวุฒิสภาหลักการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยฝ่ายนิติบัญญัตินั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภาต้องพัฒนาให้มีคุณภาพตามหลักรัฐธรรมนูญ การพัฒนาการบริหารควบคุมราชการแผ่นดินโดยใช้หลักกฎหมายและกฎระเบียบในการควบคุมสร้างความพึงพอใจในการบริหารแผ่นดิน การพัฒนาการควบคุมดูแลหรือตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรีหรือฝ่ายบริหารให้เป็นไปตามคำแถลงนโยบายที่ไว้ต่อรัฐสภา รวมทั้งบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ^{๒๔๗}

^{๒๔๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๒๔๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๒๔๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๒๔๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓.

๘) การปฏิบัติงานการควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ การสร้างความพึงพอใจในการติดตามผลงานของรัฐบาลที่ได้ให้คำแถลงนโยบายไว้ต่อรัฐสภา แต่ให้อำนาจแก่สมาชิกวุฒิสภามากเกินไปการรับทราบคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี การตั้งกระทู้ถามการเปิดอภิปรายทั่วไป ตลอดจนการตั้งคณะกรรมการการสอดส่อง การปฏิบัติของฝ่ายบริหาร การเสนอแนะหลักการบริหารราชการแผ่นดินในการออก ข้อระเบียบ ข้อบังคับเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดินโดยการตรวจสอบทุก ๓ เดือนของสมาชิกวุฒิสภา และการติดตามผลงานของรัฐบาลทุก ๓ เดือน ในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ^{๒๔๘}

๙) การควบคุมบริหารแผ่นดินและการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๐ การปฏิบัติหน้าที่เป็นผลผลิตด้านการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ในกระบวนการของรัฐสภาในด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ของฝ่ายบริหารถือเป็นหนึ่งในอำนาจหน้าที่ที่สำคัญของรัฐสภา การควบคุมตรวจสอบและเกิดการถ่วงดุลกันระหว่างองค์กรซึ่งเป็นสิ่งที่ดีในกระบวนการปฏิบัติหน้าที่ ประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบและพัฒนาระบบการทำงานของระบบราชการ การตั้งกระทู้ถามผลงานการทำงานของรัฐมนตรี การเปิดอภิปรายทั่วไปในของสมาชิกวุฒิสภา การปฏิบัติหน้าที่ส่วนนี้ได้มีประสิทธิภาพการจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นเพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน การกำหนดนโยบายและทิศทางว่าจะจัดการปกครองประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง จึงจะเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ คุ่มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจการอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน^{๒๔๙}

๑๐) การบริหารราชการแผ่นดิน ต้องพัฒนาระบบการทำงาน การตรวจสอบ และกระทำเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติต้องมีประสิทธิภาพทั้งทางตรงและทางอ้อม ในการบริหาร และรับทราบคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี การตั้งกระทู้ถามเพื่อความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่สร้างความพึงพอใจและความผาสุกของประชาชน การปรับเปลี่ยนระบบงานให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน และทันต่อเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการระบบราชการเป็นสำคัญต้องปฏิรูประบบการบริหารจัดการภาครัฐและการบริการประชาชนให้รวดเร็ว ทันสมัย และทันท่วงที ด้วยความเที่ยงตรง

^{๒๔๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓.

^{๒๔๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

ชื่อสัตย์ สุจริต เป็นที่ตั้ง การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของสมาชิกวุฒิสภาในการปฏิบัติหน้าที่ ในด้านนี้จึงเป็นสำคัญ^{๒๕๐}

๑๑) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนา โดยการกำหนดนโยบายและทิศทางว่าจะบริหารราชการแผ่นดินในเรื่อง ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การต่างประเทศ ไปในแนวทางใดและใช้วิธีการใด จึงจะเป็นไปเพื่อประโยชน์ สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลด ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจการอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน โดย การจัดหาอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ งบประมาณเครื่องมือเครื่องใช้ และออกกฎ ระเบียบต่าง ๆ มารองรับ ตลอดจนการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายตามที่อำนาจนิติบัญญัติ รัฐสภาให้ความเห็นชอบตราขึ้น ใช้บังคับ ความพึงพอใจการบริหารราชการแผ่นดินต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และ ความมั่นคงของประเทศ อย่างยั่งยืน เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ เพื่อพัฒนาประเทศ และ ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ^{๒๕๑}

๑๒) การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ต้องมี ประสิทธิภาพการตรวจติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด ผ่านทางคณะกรรมการชุดต่าง ๆ รวมทั้งเปิด ให้มีการตั้งกระทู้สอบถามรัฐบาลในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งการลงพื้นที่จริงเพื่อติดตาม ตรวจสอบการ บริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลการรับฟังความคิดเห็น และข้อเดือดร้อนของประชาชน การ พัฒนาการ คณะกรรมการชุดต่าง ๆ ได้มีการศึกษา ติดตาม และนำเสนอแนะ ในส่วนที่ คณะกรรมการชุดนั้น ๆ รับผิดชอบรวมทั้งในการประชุมวุฒิสภา เปิดให้มีการตั้งกระทู้สอบถาม รัฐบาล รวมทั้งการลงพื้นที่จริงเพื่อติดตามและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ประสิทธิภาพ ตรวจสอบการการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล และเป็นการรับฟังความคิดเห็นเรื่องที่เดือดร้อน ของประชาชน การพัฒนากระบวนการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภา การเปิดให้มีการตั้งกระทู้สอบถาม รัฐบาล ทั้งกระทู้สดและกระทู้ทั่วไป โดยรัฐบาลได้ส่งรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องเข้ามาเรื่องที่ซักถาม การ ควบคุมระบบราชการจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกัน^{๒๕๒}

๑๓) การบริหารราชการแผ่นดินของสมาชิกวุฒิสภา เป็นการปฏิบัติหน้าที่ในการแก้ปัญหา ราชการได้อย่างท่วงที และที่สำคัญทำให้เกิดการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินอย่างเรียบร้อย และ ชัดเจนในการปฏิบัติให้ความเห็นชอบเรื่องที่สำคัญ สมาชิกวุฒิสภาได้ทำหน้าที่ทำให้เกิดการพิจารณารักษา ผลประโยชน์ช่วยประชาชนในการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น ทำให้เกิดผลเป็นประโยชน์อย่างมาก การ

^{๒๕๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๒๕๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๒๕๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

ผลิตผลงานในความเชื่อถือในการทำหน้าที่บริหารประเทศ การทำหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพให้มาก และเห็นประสิทธิผลอย่างประจักษ์ การติดตามมีศูนย์การคัดกรอง ทำให้การแก้ไขมาสู่การภาคเอกชนและภาครัฐ ความพึงพอใจในการ ดำเนินเป็นไปตามยุทธศาสตร์ ความมั่นคง ชัดเจนมาก ความมุ่งทางเศรษฐกิจ มีผลให้เกิดการกระตุ้นภาคเอกชน การพัฒนาการควบคุมดูแล ติดตาม เร่งรัด ทุกภาคส่วน เป็นการบริหารราชการแผ่นดินที่สร้างความพึงพอใจให้กับประชาชน และการพัฒนาการบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพตามหลักการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยตรงตามรัฐธรรมนูญและตรงแผนการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ^{๒๕๓}

๑๔) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในการบริหารราชการแผ่นดินนั้น รัฐธรรมนูญกำหนดชัดเจนให้มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๑๔ และ มาตรา ๒๗๐ การควบคุมการบริหารแผ่นดินหรือการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ วุฒิสภาหรือสมาชิกวุฒิสภาจะดำเนินการได้ด้วยวิธีการใด และเพียงใดรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้โดยชัดเจนแล้ว สมาชิกวุฒิสภาไม่มีอำนาจที่จะกระทำการใดอันเป็นการนอกเหนือจากวิธีการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญชัดเจน การกำหนดนโยบายเป็นการปฏิบัติหน้าที่ส่วนราชการในจังหวัดเพื่อวางนโยบายและดำเนินการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลอันเป็นอำนาจหน้าที่ของฝ่ายบริหาร ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และการตรวจสอบการใช้อำนาจ สมาชิกวุฒิสภาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในฝ่ายนิติบัญญัติ การตั้งกระทู้ถามโดยที่สมาชิกวุฒิสภามีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ซึ่งรัฐมนตรีมีสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน^{๒๕๔}

๑๕) การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินกระทรวงที่ได้รับมอบหมายแต่งตั้งนั้น ต้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เป็นไปตามกฎหมายกฎหมาย และนโยบายที่ได้แถลงไว้ และต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรในหน้าที่ของตน รวมทั้งต้องรับผิดชอบต่อรัฐสภาในนโยบายทั่วไปของคณะรัฐมนตรี หรือในเมื่อมีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินที่คณะรัฐมนตรีเห็นสมควรจะฟังความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา นายกรัฐมนตรีจะแจ้งไปยังประธานรัฐสภาขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาก็ได้ โดยที่รัฐสภาจะลงมติในปัญหาที่อภิปรายไม่ได้ ในการกำหนดให้นายกรัฐมนตรีต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรด้วยเสียงข้างมากนั้น เพื่อให้สถานะของนายกรัฐมนตรีมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับประชาชนผ่านทางสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในฐานะผู้แทนของปวงชนชาวไทย^{๒๕๕}

^{๒๕๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๒๕๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๒๕๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

๑๖) การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐธรรมนูญไม่ให้เราก้าวก่ายการบริหารราชการแผ่นดิน ควบคุมไม่ให้ก้าวก่ายแต่เป็นหน้าที่ให้คำแนะนำ ไม่ดีทั้งดิ่ง ประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน เน้นการปฏิรูปเป็นหลัก การจัดการโปร่งใส หลีกเลียงไม่ได้เรื่องการร้องเรียน ติดตามเรื่องการร้องเรียน เรื่องการโปร่งใส การทุจริต ส่วนการติดตามเน้นเรื่องปัญหาของประชาชนเป็นหลัก การพัฒนาในเรื่องการเสนอแนะ ติดตาม เร่งรัด ตรวจสอบการปฏิบัติงาน คำนิ่งถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ ประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน รับทราบคำสั่งนโยบายของคณะรัฐมนตรี การตั้งกระทู้ถามเรื่องที่สำคัญกับการทำหน้าที่ของรัฐบาล การบริหารราชการแผ่นดินเรื่องของวาระที่เราจะดูเรื่องระเบียบต่าง ๆ มีขั้นตอนกรรมวิธีการในส่วนต่าง ๆ ติดตามปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และสถานการณ์ การส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทุกภาคส่วนของการบริหารราชการแผ่นดิน^{๒๕๖}

๑๗) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินการตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไป ในเรื่องที่เร่งด่วน เป็นที่สนใจของประชาชน การทำหน้าที่ตามมาตรา ๒๗๐ มีหน้าที่และอำนาจติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาเพื่อทราบทุกสามเดือน การบริหารการงานของรัฐบาล มีอะไรที่เสนอแนะได้ก็จะเสนอแนะ ถ้าอะไรออกนอกทิศทางก็จะเข้าไปช่วย สมาชิกวุฒิสภาเข้าไปช่วยรัฐบาลให้มองผลประโยชน์ชาติเป็นหลักเพราะสมาชิกวุฒิสภาไม่ได้สังกัดพรรคการเมือง^{๒๕๗}

๑๘) การปฏิบัติหน้าที่การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นตามข้อบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้ การตั้งกระทู้ถามการขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน การตั้งกระทู้ถาม ถามด้วยวาจา ถามด้วยเอกสาร การเปิดอภิปราย การถามนายกในเรื่องที่เร่งด่วน การทำหน้าที่ ตรงตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ ความก้าวหน้าในโครงการต่าง ๆ การตรวจสอบ เสนอแนะ เร่งรัด ของภาครัฐ ตรวจสอบการทำหน้าที่ของรัฐตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ งบประมาณ สอดคล้องกับโครงสร้าง และการเสนอแนะรัฐบาลในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยผ่านกระบวนการทางกฎหมาย และตามระเบียบของกระทรวง ทบวง กรม^{๒๕๘}

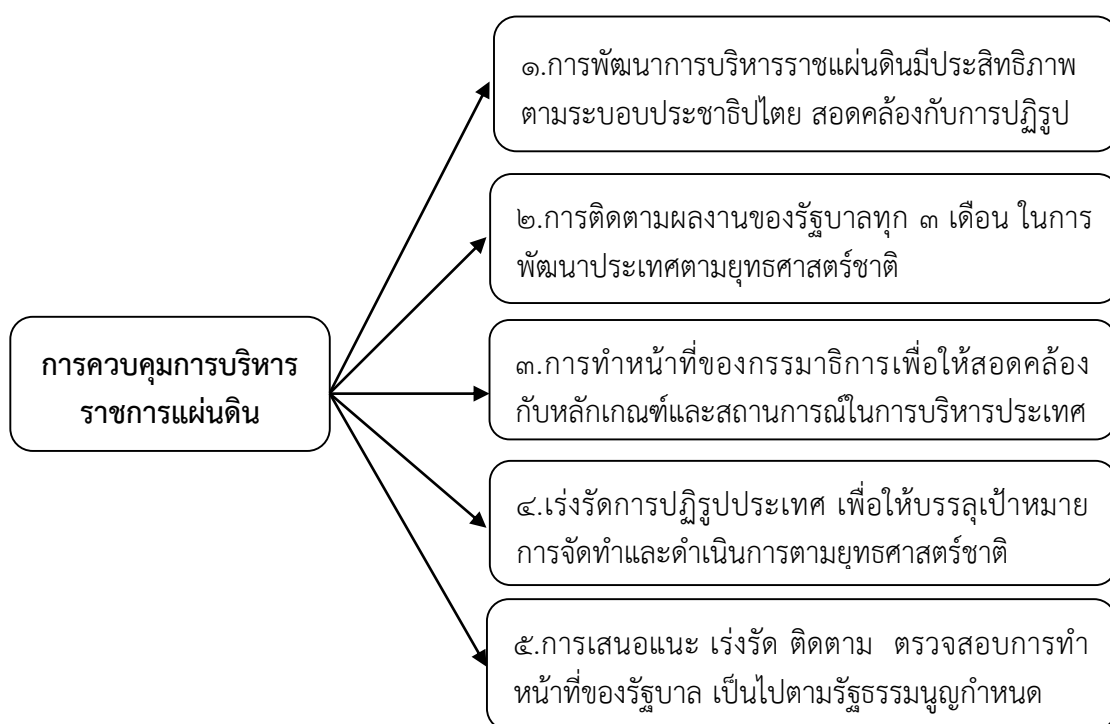
สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๐ รับทราบคำสั่งนโยบายของคณะรัฐมนตรี การตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไป การขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงผล

^{๒๕๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๒๕๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๕ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๒๕๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

การวิเคราะห์ความคิดเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน การตรวจสอบ เสนอแนะ เร่งรัด ของภาคีรัฐ ตรวจสอบการทำหน้าที่ของรัฐ สมาชิกวุฒิสภาซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในฝ่ายนิติบัญญัติเนื่องด้วยประเทศไทยมีรูปแบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในระบอบรัฐสภา โดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การจัดทำและ ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการ ปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาเพื่อทราบทุกสามเดือน เพื่อให้เกิดการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน ดัง แผนภาพที่ ๔.๗

แผนภาพที่ ๔.๗ แสดงผลการวิเคราะห์การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน

ตารางที่ ๔.๖ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๑.	การผลิตการควบคุมตรวจสอบเกิดการถ่วงดุลกันระหว่างองค์กรใช้อำนาจอธิปไตยการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาจึงเป็นการดี ให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน	๒	๒, ๑๓
๒.	ประสิทธิภาพ การควบคุมบริหารแผ่นดินและการควบคุมการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี อำนาจหน้าที่ของรัฐสภาฝ่ายบริหารถือเป็นหนึ่งในอำนาจหน้าที่ที่สำคัญของรัฐสภา เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่ที่ทำให้เกิด	๔	๓, ๙, ๑๒, ๑๓
๓.	ความพึงพอใจการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน	๓	๘, ๑๑, ๑๓
๔.	การปรับเปลี่ยนในระบบการควบคุมการบริการราชการก็ต้องเป็นที่น่าเชื่อถือผลผลิตที่ต้องออกกฎหมายในทันการเหตุการณ์ ประสิทธิภาพที่ออกในการควบคุมบริหารราชการแผ่นดินเพื่อประเทศชาติและประชาชน	๒	๕, ๑๐
๕.	การพัฒนาการบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพตามระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้การทำงานบริหารแผ่นดิน การควบคุมดูแลให้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด	๖	๔, ๖, ๗, ๑๐, ๑๒, ๑๕

๔.๒.๔ ปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บทบาทการพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ในประเด็นปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ พบว่า

๑) การทำหน้าที่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญกำหนด แต่สมาชิกวุฒิสภามีบทบาทน้อย การปรับเปลี่ยนกระบวนการทำหน้าที่ ให้เข้ากับการยุคสมัย ทันต่อเทคโนโลยีและเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสิ่งสำคัญ คณะกรรมการสรรหาที่มีความโปร่งใส มีความยุติธรรม เป็นกลาง การสรรหาให้มีการพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ทำตามหลักการขององค์กรอิสระนั้นเพื่อให้เกิดความยุติธรรม ตรวจสอบได้ การตั้งคณะกรรมการสามัญและคณะกรรมการวิสามัญในการทำหน้าที่ตรงกับความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ตรงเป้าหมายที่ตั้งไว้ การทำหน้าที่จึงเป็นไปในแนวทางเดียวกัน^{๒๕๙}

๒) การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาการพิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ ต้องมีเสียงส่วนมากเป็นไปในแนวทางเดียวกัน การแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งเป็นผู้มีประสบการณ์และเป็นดีคนเก่ง และดี มีความซื่อสัตย์สุจริต การพัฒนาองค์กรอย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจนจะทำให้ทิศทางขององค์กรชัดเจนนโยบายที่แน่ชัด จะทำให้การปฏิบัติราบรื่นและรวดเร็ว นั่นคือส่วนสำคัญที่ทำให้องค์กรพัฒนาก้าวไกลอย่างไม่หยุดยั้ง ตามกฎหมายและตามยุทธศาสตร์ชาติ^{๒๖๐}

๓) การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในด้านนี้ยังไม่เห็นเป็นรูปธรรม การทำหน้าที่โปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบประวัติย้อนหลัง การทำหน้าที่ในองค์กรอิสระเห็นประโยชน์ของชาติบ้านเมืองเป็นสิ่งสำคัญ การทำหน้าที่เห็นชอบการดำรงตำแหน่งมีจริยธรรมและมีคุณธรรม^{๒๖๑}

๔) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภานั้นต้องดูความเห็นชอบที่ถูกต้อง คณะกรรมการไม่ควรให้อำนาจมากเกินไปการให้อำนาจวุฒิสภาเป็นผู้พิจารณา และให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเข้าทำหน้าที่ในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทุกองค์กร โดยองค์กรอิสระเหล่านี้ มีภารกิจหลัก คือ การตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารในด้านต่าง ๆ การสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ได้คนที่มีความอิสระอย่างแท้จริง ไม่ใช่คนของพรรคการเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์ใด ประสิทธิภาพในการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รัฐธรรมนูญจึงได้กำหนดการสรรหาที่มีหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มีความรับผิดชอบสูง

^{๒๕๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๘ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๒๖๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๒๖๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ กล้าตัดสินใจมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม และมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ^{๒๖๒}

๕) การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบประวัติความประพฤติทางจริยธรรมของวุฒิสภา การพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ต้องเป็นไปตามกฎหมาย และตามรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนดไว้องค์กรอิสระเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นให้มีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจขององค์กรอิสระต้องเป็นไปโดยสุจริต เทียงธรรม กล้าหาญ การคัดสรรบุคคลมาทำหน้าที่ในองค์กรอิสระต้องมีความยุติธรรมเป็นหลัก^{๒๖๓}

๖) บทบาทการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระเป็นหน้าที่โดยตรงที่สมาชิกวุฒิสภามีหน้าที่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การปฏิบัติหน้าที่การพิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ ให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระเป็นไปตามระบบที่ได้กำหนดไว้และต้องมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตรงตามเป้าหมายสร้างความพึงพอใจ และพัฒนาไปสู่เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ พัฒนาประเทศต่อไป^{๒๖๔}

๗) การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การแต่งตั้งให้คำแนะนำ ให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต่าง ๆ มีเหตุผลชี้แจงที่เปิดเผยได้ การแต่งตั้งมีความพึงพอใจเป็นประชาธิปไตย การแต่งตั้ง ให้ความเห็นชอบเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เห็นประโยชน์ของชาติเป็นหลัก หรือตามรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนด การผลิตการแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งเป็นไปตามหลักการและหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยยึดหลักความยุติธรรมเป็นกลาง มีความรู้ความชำนาญ ด้านคุณวุฒิ วิทยุฒิ ประสพการณ์^{๒๖๕}

๘) สมาชิกวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่แต่งตั้งให้คำแนะนำบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระสำคัญต้องโปร่งใส และแต่งตั้งโดยมีความสามารถ และตรงกับตำแหน่ง พิจารณาอย่างรอบคอบ ประสิทธิภาพการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาเพื่อทราบทุกสามเดือน การผลิตบุคคลให้ดำรงหน้าที่ในองค์กรอิสระเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นให้มีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย การปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจขององค์กรอิสระต้องเป็นไปโดยสุจริต เทียงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ^{๒๖๖}

^{๒๖๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๕ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๒๖๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๔ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๒๖๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๒๖๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๒๖๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓.

๙) อำนาจวุฒิสภาเป็นผู้พิจารณาพิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ ให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเข้าทำหน้าที่ในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทุกองค์กร โดยองค์กรอิสระเหล่านี้ มีภารกิจหลักคือ การตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารในด้านต่าง ๆ นอกจากนี้อำนาจเพื่อให้วุฒิสภามีหน้าที่ให้ความเห็นชอบในการดำรงตำแหน่งสำคัญอื่น ๆ ของรัฐการกระทำโดยการตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นมาหนึ่งชุดเพื่อตรวจสอบประวัติบุคคลซึ่งกรรมการสรรหาของตำแหน่งนั้น ๆ ได้คัดเลือกมาแล้วจึงทำการลงมติเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้ดำรงตำแหน่ง เป็นไปรัฐธรรมนูญกำหนด และมีประสิทธิภาพในดำรงตำแหน่งในองค์กรของรัฐและองค์กรอิสระ โปร่งใสผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่จะยังประโยชน์แก่การบริหาร และจัดการการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ^{๒๖๗}

๑๐) การปฏิบัติหน้าที่ ด้านพิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ ให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ต้องเป็นไปอย่างยุติธรรมและเป็นธรรมในการแต่งตั้ง ผู้ที่จะมาปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรอิสระต้องมีคุณธรรม และเป็นผู้เชี่ยวชาญในการดำรงตำแหน่งนั้น ๆ และพัฒนาองค์กรนั้นให้มีประสิทธิภาพและนำไปสู่การปรับเปลี่ยนการทำหน้าที่ขององค์กรอิสระไปในทางที่ดีพัฒนาประเทศ การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาต้อง เป็นธรรม เป็นกลาง เพื่อประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง ตามยุทธศาสตร์และเป้าหมาย ^{๒๖๘}

๑๑) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาการพิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ ให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กร สมาชิกวุฒิสภาให้ความเห็นชอบสรรหาบุคคลตรงกับความสามารถ และพิจารณาความรู้รอบด้าน ผู้ที่เข้ามาทำหน้าที่ต้องชำนาญ มีประสบการณ์การทำงานที่หลากหลายตำแหน่ง เป็นผู้ที่สะอาด มีความสุจริตจริงใจต่อการทำหน้าที่ในองค์กรนั้น การพัฒนาองค์กรให้ประสบผลสำเร็จ บริหารบุคคลให้มี ประสิทธิภาพในการทำหน้าที่ขององค์กรนั้น ๆ การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาชุดนี้ต้องตรงไปตรงมา ทำเพื่อการประเทศ ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ตามหลักรัฐธรรมนูญ ^{๒๖๙}

๑๒) การปฏิบัติหน้าที่การพิจารณา ให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระด้านพิจารณาให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาการแต่งตั้งคณะกรรมการในองค์กรอิสระ มีความรอบคอบ ได้พิจารณาอย่างรอบคอบในที่ประชุมมีมติเป็นไปตามกฎหมาย เป็นไปตามหลักเกณฑ์มีความพึงพอใจและมีความชอบธรรม

^{๒๖๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๒๖๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๖ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๒๖๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓.

และสอดคล้องมีความชอบธรรมและเป็นไปตามหลักธรรมอย่างชัดเจน ไม่ขัดต่อมติเห็นชอบในหลักการเป็นไปตามหลักธรรมที่ปฏิบัติแล้วไม่เสื่อมอย่างชัดเจน^{๒๗๐}

๑๓) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณา ให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในด้าน เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือเคยทำงานในด้านต่าง ๆ จากภาคส่วนที่หลากหลายของสังคม แต่งตั้งและการคัดสรรบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ เป็นไปตามมติและเป็นไปตามความสามารถ ไม่ขัดหรือแย้งต่อหลักเกณฑ์เป็นไปตามหลักกฎหมายกำหนดไว้ การเลือกแต่งตั้งบุคคลมีประสิทธิภาพ มีความซื่อสัตย์ สุจริต จริ่งใจต่อการทำหน้าที่ ตรงไปตรงง เพื่อให้การบริหารในองค์กรนั้นมีการพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้^{๒๗๑}

๑๔) การสรรหาบุคคลมาดำรงตำแหน่งองค์กรอิสระต่าง ๆ เห็นด้วยกับการเลือกและเพื่อการพัฒนาองค์กรอิสระให้มีความน่าเชื่อถือและความเป็นธรรม โปร่งใส ต้องมีการคัดสรรมาก่อนแล้ว ตรงตำแหน่งงานตรงกับความสามารถ โดยสุจริตและเที่ยงธรรม และมีความซื่อสัตย์ตามรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ การสรรหาความพึงพอใจทุกภาคส่วนเพราะการทำมาต้องมีคุณสมบัติและคุณสมบัติอย่างครบถ้วน ที่สำคัญผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่จะยังประโยชน์แก่การบริหารตรงตามเป้าหมาย^{๒๗๒}

๑๕) การปฏิบัติหน้าที่การพิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ การให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้ได้รับการคัดเลือกหรือสรรหาเพื่อดำรงตำแหน่ง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มีความสำคัญต่อการทำหน้าที่พัฒนาประเทศ ประสิทธิภาพการสรรหาบุคคลที่มาดำรงตำแหน่ง มีมาตรฐานสูง มีความรู้ความเชี่ยวชาญ การแต่งตั้งต้องกลั่นกรองกันหลายขั้นตอน การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา เป็นกลางเป็นธรรมในการสรรหาและมีประสิทธิภาพในการสรรหา โปร่งใส สร้างความพอใจให้กับทุกฝ่าย โดยความยุติธรรม^{๒๗๓}

๑๖) การปฏิบัติหน้าที่การพิจารณาเลือก ให้ความเห็นชอบบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ การผลิตผลงานในหน้าที่และมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ ผ่านคณะกรรมการตรวจสอบประวัติ ซึ่งมีการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะด้วย ประสิทธิภาพการพิจารณาเลือกต้องเป็นอย่าง

^{๒๗๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๗ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๒๗๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๒๗๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๒๗๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

ยุติธรรม ประโยชน์ของประชาชนมีประสบการณ์ โดยรวมมีความพึงพอใจ และเป็นไปตามข้อบัญญัติของกฎหมายที่ได้กำหนดไว้^{๒๗๔}

๑๗) การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในการแต่งตั้งให้ความเห็นชอบไม่เห็นชอบผู้ที่มาดำรงองค์กรอิสระ เป็นไปอย่างโปร่งใสและยุติธรรม ตรงไปตรงมา ตรงตามหลักเกณฑ์ และหลักคุณธรรมจริยธรรม มีประสบการณ์ การที่บุคคลจะมาดำรงตำแหน่งองค์กรอิสระ มีการกลั่นกรองกันพอสมควร มีบุคคลนั้นประสิทธิภาพ ดี เก่ง กล้า เข้าไปทำงานในองค์กรสำคัญ ๆ ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบตรวจสอบจริยธรรมขององค์กรอิสระ การเห็นชอบต้องผ่านทั้งกฎเกณฑ์ที่ได้วางไว้และด้านคุณธรรมจริยธรรมด้วย^{๒๗๕}

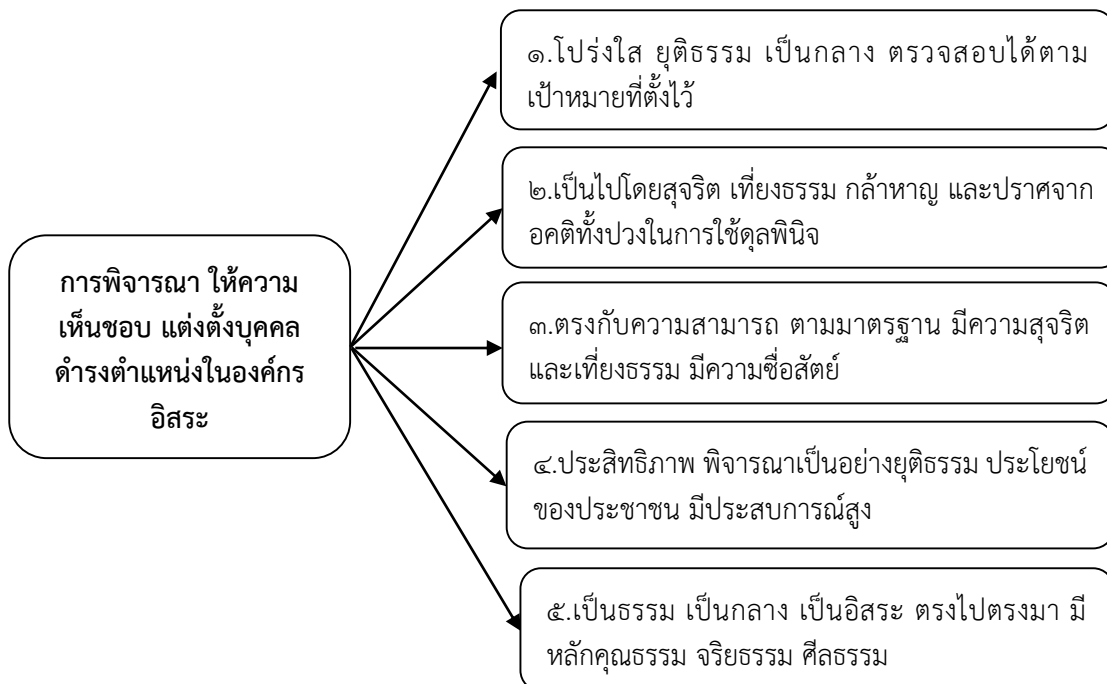
๑๘) การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในการสรรหาเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ข้อระเบียบ และบุคคลที่เข้าดำรงตำแหน่งมีคุณสมบัติตรงกับที่องค์กรนั้นต้องการ การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีความพึงพอใจในความทำหน้าที่เป็นกลาง โปร่งใส มีคุณธรรมและจริยธรรมในการทำหน้าที่ สร้างความพึงพอใจในกระบวนการสรรหาบุคคล และเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์และมีความชำนาญเฉพาะด้านนำไปสู่การพัฒนาองค์กรนั้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ทั้งทางตรงและทางอ้อม^{๒๗๖}

สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ตำแหน่ง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการสรรหาที่มีความโปร่งใส มีความยุติธรรม เป็นกลาง การสรรหา มีการพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ทำตามหลักการขององค์กรอิสระนั้นเพื่อให้เกิดความยุติธรรมตรวจสอบกระบวนการสรรหา เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ได้วางไว้ การให้ความเห็นชอบมีการแสดงผลการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ในการดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ เห็นความสำคัญขององค์กรอิสระต่อการบริหารประเทศต้องมีความโปร่งใส ยุติธรรม ตามหลักนิติรัฐและหลักนิติธรรม ตรงตามหลักธรรมาภิบาล และหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนดไว้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและเห็นผล ดังแผนภาพที่ ๔.๘

^{๒๗๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๒๗๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๕ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๒๗๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๘ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

แผนภาพที่ ๔.๘ แสดงผลการวิเคราะห์การพิจารณา ให้ความเห็นชอบแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

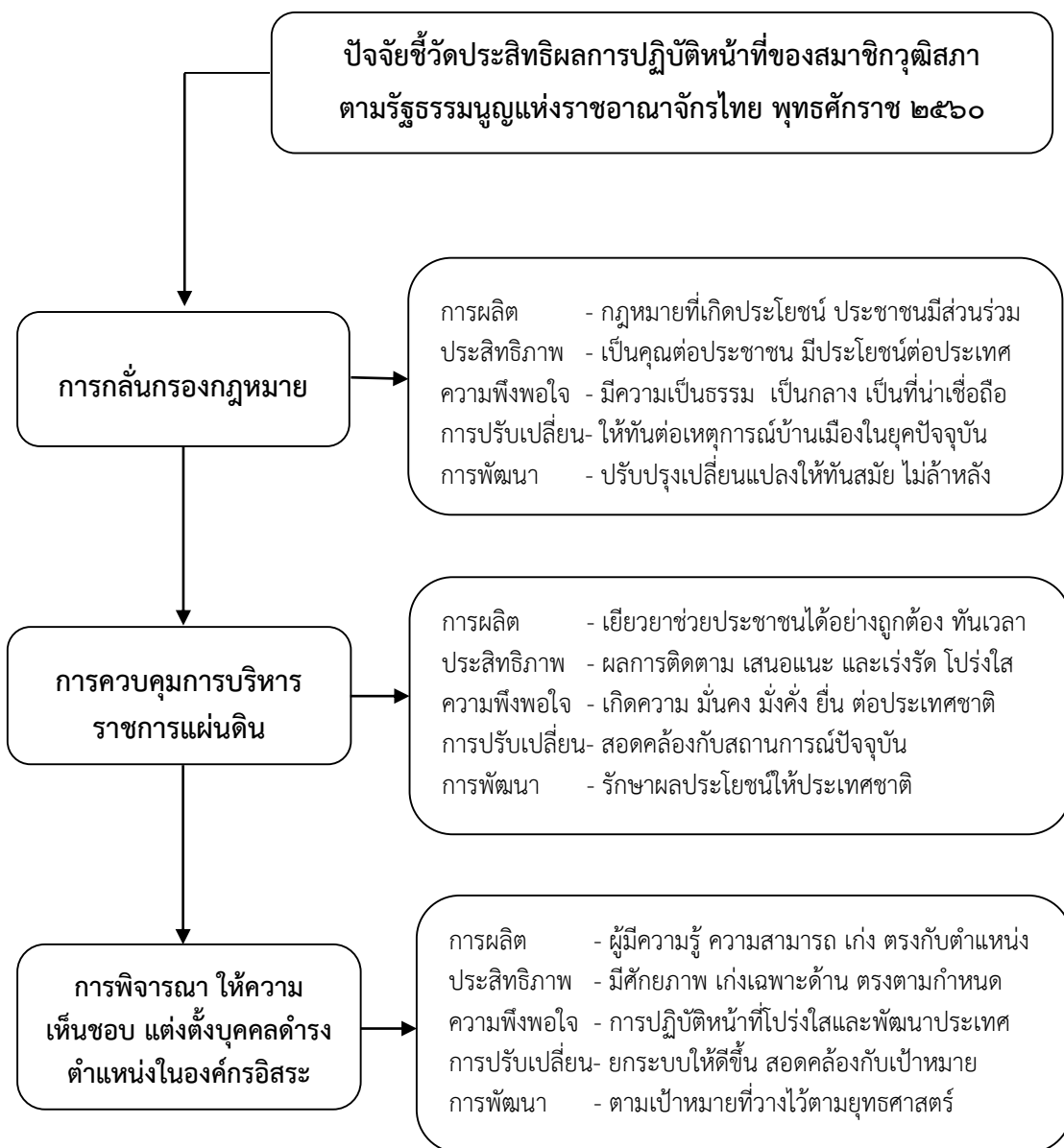
ตารางที่ ๔.๗ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๑.	การผลิตการแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งเป็นไปตามหลักการและหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้โดยยึดหลักความยุติธรรมเป็นกลาง มีความรู้ความชำนาญ ด้านคุณวุฒิ วิทยุฒิ ประสบการณ์ การเห็นชอบต้องผ่านทั้งกฎเกณฑ์ที่ได้วางไว้และด้านคุณธรรม จริยธรรม	๖	๑, ๗, ๘, ๑๖, ๑๗, ๑๘

ตารางที่ ๔.๗ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่ง
 ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้ง
 บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ (ต่อ)

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๒.	ประสิทธิภาพในการสรรหาผู้ดำรง ตำแหน่งในองค์กรอิสระ คัดเลือกบุคคลที่ มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์ มี ความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญใน การปฏิบัติหน้าที่ กล้าตัดสินใจมี พฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดี ของสังคมและ มีคุณสมบัติตามที่กฎหมาย กำหนด เป็นคนเก่งและมีความสามารถ	๗	๔, ๖, ๘, ๙, ๑๓, ๑๕, ๑๖
๓.	ความพึงพอใจและมีความชอบธรรม และ สอดคล้อง มีความชอบธรรมและเป็นไป ตามหลักธรรมอย่างชัดเจน ไม่ขัดต่อมติ เห็นชอบในหลักการเป็นไปตามหลักธรรม ที่ปฏิบัติแล้วไม่เสื่อมอย่างชัดเจน	๔	๕, ๗, ๑๒, ๑๘
๔.	การปรับเปลี่ยนการทำหน้าที่ขององค์กร อิสระไปในทางที่ดี พัฒนาประเทศ การทำ หน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาต้อง เป็นธรรม เป็นกลาง เพื่อประโยชน์ของประชาชน เป็นที่ตั้ง ตามยุทธศาสตร์และเป้าหมาย	๕	๑, ๕, ๖, ๘, ๑๑, ๑๕
๕.	การพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ให้เกิด ความยุติธรรมตรวจสอบได้ การทำหน้าที่ ตรงกับความรู้ความสามารถ ความ เชี่ยวชาญ ตรงเป้าหมายที่ตั้งไว้ การทำ หน้าที่จึงเป็นไปในแนวทางเดียวกัน	๔	๑, ๑๑, ๑๔, ๑๘

ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

แผนภาพที่ ๔.๙ แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๔.๓ ผลการวิเคราะห์การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามาตรฐานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ถูกเลือกแบบเฉพาะเจาะจงเป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๒๕ รูป/คน สำหรับการวิเคราะห์การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามาตรฐานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยใช้หลักอภิธานิยธรรม ๗ จำแนกออกเป็น ๑.หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ๒.พร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุม ๓.ไม่บัญญัติ หรือ ล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ ๔.ให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ ๕.ไม่ข่มเหงสตรี ๖.เคารพบูชาสักการะเจดีย์ ๗. ให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ชัดเจนสามารถอธิบายสนับสนุนรวมทั้งให้ข้อคิดเห็นโดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า

๔.๓.๑ การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามาตรฐานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตามหลักพุทธธรรมการหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ตรงต่อเวลา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ ในประเด็นการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามาตรฐานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตามหลักการหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ตรงต่อเวลาพบว่า

การประยุกต์หลักธรรมการหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ตรงต่อเวลาของสมาชิกวุฒิสภาในการปฏิบัติหน้าที่นั้น คนเราย่อมต้องอยู่รวมกันเป็นหมู่คณะจากคนกลุ่มเล็ก ๆ รวมไปถึงกลุ่มใหญ่ คือประเทศชาติ ไม่มีใครสามารถอยู่โดดเดี่ยวโดยลำพังตนเองได้ การอยู่รวมกันเป็นหมู่คณะ เป็นประเทศชาติได้นั้น ย่อมต้องมีการติดต่อไปมาหาสู่กัน มีข่าวสารที่ต้องรู้ร่วมกัน และต้องมีการประชุมปรึกษาหารือ เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของหมู่ชนนั้น หรือเมื่อมีปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งที่ต้องแก้ไขร่วมกัน ก็ต้องอาศัยการประชุมเป็นสำคัญ เพื่อระดมความคิดเห็น เพื่อแก้ไขสถานการณ์และปัญหานั้น ๆ ให้ลุล่วงไปการประชุมนั้น ผู้เข้าร่วมประชุมต้องแสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นอย่างสุจริตและตรงไปตรงมา ตามสถานการณ์ความเป็นจริง ไม่ควรพุดจาเสียดสีผู้อื่น หรือพุดจากระทบกระทั่งผู้อื่น เป็นเหตุให้แตกความสามัคคี หรือทำลายมิตรภาพ และบรรยากาศของการประชุม จนทำให้การประชุมนั้นไม่บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ คือความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้น การประชุมของสมาชิกวุฒิสภาเป็นประจําในเรื่องที่เร่งด่วน ทันต่อเหตุการณ์เพื่อแก้ไขปัญหาหรือหาทางออกร่วมกันในเรื่องที่เป็นประเด็นในสังคมหรือความเดือดร้อนร้อนของประชาชน และประเทศชาติมีปัญหาทำให้เกิดการประชุมที่มีประสิทธิภาพมีข้อมูลโดยมีประสิทธิและได้ข้อมติที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

๑) การประชุมกันเนื่องด้วยของสมาชิกวุฒิสภาเป็นการประชุมตามวาระต่าง ๆ ที่ได้กำหนดตามแผนปฏิทินของสมาชิกวุฒิสภา เพื่อให้การประชุมนั้นเป็นไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพในการประชุมตามวาระต่าง ๆ เป็นการประชุมเพื่อให้ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอต่าง ๆ สมาชิกวุฒิสภา มีระเบียบวาระที่จะต้องประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาหรือให้ความเห็นชอบในเรื่องใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญเป็นประจำเพื่อให้ได้ครบทุกมุม มีทางออกในการดำเนินการที่หลากหลาย ข้อมูลที่ได้ตกลึกในการตัดสินใจจึงมีความรอบคอบเป็นประโยชน์สูงสุด การลงมติในที่ประชุมเกี่ยวกับการออก พรก. ฉุกเฉิน การผลิตหรือออกกฎหมายแต่ละฉบับเพื่อพัฒนาบ้านเมืองให้ตามยุคตามสมัย การพัฒนาการประชุมกันเนื่องด้วยของสมาชิกวุฒิสภาเป็นการประชุมที่มีเป้าหมาย มีแบบแผน มีกำหนดเวลาที่แน่นอน เป็นผลประโยชน์ของประเทศ การประชุมกันเนื่องด้วยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำหน้าที่บริหารประเทศ ในมีความมั่นคง ให้สังคมมีความสงบสุข มีระเบียบโดยการหลักกฎหมายในประชาชนได้เกรงกลัวไม่กระทำความผิด การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาทุกด้านต้องมีการประชุมเพื่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ ได้ข้อตกลง ข้อเสนอแนะ หลักกฎหมายตามหลักรัฐธรรมนูญ และตามหลักยุทธศาสตร์ที่ได้วางไว้^{๒๗๗}

๒) ประเทศไทยปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีรัฐสภาการประชุม คณะกรรมการต่าง ๆ เพื่อการเสนอแนะ เรงรัด ติดตาม การทำงานของรัฐบาลซึ่งสมาชิกวุฒิสภาติดตาม การทำงาน มีการประชุม ทั้งสมาชิกวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรมีการลงมติ ในที่ประชุม นำข้อประชุม ไปประกาศเพื่อให้ปฏิบัติกันต่อไป การผลิตหรือการออกกฎหมายการตรากฎหมายและการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ตลอดจนการแต่งตั้งบุคคลเข้าทำหน้าที่องค์กรอิสระตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ของรัฐสภาจะต้องกระทำในที่ประชุม ซึ่งโดยปกติวุฒิสภาจะแยกกันประชุมตามอำนาจหน้าที่ แต่ก็มีบางกรณีที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้ทั้งสองสภาประชุมร่วมกัน การพัฒนาการประชุมร่วมกันเป็นประจำช่วยให้ทุกคนได้เสนอแนวความคิดมุมมองในเรื่องต่าง ๆ ได้ครบทุกมุม มีทางออกในการดำเนินการที่หลากหลาย ข้อมูลที่ได้ตกลึกในการตัดสินใจจึงมีความรอบคอบเป็นประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ^{๒๗๘}

๓) การประชุมกันเนื่องด้วยเป็นการดีของรัฐบาลเพื่อจะได้ติดตามผลงานที่ได้ทำไป ต้องทำให้เป็นกิจวัตรประจำวัน และนำข้อที่ประชุมไปปฏิบัติตามผลที่ได้ รัฐสภาจะประชุมร่วมกันหรือแยกกัน ย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ การประชุมวุฒิสภาเป็นการทำหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น ทำหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ผ่านความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ทำหน้าที่การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยการตั้งกระทู้ถามและเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติ

^{๒๗๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๒๗๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๒ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

ทำหน้าที่ในการพิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ เช่น ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ต้องดำเนินการในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ก็ต้องดำเนินการในการประชุมวุฒิสภา การประชุมกันเนื่องด้วยของสมาชิกวุฒิสภาเป็นเรื่องที่ดี มีประโยชน์ต่อการบริหารประเทศ การประกันเนื่องด้วยของสมาชิกวุฒิสภาเป็นประโยชน์ของประชาชน เป็นการพัฒนาหลักประชาธิปไตยในการบริหารประเทศ ตามยุทธศาสตร์ชาติ^{๒๗๙}

๔) สมาชิกวุฒิสภามีการนำหลักการประชุมกันเนื่องด้วยไปใช้เป็นการประชุมสามัญวิสามัญและการประชุมของคณะกรรมการต่าง ๆ เพื่อให้การประชุมเกิดความสำเร็จเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติสมัยประชุมสามัญทั่วไป เป็นสมัยประชุมที่รัฐสภาสามารถดำเนินการในเรื่องใด ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ได้ทั้งหมดโดยไม่มีข้อกั๊กเว้น เช่น การเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล และเรื่องอื่น ๆ ที่ไม่ใช่เรื่องที่ต้องพิจารณาในการประชุมสามัญสามัญนิติบัญญัติ การประชุมสามัญของสมาชิกวุฒิสภา ในการปฏิบัติประเทศ การปฏิบัติระบบราชการ หรือการปฏิบัติทางการเมือง การประชุมกันเนื่องด้วยสามารถปรับเปลี่ยนการประชุมให้ตรงกับหัวข้อ ให้ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อหาข้อแก้ไขได้ทันที่ และเป็นการประชุมที่ส่งผลต่อการทำงานของสมาชิกวุฒิสภาในการให้คำแนะนำเสนอแนะในเรื่องที่อยู่ในอำนาจของสมาชิกวุฒิสภาการประชุมกันได้แก่คิด มุมมอง ข้อปฏิบัติเพื่อนำไปปฏิบัติต่อไป การพัฒนาการประชุมโดยเปิดเผย ในการประชุมโดยเปิดเผยนั้น บุคคลภายนอกสามารถเข้าฟังการประชุมได้ตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด นอกจากนี้ประธานสภาต้องจัดให้มีการถ่ายทอดสดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียงและหรือวิทยุโทรทัศน์ และต้องจัดให้มีการถ่ายทอดการประชุมทางเครื่องขยายเสียงและหรือวิทยุโทรทัศน์วงจรปิดภายในบริเวณของรัฐสภา และล่ามภาษามือ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถรับรู้ได้อย่างทั่วถึง เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความเปิดเผย โปร่งใส สุจริตและตรวจสอบได้ และเป็นหลักประกันว่าการประชุมทุกครั้งจะดำเนินไปโดยยึดถือเอาประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ในขณะที่เดียวกันต้องคำนึงถึงความเห็นของเสียงข้างน้อยด้วย^{๒๘๐}

๕) การประชุมร่วมกันของกันเนื่องด้วยของสมาชิกวุฒิสภา มีความพึงพอใจของผู้ประชุมทำให้มีประสิทธิภาพเกิดความสามัคคี มีเหตุและผล เพราะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการปกครองในระบบรัฐสภา ของระบอบประชาธิปไตย เพราะถือเป็นกลไกการทำงานของสมาชิกวุฒิสภา ตามหลักการแบ่งแยกอำนาจ อันจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานทั้งด้านนิติบัญญัติ ด้านการควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร รวมถึงการทำงานในด้านอื่น ๆ ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ การ

^{๒๗๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๑ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๒๘๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๕ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

ทำงานของสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ขาดประชุม ต้องประชุมกันเนื่องนิตย์เพื่อให้การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามที่บัญญัติไว้ การประชุมแต่ละครั้งต้องครบองค์ประชุม ผลงานจึงจะออกมาเป็นที่ประจักษ์ การประชุมของสมาชิกวุฒิสภาแต่ละกรรมาธิการ การพัฒนาระบบราชการ บริหารราชการแผ่นดิน และพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม การประชุมจึงต้องประชุมตามหลักที่ได้กำหนดไว้จึงดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล^{๒๘๑}

๖) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ โดยการอยู่ร่วมกัน การทำงานร่วมกันของคนในสังคมจะต้องมีการพบปะ ประชุมปรึกษาหารือกันสม่ำเสมอ เพื่อแก้ไขปัญหา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ยอมรับในเหตุผลที่ถูกต้องที่เป็นประโยชน์ เพื่อความเข้าใจที่ดีต่อกันของคนในสังคมซึ่งความเจริญ ไม่เกิดความเสื่อมในทุกรณ ในสถานที่ทำงาน ประสิทธิภาพในการประชุมประธานการประชุมปรึกษากับผู้ร่วมงานทุกครั้ง งานก็จะราบรื่น หากมีข้อผิดพลาดทุกคนก็จะยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น ผลที่ได้เกิดกับประชาชน และประเทศชาติ เมื่อมีการประชุมร่วมกันระหว่างสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาก็จะเป็นการประชุมร่วมกันของรัฐสภาซึ่งมีลักษณะเฉพาะแตกต่างกับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรและการประชุมวุฒิสภา การปรับเปลี่ยนการประชุมตามความเหมาะสมตามจำนวนสมาชิก ผู้ทำหน้าที่ประธานรัฐสภาและมีการกำหนดเรื่องไว้โดยเฉพาะที่จะมีการประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้ ตลอดจนต้องเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อประเทศและไม่มีการตั้งคณะกรรมการสามัญเหมือนกับการตั้งคณะกรรมการสามัญของวุฒิสภา การประชุมนั้นผู้เข้าร่วมประชุมต้องแสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นอย่างสุจริตและตรงไปตรงมา ตามสถานการณ์ความเป็นจริง ไม่ควรพุดจาเสียตสีผู้อื่น หรือพุดจากระทบกระทั่งผู้อื่นเป็นเหตุให้แตกความสามัคคีหรือทำลายมิตรภาพและบรรยากาศของการประชุม ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างแท้จริงเพราะฉะนั้น การหมั่นประชุมกันเป็นเนื่องนิตย์จึงเป็นที่ตั้งของความเจริญของหมู่ชน และประเทศชาติโดยรวม^{๒๘๒}

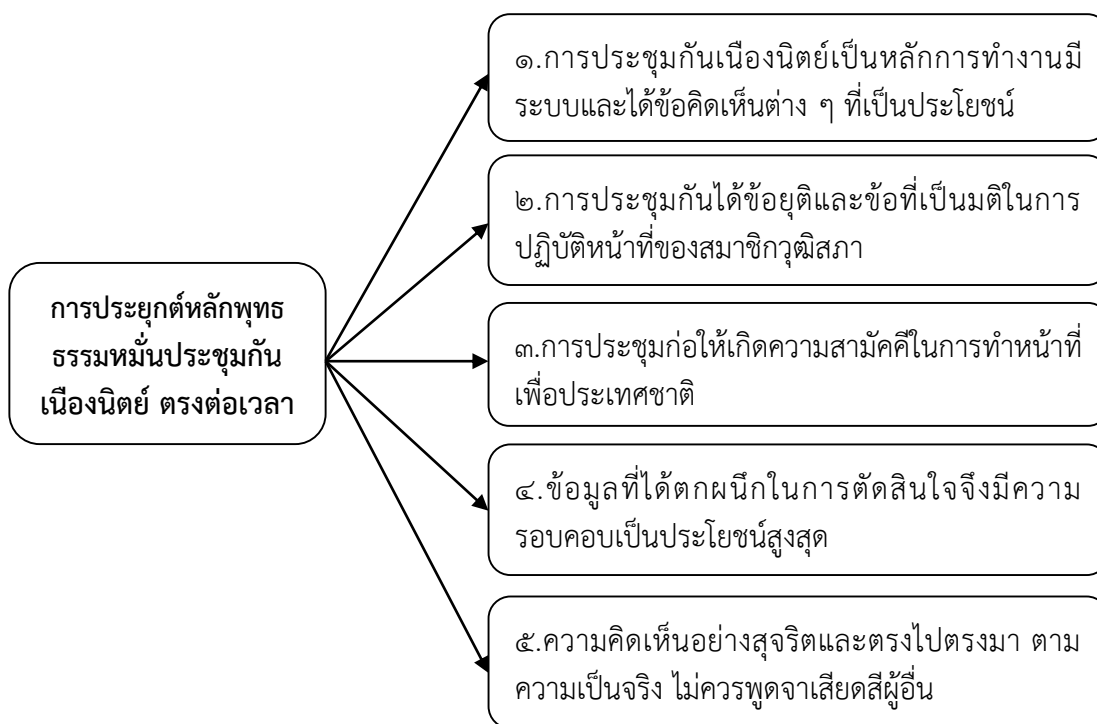
๗) การหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์หลักธรรมในการประชุม ความเป็นมาเป็นไปเนื้อหาสาระ เรื่องราวในการปฏิบัติหรือการออกกฎหมายนั้น ๆ หรือบริบท ๆ การประชุมการเนื่องนิตย์มีความพอใจกันทุกฝ่ายจะได้รับประโยชน์ รับรู้รับทราบความเคลื่อนไหว ในการประชุมการผลิตกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ การประชุมกันเนื่องนิตย์เกิด ประสิทธิภาพเห็นผลก็จะดีเพราะมีละเอียดมีความรอบรู้ในเรื่องที่ประชุมข้อของการประชุมที่วาระการประชุมต่าง ๆ ทำให้เกิดการทำตามที่ประชุม มีความพึงพอใจเนื้อหาที่ออกมา เป็นที่ยอมรับของคณะกรรมการก็ดีผู้นำกฎหมายไปใช้ก็ดี ในด้านของเรื่องการปรับเปลี่ยน ในการประชุมเนื่องนิตย์การกลั่นกรองกฎหมายอะไรออกมามีประโยชน์ในเรื่อง

^{๒๘๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๔ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓.

^{๒๘๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๒ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

การพัฒนาผลิออกมาดีมีประสิทธิภาพทุกด้านทุกคนพอใจขณะเดียวเราปรับเปลี่ยนให้ดี สุดท้ายคือ ประสิทธิภาพ เป็นการพัฒนาบุคคลทุกคนไป^{๒๘๓}

สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า การประยุกต์หลักพุทธธรรมหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ ตรงต่อเวลา หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ การปฏิบัติงานและอยู่ร่วมกัน การทำงานร่วมกันของคนใน สังคมจะต้องมีการพบปะ ประชุมปรึกษาหารือกันสม่ำเสมอ เพื่อแก้ไขปัญหาและแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นซึ่งกันและกัน ยอมรับในเหตุผลที่ถูกต้องที่เป็นประโยชน์ เพื่อความเข้าใจที่ดีต่อกันของคน ในสังคมซึ่งความเจริญไม่เกิดความเสื่อมในทุกกรณี ในสถานที่ทำงาน หัวหน้ามีการประชุมปรึกษากับ ผู้ร่วมงานทุกครั้งงานก็จะราบรื่น หากมีข้อผิดพลาดทุกคนก็จะยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น การประชุมทำให้ มีทางออกในการแก้ปัญหา และได้ข้อถกเถียงในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ การได้แลกเปลี่ยน ความคิด ยอมรับในเหตุผลที่ถูกต้องที่เป็นประโยชน์ เพื่อความเข้าใจที่ดีต่อกันของคนในสังคม ดัง แผนภาพที่ ๔.๑๐

ผังแผนภาพที่ ๔.๑๐ แสดงผลการวิเคราะห์การประยุกต์หลักพุทธธรรมหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ ตรงต่อเวลา

^{๒๘๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๓ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

ตารางที่ ๔.๘ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หนึ่งประชุมกันเนื่องด้วย ตรงต่อเวลา

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๑.	การผลิตการออกกฎหมายข้อบังคับและ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญ ตลอดจนการแต่งตั้งบุคคลเข้าทำหน้าที่ องค์กรอิสระตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด การปฏิบัติหน้าที่ในด้านต่าง ๆ	๔	๑, ๓, ๔, ๕, ๗
๒.	ประสิทธิภาพในการทำหน้าที่บริหาร ประเทศ ในมีความมั่นคง ให้สังคมมีความ สงบสุข มีระเบียบโดยการหลักกฎหมาย ในประชาชนได้เกรงกลัวไม่กระทำ ความผิด การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ทุกด้าน ต้องมีการประชุมเพื่อให้เกิดความ พึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ ได้ข้อตกลง ข้อเสนอแนะ หลักกฎหมาย ตามหลัก รัฐธรรมนูญ และตามหลักยุทธศาสตร์ที่ได้ วางไว้	๓	๕, ๖, ๗
๓.	ความพึงพอใจของผู้ประชุม ทำให้มี ประสิทธิภาพเกิดความสามัคคี มีเหตุและ ผล เพราะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการ ปกครองในระบบรัฐสภา ของระบอบ ประชาธิปไตย เพราะถือเป็นกลไกการ ทำงานของสมาชิกวุฒิสภา ตามหลักการ แบ่งแยกอำนาจ อันจะก่อให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานทั้งด้านนิติ บัญญัติ ด้านการควบคุมการทำงานของ ฝ่ายบริหาร	๓	๑, ๕, ๗

ตารางที่ ๔.๘ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หนึ่งประชุมกันเนื่องนิติ์ ตรงต่อเวลา (ต่อ)

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๔.	การปรับเปลี่ยนการประชุมให้ตรงกับ หัวข้อ ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อหาข้อแก้ไขได้ทันที่ และเป็นการ ประชุมที่ส่งผลต่อการทำงานของสมาชิก วุฒิสภาในการให้นำเสนอแนะในเรื่องที่อยู่ ในอำนาจของสมาชิกวุฒิสภาการประชุม กันได้แก่คิด มุมมอง ข้อปฏิบัติและ ข้อเสนอเพื่อนำไปปฏิบัติต่อไปโดย พัฒนาการประชุมโดยให้มีประสิทธิภาพ	๔	๑, ๓, ๖, ๗
๕.	การพัฒนาการประชุมร่วมกันเป็นประจำ ช่วยให้ทุกคนได้เสนอแนวคิดมุมมองใน เรื่องต่าง ๆ ได้ครบทุกมุม มีทางออกใน การดำเนินการที่หลากหลาย ข้อมูลที่ได้ ตกผลึกในการตัดสินใจจึงมีความรอบคอบ เป็นประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ	๓	๑, ๔, ๕

๔.๓.๒ การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก
วุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตามหลักพุทธธรรมการพร้อม
เพรียงกันประชุม เลิกประชุมกันพร้อมเพรียง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ ในประเด็นการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนา
ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
๒๕๖๐ ตามหลักพร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุมกันพร้อมเพรียง พบว่า

การประยุกต์หลักธรรมพร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุมกันพร้อมเพรียงการปฏิบัติ
หน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำในข้อนี้พึงเห็นว่า การประชุมนั้นย่อมมี
กำหนดเวลาและวาระการประชุมที่แน่นอน ทุกคนเข้าประชุมโดยพร้อมเพรียงกัน ตรงต่อเวลา ไม่ใช่
ต่างคนต่างเข้า หรือต่างคนต่างออกตามใจชอบจนเกิดการไม่เรียบร้อย ทำให้การประชุมดำเนินไป
ไม่ได้ตามกำหนดเวลาที่ตั้งไว้ทำให้เสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์ เป็นการเสียมารยาทของผู้เข้า
ประชุม ดังนั้นผู้เข้าประชุมต้องรักษามารยาท และประโยชน์ของส่วนรวมด้วย ไม่ทำอะไรให้เป็น

อุปสรรคต่อการประชุมเมื่อเลิกประชุมก็พร้อมเพรียงกันเลิกนั้น หมายความว่า เมื่อเวลาการประชุมยังดำเนินอยู่ ผู้เข้าประชุมไม่ควรออกจากที่ประชุมตามความพึงพอใจของตน คือพอใจที่จะเข้าประชุมก็จะประชุม ถ้าไม่พอใจจะประชุมก็ออกมาเสียดกลางคัน เมื่อเป็นอย่างนี้กันหลายคนการประชุมนั้นก็ดำเนินไปไม่ได้ และถ้าหากการประชุมนั้นต้องการมติของที่ประชุม ว่าต้องมีสมาชิกที่เข้าประชุมเกินกึ่งหนึ่ง จึงจะถือว่าครบองค์ประชุมมีมติใด ๆ ที่ออกมาจึงต้องปฏิบัติตามมติที่ประชุมนั้น แต่เมื่อนับสมาชิกผู้เข้าประชุมแล้ว ไม่ครบองค์ประชุม การประชุมที่เริ่มต้นมาอย่างดีตั้งแต่ต้นก็เป็นโมฆะ การพร้อมเพรียงกันเลิกประชุมจึงเป็นเรื่องจำเป็น และนำความซึ่งความเจริญของหมู่คณะ และประเทศชาติอย่างแท้จริงประการสุดท้ายของหลักธรรม ความพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงกระทำ ที่ประชุมมีมติอย่างไรแล้วก็ให้นำไปปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างพร้อมเพรียงกัน และพร้อมเพรียงกันปกป้องเหล่าชนประเทศชาติให้รอดพ้นจากภาวะวิกฤตต่าง ๆ การนำประเทศชาติให้ก้าวหน้าไปด้วยดีอย่างมีประสิทธิภาพและเห็นผล

๑) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาการประชุมทุกครั้งต้องพร้อมเพรียงกันประชุมและเลิกประชุมกันพร้อมเพรียง การประชุมสมัยสามัญของสมาชิกวุฒิสภาทำกิจกรรมร่วมกันเป็นการประชุมและการทำกิจกรรมทั้งหลายที่พึงกระทำร่วมกันหรือพร้อมเพรียง ไม่เกิดความแตกแยกและเป็นการส่งเสริมให้ทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ได้อย่างเต็มความสามารถ เช่น การเข้าประชุมลงพระมติในเรื่องต่าง ๆ ของการดำรงตำแหน่งของสมาชิกวุฒิสภา การพัฒนาทำหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานอย่างวุฒิสภาเพื่อเป็นแบบอย่างให้ผู้ที่เฝ้าติดตามการทำงาน ตามหลักประชาธิปไตย เพื่อให้เกิดความยุติธรรมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของหมู่คนที่อยู่ร่วมกันไม่กินแหนงแคลงใจกัน จะทำงานอะไรก็สำเร็จได้ การปรึกษาหารือกันพร้อม ๆ กันเพื่อทุกคนจะได้ยอมรับในสิ่งที่จะตกลงไปด้วยความเต็มใจ ประสิทธิภาพการพร้อมเพรียงกันประชุมการกลั่นกรองกฎหมายการผลิตกฎหมายเร่งด่วนผ่านการกลั่นกรองของสมาชิกวุฒิสภา เช่น พ.ร.บ. เงินกู้ฉุกเฉินเป็นการประชุมลงมติเห็นชอบ ในเรื่องที่สำคัญทันต่อเหตุการณ์ ความพึงพอใจการกลั่นกรองกฎหมายแต่ละฉบับของสมาชิกวุฒิสภา เป็นประโยชน์ของประชาชนและประโยชน์ของแผ่นดิน^{๒๘๔}

๒) สมาชิกวุฒิสภาควรพร้อมเพรียงกันปฏิบัติหน้าที่ในการประชุม เพื่อแสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่าง ๆ ต้องอยู่ในสภาห้องประชุม ให้ครบเวลาที่เลิกประชุม เพราะเป็นหน้าที่โดยตรงตามระบบประชาธิปไตย ความพึงพอใจในการกลั่นกรองกฎหมายที่ต้องประชุมเห็นพร้อมต้องกันในเรื่องที่สำคัญในการพิจารณา หรือการอนุมัติงบประมาณแผ่นดิน การพร้อมเพรียงกันประชุมการประชุมพร้อมเพรียงกันเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง การประชุมนั้นย่อมมีกำหนดเวลาและวาระการประชุมที่แน่นอน ทุกคนควรเข้าประชุมโดยพร้อมเพรียงกัน ตรงต่อเวลา ไม่ควรต่างคนต่างเข้าหรือ

^{๒๘๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๙ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

ต่างคนต่างออก จนเกิดการไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ทำให้การประชุมดำเนินไปไม่เป็นไปตามกำหนดเวลาที่ตั้งไว้ ทำให้เสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์ เป็นการเสื่อมรรมยาของผู้เข้าประชุม การปรับเปลี่ยนผู้เข้าประชุมต้องรักษามรรยาท และประโยชน์ของส่วนรวมด้วย ไม่ทำอะไรให้เป็นอุปสรรคต่อการประชุม เมื่อเลิกประชุมก็พร้อมเพรียงกันเลิก ถ้าหากการประชุมนั้นต้องการมติของที่ประชุมว่าต้องมีสมาชิกที่เข้าประชุมเกินกึ่งหนึ่ง จึงจะถือว่าครบองค์ประชุมมติใด ๆ ที่ออกมาจึงต้องปฏิบัติตามมติที่ประชมนั้น แต่เมื่อนับสมาชิกผู้เข้าประชุมแล้ว ไม่ครบองค์ประชุม การประชุมที่เริ่มต้นมาอย่างดีตั้งแต่ต้นก็เป็นโมฆะ ใช้ไม่ได้ต้องนัดประชุมกันใหม่ การพัฒนาในการพร้อมเพรียงกันเลิกประชุมจึงเป็นเรื่องจำเป็น และนำความซึ่งความเจริญของหมู่คณะ และประเทศชาติอย่างแท้จริง พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงกระทำ การนำข้อประชุมไปปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างพร้อมเพรียงกัน และพร้อมเพรียงกันปกป้องประเทศชาติให้รอดพ้นจากภาวะวิกฤตต่าง ๆ การนำประเทศชาติก้าวหน้าไปด้วยดีคำว่าความพร้อมเพรียง คือความสามัคคีก็จะสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่หมู่ชนประเทศชาติได้อย่างไม่ต้องสงสัย^{๒๘๕}

๓) พร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุม การพร้อมเพรียงกันประชุม เป็นการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่ต้องทำทุกครั้งเป็นการประชุมที่สำคัญต่อประเทศชาติ และประชาชนการเข้าประชุมในรัฐสภาการอภิปรายในที่ประชุมโดยมีหลายภาคส่วน การประชุมในกรรมาธิการต่าง ๆ เพื่อรับทราบปัญหา แนวทาง ข้อเสนอแนะ การเร่งรัด การผลิตการออกกฎหมายในแต่ละฉบับต้องประชุม ต้องกลั่นกรองโดยใช้หลักวิชาการ ข้อกฎหมาย การประชุมการควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน ทำให้รับรู้รับทราบปัญหา แนวทางแก้ไข ออกกฎระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศใช้อย่างเป็นทางการ การประชุมมีประสิทธิผลของผู้เข้าประชุม ด้านเอกสารต้องพร้อมเทคโนโลยีต้องทันสมัย เพื่อให้สอดคล้องกับการประชุมที่ทันสมัยตามยุคสมัยใหม่ การปรับเปลี่ยนระบบการทำหน้าที่ให้เข้ากับกระบวนการทำหน้าที่ ให้เกิดประโยชน์ การประชุมแต่ละครั้งมีข้อยุติ ข้อเสนอแนะ การประชุมกันพร้อมเพรียง และเลิกประชุมกันพร้อมเพรียง ทุกการประชุมมีข้อตกลงเห็นพร้อมในเรื่องที่สำคัญ ตามเป้าหมายในหัวข้อประชุม การประชุมทำให้ ชาติ ศาสนา ชุมชน เจริญยิ่งขึ้นรัฐสนับสนุนให้ทุกฝ่ายหมั่นประชุมร่วมกันคิดร่วมกันทำ ร่วมแก้ไขปัญหาเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ^{๒๘๖}

๔) สมาชิกวุฒิสภาพร้อมเพรียงกันประชุมและเลิกประชุมซึ่งทำให้มติด่าง ๆ เป็นความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ต้อง การประชุมเป็นการสร้างความพึงพอใจให้กับทุกภาคส่วน การประชุมตามวาระข้อบัญญัติของกฎหมาย และทำการประชุมเพื่อให้ได้ข้อประชุมที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติการ การปรับเปลี่ยนในการเลิกประชุมก็ต้องเลิกพร้อมเพรียงกัน โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ในระบอบประชาธิปไตย การพร้อมเพรียงกันประชุมจะได้ข้อมติข้อคิด ความ

^{๒๘๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๒ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๒๘๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๑ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๓.

คิดเห็น ข้อโต้แย้ง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข การประชุมในรัฐสภาพร้อมกันประชุม เพื่อให้ได้ข้อยุติธรรม ที่เกิดประโยชน์ต่อประชาชน และประเทศชาติ^{๒๘๗}

๕) การพร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุม มีสมาชิกวุฒิสภามีประสิทธิภาพในการกำหนดการประชุมเป็นหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่ต้องกระทำตามหลักการที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพราะคือหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่อบ้านเมือง การประชุมตามวาระของบ้านเมือง จำเป็นอย่างยิ่ง ความพึงพอใจในการประชุมกันพร้อมเพรียงเพื่อหาข้อยุติ หรือหารือในเรื่องเร่งด่วน การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาจะการพร้อมเพรียงกันประชุมในการลงมติ หรือเห็นชอบในเรื่องเกี่ยวกับบ้านเมือง หรือการกลั่นกรองกฎหมายเป็นหน้าที่โดยตรงของสมาชิกวุฒิสภา ตามที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ ดังนั้น การพร้อมเพรียงกันประชุม และเลิกประชุมเป็นกฎระเบียบของการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ตามกฎหมายกำหนดในรัฐธรรมนูญ^{๒๘๘}

๖) พร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุมพร้อมเพรียงกัน การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา เป็นการประชุมตามหลักและกระบวนการที่ได้กำหนดในข้อบังคับของกระบวนการทางรัฐสภา และรัฐธรรมนูญกำหนดการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาไว้ การทำหน้าที่ในการประชุมมีวาระการประชุม หลักการ และวัตถุประสงค์ การประชุมของสมาชิกวุฒิสภาแต่ละครั้งเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมือง ต่อท้องถิ่น และเรื่องที่เร่งด่วน เพื่อได้แก้ไขให้ทันที่วงที่ โดยการประชุมแต่ละครั้งต้องครบองค์ประชุม และมีประสิทธิภาพในการประชุม เห็นผลเมื่อเลิกประชุมได้ข้อยุติการประชุม เพื่อให้เกิดความยุติธรรมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของหมู่คนที่อยู่ร่วมกัน ไม่กินแหนงแคลงใจกัน จะทำงานอะไรก็สำเร็จได้ เช่นการประชุมลงมติเรื่องสำคัญต่าง ๆ ที่ได้กำหนดในรัฐสภาต้องอยู่พร้อมให้ครบองค์ประชุมกันเพื่อทุกคนจะได้ยอมรับในสิ่งที่จะทำลงไปด้วยความเต็มใจ^{๒๘๙}

๗) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การประชุมกันความพร้อมเพียงเป็นสิ่งจำเป็นมาก เป็นการประชุมแต่ละครั้งทำให้เห็นข้อการประชุม การประชุมได้อะไรเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมือง ต่อประเทศ การพัฒนาการประชุมแต่ละครั้งมีความพร้อมทั้งคน เอกสาร เครื่องมือ เทคโนโลยี เพื่อให้ทันต่อการบริหารบ้านเมืองในโลกปัจจุบัน ทันใจ รวดเร็ว เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยตรง ให้เป็นผลต่อเนื่องการประชุมกันเนื่องกัน เราจะมีภาพรัฐสภาในปัจจุบัน การประชุมของในคณะกรรมการถาวรประชุมที่มีความพร้อมเต็ม พอนับองค์ประชุมข้อมูลไม่บกพร่องจะมีแต่ข้อมูลของการประชุม ความพร้อมเพียงในการประชุมเป็นสิ่งจำเป็นและต้องทำต่อเนื่อง^{๒๙๐}

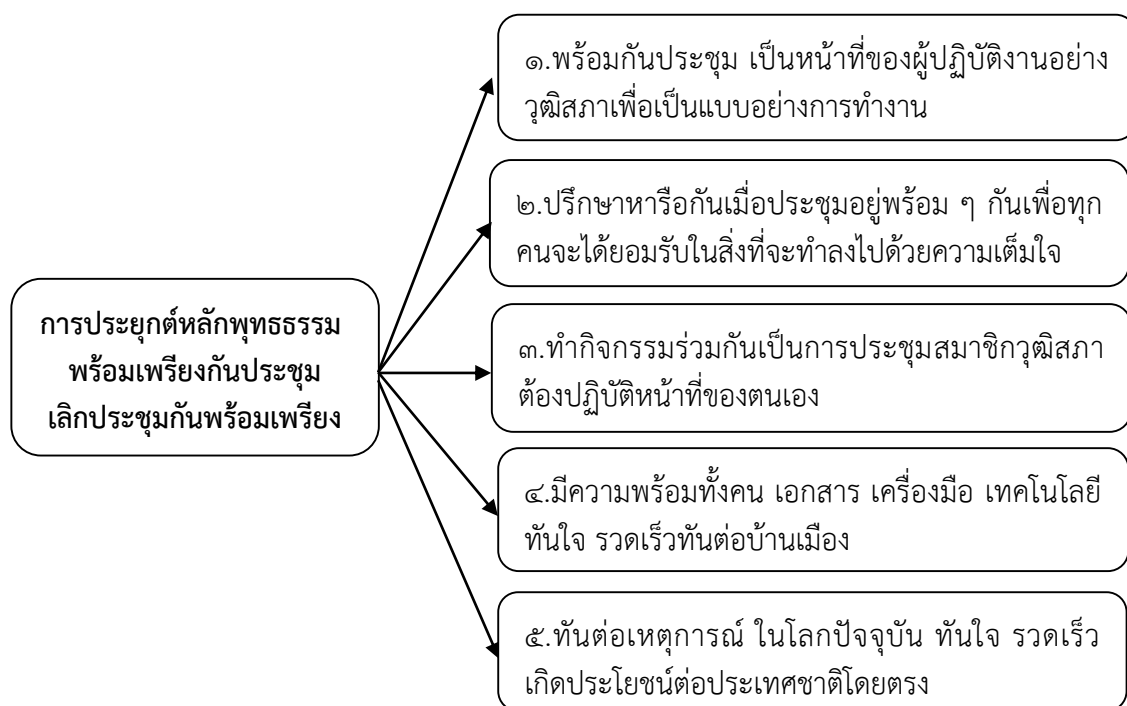
^{๒๘๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๕ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๒๘๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๔ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓.

^{๒๘๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๐ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๒๙๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๓ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า การประยุกต์หลักธรรมพร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุมกันพร้อมเพรียงเพื่อให้เกิดความยุติธรรมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของหมู่คนที่อยู่รวมกันไม่กินแบ่ง แคลงใจกัน จะทำงานอะไรก็สำเร็จได้ เพื่อทุกคนจะได้ยอมรับในสิ่งที่จะทำลงไปด้วยความเต็มใจ การประชุมตามวาระของบ้านเมืองจำเป็นอย่างยิ่ง การประชุมกันพร้อมเพรียงเพื่อหาข้อยุติ หาหรือในเรื่องเร่งด่วน การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาจะการพร้อมเพรียงกันประชุมในการลงมติ การเข้าประชุมลงพระมติในเรื่องต่าง ๆ เป็นหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานอย่างวุฒิสภาเพื่อเป็นแบบอย่างให้ผู้ที่เฝ้าติดตามการทำงาน ตามหลักประชาธิปไตย เป็นความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ต้อง ประชุมตามวาระ ข้อบัญญัติของกฎหมาย และทำการประชุมเพื่อให้ได้ข้อประชุมที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติการโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ในระบอบประชาธิปไตย ดังแผนภาพที่ ๔.๑๑

แผนภาพที่ ๔.๑๑ แสดงผลการวิเคราะห์การประยุกต์หลักพุทธธรรมพร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุมกันพร้อมเพรียง

ตารางที่ ๔.๙ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่ง
 ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พร้อมเปรียบเทียบประชุม เลิกประชุมกันพร้อม
 เปรียง

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๑.	การผลิตการออกกฎหมายในแต่ละฉบับ ต้องประชุม ต้องกลั่นกรองโดยใช้หลัก วิชาการ ข้อกฎหมาย การประชุมการ ควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน ทำให้รับรู้ รับทราบปัญหา แนวทางแก้ไข ออก กฎระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศใช้อย่าง เป็นทางการ การประชุมมีประสิทธิผลของผู้ เข้าประชุม ด้านเอกสารต้องพร้อม เทคโนโลยีต้องทันสมัย เพื่อให้สอดคล้อง กับการประชุมที่ทันสมัย ตามยุคสมัยใหม่	๔	๑, ๓, ๕, ๗
๒.	ประสิทธิภาพในการกำหนดการประชุม เป็นหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่ต้อง กระทำตามหลักการที่ได้บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญ และต้องปฏิบัติตามอย่าง เคร่งครัด เพราะคือหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ ต่อบ้านเมือง การประชุมตามวาระของ บ้านเมือง จำเป็นอย่างยิ่ง	๔	๑, ๔, ๖, ๗
๓.	ความพึงพอใจในการกลั่นกรองกฎหมายที่ ต้องประชุมเห็นพร้อมต้องกันในเรื่องที่ สำคัญในการพิจารณา หรือการอนุมัติ งบประมาณแผ่นดิน การพร้อมเพรียงกัน ประชุม การประชุมพร้อมเพรียงกันเป็นสิ่ง ที่สำคัญอย่างยิ่ง การประชุมนั้นย่อมมี กำหนดเวลาและวาระการประชุมที่ แน่นอน ทุกคนควรเข้าประชุมโดยพร้อม พร้อมเพรียงกัน ตรงต่อเวลา	๔	๑, ๔, ๕, ๗

ตารางที่ ๔.๙ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พร้อมเปรียบเทียบประชุม เลิกประชุมกันพร้อม
เปรียบเทียบ (ต่อ)

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๔	การปรับเปลี่ยนในการเลิกประชุมก็ต้อง เลิกพร้อมเปรียบเทียบ โดยใช้หลักการมีส่วน ร่วมในการทำหน้าที่ในระบอบ ประชาธิปไตย การพร้อมเปรียบเทียบประชุม จะได้ข้อคิดข้อคิด ความคิดเห็น ข้อโต้แย้ง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข การประชุมใน รัฐสภา ต้องพร้อมกันประชุม เพื่อให้ได้ข้อ ยุติธรรม ที่เกิดประโยชน์ต่อประชาชน และประเทศชาติมากที่สุด	๔	๒, ๓, ๕, ๗
๕	การพัฒนาการทำหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน ของวุฒิสภาเพื่อเป็นแบบอย่างให้ผู้ใฝ่ ติดตามการทำงาน ตามหลักประชาธิปไตย เพื่อให้เกิดความยุติธรรมเป็นอันหนึ่งอัน เดียวกันของหมู่คนที่อยู่รวมกันไม่กิน แหนงแคลงใจกัน จะทำงานอะไรก็สำเร็จ ได้ การปรึกษาหารือกันพร้อม ๆ กันเพื่อ ทุกคนจะได้ยอมรับในสิ่งที่ปฏิบัติด้วย ความเต็มใจ	๔	๑, ๒, ๔, ๗,

๔.๓.๓ การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก
วุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตามหลักพุทธธรรมไม่บัญญัติ
หรือลัทธิลัทธิข้อบัญญัติต่าง ๆ (เคารพกฎหมาย กฎระเบียบ กฎจารีตประเพณี)

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ ในประเด็นการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนา
ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
๒๕๖๐ ตามหลักการไม่บัญญัติ หรือลัทธิลัทธิข้อบัญญัติต่าง ๆ พบว่า

การประยุกต์หลักธรรมไม่บัญญัติ หรือลัทธิลัทธิข้อบัญญัติต่าง ๆ (เคารพกฎหมาย
กฎระเบียบ กฎจารีตประเพณี) ไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ไม่ล้าหลังสิ่งที่บัญญัติไว้ถือปฏิบัติมั่นในวัช

ศีธรรมตามที่ใฝ่หาไว้แต่เดิมข้อนี้หมายความว่า ไม่บัญญัติสิ่งที่ขัดต่อหลักการเดิมของวัชศีธรรม และไม่ล้มล้างหลักการเดิมที่ได้บัญญัติไว้ถือปฏิบัติตามหลักการบัญญัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมาขัดแย้งต่อหลักการเดิมซึ่งตั้งอยู่แล้วนั้น ย่อมทำให้เกิดความขัดแย้งในสังคมได้ และถ้าหลักการที่ดีต้องล้มเลิกไป ซึ่งเป็นการณ์ไม่สมควรอย่างยิ่ง เมื่อหลักการเดิมตั้งอยู่แล้วก็ถือปฏิบัติสืบไป ซึ่งบางครั้งการปฏิบัติเช่นนั้น จะเป็นการล้าสมัย แต่ทว่าในความล้าสมัย ก็เป็นการรักษาวัฒนธรรมจริยธรรมของสังคมไว้ได้ย่อมมองเห็นความทันสมัยเป็นเรื่องเจริญโดยฝ่ายเดียว

๑) การทำหน้าที่ไม่บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ ระมัดระวังการปรับเปลี่ยน ในการไม่บัญญัติสิ่งไหนหรือบัญญัติข้อไหน เพราะการจะบัญญัติ หรือล้มเลิก ศึกษากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับตาม รัฐธรรมนูญที่ได้กำหนดไว้ และเคารพกฎหมายหรือกฏกติกาที่มีอยู่แล้ว และไม่ควรมบัญญัติข้อที่ไม่ควรบัญญัติ ประสิทธิภาพในการจัดทำตามหลักกฎหมาย การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ ไม่ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้ ไม่แย้งกันในสังคม เมื่อบัญญัติหรือล้มเลิกต้องทำให้สังคมสงบสุข การยกเลิกกฎหมายเก่าที่ล้าหลังไม่ทันสมัย บัญญัติกฎหมายใหม่ที่เข้าใจง่ายและทันสมัย เป็นการพัฒนาหลักกฎหมายในกระบวนการยุติธรรม การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาคำนึงถึงบทบัญญัติต่าง ๆ ที่ได้บัญญัติไว้ก่อนแล้วว่ากฎหมายระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับเป็นอย่างไร ไม่สามารถล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ ได้เอง^{๒๙๑}

๒) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาไม่บัญญัติหรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ การทำหน้าที่ต้องมีประสิทธิภาพไม่บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ ในการวางกฎระเบียบข้อบังคับ ไม่เพิกถอนไม่เพิ่มเติมไม่ละเมิดหรือวางข้อกำหนดกฏเกณฑ์ต่าง ๆ อันมิได้ตกลงบัญญัติไว้และไม่เหยียบบ่าล้มล้างสิ่งที่ตกลงวางบัญญัติไว้แล้วถือปฏิบัติมั่นอยู่ในบทบัญญัติใหญ่ที่วางไว้เป็นธรรมนูญ การเคารพกฏกติกาในการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ไม่มองข้ามข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ได้บัญญัติไว้แล้ว ในรัฐธรรมนูญให้ความเคารพต่อกฎหมาย และปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดเพื่อความสงบเรียบร้อยและเท่าเทียมกัน การทำหน้าที่ของวุฒิสภาการไม่บัญญัติหรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ เป็นการสร้างความพึงพอใจในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือหน่วยงานของระบบราชการ หรือท้องถิ่น ในด้านข้อกฎหมายดูความเหมาะสมเป็นประโยชน์เป็นคุณกับประชาชนหรือประเทศหรือไม่ ด้านการควบคุมบริหารราชการแผ่นดินดูความต้องการของประชาชนเป็นหลัก^{๒๙๒}

๓) การไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ ด้านการควบคุมบริหารราชการแผ่นดินเป็นการพัฒนาการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในการกลั่นกรองพิจารณาข้อกฎหมายต่าง ๆ การไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติ ที่เป็นคุณกับประชาชนและมีประโยชน์กับประเทศชาติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติที่เป็นโทษกับประชาชนหรือประเทศชาติ ล้าหลัง ไม่ทันสมัย ไม่ได้ใช้กฎบัญญัติข้อนั้นเลย หรือการ

^{๒๙๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๙ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๒๙๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๒ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

บัญญัติกฎหมายที่เป็นประโยชน์ทันต่อสถานการณ์ และการออกบทบัญญัติให้ประชาชนได้เคารพในกฎระเบียบของเดิมที่มีอยู่แล้ว ความพึงพอใจการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในการไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติ หรือพิจารณาถ่วงถ่วงกฎหมายใหม่หรือข้อบัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา จำเป็นและสำคัญในการทำหน้าที่นี้ การไม่บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติ เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับ และรัฐธรรมนูญกำหนด เพื่อให้เป็นไปอย่างสมบูรณ์แบบการปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้มีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ การไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารประเทศที่ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของระบบราชการในทางที่เสื่อมเสีย การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ในด้านนี้ไม่บัญญัติในข้อที่เป็นโทษ และไม่ล้มเลิกข้อที่เป็นคุณ^{๒๙๓}

๔) การทำหน้าที่สมาชิกวุฒิสภาไม่บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือเป็นไปตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล หากจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพให้มากขึ้นกว่าเดิม เพราะการบัญญัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมาขัดแย้งต่อหลักการเดิมซึ่งมีอยู่แล้วนั้น ไม่ทำให้เกิดความขัดแย้งในสังคมได้ และถ้าหลักการที่ดีล้มเลิกไป ซึ่งเป็น การไม่สมควรอย่างยิ่ง เมื่อหลักการเดิมมีอยู่แล้วก็ถือปฏิบัติสืบไป^{๒๙๔}

๕) การได้รักษาไว้ซึ่งข้อบัญญัตินั้นที่เป็นวัฒนธรรม เป็นประเพณีที่ฝังงาน สมาชิกวุฒิสภา ทำหน้าที่ในส่วนนี้ให้มีคุณภาพต่อการดำรงไว้ซึ่งข้อบัญญัติ ไม่เลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ ปรับเปลี่ยนไปตามยุคตามสมัย เห็นได้ชัดคือการออกกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่ทันต่อเห็นการบ้านเมือง บทบัญญัติที่มีตามที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ข้อดีก็คงไว้ข้อไหนไม่ดีล้าสมัยก็ปรับเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงข้อที่บัญญัติไว้ ข้อไหนไม่ดีก็ต้องปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์บ้านเมืองต่อไป ดังนั้น วุฒิสภาก็จะมีการผลิตข้อบัญญัติใหม่ ยกเลิกข้อบัญญัติเก่า เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับที่สามารถทำได้ เป็นตามหลักนิติธรรม หลักธรรมาภิบาล บทบัญญัติออกมาแล้วเป็นตามรัฐธรรมนูญกำหนด เป็นไปตามหลัก การบริหารราชการแผ่นดิน และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และเป็นคุณมากกว่าโทษ^{๒๙๕}

๖) ไม่บัญญัติสิ่งที่ยังไม่ได้บัญญัติและไม่เลิกสิ่งที่ดีที่บัญญัติไว้แล้ว บ้านเมืองจะสงบสุขได้ทุกคนจะต้องบัญญัติและไม่ล้มเลิก ระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของคณะและสังคมตามความพอใจของตนหรือของกลุ่มโดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง ข้อบัญญัติและล้มเลิกสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมาขัดแย้งต่อหลักการเดิมซึ่งมีอยู่แล้วนั้น ย่อมทำให้เกิดความขัดแย้งในสังคมได้ หลักการที่ดีแต่ล้มเลิกไป ซึ่งเป็น การไม่สมควรอย่างยิ่ง เมื่อหลักการเดิมมีอยู่แล้วก็ถือปฏิบัติสืบไป ซึ่งบางครั้งการปฏิบัติเช่นนั้นดูจะเป็นการล้าสมัย แต่ในความล้าสมัย ก็เป็นการรักษาวัฒนธรรม จริยธรรมของสังคมไว้ได้ อย่ยมองเห็นความทันสมัยเป็นเรื่องเจริญโดยฝ่ายเดียว การผลิตข้อบัญญัติใหม่เห็นดีด้วย การพัฒนาประเทศการมี

^{๒๙๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๑ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๒๙๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๕ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๒๙๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๔ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓.

บทบัญญัติใหม่ ๆ ในทันสมัยอยู่เสมอและเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นการส่งเสริมให้ประเทศพัฒนาก้าวหน้าไกลในระบบโลก การออกบทบัญญัติถึงผู้ใช้บทบัญญัติหรือกฎนั้นด้วย^{๒๙๖}

๗) ไม่บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ หลักธรรมเกิดประโยชน์ ได้ร่างระบบระเบียบไว้เรามีอคติ ไม่บัญญัติใหม่ไม่ล้มเลิก เอาของใหม่เข้าไป ซึ่งความต่อระบบบริหาร การพัฒนากฎหมาย มาตราไหนที่ได้อยู่แล้วก็ไม่ควรยกเลิก หรือกฎหมายไหนที่เป็นผลประโยชน์และดีกับประชาชนก็ตราขึ้นมาใช้เพื่อออกมาบังคับใช้ต่อไป หรือการออกกฎระเบียบเพื่อใช้กับหน่วยงานของรัฐ ก็เพื่อความ เป็นระบบของหน่วยงานนั้น ๆ เราต้องรักษาของเก่าสิ่งที่ดีของหลักธรรมนี้ไว้ การปรับเปลี่ยนไม่ บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่างในส่วนของวุฒิสภาสามารถกระทำได้ โดยยึดหลักกฎหมาย กฎระเบียบความเหมาะสม การบริหารราชการแผ่นดิน ไม่บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ ก็มีการประชุมปรึกษาหารือกัน คำนึงถึงประเทศชาติโดยส่วนรวมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง^{๒๙๗}

สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า ไม่บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ (เคารพกฎหมาย กฎระเบียบ กฎจารีตประเพณี) เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด หรือเป็นไปตามนโยบายเร่งด่วนของ รัฐบาล การประยุกต์ไม่บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ บ้านเมืองจะสงบสุขได้ ทุกคนจะต้อง บัญญัติและไม่ล้มเลิก ระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นการไม่เพิกถอน ไม่เพิ่มเติมไม่ละเมิดหรือวาง ข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อันมิได้ตกลงบัญญัติไว้ของคณะและสังคมตามความพอใจของตนหรือของ กลุ่มโดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง หรือการไม่ล้าสมัยข้อบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารประเทศที่ส่งผลต่อการ ปฏิบัติหน้าที่ของระบบราชการในทางที่เสื่อมเสีย ย่อมทำให้เกิดความขัดแย้งในสังคมได้ และถ้า หลักการที่ดีต้องล้มเลิกไป ซึ่งเป็นการไม่สมควรอย่างยิ่ง การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ในด้านนี้ ต้องไม่บัญญัติในข้อที่เป็นโทษ และไม่ล้มเลิกข้อที่เป็นคุณ ดังแผนภาพที่ ๔.๑๒

^{๒๙๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๐ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๒๙๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๓ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓..

แผนภาพที่ ๔.๑๒ แสดงผลการวิเคราะห์การประยุกต์หลักพุทธธรรมไม่บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติ
ต่าง ๆ (เคารพกฎหมาย กฎระเบียบ กฎจารีตประเพณี)

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ
(เคารพกฎหมาย กฎระเบียบ กฎจารีตประเพณี)

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๑.	การผลิตข้อบัญญัติใหม่ ยกเลิกข้อบัญญัติ เก่า เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับที่ สามารถทำได้ เป็นตามหลักนิติธรรม หลัก ธรรมาภิบาล บทบัญญัติออกมาแล้วเป็น ตามรัฐธรรมนูญกำหนด เป็นไปตามหลัก การบริหารราชการแผ่นดิน และเป็น ประโยชน์ต่อส่วนรวม และเป็นคุณ มากกว่าโทษ	๕	๑, ๒, ๕, ๖, ๗

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่ง
 ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ
 (เคารพกฎหมาย กฎระเบียบ กฎจารีตประเพณี) (ต่อ)

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๒.	ประสิทธิภาพในการจัดทำตามหลัก กฎหมาย ไม่บัญญัติสิ่งที่มีได้บัญญัติไว้ ไม่ ล้มล้างสิ่งที่บัญญัติไว้ ไม่แย้งกันในสังคม เมื่อบัญญัติหรือล้มเลิกต้องทำให้สังคม สงบสุข การยกเลิกกฎหมายเก่าที่ล่าหลัง ไม่ทันสมัย บัญญัติกฎหมายใหม่ที่เข้าใจ ง่ายและทันสมัย	๔	๑, ๒, ๓, ๔,
๓.	ความพึงพอใจความพึงพอใจในเรื่องที่เป็น ประโยชน์ต่อประชาชนหรือหน่วยงานของ ระบบราชการ ในด้านข้อกฎหมายดูความ เหมาะสมเป็นประโยชน์เป็นคุณกับ ประชาชนหรือประเทศหรือไม่ความ ต้องการของประชาชนเป็นหลัก	๔	๒, ๓, ๕, ๖
๔.	การปรับเปลี่ยน ไปตามยุคตามสมัย เห็น ได้ชัดคือการออกกฎหมายกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ทันต่อเห็นการบ้านเมือง บทบัญญัติที่มีตามที่รัฐธรรมนูญได้กำหนด ไว้ข้อดีก็คงไว้ข้อไหนไม่ดีล่าสมัยก็ ปรับเปลี่ยนเปลี่ยนแปลง	๔	๑, ๓, ๕, ๗
๕.	การพัฒนาการทำหน้าที่ของสมาชิก วุฒิสภาในการกลั่นกรองพิจารณาข้อ กฎหมายต่าง ๆ การไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติ ที่เป็นคุณกับประชาชนและมีประโยชน์กับ ประเทศชาติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติที่เป็น โทษกับประชาชนหรือ ล่าหลัง ไม่ทันสมัย ไม่ได้ใช้กฎบัญญัติข้อนั้นเลย	๕	๑, ๓, ๕, ๖, ๗

๔.๓.๓ การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตามหลักพุทธธรรมให้ความสำคัญเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ (ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ)

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ ในประเด็นการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้ความสำคัญและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ (ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ) พบว่า

การประยุกต์หลักธรรมให้ความสำคัญและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ (ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ) ท่านเหล่านี้เป็นผู้ใหญ่ในบ้านเมือง เคารพนับถือท่านเหล่านั้นเห็นถ้อยคำของท่านเป็นสิ่งควรรับฟังข้อนี้หมายถึงการให้ความสำคัญแก่ผู้หลักผู้ใหญ่ในหมู่ชนหรือประเทศ ซึ่งท่านเหล่านี้เป็นคนดี มีคุณวุฒิ วิทยุฒิ มีประสบการณ์ในการดำรงชีวิต คำพูดของท่านจึงเป็นเรื่องที่ต้องรับฟัง และนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต หรือการบริหารกิจการต่าง ๆ

๑. สมาชิกวุฒิสภาเคารพผู้ใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์มาก่อน การกลั่นกรองกฎหมาย ผู้ใหญ่ที่ทำหน้าที่ด้านนี้มีประสบการณ์ที่ชำนาญ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การทำหน้าที่ของผู้มีประสบการณ์มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ การปรับเปลี่ยนใช้ในยุคปัจจุบันให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมรุ่นเก่า เป็นการเรียนรู้ถึงการทำงานที่ผ่านมาว่าเป็นอย่างไรต่อการบริหารประเทศ เคารพนับถือท่านเหล่านั้น เห็นถ้อยคำของท่านเป็นสิ่งควรรับฟัง การสร้างความพึงพอใจความเคารพนับถือผู้หลักผู้ใหญ่ในหมู่ชนหรือประเทศ ซึ่งท่านเหล่านี้เป็นคนดี มีคุณวุฒิ วิทยุฒิ มีประสบการณ์ในชีวิตมากมาย คำพูดของท่านจึงเป็นเรื่องที่ต้องรับฟัง และนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต หรือการบริหารกิจการต่าง ๆ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้มีประสบการณ์มากในการทำงาน จึงทำให้เกิดการเคารพต่อคนรุ่นหลัง และคนรุ่นปัจจุบันรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพการรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่สมาชิกวุฒิสภานำปฏิบัติ ตามข้อเสนอแนะและให้ความสำคัญบุคคลนั้น ในเรื่องนั้นที่เป็นประโยชน์กับบ้านเมือง หรือในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ฉุกเฉิน การบริหารราชการแผ่นดินไปพัฒนาประเทศให้ล้ำสมัย^{๒๙๘}

๒. สมาชิกวุฒิสภาผู้น้อยโดยอายุควรอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ใหญ่ให้เกียรติทั้งทางกาย วาจาใจ น้อมรับข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ไม่ยกตนข่มท่าน แต่สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ความเห็นแย้งได้ตามสมควรเมื่อเห็นว่าไม่ถูกต้อง การที่สมาชิกวุฒิสภาเห็นผู้มีประสบการณ์ที่มากกว่าต้องเคารพและรับฟังมีประสิทธิภาพ มีความคิดเห็นนั้นด้วยอายุควรอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ใหญ่ให้เกียรติทั้งทางกาย วาจา ใจ ให้ความสำคัญแก่ เพราะการปฏิบัติหน้าที่ไม่ทำคนเดียวไม่ได้อาศัยความร่วมมือกัน การระดมความคิดเห็นของผู้ใหญ่ที่ให้ความสำคัญแก่ มา

^{๒๙๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๙ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

เสนอแนะหลักการทำหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา การปรับเปลี่ยนการทำหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอนจึงประสบผลสำเร็จในการทำหน้าที่ จึงปรึกษาหารือผู้มีประสบการณ์มาก่อน ในการทำหน้าที่แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรือ แก้ไขความเดือนร้อนของประชาชน^{๒๙๙}

๓. สมาชิกรัฐสภามีทั้งผู้ที่เป็นปราชญ์ชาวบ้าน และผู้มีประสบการณ์มาก หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญอาวุโส ต้องยกย่องให้บุคคลเหล่านี้ได้มีบทบาทต่อสังคมให้มาก สร้างความพึงพอใจให้คนรุ่นปัจจุบันได้ให้ความเคารพนับถือบุคคลรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ การได้ช่วยเหลือในด้านต่างที่มีผลประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ การทำหน้าที่สอดคล้องกันกับปัจจุบันโดยมีการยึดหลักการพัฒนาที่เป็นรูปแบบประเทศที่กำลังพัฒนาไปสู่ระดับโลก^{๓๐๐}

๔. สมาชิกรัฐสภาให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ที่มีความเชี่ยวชาญในเฉพาะเรื่องสาขาของตนเอง และส่งเสริมการทำงานของผู้สูงอายุและให้ความเคารพต่อผู้มีบุญคุณต่อประเทศชาติ ให้ความเคารพผู้ใหญ่ที่มีประสิทธิภาพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ยาวนาน การให้เกียรติ ให้ความเคารพนับถือ และรับฟังความคิดเห็นของท่านในฐานะที่เป็นผู้รู้และมีประสบการณ์มามาก ช่วยในการพัฒนาประเทศให้ก้าวไกลโดยการรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารประเทศ^{๓๐๑}

๕. สมาชิกรัฐสภาต้องเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์มาก่อน และให้เกียรติซึ่งเป็นประเพณีวัฒนธรรมปฏิบัติกันมาจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา การพัฒนาความรู้ในด้านต่าง ๆ ที่ผู้ใหญ่ได้มีประสบการณ์มาก่อนและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่เป็นการให้เกียรติและเป็นภาวะของผู้นำ การรับฟังในข้อเสนอแนะในการนำหลักบริหารบ้านเมืองมาใช้ ในภาวะวิกฤตเพื่อนำไปปรับใช้กับการบริหารประเทศ การปฏิบัติหน้าที่ในด้านการผลิตกฎหมาย กฎระเบียบ ฟังผู้ใหญ่ผู้ที่มีประสบการณ์มาก่อนเป็นผู้มีความชำนาญเฉพาะด้าน รอบรู้รับฟังความคิดเห็น^{๓๐๒}

๖. สมาชิกรัฐสภาเคารพนับถือผู้ใหญ่การเคารพและรับฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะผู้ใหญ่ผ่านประสบการณ์มากกว่า ประกอบกับการอยู่ร่วมกันในสังคมต้องมีผู้นำ ถ้าเราให้การเคารพและเชื่อฟังผู้นำ การเสนอแนะอะไรของสมาชิกรัฐสภาก็ต้องเคารพและรับฟังผู้ใหญ่ การเคารพผู้ใหญ่เป็นการผลิตคนรุ่นใหม่ให้มีความรู้ ความสามารถโดยผ่านกระบวนการขัดเกลาของผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์มาก่อน การยอมรับในการรับฟัง ข้อเสนอแนะ นำไปใช้ในการบริหารประเทศ

^{๒๙๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๒ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๓๐๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๑ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๓๐๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๕ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๓๐๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๔ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓.

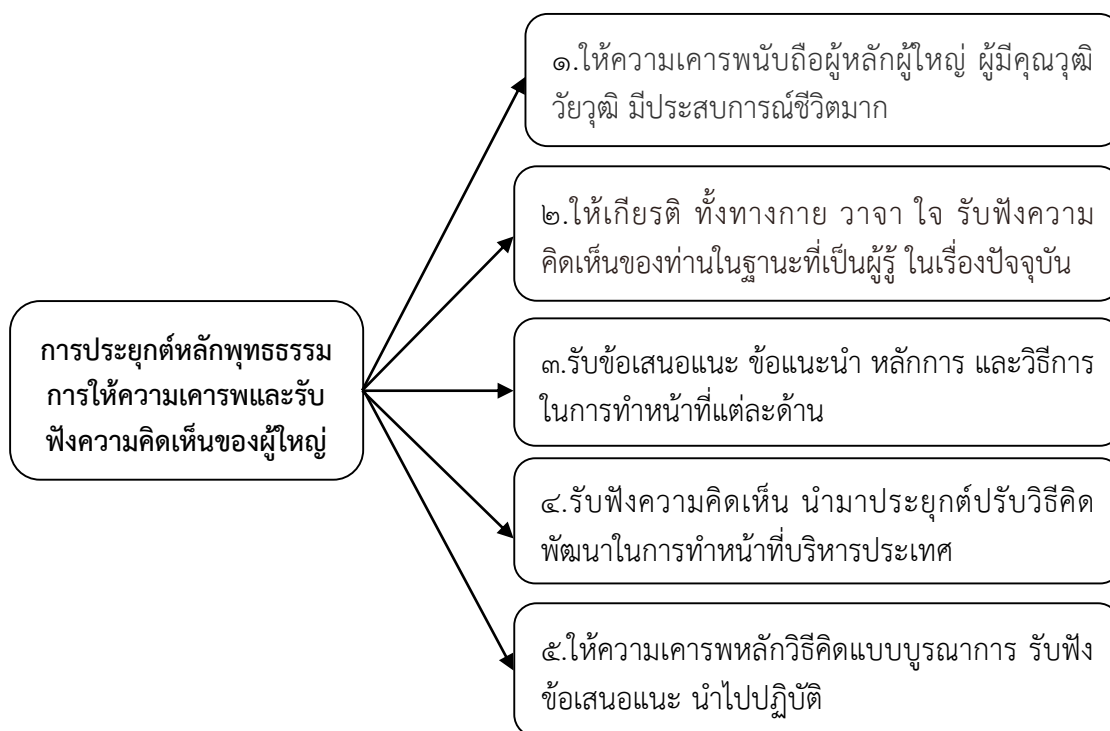
ทำหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมาย การควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน และการพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งองค์กรอิสระรับฟังความคิดเห็นจากผู้ใหญ่ที่เคารพและนับถือ^{๓๐๓}

๗. การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา มีความชัดเจนยอมรับเรื่องราวที่มันเคยเกิดขึ้นมาแล้ว หรือการบริหารในประเด็นของเราต้องรับฟังผู้ใหญ่ว่าปัจจุบันมันไม่ได้แล้ว มีการปรับเปลี่ยนมันมีสิ่งที่ดีอยู่เพราะฉะนั้นต้องรับฟังเป็นอย่างดี วัฒนธรรมองค์กรให้เข้ากับบริบททุกอย่างน่าจะมีหลักการและหลักเกณฑ์ ให้ความเคารพรับฟังผู้ใหญ่ การเคารพและรับฟังโดยการเชิญให้มาบรรยาย ประสบการณ์การทำงานที่ โดยการเปิดโอกาสให้ซักถามการทำงานที่ หรือเรื่องที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ตรงสอดคล้องกับการทำหน้าที่หรือไม่ การรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะดังกล่าวมาปรับใช้ใน รูปแบบที่พัฒนาต่อระบบเทคโนโลยีและกระบวนการยุติธรรม^{๓๐๔}

สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า การประยุกต์หลักพุทธธรรมการให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่เคารพนับถือผู้ใหญ่ว่าการเคารพและรับฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะผู้ใหญ่เกิดก่อน ผ่านประสบการณ์มากกว่า ประกอบกับการอยู่ร่วมกันในสังคมต้องมีผู้นำ ถ้าเราให้การเคารพและเชื่อฟังผู้นำสังคมก็จะไม่วุ่นวาย การให้ความเคารพนับถือผู้หลักผู้ใหญ่ในหมู่ชนหรือประเทศ ซึ่งท่านเหล่านี้เป็นคนดี มีคุณวุฒิ วิทยุฒิ มีประสบการณ์ในชีวิตมากมาย การรับฟังในข้อเสนอแนะในการนำหลักบริหารบ้านเมืองมาใช้ ในภาวะวิกฤตเพื่อนำไปปรับใช้กับการบริหารประเทศดังแผนภาพที่ ๔.๑๓

^{๓๐๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๐ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๓๐๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๓ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

แผนภาพที่ ๔.๑๓ แสดงผลการวิเคราะห์การประยุกต์หลักพุทธธรรมให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ (ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ)

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ (ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ)

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๑.	การผลิตคนรุ่นใหม่ให้มีความรู้ความสามารถโดยผ่านกระบวนการขัดเกลาของผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์มาก่อน การยอมรับในการรับฟัง ข้อเสนอแนะ นำไปใช้ในการบริหารประเทศทำหน้าที่ในด้านการกลั่นกรองกฎหมายด้านการควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งองค์กรอิสระรับฟังความคิดเห็นจากผู้ใหญ่ที่เคารพและนับถือ	๕	๑, ๒, ๓, ๕, ๖

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่ง
 ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็น
 ของผู้ใหญ่ (ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ) (ต่อ)

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๒.	ประสิทธิภาพการรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่นำมาปฏิบัติ ตามข้อเสนอแนะและให้ความเคารพบุคคลนั้น ในเรื่องนั้นที่เป็นประโยชน์กับบ้านเมือง หรือในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ฉุกเฉิน การบริหารราชการแผ่นดิน ไปพัฒนาประเทศให้ทันสมัย	๕	๑, ๒, ๓, ๔, ๕
๓.	ความพึงพอใจให้คนรุ่นปัจจุบันได้ให้ความเคารพนับถือบุคคลรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ การได้ช่วยเหลือในด้านต่างที่มีผลประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ การทำหน้าที่สอดคล้องกันกับปัจจุบันโดยมีการยึดหลักการพัฒนาที่เป็นรูปแบบประเทศที่กำลังพัฒนาไปสู่ระดับโลก	๕	๑, ๓, ๕, ๖, ๗
๔.	การปรับเปลี่ยนใช้ในยุคปัจจุบันให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมรุ่นเก่า เป็นการเรียนรู้ถึงการทำงานที่ผ่านมาว่าเป็นอย่างไรต่อการบริหารประเทศ	๔	๑, ๒, ๕, ๗
๕.	การพัฒนาความรู้ในด้านต่าง ๆ ที่ผู้ใหญ่ได้มีประสบการณ์มาก่อนและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่เป็นการให้เกียรติและเป็นภาวะของผู้นำ การรับฟังในข้อเสนอแนะในการนำหลักบริหารบ้านเมืองมาใช้ ในภาวะวิกฤตเพื่อนำไปปรับใช้กับการบริหารประเทศให้ดีขึ้น	๓	๓, ๔, ๕

๔.๓.๕ การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตามหลักพุทธธรรม ไม่ข่มเหงสตรี (ไม่รังแกสตรี ให้เกียรติสตรี ค้ำครองสตรี)

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ ในประเด็นการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่ข่มเหงสตรี (ไม่รังแกสตรี ให้เกียรติสตรี ค้ำครองสตรี) พบว่า

การประยุกต์หลักพุทธธรรม ไม่ข่มเหงสตรี (ไม่รังแกสตรี ให้เกียรติสตรี ค้ำครองสตรี) บรรดาภคินีสตรีทั้งหลาย ให้อยู่ดีโดยมิถูกข่มขืนใจถูกข่มเหงในข้อนี้เห็นได้ว่าพระพุทธเจ้า ทรงบัญญัติไว้ในศีลข้อ ๓ ที่ห้ามล่วงละเมิดสตรีแล้วก็ตาม ในหลักแห่ง อปริหานิยธรรมของวัชชี พระองค์ ทรงบัญญัติห้าเตือนให้คนเคารพสิทธิของสตรีอันใคร ๆ ไม่ควรกระทำร้าย ข่มขืนใจ หรือข่มเหงรังแกสังคมใดที่สตรีถูกล่วงละเมิด ย่อมแสดงผลการวิเคราะห์ให้เห็นถึงความเสื่อมของสังคมนั้นอย่างชัดเจน

๑. การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา โดยมีสตรีได้เป็นสมาชิกวุฒิสภา การทำหน้าที่ของสตรีมีบทบาทที่สำคัญในการทำหน้าที่ที่มีความละเอียดอ่อน การทำหน้าที่ในบทบาทการกลั่นกรองกฎหมายการผลิตกฎหมายผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวกับสตรี ด้านสิทธิสตรี การให้เกียรติสตรี การรณรงค์เพื่อยุติความรุนแรงต่อสตรี การเคารพสตรีความสามารถมีเทียบเท่าบุรุษ การไม่ข่มเหงสตรี และให้เกียรติสตรีเป็นสิ่งที่ต้องทำในการปฏิบัติหน้าที่ การพัฒนาการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินหลักการทำงานในระบอบประชาธิปไตยได้เปิดโอกาสให้สตรีได้เข้ามาทำงานการเมืองมากขึ้น และกฎหมายค้ำครองทำให้การทำงานในส่วนของสมาชิกวุฒิสภามีมากขึ้น การทำหน้าที่ของสตรีมีประสิทธิภาพมีความละเอียด รอบคอบ ซื่อสัตย์ สุจริต พัฒนาประเทศตามรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนดและผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวกับสตรี^{๓๐๕}

๒. การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การไม่ข่มเหงสตรี การผลักดันกฎหมายที่เป็นสิทธิเสรีภาพของสตรีให้ครอบคลุมทั่วประเทศและทั่วโลก การพัฒนาส่งเสริมการทำหน้าที่ของสตรีให้เปิดกว้างในโอกาสแสดงผลการวิเคราะห์ถึงความรู้ความสามารถในการพัฒนาประเทศของสตรี ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันสังคม และให้สามารถเทียบเท่าสตรีสากลของหลายประเทศที่พัฒนาแล้ว การให้เกียรติสุภาพสตรีผู้เป็นสมาชิกวุฒิสภาเป็นสิ่งที่ทำไม่เบียดเบียนทางกาย วาจา ใจ ความคิดเห็นของสตรีอาจมีประโยชน์ต่อการพัฒนาบ้านเมือง การปรับเปลี่ยนการปฏิรูปประเทศในส่วนของสตรีมีความสำคัญโดยมีความละเอียดรอบคอบในการทำหน้าที่ ส่งเสริมบทบาทหน้าที่ของสตรีให้มาก ไม่ดูถูกความคิดเห็นของผู้อื่นที่อ่อนแอกว่า การสร้างความพึงพอใจให้สิทธิในการแสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นควรเพิ่มมาตรการในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บังคับใช้กฎหมายและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดอ่อนทางเพศการ

^{๓๐๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๙ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

เคารพในความเสมอภาคระหว่างเพศ และการผลิตกฎหมายสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงที่สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบขององค์การสหประชาชาติ เพื่อสามารถคุ้มครองผู้หญิงและเด็กหญิงได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{๓๐๖}

๓. การปฏิบัติงานของสมาชิกวุฒิสภาของสตรีมีความสามารถเยอะ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีความสำคัญมากขึ้น การพัฒนาส่งเสริมบทบาทการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ส่งเสริมความเสมอภาคของสตรี ให้เกียรติ ให้การยกย่องตามความสมควร และรณรงค์การปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่อง การผลิตให้มีหลักประกันในการเข้าถึงความยุติธรรมของผู้หญิงและเด็กหญิง โดยกระบวนการยุติธรรมต้องเป็นมิตรกับผู้หญิง มีกระบวนการการให้คำปรึกษาเพื่อให้ผู้หญิงมีความมั่นใจในการต่อสู้คดีที่เกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ พร้อมทั้งให้มีการฟื้นฟูเยียวยาผู้เสียหายและครอบครัว เพื่อให้กลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ การทำหน้าที่ของวุฒิสภาในการไม่ข่มเหงสตรี ทั้งทางตรงและทางอ้อมเป็นการปรับเปลี่ยนประเทศให้สตรีเท่าเทียมเท่าบุรุษและมีความรู้ที่สามารถพัฒนาประเทศตามหลักยุทธศาสตร์ชาติ^{๓๐๗}

๔. การให้กฎหมายส่งเสริมสตรีให้มีบทบาทความเป็นผู้นำ ไม่กีดกันให้สตรีเป็นผู้นำมากขึ้น เปิดโอกาสในการทำงานที่เหมาะสมกับสตรีมากขึ้น การพัฒนาและส่งเสริมการให้สตรีมีโอกาสทำหน้าที่เท่าเทียมผู้ชาย เร่งรัดให้หน่วยงานราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่องการป้องกันและแก้ไขการล่วงละเมิดทางเพศในสถานที่ทำงานอย่างเป็นรูปธรรม เคร่งครัด ครอบคลุม เป็นธรรมต่อผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศและคำนึงถึงหลักการสิทธิมนุษยชนของผู้หญิง ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม จะต้องเข้าใจว่าการกระทำรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กนั้นรุนแรงขึ้นทุกวัน ความพึงพอใจกระบวนการทางกฎหมายมีการเปลี่ยนแปลงการส่งเสริมให้สตรีมีบทบาทมากขึ้น ส่งเสริมสตรีให้มีบทบาททางการเมืองท้องถิ่น ในการพัฒนาประเทศระดับท้องถิ่น ภูมิภาค โดยที่สตรีมีความรู้ ความสามารถ ควบคู่การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันครอบครัว ส่งเสริมการทำหน้าที่เท่าสตรีสากลหลายประเทศ^{๓๐๘}

๕. การให้เกียรติและไม่ข่มเหงสตรี พร้อมรับฟังปัญหาที่เกิดกับสตรี พร้อมทั้งจะช่วยเหลือสตรีทั้งทางตรงและทางอ้อม มีเหตุผลพิจารณาตามความจริงให้เกียรติ ให้การยกย่อง ปกป้องไม่ให้ใครละเมิดสิทธิ การผลิตกฎหมายที่คุ้มครองสตรี การปรับเปลี่ยนการศึกษา ซึ่งจะต้องให้ความสำคัญในการสร้างทัศนคติและวัฒนธรรมใหม่ ในยุคปัจจุบันสิ่งสำคัญที่สุดประเทศไทยนั้นแม้ว่าจะมีความก้าวหน้าในหลายด้าน แต่ยังคงมีความท้าทายอีกหลายด้านดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย เช่น

^{๓๐๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๒ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๓๐๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๕ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๓๐๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๑ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๓.

การส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชาย ประสิทธิภาพในการเพิ่มบทบาทสตรีในการเมืองและการบริหารการพัฒนาศักยภาพสตรีและการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ^{๓๐๙}

๖. การส่งเสริมให้สตรีได้ทำหน้าที่เท่าเทียมผู้ชาย การให้สตรีได้ทำหน้าที่เป็นแม่ทัพ การออกกฎหมายสิทธิของสตรี การผลิตผลิตภัณฑ์กฎหมายสมัยใหม่บัญญัติให้ผู้หญิงเทียบเท่าผู้ชาย เป็นการส่งเสริมให้สตรี ได้พัฒนาการทำงานของตัวและไม่ข่มเหงสตรีถือว่าเป็นเพศแม่ เป็นเพศที่อ่อนแอ บุรุษควรให้เกียรติให้การยกย่อง ปกป้องไม่ให้ใครละเมิดสิทธิหรือข่มเหงรังแกถ้าสังคมใด ๆ การพัฒนาและรับประกันในการเพิ่มสัดส่วนของผู้หญิงในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และส่วนร่วมทางการเมืองทุกระดับเพื่อให้ผู้หญิงสามารถนำเสนอปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความรุนแรง รวมถึงปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาความยากจนหรือปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิง^{๓๑๐}

๗) ไม่ข่มเหงสตรี คือให้ความเคารพในด้านความคิดไม่ว่าบุรุษหรือสตรี ให้ความเคารพในความเป็นคนเท่าเทียมกัน ในด้านของความคิดเพียงแค่เป็นเพศเฉย ๆ ให้ความเคารพความเป็นคนเท่าเทียมกัน การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาก็ต้องไม่ข่มเหงสตรีและให้เกียรติในด้านการทำหน้าที่และให้สิทธิเท่าเทียมกัน ในการทำหน้าที่ หรือการผลการออกกฎหมายให้กับสตรีที่เป็นประโยชน์ และเป็นคุณของสตรีปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการจัดความรุนแรงต่อผู้หญิง โดยมีการปรับปรุงกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม แต่ยังมีข้อจำกัดบางประการที่ทำให้ผู้หญิงยังไม่สามารถเข้าถึงความยุติธรรมได้อย่างแท้จริง เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ประสิทธิภาพการกฎหมายเปิดโอกาสให้มีการยอมความได้ทุกชั้นตอนโดยให้บทบาท ผู้ประนีประนอมในศาลในการทำข้อตกลงและให้ศาลใช้ดุลยพินิจในการยกเลิกการดำเนินคดี มากกว่าที่จะรับฟังความต้องการของผู้เสียหายเป็นลำดับแรกหรือ พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ กำหนดข้อยกเว้นให้มีการเลือกปฏิบัติ การทำหน้าที่ของวุฒิสภาไม่ข่มเหงสตรี เป็นการให้เกียรติสตรีในฐานะเพศแม่ และส่งเสริมการทำหน้าที่เทียบเท่ากับผู้ชาย โดยความพึงพอใจการออกกฎหมายที่เป็นคุณกับสตรี เพื่อส่งเสริมให้สตรีได้มีบทบาทในการทำหน้าที่ทุกตำแหน่งในทางการเมือง เพื่อให้การพัฒนาประเทศปรับเปลี่ยนประเทศให้ทันยุคทันสมัยทันเทคโนโลยี ตามยุทธศาสตร์ชาติ^{๓๑๑}

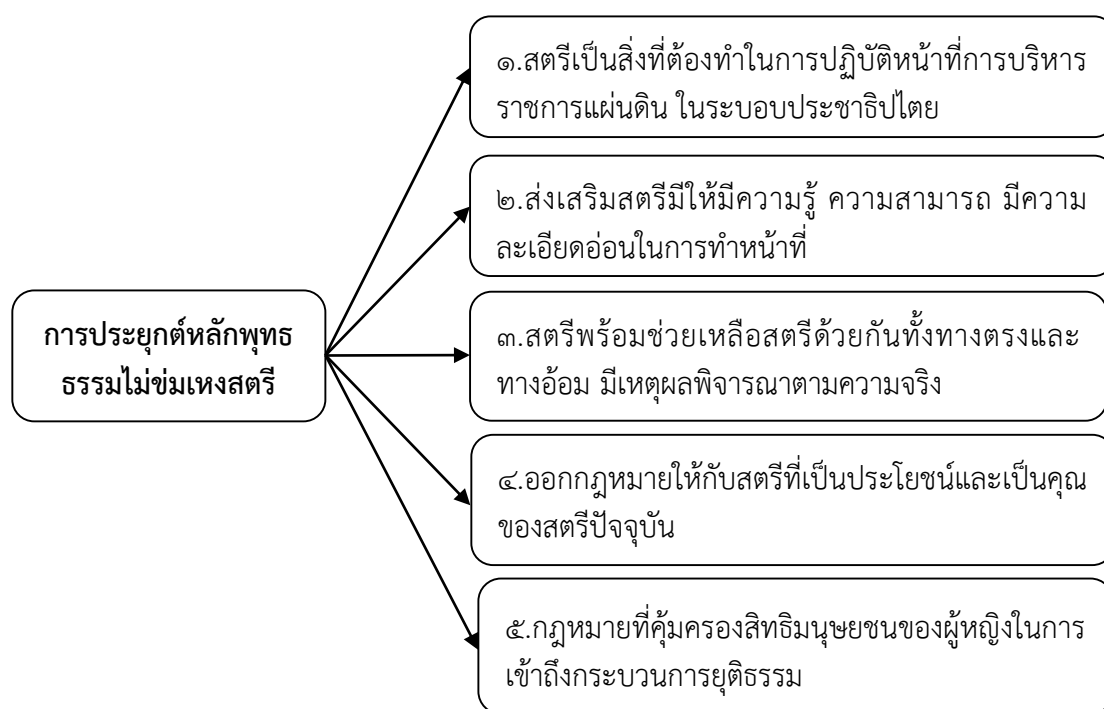
สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า การประยุกต์หลักพุทธธรรมการไม่ข่มเหงสตรี สตรีถือว่าเป็นเพศแม่เป็นเพศที่อ่อนแอ บุรุษควรให้เกียรติให้การยกย่อง ปกป้องไม่ให้ใครละเมิดสิทธิหรือข่มเหงรังแกสตรี ถ้าสังคมใด ๆ สตรีเป็นสิ่งที่ต้องทำในการปฏิบัติหน้าที่การบริหารราชการแผ่นดิน ใน

^{๓๐๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๔ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓.

^{๓๑๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๐ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๓๑๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๓ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

ระบอบประชาธิปไตย การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่โดยที่มีสตรีในการทำงานในการบริหารประเทศ สมาชิกวุฒิสภามีสตรีมีความรู้ ความสามารถในการทำหน้าที่ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีความสำคัญมากขึ้น กระบวนการทำงานของสตรีให้เกียรติและไม่ดูถูกการทำงานตามรัฐธรรมนูญได้มีกฎหมายให้สตรีมีสิทธิและเสรีภาพเทียมเท่าผู้ชาย วุฒิสภาสตรี นักการเมืองท้องถิ่นสตรี นักวิชาการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหน่วยงานราชการ การออกกฎหมายให้กับสตรีที่เป็นประโยชน์และเป็นคุณของสตรีปัจจุบันรัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการขจัดความรุนแรงต่อผู้หญิง โดยมีการปรับปรุงกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม องค์กรและสมาคมที่ทำหน้าที่ในส่งเสริมบทบาทสตรี เพื่อหาแนวทางและวิธีการในการเสริมพลังเพื่อเพิ่มสัดส่วนและพื้นที่ทางการเมืองให้กับผู้หญิง รวมถึงมีการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วย ดังแผนภาพที่ ๔.๑๔

แผนภาพที่ ๔.๑๔ แสดงผลการวิเคราะห์การประยุกต์หลักพุทธธรรม ไม่ข่มเหงสตรี (ไม่รังแกสตรี ให้เกียรติสตรี คุ้มครองสตรี)

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่ง
 ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่เข้มhengสตรี (ไม่รังแกสตรี ให้เกียรติสตรี
 คู่ครองสตรี)

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๑.	การผลิตกฎหมายผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวกับสตรี ด้านสิทธิสตรี การให้เกียรติสตรี การรณรงค์เพื่อยุติความรุนแรงต่อสตรี การเคารพสตรีความสามารถมีเทียบเท่าบุรุษ	๕	๑, ๒, ๓, ๕, ๖, ๗
๒.	ประสิทธิภาพมีความละเอียด รอบคอบ ซื่อสัตย์ สุจริต พัฒนาประเทศตามรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนด และผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวกับสตรี	๕	๑, ๒, ๓, ๕, ๗
๓.	ความพึงพอใจให้สิทธิในการแสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นควรเพิ่มมาตรการในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บังคับใช้กฎหมาย และบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดอ่อนทางเพศ การเคารพในความเสมอภาคระหว่างเพศ	๓	๒, ๔, ๗
๔.	การปรับเปลี่ยนการปฏิรูปประเทศในส่วน of สตรีมีความสำคัญโดยมีความละเอียดรอบคอบในการทำหน้าที่ ส่งเสริมบทบาทหน้าที่ของสตรีให้มาก	๕	๑, ๒, ๓, ๔, ๕,
๕.	การพัฒนาการบริหารราชการแผ่นดิน หลักการทำงานในระบอบประชาธิปไตย ได้เปิดโอกาสให้สตรีได้เข้ามาทำงานการเมืองมากขึ้นและกฎหมายคุ้มครองทำให้การทำงานในส่วน of สมาชิกวุฒิสภามีมากขึ้น	๗	๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗

๔.๓.๖ การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตามหลักพุทธธรรมเคารพบูชาสักการะเจดีย์ (การเคารพบุคคลต้นแบบ บุคคลที่ดี บุคคลตัวอย่าง)

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การสัมภาษณ์ ในประเด็นการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เคารพบูชาสักการะเจดีย์ (การเคารพบุคคลต้นแบบ บุคคลที่ดี บุคคลตัวอย่าง) พบว่า

การประยุกต์หลักธรรมเคารพบูชาสักการะเจดีย์ (การเคารพบุคคลต้นแบบ บุคคลที่ดี บุคคลตัวอย่าง) ของสมาชิกวุฒิสภา จัดให้อารักขาคุ้มครองป้องกัน อันชอบธรรมแก่ การให้ความเคารพสถานที่ เช่น รัฐสภา ทำเนียบรัฐบาล อนุสาวรีย์ประจำชาติ อันเป็นเครื่องเตือนความจำ ให้ทำความดี และเป็นที่ยอมรับของหมู่ชนไม่ละเลยพิธีเคารพบูชาอันพึงทำต่ออนุสรณ์สถานที่สำคัญตามประเพณีที่ดีงาม

๑. การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา สักการะเจดีย์ การเคารพบุคคลต้นแบบ บุคคลที่ดี บุคคลตัวอย่าง พระพุทธรูปเป็นที่ยึดมั่นในการทำหน้าที่ในการให้ความเคารพศาสนสถาน ปุชนียสถาน อนุสาวรีย์ประจำชาติ เป็นการเคารพและเป็นที่ดีเป็นที่รวมจิตใจในการปฏิบัติหน้าที่ที่ยึดเหนี่ยวจิตใจและการพัฒนาให้ประชาชนในประเทศมีความเมตตาและให้ความเคารพ อนุสาวรีย์ประจำชาติ อันเป็นเครื่องเตือนความจำ ปลุกเร้าให้ประชาชนทำความดี และเป็นที่ยอมรับของหมู่ชนไม่ละเลย พิธีเคารพบูชาอันพึงทำต่ออนุสรณ์สถานที่สำคัญเหล่านั้นตามประเพณีที่ดีงาม อนุสาวรีย์บุคคลสำคัญของชาติตลอดจนรูปปั้นบุคคลสำคัญและรูปเคารพในศาสนาเป็นอนุสรณ์สถานที่สำคัญที่สุดของประเทศ เพราะมรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงสัญลักษณ์หลักฐานเกี่ยวกับอารยธรรมของชาติ แต่ยังเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนที่ให้การเคารพยกย่องนับถือกราบไหว้บูชา อนุสาวรีย์ หรือรูปเคารพทางประวัติศาสตร์ เช่น พระบรมราชาอนุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช^{๓๑๒}

๒. การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การสักการบูชาพระพุทธรูป หรืออนุสาวรีย์ ความอ่อนน้อมถ่อมตนต่อศาสนสถาน เป็นสิ่งที่สักการบูชาปุชนียสถานอนุสาวรีย์ประจำชาติมีคุณูปการในการทำประโยชน์ให้กับสังคมประเทศชาติ การพัฒนาสร้างชาติวัฒนธรรมเป็นไปตามหลักธรรมด้วยความเรียบร้อยการให้ความเคารพศาสนสถาน และปุชนียสถานเป็นสิ่งที่ควรทำการให้ความเคารพศาสนสถาน ปุชนียสถาน อนุสาวรีย์ประจำชาติ อันเป็นเครื่องเตือนความจำอดีตที่ผ่านมา ปลุกเร้าให้เราทำความดี และเป็นที่ยอมรับของหมู่ชน ไม่ละเลยพิธีเคารพบูชาอันพึงทำต่ออนุสรณ์สถานที่สำคัญเหล่านั้นตามประเพณีที่ดีงาม^{๓๑๓}

^{๓๑๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๙ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๓๑๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๒ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

๓. สมาชิกวุฒิสภาให้การเคารพบูชาสักการะเจดีย์ เป็นวัฒนธรรมของประเทศไทย เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจให้ทำหน้าที่โดยสุจริต ยุติธรรม โปร่งใส การพัฒนาให้ความเคารพต่ออนุสาวรีย์ประจำชาติ มีความสำคัญต่อประชาธิปไตยของประเทศชาติ การให้ความเคารพและปกป้องเชิดชูเจดีย์ บำรุงรักษาปูชนียสถานที่สำคัญในศาสนาเพื่อประสิทธิภาพในการทำหน้าที่ในด้านต่าง ๆ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของกลุ่มคนในหมู่คณะที่อยู่ร่วมกันอนุสรณ์สถานที่ได้สร้างถึงบุคคลหรือเรื่องราวที่ประชาชนต้องร่วมรำลึกถึงด้วยกัน การปรับเปลี่ยนอนุสาวรีย์แห่งชาติมีอายุเก่าแก่ ให้เป็นสถานที่สำคัญต่อประเทศ ให้ประชาชนเห็นความสำคัญ เนื่องจากมีการจัดสร้างขึ้นภายหลังแต่อนุสาวรีย์เป็นตัวแทนของเรื่องราว หรือบุคคลสำคัญยิ่งในประวัติศาสตร์หรือเป็นที่เคารพอย่างสูงของคนในชาติ อนุสาวรีย์บุคคลสำคัญของชาติตลอดจนรูปปั้นบุคคลสำคัญและรูปเคารพในศาสนาเป็นอนุสรณ์สถานที่สำคัญที่สุดของประเทศเพราะมรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงสัญลักษณ์หลักฐานเกี่ยวกับอารยธรรมของชาติ แต่ยังเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนที่ให้การเคารพยกย่องนับถือกราบไหว้บูชา^{๓๑๔}

๔. การเคารพบูชาสักการะเจดีย์ เป็นวัฒนธรรมของประเทศไทยที่มีการบูชาสักการะเจดีย์เพื่อความสบายใจในการปฏิบัติงานในการให้สนับสนุนให้ทุกศาสนาเสมอภาคกันและสมาชิกวุฒิสภากำหน้าที่ตามประเพณีเป็นไปตามความเหมาะสมตามหลักประเพณี การปรับเปลี่ยนให้คนรุ่นหลังได้มีความรู้เกี่ยวกับ เจดีย์ ปูชนียสถานเพื่อสร้างวัฒนธรรมทางด้านจิตใจของชาติการทำหน้าที่ในการออกกฎหมายคุ้มครองเจดีย์ หรือปูชนียสถานต่าง ๆ การพัฒนาเป็นที่นับถือต่อประชาชนหมู่มาอนุสรณ์สถานที่ยังคงประโยชน์ทางการใช้สอยและสืบทอดประเพณีทางศิลปะ และในทางการเมืองการปกครองของไทยหรือการบริหารแผ่นดินมีการบูชาสักการะเจดีย์เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเห็นความสำคัญ เกิดความพึงพอใจในการทำหน้าที่ของวุฒิสภาในการสักการะเจดีย์เป็นที่สำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส เป็นธรรม เกิดประโยชน์ต่อการทำหน้าที่เพื่อประเทศชาติและบ้านเมือง^{๓๑๕}

๕. การทำหน้าที่สมาชิกวุฒิสภา มีการสักการบูชาเจดีย์ หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ก่อนปฏิบัติหน้าที่เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจในการทำงาน เพื่อประเทศชาติ และการทำหน้าที่ด้วยความเป็นธรรม เป็นกลาง โดยยึดหลักความถูกต้องในการทำหน้าที่การให้ความเคารพและปกป้องรักษาปูชนียสถานที่สำคัญในศาสนา หรือการผลิตออกกฎหมายที่เป็นประโยชน์ หรือการส่งเสริมสร้างวัฒนธรรมอันดีงามให้คนรุ่นหลังได้บูชาเคารพ ปกป้อง สิ่งที่สำคัญของศาสนา เป็นหน้าที่ของทุกคน การทำหน้าที่การสักการะเจดีย์เป็นการทำประโยชน์ให้ประเทศ เช่น พระพุทธรูป อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ทำแล้วให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นสิ่งที่สมควรและเหมาะสมแก่กาลเวลา สิ่งก่อสร้างที่เป็นเครื่องหมาย

^{๓๑๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๕ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๓๑๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๑ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๓.

น้อมนำให้ระลึกถึงวีรกรรม หรือคุณความดีของบุคคลที่ได้ประกอบกรณียกิจ มีประสิทธิภาพเป็นคุณประโยชน์อย่างยิ่งใหญ่ไว้แก่บ้านเมือง สมควรจะสร้างอนุสาวรีย์ไว้ให้ปรากฏเพื่อเป็นที่รวมพลังใจ พลังศรัทธา และความนิยมนับถือของประชาชนเพื่อให้เป็นแบบฉบับแก่อนุชนไทยสืบต่อไป และสิ่งก่อสร้างนั้นจะได้ประดิษฐานไว้ในที่สาธารณะหรือ ณ ที่ซึ่งเปิดให้มหาชนสักการบูชาหรือชมได้^{๓๑๖}

๖) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา การทำหน้าที่ที่มีการสักการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมา การสักการบูชาเจดีย์เป็นการทำแล้วเพื่อความสบายใจ ก่อนทำหน้าที่และเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ให้เกิดประสิทธิภาพในการทำหน้าที่ ในการรักษาบำรุงสถานที่สำคัญของประเทศไทย การสักการะเคารพเจดีย์ การให้ความเคารพและปกป้องรักษาปูชนียสถานที่สำคัญในศาสนา การออกกฎหมายมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างอนุสาวรีย์แห่งชาติ รูปเคารพเพื่อจะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของกลุ่มคนในหมู่คณะที่อยู่ร่วมกันและระลึกถึงกัน เช่น อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย สิ่งก่อสร้างซึ่งคนกลุ่มหนึ่งได้สร้างขึ้นไว้ เพื่อเตือนให้คนร่วมสมัยระลึกถึงคุณความดีหรือเรื่องราวของคนในอดีต หรือบุคคลสำคัญหรือกลุ่มบุคคลที่ได้อุทิศตนเพื่อประโยชน์ ส่วนรวมของสังคมหรือประเทศชาติ^{๓๑๗}

๗) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา การเคารพบูชาสักการะเจดีย์ เช่น พระพุทธรูป บอกลถึงความเป็นคนไทยความเป็นคนในโลกจะต้องมีสิ่งยึดเหนี่ยวการเคารพศาสนสถาน ปูชนียสถาน อนุสาวรีย์ประจำชาติ ศาสนาพุทธเจดีย์วิหาร ในสถานที่นั้น ประเด็นการในที่ประชุมจะต้องมีโต๊ะหมู่บูชา จะมีเจดีย์เราจะต้องสักการะยึดเหนี่ยวคณะกรรมการเจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการที่ออกกฎหมาย หรือ พ.ร.บ.ต่าง ๆ ด้านการบริหารราชการแผ่นดินการทำหน้าที่ของวุฒิสภาที่ต้องเคารพสักการะเจดีย์เป็นที่พึงพอใจในการทำหน้าที่สร้างความพึงพอใจในการทำหน้าที่โดยเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ แม้แต่เมื่อมีการทักท้วงก็จะมีพัฒนาและแก้ไขปรับเปลี่ยนที่ดี จึงเป็นเรื่องของการยึดเหนี่ยวที่เราให้ความเคารพในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา^{๓๑๘}

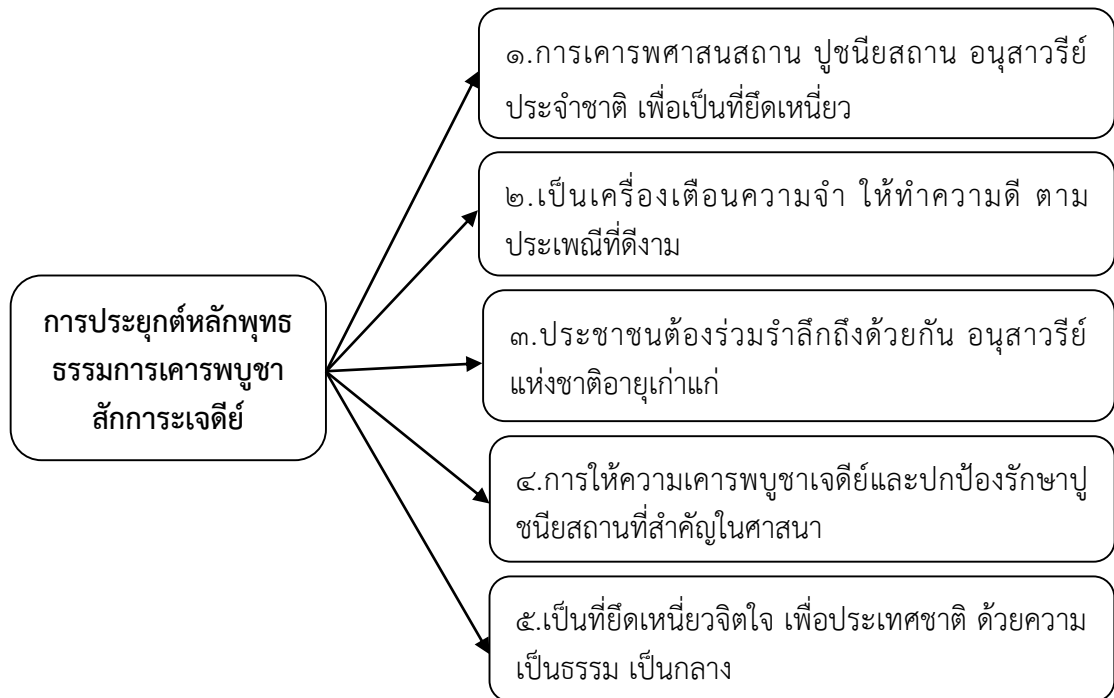
สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า การประยุกต์หลักพุทธธรรมการเคารพบุคคลต้นแบบ บุคคลที่ดี บุคคลตัวอย่างการให้ความเคารพและปกป้องรักษาปูชนียสถานที่สำคัญในศาสนา เพื่อจะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของกลุ่มคนในหมู่คณะที่อยู่ร่วมกันและระลึกถึงกัน เช่น พระพุทธรูป อนุสาวรีย์ ประชาธิปไตย บุคคลสำคัญของประเทศ เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภา ตรงเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้อนุสาวรีย์ของบุคคลสำคัญ ที่ประดิษฐานไว้ในที่สาธารณะหรือ ณ ที่ซึ่งเปิดให้มหาชนสักการบูชา อนุสรณ์สถานที่ได้สร้างถึงบุคคลหรือเรื่องราวที่ประชาชนต้องร่วมรำลึกถึงด้วยกัน อนุสาวรีย์แห่งชาติอาจมีได้มีอายุเก่าแก่ น้อมนำให้ระลึกถึงวีรกรรม หรือคุณความดีของบุคคล

^{๓๑๖} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๔ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓.

^{๓๑๗} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๐ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๓๑๘} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๓ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

ที่ได้ประกอบกรณียกิจ เป็นคุณประโยชน์อย่างยิ่งไว้แก่บ้านเมืองเนื่องจากการจัดสร้างขึ้น ภายหลังแต่อนุสาวรีย์เป็นตัวแทนของเรื่องราว พิธีเคารพบูชาอันพึงทำต่ออนุสรณ์สถานที่สำคัญ เหล่านั้นตามประเพณีที่ดั่งงาม การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา โดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรมในการทำหน้าที่เพื่อบ้านเมืองและเพื่อประเทศชาติ ดังแผนภาพที่ ๔.๑

แผนภาพที่ ๔.๑๕ แสดงผลการวิเคราะห์การประยุกต์หลักพุทธพุทธธรรมการเคารพบูชาสักการะเจดีย์ (การเคารพบุคคลต้นแบบ บุคคลที่ดี บุคคลตัวอย่าง)

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่ง
 ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เคารพบูชาสักการะเจดีย์ (การเคารพ
 บุคคลต้นแบบ บุคคลที่ดี บุคคลตัวอย่าง)

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๑.	การผลิตออกกฎหมายที่เป็นประโยชน์ หรือการส่งเสริมสร้างวัฒนธรรมอันดีงาม ให้คนรุ่นหลังได้บูชาเคารพ ปกป้อง สิ่ง สำคัญของศาสนา เป็นหน้าที่ของทุกคน การทำหน้าที่การสักการะเจดีย์เป็นการทำ ประโยชน์ให้ประเทศ	๔	๑, ๒, ๕, ๖
๒.	ประสิทธิภาพในการทำหน้าที่ในด้านต่าง ๆ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของกลุ่มคน ในหมู่คณะที่อยู่ร่วมกันอนุสรณ์สถานที่ได้ สร้างถึงบุคคลหรือเรื่องราวที่ประชาชน ต้องร่วมรำลึกถึงด้วยกัน	๔	๓, ๕, ๖, ๗,
๓.	ความพึงพอใจในการทำหน้าที่ของวุฒิสภา ในการสักการะเจดีย์เป็นที่สำคัญในการ ปฏิบัติหน้าที่โดยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส เป็นธรรม เกิดประโยชน์ต่อการ ทำหน้าที่เพื่อประเทศชาติและบ้านเมือง	๔	๑, ๒, ๔, ๗
๔.	การปรับเปลี่ยนอนุสาวรีย์แห่งชาติมีอายุ เก่าแก่ ให้เป็นสถานที่สำคัญต่อประเทศ ให้ประชาชนเห็นความสำคัญ	๕	๑, ๓, ๔, ๕, ๖
๕.	การพัฒนาให้ประชาชนในประเทศมีความ เมตตาและให้ความเคารพ อนุสาวรีย์ ประจำชาติอันเป็นเครื่องเตือนความจำ ปลูกเร้าให้ประชาชนทำความดี	๕	๑, ๒, ๓, ๔, ๗,

๔.๓.๗ การประยุกต์หลักพุทธพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล (ให้ความเคารพพระสงฆ์ รักษาความถูกต้อง รักษาคนดี)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ ในประเด็นการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล (ให้ความเคารพพระสงฆ์ รักษาความถูกต้อง รักษาคนดี) พบว่า

การประยุกต์หลักพุทธธรรม ให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล (ให้ความเคารพพระสงฆ์ รักษาความถูกต้อง รักษาคนดี) ของสมาชิกวุฒิสภาจัดให้อารักขาคุ้มครองป้องกัน อันชอบธรรมแก่ พระอรหันต์ทั้งหลาย ตั้งใจว่า ขอพระอรหันต์ทั้งหลายที่มีได้มา พึงมาแล้วพึงอยู่ในแวงแคว้นโดยผาสุก ในข้อนี้ผู้บริหารบ้านเมืองควรจะปฏิบัติไม่เฉพาะแต่พระอรหันต์ทั้งหลายเท่านั้น แม้แต่ผู้เผยแผ่ศาสนาต่าง ๆ ก็ควรได้รับการคุ้มครองป้องกัน และสนับสนุนให้มีการขยายศาสนธรรมคำสอน ตามสมควรแก่สถานะของศาสนานั้น ๆ ย่อมยังความเจริญให้แก่หมู่ชน และประเทศชาติอย่างแท้จริง ถ้าคนในสังคมนั้นยังยึดมั่นปฏิบัติตามหลักธรรมเหล่านี้อย่างจริงจัง

๑) การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ในการบริหารประเทศมีคุณธรรมประจำใจ ในด้านอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีลเป็นต้นแบบของผู้มีคุณธรรม การเข้าหาสมณผู้ทรงศีลทำให้ผู้นำประเทศมีสติ ในการไตร่ตรองเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นธรรม เป็นกลาง ซื่อสัตย์ สุจริต ทำหน้าที่เพื่อการพัฒนาประเทศ และพัฒนาคนในประเทศอย่างแท้จริง จุดประสงค์หลักในการให้ความอารักขาบำรุง คุ้มครองอันชอบธรรม แก่บรรพชิต ผู้ทรงศีลทรง ซึ่งเป็นหลักธรรมและเป็นตัวอย่างทางศีลธรรมของประชาชน เต็มใจต้อนรับและหวังให้ท่านอยู่โดยผาสุก^{๓๑๙}

๒) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยการออกกฎหมายคุ้มครองพระภิกษุสงฆ์การให้อารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีลเป็นวัฒนธรรมอันดี พระภิกษุทั่วไปที่มีความรู้ความสามารถสมาชิกวุฒิสภาจัดทำแผนทำนุบำรุงส่งเสริมพระพุทธศาสนาเข้ากับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้มีความมั่นคง สนับสนุนให้มีการบัญญัติข้อระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองอารักขาพระภิกษุสงฆ์ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ มีบทบาทในการพัฒนาคนสังคมและประเทศชาติ เคารพต่อบรรพชิต ผู้ทรงศีลทรงธรรมบริสุทธิ์ พระสงฆ์ไทยมีบทบาทที่ได้ปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมไทย เป็นตัวอย่างทางศีลธรรมของประชาชนทำนุบำรุงกิจการด้านศาสนาไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ ด้านกำลังคน เครื่องมือ เทคโนโลยี วิทยาการจัดการ การปรับเปลี่ยนส่งเสริมเพื่อให้พระภิกษุสงฆ์ในพระพุทธศาสนา

^{๓๑๙} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๒ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

มีความมั่นคงบรรพชิต ผู้ทรงศีลทรง การปรับตัวให้เข้ากับสังคมยุคใหม่ทันสมัยอยู่เสนอโดยยึดหลักธรรมเป็นหลักอยู่ภายใต้กฎพระวินัย กฎหมายบ้านเมือง กฎหมายคณะสงฆ์ เพื่อการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศ^{๓๒๐}

๓) วุฒิสภานำหน้าที่ในการทำนุบำรุงส่งเสริมพระภิกษุสงฆ์ในพระพุทธศาสนา เพื่อส่งเสริมบทบาทของพระสงฆ์ให้มีต่อสังคมและประเทศชาติให้ นำ เป็นผู้สืบทอดพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ตลอดไป ค้ำครอง อันชอบธรรมแก่พระภิกษุสงฆ์ในพระพุทธศาสนา การค้ำครองบรรพชิตซึ่งเป็นผู้สืบทอดพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ตลอดไป การตรากฎหมายเพื่อการค้ำครองพระธรรมวินัย พระภิกษุสงฆ์ในพระพุทธศาสนาผู้ที่มีหน้าที่ สืบทอดพระพุทธศาสนาโดยตรงมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์แก่สังคมด้านต่าง ๆ เช่น การจัดการศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม ในด้านเทคโนโลยี การผลักดันกฎหมาย ค้ำครองพระสงฆ์โดยเชื่อมโยงกับมหาเถรสมาคมภายใต้กฎหมายพระพุทธศาสนา การพัฒนาส่งเสริมอยู่ใต้กฎหมายบ้านเมืองสร้างความสงบสุขเรียบร้อยของสังคม^{๓๒๑}

๔) สมาชิกวุฒิสภาให้ความอารักขาพระภิกษุสงฆ์ในฐานะเป็นผู้สืบทอดพระพุทธศาสนาทำนุบำรุงค้ำครองบรรพชิต ซึ่งเป็นผู้สืบทอดพระพุทธศาสนา การอุปถัมภ์ และค้ำครองพระพุทธศาสนา กฎหมายค้ำครองสงฆ์ พระสงฆ์อยู่ภายใต้กฎพระวินัย กฎหมายบ้านเมือง กฎหมายคณะสงฆ์ และประสิทธิภาพของพระภิกษุสงฆ์เป็นผู้ที่สืบทอดศาสนาโดยตรง พระภิกษุสงฆ์สร้างความดีต่อกัน ปรับเปลี่ยนทัศนคติให้เห็นผิดเป็นชอบ ชักนำให้เห็นทางไปสู่ความสงบสันติสุข ด้านการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์แก่สังคม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์แก่สังคมด้านต่าง ๆ เช่น การจัดการศึกษาให้แก่พระสงฆ์ ปรับเปลี่ยนการศึกษาให้ทันสมัย การออกกฎหมายกฎระเบียบ ค้ำครองพระภิกษุสงฆ์ และการส่งเสริมให้พระภิกษุสงฆ์ได้ให้ความรู้ทางพระพุทธศาสนา^{๓๒๒}

๕) ให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล เป็นการจัดการให้ความอารักขา บำรุงค้ำครอง อันชอบธรรม แก่บรรพชิต ผู้ทรงศีลทรงธรรมบริสุทธิ์ เป็นตัวอย่างทางศีลธรรมของประชาชน เต็มใจต้อนรับและหวังให้ท่านอยู่โดยผาสุกฐานะผู้นำทางจริยธรรม พระสงฆ์มีหน้าที่อบรมสั่งสอนศีลธรรมแก่ประชาชน รวมทั้งแก่นักการเมืองด้วย การพัฒนาสังคม ครอบคลุมถึงการพัฒนาคน การพัฒนาครอบครัวและการพัฒนาสังคม การพัฒนาคนมีเป้าหมายเพื่อให้คนได้รับการพัฒนาทั้งในด้านความรู้สุขภาพอนามัย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม การสร้างความพึงพอใจให้ประชาชนในการพัฒนาครอบครัวโดยมีเป้าหมายในการพัฒนา ให้มีความอบอุ่นโดยมีความมั่นคงทั้งในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านจิตใจ ประสิทธิภาพในการพัฒนาให้สังคมมีความสุขเรียบร้อย เป็นสังคมที่ประชาชนอยู่ร่วมกันด้วยความสุขความปรองดอง ความสมานฉันท์ พระสงฆ์จึงมีบทบาทในการพัฒนาคนให้เป็น

^{๓๒๐} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๔ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓.

^{๓๒๑} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๑ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๓.

^{๓๒๒} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๕ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

คนที่พร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม การพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมที่สงบเรียบร้อย ประชาชนอยู่ร่วมกันด้วยความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาในการพัฒนา^{๓๒๓}

๖) การทำหน้าที่ให้ความเคารพอารักขาพระพระภิกษุสงฆ์ การส่งเสริมให้พระภิกษุสงฆ์ ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบได้รับการยกย่องนับถือการประชาชน ให้การอารักขาคุ้มครองอันชอบธรรมแก่พระสงฆ์ คือ การค้ำครองบรรพชิต ซึ่งเป็นผู้สืบทอดพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ตลอดไป ความพึงพอใจในด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา การสอนการอบรม การแสดงผลการวิเคราะห์ธรรม การปาฐกถาธรรม การเขียนตำรา และการปฏิบัติการเป็นผู้ดูแลการสร้างวัดวาอาราม และรักษาบูรณะซ่อมแซม การออกกฎหมายค้ำครองพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนาการส่งเสริมพระสงฆ์ในการให้ความรู้ทางด้านคุณธรรมและศีลธรรม แก่นักการเมืองและประชาชน^{๓๒๔}

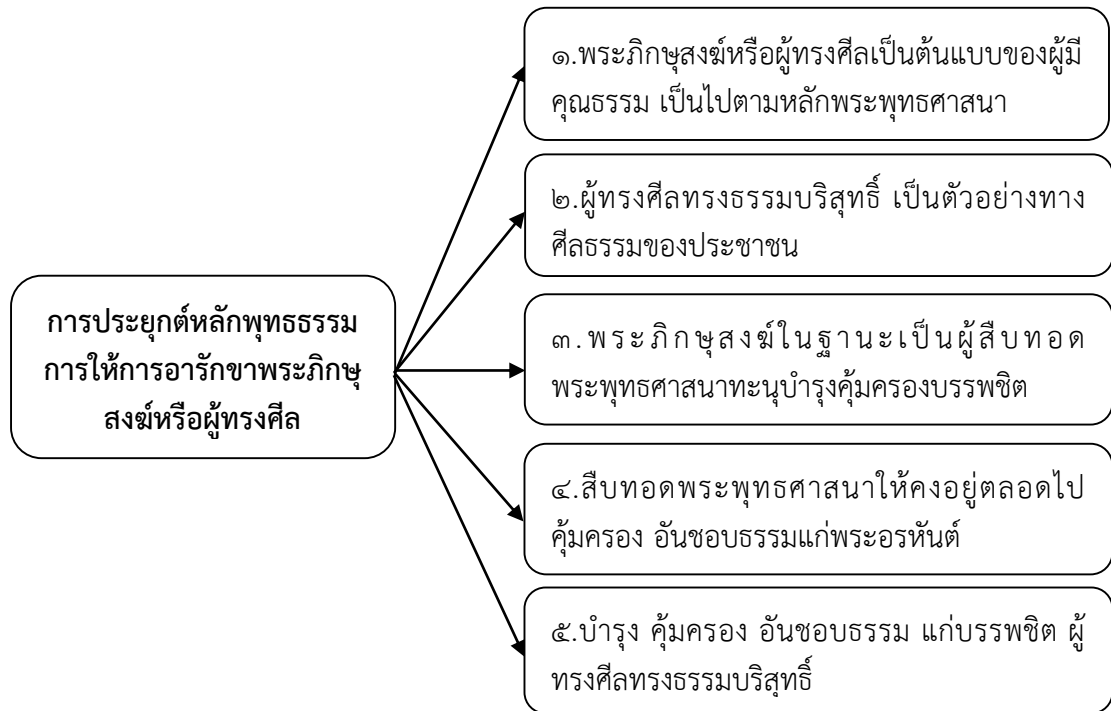
๗) ให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล เป็นการจัดการให้ความรักษา บำรุงค้ำครอง อันชอบธรรม แก่บรรพชิต ผู้ทรงศีลทรงธรรมบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นหลักใจและเป็นตัวอย่างทางศีลธรรมของประชาชน การอารักขาพระภิกษุสงฆ์ ในทางการความค้ำครองด้านกฎหมายของคณะสงฆ์ส่งเสริมให้พระภิกษุสงฆ์ งานบริหารและเป็นอาจารย์สอนตามสถาบันการศึกษาของสงฆ์ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของพระภิกษุสงฆ์ เพื่อนำไปพัฒนาประเทศต่อไป^{๓๒๕}

สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า การประยุกต์หลักพุทธธรรมให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล (ให้ความเคารพพระสงฆ์ รักษาความถูกต้อง รักษาคนดี) ให้การอารักขา ค้ำครอง อันชอบธรรมแก่พระอรหันต์ คือ การค้ำครองบรรพชิตซึ่งเป็นผู้สืบทอดพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ตลอดไป โดยการทำบุญด้วยปัจจัย การที่สมาชิกรัฐได้ออกกฎหมายค้ำครองพระพุทธศาสนาทำให้การสืบทอดพระพุทธศาสนาในด้านหลักธรรม และการบำรุง ค้ำครอง สิ่งที่ทำให้ประชาชนสามารถแยกแยะดีชั่วพระภิกษุสงฆ์เป็นบรรพชิตในพระพุทธศาสนามีหน้าที่ศึกษา ปฏิบัติธรรม เผยแผ่คำสอน และสืบทอดพระพุทธศาสนาโดยตรงมีคุณธรรมและหลักความประพฤติที่ต้องปฏิบัติมากมายพระสงฆ์จึงมีบทบาทในการพัฒนาคนให้เป็นคนที่พร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม พัฒนาสังคมให้เป็นสังคมที่สงบเรียบร้อย ประชาชนอยู่ร่วมกันด้วยความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ทำให้ประชาชนเป็นคนดีและการบริหารประเทศโดยใช้หลักธรรมในการบริหารประเทศต่อไป ดังแผนภาพที่ ๔.๑๖

^{๓๒๓} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๑๙ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

^{๓๒๔} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๐ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

^{๓๒๕} สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่ ๒๓ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

แผนภาพที่ ๔.๑๖ แสดงผลการวิเคราะห์การประยุต์หลักพุทธธรรมให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล (ให้ความเคารพพระสงฆ์ รักษาความถูกต้อง รักษาคนดี)

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล (ให้ความเคารพพระสงฆ์ รักษาความถูกต้อง รักษาคนดี)

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๑.	การผลิตการออกกฎหมายคุ้มครองพระภิกษุสงฆ์การให้อารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีลเป็นวัฒนธรรมอันดี พระภิกษุทั่วไปที่มีความรู้ความสามารถ สมาชิกวุฒิสภาส่งเสริมพระพุทธศาสนาเข้ากับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	๕	๒, ๓, ๔, ๖, ๗

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงผลวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่ง
 ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล
 (ให้ความเคารพพระสงฆ์ รักษาความถูกต้อง รักษาคนดี (ต่อ))

ประเด็น ที่	ประเด็น	ปริมาณ	
		ความถี่	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๒.	ประสิทธิภาพของพระภิกษุสงฆ์เป็นผู้ที่สืบทอดศาสนาโดยตรง พระภิกษุสงฆ์สร้างความดีต่อกัน ปรับเปลี่ยนทัศนคติให้เห็นผิดเป็นชอบ ชักนำให้เห็นทางไปสู่ความสงบสันติ ด้านการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ แก่สังคม	๗	๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗
๓.	ความพึงพอใจให้ประชาชนในการพัฒนาครอบครัวโดยมีเป้าหมายในการพัฒนาให้มีความอบอุ่นโดยมีความมั่นคงทั้งในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านจิตใจ ประสิทธิภาพในการพัฒนาให้สังคมมีความสงบสุขเรียบร้อย	๗	๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗
๔.	การปรับเปลี่ยนการศึกษาให้ทันสมัย การออกกฎหมายกฏระเบียบคุ้มครองพระภิกษุสงฆ์ และการส่งเสริมให้พระภิกษุสงฆ์ได้ให้ความรู้ทางพระพุทธศาสนา	๗	๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗
๕.	การพัฒนาประเทศและพัฒนาคนในประเทศอย่างแท้จริง จุดประสงค์หลักในการให้ความอารักขา บำรุง คุ้มครองอันชอบธรรม แก่บรรพชิต ผู้ทรงศีลทรง ซึ่งเป็นหลักธรรมและเป็นตัวอย่างทางศีลธรรมของประชาชน	๗	๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗

การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตาม
รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

แผนภาพที่ ๔.๑๗ แสดงผลการวิเคราะห์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๔.๔ ผลการสนทนากลุ่มเฉพาะ

จากการศึกษาข้อมูลทางเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยว กับประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้นำไปสู่การสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ รวมถึงผลวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์เชิงลึกค้นพบรูปแบบจำลองประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้แก่ ๑) วิเคราะห์สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ๒) ปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ๓) การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อให้เกิดการยืนยันรูปแบบจำลองที่ได้จากการศึกษาวิจัย ยืนยันรูปแบบจำลองโดยวิธีการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑๓ รูปหรือคนสำหรับรายนามผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เพื่อเสนอแนะข้อคิดเห็น

๑. วิเคราะห์สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑. การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยมีรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ มีตัวหลักในการปฏิบัติหน้าที่โดยมีความเป็นกลาง และความรู้ ความสามารถที่เป็นตัวขับเคลื่อนในการทำหน้าที่โดยยึดประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลักในการทำหน้าที่^{๓๒๖}

๒. การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน ในแง่ที่มาและรูปแบบอันมีรากฐานที่มาจากประชาชนอย่างแท้จริงและเป็นไปตามหลักประชาธิปไตย^{๓๒๗}

๓. การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในชุดไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง ทำให้ความน่าเชื่อถือจากประชาชน ดังนั้นการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาต้องแสดงผลการวิเคราะห์ให้เห็นถึงความรู้ความสามารถที่จะมาพัฒนาประเทศ และไม่อยู่ภายใต้อำนาจของใครการทำหน้าที่จึงต้องทำด้วยความโปร่งใส ตรงไปตรงมาเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติโดยตรง^{๓๒๘}

๔. การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาต้องเป็นไปตามหลักกฎหมาย หลักรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ที่ได้บัญญัติไว้ การทำหน้าที่ต้องกระบวนกรที่มีเป้าหมายและหลักกฎหมายเพื่อให้สมาชิกวุฒิสภาได้ทำ

^{๓๒๖} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๒๗} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๒๘} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

หน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ตรงประเด็นตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ ต้องทำหน้าที่ในการเข้าประชุมในวาระต่าง ๆ การเสริมสร้างศักยภาพในการทำงานของสมาชิกวุฒิสภาด้วย^{๓๒๙}

๕. วุฒิสภาต้องให้ความสำคัญในการพิจารณาตามบทบาทอย่างละเอียดและรอบคอบ และต้องดำรงไว้ซึ่งความเป็นกลางทางการเมือง เพื่อมิให้เกิดอคติในการพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือพิจารณาเลือกบุคคลทำหน้าที่ในองค์กรอิสระต้องมีความเป็นกลางให้มากที่สุด หากสามารถดำเนินการบทบาทนี้ได้อย่างมีความถูกต้องโปร่งใส สามารถรับรองได้ว่ากระบวนการปฏิรูปการเมืองจะขับเคลื่อนไปอย่างมีทิศทาง^{๓๓๐}

๖. การทำหน้าที่ต้องมีความรู้และความสามารถในการทำหน้าที่โดยต้องอาศัยผู้มีความรู้และความสามารถโดยผ่านกระบวนการเลือกตั้งในระบบประชาธิปไตยและต้องโปร่งใสในการทำหน้าที่เพื่อประเทศชาติจะได้พัฒนาไปในทางที่ดี การทำหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญต้องมีขอบเขตในการทำหน้าที่โดยการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และยุติธรรมเป็นหลัก^{๓๓๑}

๗. สมาชิกวุฒิสภาควรบัญญัติให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรง ซึ่งมีผลทำให้เป็นองค์กรที่ใหม่ที่มีอิสระออกจากฝ่ายรัฐบาลและพรรคการเมือง โดยมองอำนาจให้ทำหน้าที่แต่งตั้งองค์กรตรวจสอบที่ถูกแยกออกมาเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและให้อำนาจถอดถอนอยู่กับวุฒิสภาด้วย^{๓๓๒}

๘. การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาทั้งสามด้านนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ของประเทศ ต้องทำตามหลักกฎหมายหลักคุณธรรมจริยธรรม และการได้มาของสมาชิกวุฒิสภาโดยการแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาในชุดนี้ต้องแสดงผลการวิเคราะห์ความสามารถในการทำหน้าที่อย่างเต็มที่โดยการยึดหลักความถูกต้อง ความโปร่งใส ทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล ตามหลักรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนดไว้^{๓๓๓}

๙. เมื่อพิจารณาทบทวนอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาในด้านการพิจารณากลับรองกฎหมายตามรัฐธรรมนูญแล้ว เห็นว่าอำนาจหน้าที่ในการพิจารณากลับรองกฎหมายนั้น มีลักษณะเป็นเพียงแค่การเสนอแนะ หรือคำเตือนเท่านั้น ไม่มีอำนาจลงมติไม่เห็นชอบ ยกเลิก หรือแก้ไขร่างกฎหมายที่ตนเองไม่เห็นด้วยแต่อย่างใด แต่แนวคิดในเรื่องบทบาทอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาเกี่ยวกับการยับยั้งกฎหมาย คือ การถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติด้วยกัน^{๓๓๔}

^{๓๒๙} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๓๐} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๕ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๓๑} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๓๒} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๓๓} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๘ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๓๔} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

๑๐. การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ต้องมีความโปร่งใส ตามหลักกฎหมายหมายและต้องปฏิบัติหน้าที่โดยผู้เชี่ยวชาญมีความรู้ ความสามารถ ในการทำหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมาย การทำหน้าที่โดยทั่วไปเป็นการร่วมมือกันทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ที่สุด^{๓๓๕}

๑๑. การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาจุดอ่อนคือที่มาของสมาชิกวุฒิสภาที่มีทั้งการสรรหาและการแต่งตั้งโดย คสช. ทำให้ประชาชนมองการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาไม่เป็นประชาธิปไตย ประชาชนไม่มีส่วนร่วม ขาดความโปร่งใส^{๓๓๖}

๑๒. การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ในฐานะที่เป็นความหวังในการปฏิรูปประเทศการเมืองในอนาคต จึงควรตระหนักถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ที่รัฐธรรมนูญกำหนด มากกว่าการคำนึงถึงผลประโยชน์ของกลุ่ม และประโยชน์ส่วนตน และสามารถมีบทบาทในการพัฒนาประเทศเพื่อประโยชน์สุขของคนส่วนใหญ่ในระยะยาว ไม่ว่าจะอยู่ในสถานใด ต้องทำหน้าที่ของตนให้ครบถ้วนสมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพด้วยมีความเป็นอิสระ โปร่งใส และเป็นกลางเพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ^{๓๓๗}

๑๓. การปฏิบัติหน้าที่ด้านการพิจารณากลั่นกรองร่างกฎหมายของวุฒิสภา โดยขาดข้อมูลที่แท้จริงอย่างเพียงพออาจทำให้การพิจารณาการกลั่นกรองกฎหมายไม่มีประสิทธิภาพผลที่ได้ออกมาไม่ดีเท่าที่ควร แม้วุฒิสภานำผลการศึกษาวิจัยจากต่างประเทศมาประยุกต์ใช้การพิจารณากฎหมายอาจเกิดผลเสียทำให้กฎหมายที่ออกมาใช้บังคับไม่ดีเท่าที่ควร^{๓๓๘}

๒. ปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑. การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาแต่ละท่านต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนดไว้ และการทำหน้าที่แต่ละบทบาทเป็นการพัฒนาประเทศ และทำหน้าที่ให้ลุล่วงสำเร็จตามที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ในทุกด้าน^{๓๓๙}

๒. เห็นด้วยกับการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในด้านงานการกลั่นกรองกฎหมายตามรัฐธรรมนูญกำหนด ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีระบบ ตรงไปตรงมาตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ การพิจารณากฎหมายดังกล่าวถือว่ามีความสำคัญ การทำหน้าที่วุฒิสภามีคุณวุฒิและประสบการณ์ในการพิจารณากฎหมายดีแล้ว^{๓๔๐}

๓. การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีประสิทธิภาพที่ดี คือ การจัดทำพิจารณางบประมาณตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายวิธีการงบประมาณนั้นเป็นไปตามหลักการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างอำนาจนิติ

^{๓๓๕} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๓๖} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๓๗} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๓๘} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๓๙} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๔๐} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

บัญญัติและอำนาจบริหารส่งผลต่อร่าง พรบ.งบประมาณรายจ่ายประจำปีโดยดูว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล^{๓๔๑}

๔. สมาชิกวุฒิสภาต้องมีผลงานที่สร้างออกมาจากสมาชิกวุฒิสภา มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ ต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ในระดับสูง ปฏิบัติตามกฎหมายที่ได้บัญญัติ ซื่อสัตย์และมีความโปร่งใสต่อหน้าที่ มีความเป็นธรรมในการตัดสินใจ^{๓๔๒}

๕. บทบาทการทำหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมายของสมาชิกวุฒิสภาโดยการร่างพระราชบัญญัติหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของวุฒิสภา ว่ามีความถูกต้องและมีความสอดคล้องกับหลักการในการร่างกฎหมายที่ควรจะเป็นหรือไม่ การตรวจสอบหลักการและเนื้อหาสาระของร่างกฎหมายว่าขัดต่อบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องหรือไม่ การตรวจสอบความถูกต้องในด้านการใช้ถ้อยคำตามที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติ^{๓๔๓}

๖. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้วุฒิสภามีอำนาจ ยับยั้งร่างกฎหมายที่ผ่านมาจากสภาผู้แทนราษฎรให้ช้าลง ในกรณีที่ไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น โดยการกำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรต้องลงมติยืนยันร่างกฎหมายดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง ด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร จึงจะถือว่าร่างกฎหมายนั้น เป็นอันได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา การยับยั้งร่างกฎหมายของวุฒิสภาจะสิ้นผลได้ การทำหน้าที่ต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญ และมีความสามารถในการพิจารณาการกลั่นกรองกฎหมาย^{๓๔๔}

๗. การกลั่นกรองกฎหมายกรณีดังกล่าวจะต้องประกอบด้วยกรรมาธิการด้านกฎหมาย เพื่อให้การกลั่นกรองกฎหมายออกมาสมบูรณ์แบบและน่าเชื่อถือ เพื่อให้ทันในการออกพระราชกำหนด หรือแก้ไข พรบ. ต่าง ๆ การทำหน้าที่ด้านการกลั่นกรองกฎหมายถือว่าสำคัญต้องเป็นไปตามหลักกฎหมายและเป็นไปตามหลักรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนดไว้ เพื่อความสงบของประชาชน^{๓๔๕}

๘. การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาให้มีประสิทธิภาพต้องจัดทำพิจารณางบประมาณตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายวิธีการงบประมาณนั้นเป็นไปตามหลักการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างอำนาจนิติบัญญัติ และอำนาจบริหารซึ่งส่งผลต่อร่าง พรบ. งบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยดูว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายสาธารณะของรัฐบาลหรือไม่^{๓๔๖}

๙. วุฒิสภาซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งของฝ่ายนิติบัญญัติหรือรัฐสภา จึงต้องปฏิบัติภารกิจดังกล่าวให้สัมฤทธิ์ผลด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย การควบคุมการบริหาร

^{๓๔๑} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๔๒} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๔๓} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๕ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๔๔} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๔๕} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๔๖} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

ราชการแผ่นดินของวุฒิสภานั้น ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ที่จะล้มล้างรัฐบาลตามวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด วัตถุประสงค์ของการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของวุฒิสภานั้น เป็นการกระตุ้นเตือนให้สาธารณชนได้รับทราบเท่านั้น และในขณะเดียวกันทำให้รัฐบาลรับรู้ถึงความบกพร่องในงานบริหารราชการแผ่นดินของตนเองด้วย^{๓๔๗}

๑๐. สมาชิกวุฒิสภาทำหน้าที่ตามกฎหมายที่ได้วางไว้ในรัฐธรรมนูญ และบทบัญญัติที่ได้บัญญัติไว้ การทำหน้าที่ที่ถูกต้องอาศัยกฎหมายที่ได้วางหลักไว้ การทำหน้าที่ในด้านการกลั่นกรองกฎหมาย การออก พรบ. กู้เงินต้องมีพระราชกำหนด และพระราชบัญญัติคุ้มครอง ตามรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนดไว้ การควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน ต้องมีการตั้งกระทู้ถาม และเปิดอภิปรายถามเพื่อให้เกิดความกระจ่าง ในการบริหารของรัฐบาล การทำหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบผู้ดำรงตำแหน่งองค์กระอิสระต้องเป็นมาตรฐานในหลักเกณฑ์และข้อกำหนดไว้การทำหน้าที่ของสมาชิกจึงต้องมีคุณธรรมและศีลธรรมในความทำหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามหลักรัฐธรรมนูญ^{๓๔๘}

๑๑. การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาให้ดูที่มาของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่ การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาแต่ละด้านก็จะต่างกัน การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในหลักความเป็นจริงต้องยึดหลักกฎหมาย หลักรัฐธรรมนูญที่ได้ให้อำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่แต่ละด้านว่าอย่างไร การทำหน้าที่จึงต้องทำด้วยความระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิดผลภายหลังได้ การกลั่นกรองกฎหมายต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณากลับกลองโดยผู้ชำนาญ^{๓๔๙}

๑๒. ประชาชนไม่อาจใช้อำนาจผ่านทางสภาผู้แทนราษฎรเพื่อตรวจสอบว่ามีความเหมาะสมจำเป็นเพียงใด ซึ่งแตกต่างจากปกติที่ต้องทำภายใต้กฎหมายหลายฉบับ ซึ่งจะต้องมีการจัดทำงบประมาณ และต้องผ่านการกลั่นกรองกฎหมายของสมาชิกวุฒิสภาซึ่งต้องใช้ความรอบคอบและใช้เวลาพอสมควร ถ้าต้องการผลิตกฎหมายอย่างเร่งด่วนก็ควรโปร่งใส สามารถที่จะตรวจสอบได้^{๓๕๐}

๑๓. สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นสิ่งที่แปลกกว่าทุกไม่ว่าจะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยเฉพาะที่มาจากประสิทธิผลปัจจัยที่เป็นเครื่องชี้วัด ส่วนเรื่องคุณภาพแต่ละเป็นผู้ทรงคุณวุฒิมีความรู้ความสามารถ ผลงานด้านการกลั่นกรองกฎหมายมีผลงานปรากฏมาเรื่อย ๆ บทบาทการพิจารณาเห็นชอบองค์กระอิสระประเด็นนี้มีผลงานปรากฏชัดเจนนกรณีเลือก เช่น ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ปรากฏชัด ด้านการควบคุมบริหารราชการแผ่นดินการที่สมาชิกควบคุมบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปได้ยาก^{๓๕๑}

^{๓๔๗} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๔๘} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๔๙} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๕๐} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๕๑} สนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

๓. การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑. การประชุมกันเนื่องนิตยในหลักพุทธเป็นการร่วมกันแก้ไข้ปัญหาของประเทศเพื่อไปสู่การแก้ไข้ปัญหาให้ตรงประเด็น^{๓๕๒}

๒. การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ควรมีการประชุมกันเป็นประจำเพื่อจะได้รับทราบปัญหา แก้ไข้ปัญหาการพิจารณาถ้อยแถลงกฎหมายจึงจำเป็นต้องมีการประชุมกันเนื่องนิตย^{๓๕๓}

๓. การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาควรทำหลักธรรมการประชุมกันเนื่องนิตยเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการทำหน้าที่เกิดความสามารถสร้างความน่าเชื่อถือ น่าเชื่อมั่นในการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยการยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรม และยึดหลักอภิปรายธรรม ๗ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ออกมาดีเห็นผลอย่างชัดเจน^{๓๕๔}

๔. ควรที่จะนำหลักอภิปรายธรรม มาใช้กับการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยการยึดข้อปฏิบัติการประชุมกันให้เกิดประสิทธิผล มีการพัฒนาข้อปฏิบัติต่างให้เกิดผลและเห็นเป็นรูปแบบ การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาต้องมีประสิทธิภาพ หมั่นประชุมกันเนื่องนิตยเพื่อให้เกิดปัญหาน้อยที่สุด หาทางแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน^{๓๕๕}

๕. ควรเคารพกฎกติกาในการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาต้องวางตนตามข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ถือปฏิบัติมั่นอยู่ในบทบัญญัติที่วางไว้เป็น การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาควรจะทำหน้าที่อย่างเต็มที่ในการประชุม และเลิกประชุมโดยมุ่งเน้นการทำหน้าที่เพื่อประเทศชาติ แก้ไข้ปัญหาประเทศชาติให้โดยยึดหลักกฎหมายและหลักคุณธรรมในการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา^{๓๕๖}

๖. การทำหน้าที่ให้กับบ้านเมืองของสมาชิกวุฒิสภาต้องมีกลางและมีคุณธรรมการทำปฏิบัติหน้าที่ต้องทำตามหลักกฎหมายหลักรัฐธรรมนูญโดยเคร่งครัด การทำหน้าที่จึงต้องมีการประชุมการลงมติ การส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยและความเป็นกลางทางการเมืองการทำหน้าที่ต้องมีความรู้ที่เฉพาะด้านและชำนาญดังนั้นการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาจึงต้องทำโดยความตรงไปตรงมายึดหลักคุณธรรมและศีลธรรมโดยมีหลักรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ มีตัวกำหนด^{๓๕๗}

๗. การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาทั้งสามด้านต้องอาศัยหลักธรรมในการทำหน้าที่โดยยึดหลักที่เป็นคุณกับการทำหน้าที่และให้ลุล่วงสำเร็จโดยเกิดประโยชน์กับทุกฝ่าย เห็นผลต่อการทำหน้าที่ใน

^{๓๕๒} สทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๕๓} สทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๒ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๕๔} สทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๓ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๕๕} สทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๕๖} สทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๕ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๕๗} สทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๖ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

การพัฒนา ในการปฏิบัติรูปประเทศ โดยการทำหน้าที่อย่างมีคุณธรรม ทำหน้าที่อย่างเต็มที่ ให้ความสำคัญกับทุกปัญหาที่เกิดขึ้นหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน ประชุมพร้อมกัน ให้เกียรติซึ่งกันและกัน^{๓๕๘}

๘. สมาชิกวุฒิสภาควรทำหน้าที่อย่างเต็มที่และเต็มความสามารถในการทำหน้าที่ ทั้งด้านการกลั่นกรองกฎหมาย ซึ่งต้องใช้หลักความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน จึงจำเป็นต้องมีการประชุม เลิกประชุมกันพร้อมกัน ซึ่งจะได้ข้อยุติข้อกฎหมายที่มีหลักความยุติธรรม ความถูกต้องสร้างความน่าเชื่อถือต่อประชาชน^{๓๕๙}

๙. การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาควรยึดหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ให้ตรงประเด็น ตรงเป้าหมายในการทำหน้าที่ โดยการประชุมกันประจำโดยเนืองนิตย์ เห็นความสำคัญของการประชุม การเข้าสภาการลงมติให้หัวข้อต่าง ๆ ที่เป็นโยชน์ต่อบ้านเมืองการนำหลักธรรมมาใช้ในการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาจะเกิดประโยชน์แก่คนหมู่มาก และสร้างความปรองดองสามัคคีให้ประชาชน เกิดประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้^{๓๖๐}

๑๐. ควรมีการประชุมกันประจำอย่างเนืองนิตย์ การประชุมของสมาชิกวุฒิสภาเพื่อพิจารณาเรื่องใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา ในการประชุมวุฒิสภานอกจากจะมีสมาชิกวุฒิสภาเป็นองค์ประชุมแล้ว ยังมีรัฐมนตรีและผู้ที่ประธานวุฒิสภาหรือผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมอนุญาตเข้าร่วมประชุมด้วย ทั้งนี้ โดยมีข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาเป็นเครื่องมือในการดำเนินการประชุมผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมวุฒิสภา^{๓๖๑}

๑๑. โดยหลักการการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาต้องทำตามหลักกฎหมายที่ได้วางไว้ โดยได้มีหลักคุณธรรมหลักนิติธรรมหลักศีลธรรมกำกับอยู่ การทำหน้าที่โดยยึดหลักอภิธานิธรรม ๗ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่จึงถือว่าดี โดยการประชุมกันเนืองนิตย์ พร้อมกันประชุมเลิกกันประชุม ในสภาการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาต้องมีการประชุมกันเป็นประจำอยู่แล้วในการทำหน้าที่จึงต้องยึดหลังการมีส่วนร่วมของทุกคนด้วย การทำหน้าที่จึงสมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้นการตรงต่อเวลาในการประชุมมีความสำคัญยิ่ง^{๓๖๒}

๑๒. ควรทำหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ในตำแหน่ง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันสม่ำเสมอ เมื่อถึงเวลาเข้าประชุมก็ต้องเข้าร่วมประชุม เพื่อแก้ไขปัญหาข้อยุติหรือในด้านการพิจารณาร่วมกันในข้อกฎหมาย^{๓๖๓}

^{๓๕๘} สทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๕๙} สทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๘ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๖๐} สทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๙ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๖๑} สทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๖๒} สทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑๑ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๖๓} สทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑๒ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

๑๓. เมื่อมีประชุมต้องทำหน้าที่และตรงต่อเวลาเพื่อพิจารณาเห็นชอบในเรื่องเร่งด่วน และร่วมกันหาแนวทางการบริหารและรักษาผลประโยชน์ของประเทศประชาชนและประเทศชาติ เป็นการสร้างความพึงพอใจให้แก่ทุกฝ่ายในการประชุม การพัฒนาหลักเกณฑ์การประชุมให้เข้ากับบริบท เพื่อให้เกิดการพัฒนาและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา^{๓๖๔}

การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
แผนภาพที่ ๔.๑๘ แสดงผลการวิเคราะห์การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช		
การกลั่นกรองกฎหมาย	การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน	การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคล ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
<p>การผลิต</p> <p>๑.ประชาชนได้ประโยชน์โดยตรง ๒.เป็นที่น่าเชื่อถือในทางปฏิบัติแต่ทุกฝ่าย ๓.มีความเป็นธรรมทั้งทางตรงและทางอ้อม</p> <p>ประสิทธิภาพ</p> <p>๑.บทบาทหน้าที่เที่ยงตรงและเที่ยงธรรม ๒.รักษาความยุติธรรมไม่ให้สั่นคลอน ๓.ผดุงความเป็นธรรม ความผาสุก ความสงบ</p> <p>ความพึงพอใจ</p> <p>๑.ธำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมในบ้านเมือง ๒.ความถูกต้องเที่ยงตรงตามเจตนารมณ์ ๓.การใช้กฎหมายตรงตามวัตถุประสงค์</p> <p>การปรับเปลี่ยน</p> <p>๑.ตามยุคตามสมัยให้ทันต่อเหตุการณ์ ๒.ตรงตามเป้าหมายในความยุติธรรม ๓.มีคุณธรรมและศีลธรรมในทางปฏิบัติ</p> <p>การพัฒนา</p> <p>๑.ให้บ้านเมืองมีความสงบเรียบร้อย ๒.กฎหมายทันสมัยไม่ล้าหลังหรือซ้ำซ้อน ๓.มีความเจริญความมั่นคงต่อประเทศชาติ</p>	<p>การผลิต</p> <p>๑.ถ่วงดุลอำนาจระหว่างกันอย่างเป็นธรรม ๒.มีการตรวจสอบอย่างถูกต้องอย่างเป็นธรรม ๓.แนวนโยบายแห่งรัฐและยุทธศาสตร์ชาติ</p> <p>ประสิทธิภาพ</p> <p>๑.เห็นผลเกิดประโยชน์กับทุกฝ่าย ๒.บ้านเมืองเป็นบึงแผ่นไม้แตกแยก ๓.ระบบการบริหารมีคุณภาพเกิดประโยชน์</p> <p>ความพึงพอใจ</p> <p>๑.เกิดความเชื่อถือ ความศรัทธา ความเชื่อมั่น ๒.รักษาความมั่นคงของประเทศชาติเป็นที่ตั้ง ๓.รักษาผลประโยชน์ของแผ่นดินเป็นสำคัญ</p> <p>การปรับเปลี่ยน</p> <p>๑.ทันต่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการบริหารงาน ๒.มีความทันสมัย มีคุณภาพ มีศักยภาพ ๓.การบริหารประเทศทันสมัย รวดเร็ว</p> <p>การพัฒนา</p> <p>๑.ให้บ้านเมืองเจริญรุ่งเรือง มั่งคั่ง อยู่ดีกินดี ๒.ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น ๓.ประชาชนมีชีวิตที่ร่มเย็นเป็นปกติสุข</p>	<p>การผลิต</p> <p>๑.การคัดสรรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ๒.การสร้างศักยภาพให้กับองค์กรอิสระโดยตรง ๓.การปฏิบัติหน้าที่โปร่งใส ตรวจสอบได้</p> <p>ประสิทธิภาพ</p> <p>๑.คนเก่ง คนดี มีประสิทธิภาพ ซื่อสัตย์ ๒.ชำนาญเฉพาะด้าน เป็นกลาง เป็นธรรม ๓.มีคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรมอันดีงาม</p> <p>ความพึงพอใจ</p> <p>๑.การพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒.สร้างบุคคลทำหน้าที่ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ๓.เห็นผลประโยชน์เพื่อประเทศชาติเป็นหลัก</p> <p>การปรับเปลี่ยน</p> <p>๑.การปรับเปลี่ยนให้เข้ากับยุคสมัยใหม่ ๒.ลดการเหลื่อมล้ำในการทำหน้าที่แต่ละด้าน ๓.เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกด้าน</p> <p>การพัฒนา</p> <p>๑.นำองค์กรอิสระไปสูเป้าหมายที่กำหนดไว้ ๒.นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับใช้กับองค์กร ๓.เพิ่มทักษะในการทำหน้าที่ให้ทันสมัย</p>
<p>๑.หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ตรงต่อเวลา ๑.มีประสิทธิภาพเห็นผลงานอย่างเด่นชัด ๒.การลงมติที่เป็นเอกฉันท์เชื่อถือได้ ๓.ประสานงานแก้ไขปัญหาตรงจุด ๒.พร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุมพร้อมเพรียง ๑.เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ๒.ประเทศชาติได้ประโยชน์ ๓.มีข้อยุติที่เป็นธรรมและน่าเชื่อถือ ๓.เคารพกฎหมาย กฎระเบียบ กฎจารีตประเพณี ๑.ไม่ละเมิดต่อกฎระเบียบ ๒.มีความเห็นที่ชอบธรรมและเป็นธรรม ๓.มีประโยชน์ต่อประชาชนโดยตรง ๔.ให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ๑.ให้เกียรติผู้ใหญ่ ๒.รับฟังความคิดเห็น ๓.เกิดความสงบสุขในต่อสังคม ๕.ไม่ข่มเหงสตรี ไม่รังแกสตรี ให้เกียรติสตรี คู่ครองสตรี ๑.ให้มีสิทธิเสรีภาพ ๒.ให้ความเสมอภาคในการปฏิบัติหน้าที่ ๓.ให้การยกย่องตามความสมควร ๖.เคารพบุคคลต้นแบบ บุคคลที่ดี บุคคลตัวอย่าง ๑.ส่งเสริมบุคคลที่ดี ๒.ยกย่องสนับสนุนบุคคลที่ทำประโยชน์แก่บ้านเมือง ๓.มีมิตรไมตรีที่ดีต่อกัน ๗.ให้ความเคารพพระสงฆ์ รักษาความถูกต้อง รักษาคนดี ๑.ส่งเสริมพุทธศาสนา ๒.สร้างวัฒนธรรมอันดีงาม ๓.ส่งเสริมคนดีมีศีลธรรมและจริยธรรม</p>		

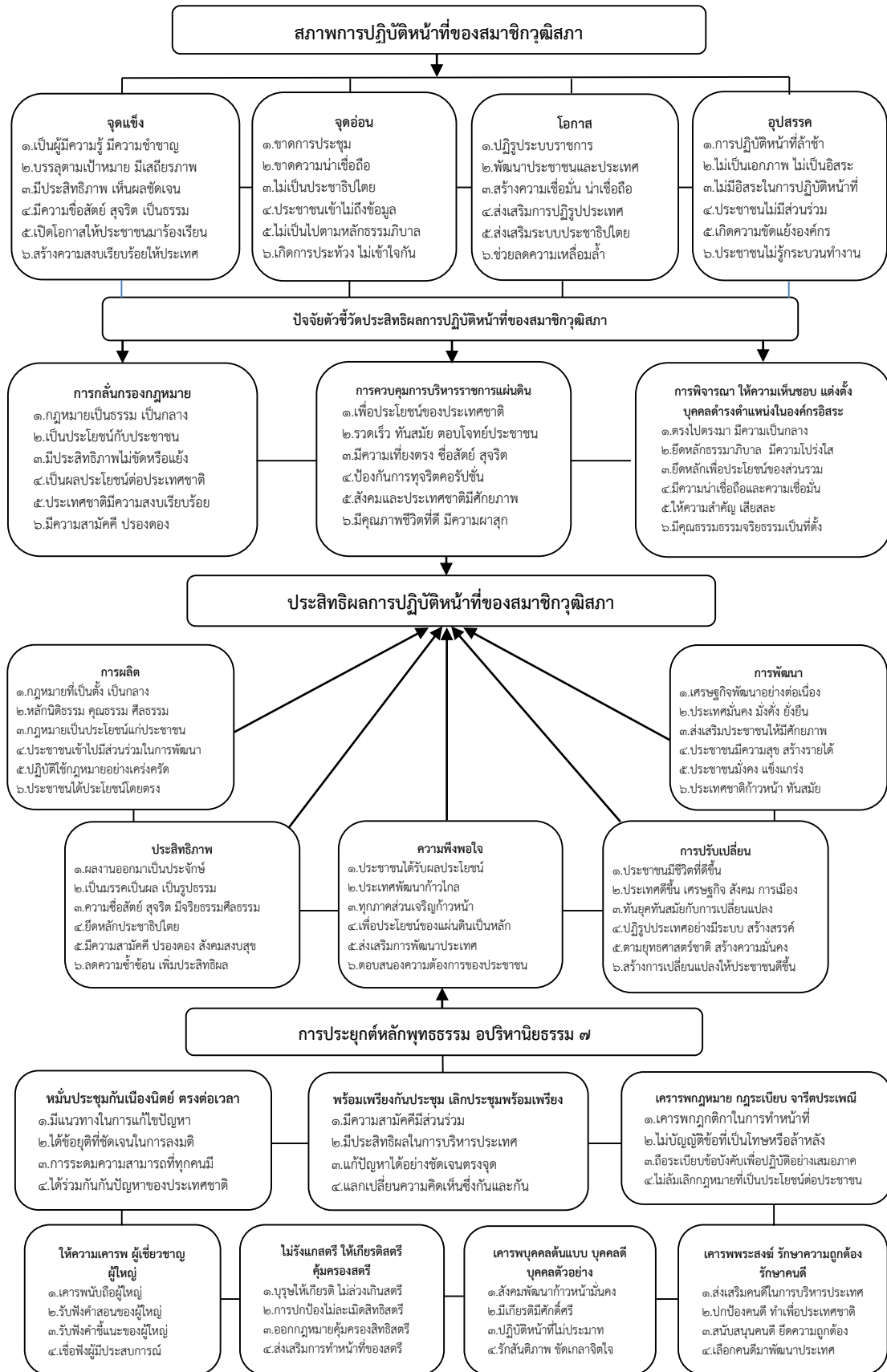
^{๓๖๔} สันทนา กลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิ ลำดับที่ ๑๓ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓.

๔.๕ องค์ความรู้

การวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐” ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงเอกสาร ด้วยการวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี หลักธรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยวิเคราะห์ผลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ สมาชิกวุฒิสภาและอดีตสมาชิกวุฒิสภา นักกฎหมายมหาชน นักวิชาการทางรัฐศาสตร์ นักวิชาการทางพระพุทธศาสนา แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพและสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๒๕ รูปหรือคน และสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๑๓ รูปหรือคน วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และนำเสนอการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งผู้วิจัยได้องค์ความรู้ดังนี้

๔.๕.๑ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษาวิจัยโดยการสำรวจ เอกสารที่เกี่ยวข้องการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มเฉพาะประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อศึกษาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การประยุกต์หลักธรรมประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และนำเสนอประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งผู้วิจัยได้องค์ความรู้ ดังแผนภาพที่ ๔.๑๙

แผนภาพที่ ๔.๑๘ แสดงองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๑๗ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย คือ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา โดยใช้หลักความเป็นกลาง เป็นธรรม เป็นที่น่าเชื่อถือ เป็นประโยชน์กับประชาชนและประเทศชาติ ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ เป็นไปตามหลักรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนด ปฏิบัติหน้าที่โดยซื่อสัตย์ สุจริต เห็นประโยชน์ของบ้านเมืองเป็นที่ตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ การกลั่นกรองกฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ โดยการกลั่นกรองกฎหมายใช้หลักอภิปรายธรรมการใช้ในการประชุมพิจารณากฎหมายเพื่อให้เกิดกฎหมายที่ประโยชน์ต่อประชาชนและมีเป็นธรรมต่อผู้ที่ใช้กฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินที่นำหลักอภิปรายธรรมไปปรับใช้ในการประชุมรัฐสภาการตั้งกระทู้ถามเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดให้รู้ถึงปัญหาและการแก้ปัญหา และการพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใช้หลักอภิปรายธรรมเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมเกิดความเท่าเทียมในการแต่งตั้งบุคคลมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ที่จะนำหลักธรรมอภิปรายธรรม ๗ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่โดยเกิดมรรคเกิดผล เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศ มีประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย

๑. วิเคราะห์สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑.๑ จุดแข็ง การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีการปฏิรูประบบการเมือง เป็นผู้มีความรู้ มีความซื่อสัตย์ บริสุทธิ์ตามเป้าหมาย มีเสถียรภาพ มีประสิทธิภาพ เห็นผลชัดเจน มีความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นธรรม เปิดโอกาสให้ประชาชนมาร้องเรียน สร้างความสงบเรียบร้อยให้ประเทศ องค์ประกอบสำคัญของระบบการเมือง ระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา ระบอบประชาธิปไตยแบบทางตรง ระบอบประชาธิปไตยแบบทางอ้อม ระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมวุฒิสภาในฐานะอยู่ในภาคส่วนสำคัญทางการเมืองจะสามารถช่วยในการปฏิรูปการเมืองไทยได้หรือไม่เพียงใด ซึ่งหากกลไกขององค์กรสำคัญทางการเมืององค์กรนี้สามารถทำให้เกิดระบบการทำงานที่เอื้อต่อการผลักดันการเปลี่ยนแปลงและรองรับปัญหาผลกระทบจาก การเปลี่ยนแปลงไปในขณะเดียวกันก็จะสามารถบรรลุเป้าหมายในการปฏิรูปการเมืองของระบบ การเมืองไทยโดยรวมในระยะยาวต่อไป การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปตามรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนดและให้มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการบริหารประเทศ การทำหน้าที่ด้านการกลั่นกรองกฎหมายทำได้ดีและมีผู้เชี่ยวชาญ มีประสิทธิภาพ และสามารถปรับเปลี่ยนใช้งานได้ตามยุคตามสมัยทันต่อสถานการณ์ เพื่อได้ไปพัฒนาภาคธุรกิจและพัฒนาด้านสังคมให้ความเป็นอยู่ของประชาชนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑.๒ จุดอ่อน การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการแต่งตั้งทำให้ขาดความน่าเชื่อถือ ขาดความมั่นใจจากประชาชนขาดการยึดโยงกับประชาชน ขาดการประชุม ขาดความน่าเชื่อถือ ไม่เป็น

ประชาธิปไตย ประชาชนเข้าถึงข้อมูล ไม่เป็นไปตามหลักกรรมภิบาล เกิดการประท้วง ไม่เข้าใจกัน การปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นอิสระต้องทำตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือไม่เป็นตัวของตัวเอง หรือมีแนวคิดระบบข้าราชการเนื่องจากมาจากข้าราชการส่วนใหญ่ การขาดประชุมมากกว่าการมาลงมติโหวต การปฏิบัติหน้าที่ขาดเอกภาพ การทำงานบางเรื่องก็ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ ต้องพัฒนาระบบบริหารราชการแผ่นดิน ต้องเร่งรัดการปฏิบัติงานระบบราชการให้มีความสะดวกรวดเร็วและตรงเป้าหมายกว่านี้ การทำงานการเลือก แต่งตั้ง เข้าดำรงตำแหน่งองค์องค์กรอิสระสร้างความโปร่งใสให้ประชาชนได้รับรู้ และพัฒนาไปสู่การสร้างจริยธรรมทางการเมืองให้มีประสิทธิภาพ เห็นผลชัดกว่าที่เป็นอยู่

๑.๓ โอกาส การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ช่วยพัฒนาประชาชนปฏิรูประบบราชการ และประเทศ สร้างความเชื่อมั่น น่าเชื่อถือ ส่งเสริมการปฏิรูปประเทศ ส่งเสริมระบบประชาธิปไตย ช่วยลดความเหลื่อมล้ำการปฏิบัติหน้าที่ในทุกด้านได้มีโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่ในความสามารถแต่ละท่านและการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประเทศ ยึดถือความมั่นคงเป็นหลักนิยม และโอกาสที่พัฒนาการปฏิรูปประเทศ การได้ปฏิบัติหน้าที่ตามยุทธศาสตร์ที่ได้วางไว้ การพัฒนาประชาธิปไตยต้องก้าวหน้า ปฏิรูปท้องถิ่นประชาชนมีส่วนร่วม สร้างความผาสุกให้ประชาชน การบริหารราชการที่รวมเร็ว ทันสมัย เทียบตรง เป็นธรรม ได้ทำตามเป้าหมาย เป็นรูปธรรม เป็นมรรคเป็นผล ตามยุทธศาสตร์เพื่อได้พัฒนาประเทศให้ก้าวไกล ประเทศชาติจะได้ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

๑.๔ อุปสรรค การเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นโอกาสที่ได้ช่วยเหลือประเทศ ชัดเคลื่อนประเทศให้ก้าวเดินตามยุทธศาสตร์ การเร่งรัด เสนอแนะ ติดตามการทำงานของรัฐบาล และติดตามการทำงานของระบบราชการ ได้พัฒนาดำเนินการตามเป้าหมายที่ได้วางไว้หรือไม่ กระบวนการทำงานและอุปสรรคของประเทศมีมาก การตั้งงบประมาณให้สอดคล้องกับการของงบประมาณแผ่นดิน ต้องตรงกัน การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีความหลากหลาย แต่เป้าหมายคือการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ การเข้ามาปฏิบัติหน้าที่แบบประชาชนมองไม่สง่างาม ทำให้ประชาชนไม่เข้าใจการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

๒. ปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๒.๑ การกลั่นกรองกฎหมาย การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในการกลั่นกรองกฎหมาย เป็นธรรม เป็นกลาง เป็นประโยชน์กับประชาชน มีประสิทธิภาพไม่ขัดหรือแย้ง เป็นผลประโยชน์ต่อประเทศชาติ ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี โปร่งดอง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย การพิจารณาอนุมัติ พระราชกำหนด ตลอดจนการให้ความเห็นชอบในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ สร้างความพึงพอใจให้กับประชาชน เกิดประโยชน์ต่อการบริหารประเทศ ตรงตามรัฐธรรมนูญ การทำหน้าที่ด้านการกลั่นกรองกฎหมายของสมาชิกวุฒิสภา ปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัย มีความเที่ยงตรง ตามหลักนิติรัฐและหลักนิติธรรม และกฎหมาย

ที่เกี่ยวกับการปราบปรามการทุจริต เป็นการผลิตกฎหมายแต่ละฉบับมีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ทั้งประชาชนและประเทศชาติ การทำหน้าที่ด้านการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณมีประสิทธิภาพและความเป็นธรรม การกลั่นกรองกฎหมายแต่ละฉบับของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เกิดความพึงพอใจและเกิดผลประโยชน์ การปรับเปลี่ยนกฎหมายยุคสมัยและกระบวนการทำงานของสมาชิกวุฒิสภาให้เข้ากับสถานการณ์และการพัฒนาพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศ การพิจารณาอนุมัติพระราชกำหนดต้องให้เป็นไปตามกระบวนการของหลักกฎหมายและทำให้เป็นกระบวนการทำงานของสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปตามหลักประชาธิปไตยการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเห็นว่าเหมาะสมกฎหมายเขียนไม่ครอบคลุม โดยเฉพาะเรื่องการนับเวลาการตรากฎหมายงบประมาณรายจ่ายกฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม โดยให้รัฐบาลปฏิบัติตามเพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศ

๒.๒ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ โดยการปฏิบัติหน้าที่โดยความ รวดเร็ว ทันสมัย ตอบโจทย์ประชาชน มีความเที่ยงตรง ซื่อสัตย์ สุจริต ป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน สังคมและประเทศชาติมีศักยภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความผาสุก เป็นไปเพื่อพัฒนาประเทศ ให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เห็นผล ประชาชนมีส่วนร่วม มีความโปร่งใส การพัฒนาระบบการทำงานของราชการให้ทันสมัย รวดเร็ว บริการประชาชน การซักถามการทำหน้าที่ของรัฐบาล เพื่อให้ประชาชนรับรู้ และความคืบหน้าการทำหน้าที่ของแต่ละรัฐมนตรี การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาการควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน มีหน้าที่และอำนาจติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาเพื่อทราบทุกสามเดือน การบริหารการงานของรัฐบาล มีอะไรที่เราเสนอแนะได้ก็จะเสนอแนะ ถ้าอะไรออกนอกทิศทางก็จะเข้าไปช่วย สมาชิกวุฒิสภาเข้าไปช่วยรัฐบาล ให้มองผลประโยชน์ชาติเป็นหลัก การควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน เป็นตามข้อบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้ การตรวจสอบ เสนอแนะ เร่งรัด ของภาครัฐ ตรวจสอบการทำหน้าที่ของรัฐตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ งบประมาณสอดคล้องกับโครงการที่จะสร้าง และการเสนอแนะรัฐบาลในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยผ่านกระบวนการทางกฎหมาย และตามระเบียบ

๒.๓ การพิจารณา ให้เห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตรงไปตรงมา ความเป็นกลาง ยึดหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส

ยึดหลักเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม มีความน่าเชื่อถือและความเชื่อมั่น ให้ความสำคัญ เสียสละ มีคุณธรรมจรรยาบรรณเป็นที่ตั้งอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบบุคคล คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นอย่างอยู่ดีธรรมโปร่งใส ตรงกับความสามารถ บุคคลผู้มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมในอันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง รับผิดชอบต่อสังคม โปร่งใสตรวจสอบได้พัฒนาองค์กรอิสระให้ก้าวหน้า

๓. ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๓.๑ การผลิต การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยการกลั่นกรองกฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และการพิจารณา ให้เห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ที่มีคุณภาพ กฎหมายที่เป็นตั้ง เป็นกลาง หลักนิติธรรม คุณธรรม ศีลธรรม กฎหมายเป็นประโยชน์แก่ประชาชน กฎระเบียบที่เป็นประโยชน์ต่อคนหมู่มาก โดยมีประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม การบังคับให้ปฏิบัติและใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้เพื่อให้เกิดคุณค่ากับประชาชนและได้ประโยชน์โดยตรง โดยผ่านกระบวนการพิจารณาอย่างรอบคอบหลายขั้นตอน ซึ่งให้ได้มาเพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศ โดยผ่านขั้นตอนเทคโนโลยีผสมผสานเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์หรือยุคสมัยใหม่

๓.๒ ประสิทธิภาพ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยการกลั่นกรองกฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และการพิจารณา ให้เห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผลงานออกมาเป็นประจักษ์ เป็นมรรคเป็นผล เป็นรูปธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีจริยธรรมศีลธรรม ยึดหลักประชาธิปไตย มีความสามัคคี โปร่งดอง สังคมสงบสุข ลดความซ้ำซ้อน เพิ่มประสิทธิผล เกิดประสิทธิภาพทั้งตัวบุคคลและประสิทธิภาพทั้งองค์กรให้การปฏิบัติหน้าที่ ที่เกิดผลงานที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพเห็นผลลัพท์อย่างเป็นประจักษ์ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเล็งเห็นความสำคัญของประชาชนและประเทศชาติเป็นหลัก โดยการปฏิบัติหน้าที่ให้ตรงเป้าหมายตรงตามรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนดไว้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อส่วนรวม และประเทศเป็นสำคัญ

๓.๓ ความพึงพอใจ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยการกลั่นกรองกฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และการพิจารณา ให้เห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ เพื่อสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติและประชาชนได้รับผลประโยชน์ ประเทศพัฒนาก้าวไกลทุกภาคส่วนเจริญก้าวหน้า เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินเป็นหลัก ส่งเสริมการพัฒนาประเทศตอบสนองความต้องการของประชาชน การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเป็นการสร้างความพึงพอใจในผลงานที่ได้ทำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและประเทศชาติ เพื่อตอบสนองความ

ต้องการของประชาชนโดยการสร้างผลงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งทางตรงและทางอ้อมในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อสร้างความมั่นใจ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

๓.๔ การปรับเปลี่ยน การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยการกลั่นกรองกฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และการพิจารณา ให้เห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ประชาชนมีชีวิตที่ดีขึ้นประเทศดีขึ้น เศรษฐกิจ สังคม การเมืองทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลงปฏิรูปประเทศอย่างมีระบบ สร้างสรรค์ตามยุทธศาสตร์ชาติ สร้างความมั่นคง สร้างการเปลี่ยนแปลงให้ประชาชนดีขึ้น การปรับเปลี่ยนให้เกิดความเหมาะสม การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ทั้งการด้านวัฒนธรรม สังคม การเมือง เข้าสู่ยุคที่ก้าวไกล ต่อระบบการปรับเปลี่ยนที่ทุกคนสามารถเข้าถึงในกระบวนการและเพื่อทักษะต่อการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยน และการสร้างความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม

๓.๕ การพัฒนา การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยการกลั่นกรองกฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และการพิจารณา ให้เห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่องประเทศมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ส่งเสริมประชาชนให้มีศักยภาพประชาชนมีความสุข สร้างรายได้แข็งแกร่งนำประเทศชาติก้าวหน้า ทันสมัยโดยการพัฒนาประชาชนให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมายการพัฒนาประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกရာช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือเทคโนโลยี

๔. การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามาตรฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๔.๑ การหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ ตรงต่อเวลา การปฏิบัติหน้าที่โดยหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ เป็นการประชุมพบปะปรึกษาหารือกิจการงานต่าง ๆ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันโดยสม่ำเสมอ การประชุมทุกครั้งต้องพร้อมเพรียงกันประชุม และเลิกประชุมกันพร้อมเพรียง และทำกิจกรรมร่วมกันเป็นการประชุมและการทำกิจกรรมทั้งหลายที่พึงกระทำร่วมกันหรือพร้อมเพรียง ทำให้ไม่เกิดความแตกแยกและเป็นการส่งเสริมให้ทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ได้อย่างเต็มความสามารถ เช่น การเข้าประชุมลงพระมติในเรื่องต่าง ๆ ของการดำรงตำแหน่งของสมาชิกวุฒิสภาเป็นหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานอย่างวุฒิสภาเพื่อเป็นแบบอย่างให้ผู้ทีเฝ้าติดตามการทำงาน ตามหลักประชาธิปไตยสมาชิกวุฒิสภาต้องพร้อมเพรียงกันปฏิบัติหน้าที่ในการประชุม เพื่อแสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่าง ๆ ต้องอยู่ในสภาห้องประชุมให้ครบเวลาที่เลิก

ประชุม เพราะเป็นหน้าที่โดยตรงตามระบบประชาธิปไตย ในการกลั่นกรองกฎหมายที่ต้องประชุมเห็นพร้อมด้วยกันในเรื่องที่สำคัญในการพิจารณา หรือการอนุมัติงบประมาณแผ่นดิน การประชุมพร้อมเพรียงกันเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ข้อยุติที่ชัดเจนในการลงมติที่มีการระดมความสามารถที่ทุกคนมีได้ร่วมกันแก้ปัญหาของประเทศชาติ

๔.๒ การพร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุมพร้อมเพรียง สมาชิกวุฒิสภาพร้อมเพรียงกันประชุมและเลิกประชุมซึ่งทำให้มติต่าง ๆ เป็นความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องประชุมตามวาระข้อบัญญัติของกฎหมาย และทำการประชุมเพื่อให้ได้ข้อประชุมที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติการ เลิกประชุมก็ต้องเลิกพร้อมเพรียงกัน โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้น การพร้อมเพรียงกันประชุมจะได้ข้อมติข้อคิด ความคิดเห็น ข้อโต้แย้ง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข การประชุมในรัฐสภาต้องพร้อมกันประชุม เพื่อให้ได้ข้อยุติธรรม ที่เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ การพร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุมพร้อมเพรียงโดยความสามัคคีกัน เป็นหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่ต้องกระทำตามหลักการที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพราะคือหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบต่อบ้านเมือง การประชุมตามวาระของบ้านเมืองจำเป็นอย่างยิ่งต้องประชุมกันพร้อมเพรียงเพื่อหาข้อยุติ หรือหารือในเรื่องเร่งด่วน การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาจะการพร้อมเพรียงกันประชุมในการลงมติ ดังนั้นการพร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุมพร้อมเพรียงมีความสามัคคีและมีส่วนร่วมมีประสิทธิผลในการบริหารประเทศแก้ปัญหาได้อย่างชัดเจนตรงจุดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตรงตามรัฐธรรมนูญกำหนด

๔.๓ การไม่บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ (เคารพกฎหมาย กฎระเบียบ กฏจารีตประเพณี) เป็นการไม่เพิกถอน ไม่เพิ่มเติมไม่ละเมิดหรือวางข้อกำหนดกฎหมายต่าง ๆ อันมิได้ตกลงบัญญัติไว้และไม่เหยียบย่ำล้มล้างสิ่งที่ตกลงวางบัญญัติไว้แล้วถือปฏิบัติมั่นอยู่ในบทบัญญัติใหญ่ที่วางไว้เป็นธรรมนูญ ต้องเคารพกฎหมายในการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ไม่มองข้ามข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ได้บัญญัติไว้แล้ว ในรัฐธรรมนูญให้ความเคารพต่อกฎหมาย และปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดเพื่อความสงบเรียบร้อย และเท่าเทียมกัน การไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ เป็นการดีและไม่ควรเหยียบย่ำสถาบันพระพุทธศาสนาควรต้องรักษาและป้องกันพระพุทธศาสนา การไม่ล้มเลิกข้อกฎหมายที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน หรือการไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารประเทศที่ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของระบบราชการในทางที่เสื่อมเสีย การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในด้านนี้ต้องไม่บัญญัติในข้อที่เป็นโทษ และไม่ล้มเลิกข้อที่เป็นคุณ ดังนั้นการเคารพกฎหมาย กฎระเบียบ จารีตประเพณีเคารพกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา โดยการไม่บัญญัติข้อกฎหมายที่เป็นโทษหรือข้อกฎหมายที่ล่าช้า โดยถือระเบียบข้อบังคับเพื่อปฏิบัติอย่างเสมอภาคโดยเคร่งครัด ไม่ล้มเลิกกฎหมายที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลัก

๔.๔ การให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ (ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ) สมาชิกวุฒิสภาให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ที่มีความเชี่ยวชาญในเฉพาะเรื่องสาขาของตนเอง และส่งเสริมการทำงานของผู้สูงอายุและให้ความเคารพต่อผู้มีบุญคุณต่อประเทศชาติ ให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ยาวนาน เราต้องให้เกียรติให้ความเคารพนับถือ และรับฟังความคิดเห็นของท่านในฐานะที่เป็นผู้รู้และมีประสบการณ์มามากสมาชิกวุฒิสภาต้องเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์มาก่อน และให้เกียรติซึ่งเป็นประเพณีวัฒนธรรมปฏิบัติกันมาจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่เป็นการให้เกียรติและเป็นภาวะของผู้ นำ การรับฟังในข้อเสนอแนะในการนำหลักบริหารบ้านเมืองมาใช้ ในภาวะวิกฤตเพื่อนำไปปรับใช้กับการบริหารประเทศสมาชิกวุฒิสภาเคารพนับถือผู้ใหญ่การเคารพและรับฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะผู้ใหญ่ผ่านประสบการณ์มากประกอบกับการอยู่ร่วมกันในสังคมต้องมีผู้นำ ถ้าเราให้การเคารพและเชื่อฟังผู้นำสังคมก็จะไม่วุ่นวาย การให้ความเคารพ ผู้เชี่ยวชาญเป็นการเคารพนับถือผู้ใหญ่รับฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่รับฟังคำชี้แนะของผู้ใหญ่เชื่อฟังผู้มีประสบการณ์ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

๔.๕ การไม่ข่มเหงสตรี (ไม่รังแกสตรี ให้เกียรติสตรี คุ่มครองสตรี) การให้เกียรติสุภาพสตรีผู้เป็นสมาชิกวุฒิสภาเป็นสิ่งที่ต้องทำไม่เบียดเบียนทางกาย วาจา ใจ ความคิดเห็นของสตรีอาจมีประโยชน์ต่อการพัฒนาบ้านเมือง ไม่ควรดูถูกความคิดเห็นของผู้ที่อ่อนแอกว่า ควรให้สิทธิในการแสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น การปฏิบัติงานของสมาชิกวุฒิสภาของสตรีมีความสามารถเยอะ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีความสำคัญมากขึ้น ควรส่งเสริมบทบาทการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ ส่งเสริมความเสมอภาคของสตรี ให้เกียรติ ให้การยกย่อง ตามความสมควร และรณรงค์การปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่องการให้กฎหมายส่งเสริมสตรีให้มีบทบาทความเป็นผู้นำ ไม่กีดกันควรให้สตรีเป็นผู้นำมากขึ้น เปิดโอกาสในการทำงานที่เหมาะสมกับสตรีมากขึ้นพัฒนาและส่งเสริมการให้สตรีมีโอกาสทำหน้าที่เท่าเทียมผู้ชาย ไม่รังแกสตรีให้เกียรติสตรี คุ่มครองสตรีไม่ล่วงเกินสตรี การปกป้องไม่ละเมิดสิทธิสตรีออกกฎหมายคุ้มครองสิทธิสตรี ส่งเสริมการทำหน้าที่ของสตรี เพื่อสิทธิและเสรีภาพของสตรีในประเทศ

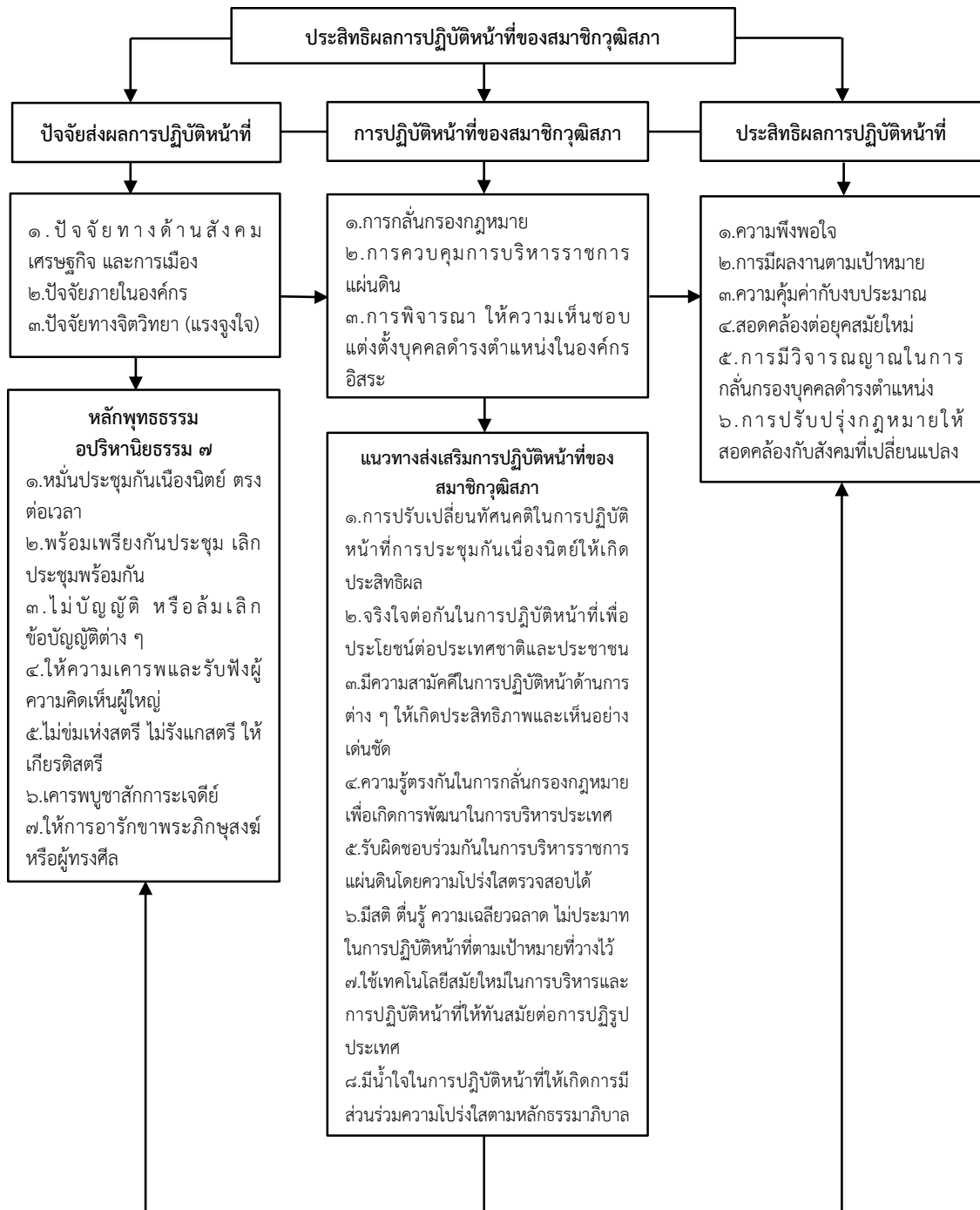
๔.๖ การเคารพบูชาสักการะเจดีย์ (การเคารพบุคคลต้นแบบ บุคคลที่ดี บุคคลตัวอย่าง) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในการให้ความเคารพศาสนสถาน ปุชนียสถาน อนุสาวรีย์ประจำชาติ เป็นการเคารพและเป็นที่ดีเป็นที่รวมจิตใจในการปฏิบัติหน้าที่ยึดเหนี่ยวจิตใจและพัฒนาให้ประชาชนในประเทศมีความเมตตาและให้ความเคารพ อนุสาวรีย์ประจำชาติอันเป็นเครื่องเตือนความจำ ปลุกเร้าให้เราทำความดี และเป็นที่ยอมรับของหมู่ชนไม่ละเลย พิธีเคารพบูชาอันพึงทำต่ออนุสรณ์สถานที่สำคัญเหล่านั้นตามประเพณีที่ดั้งเดิม ความอ่อนน้อมถ่อมตนต่อศาสนสถาน

เป็นสิ่งที่ต้องทำเพราะปูชนียสถาน อนุสาวรีย์ประจำชาติมีคุณูปการในการทำประโยชน์ให้กับสังคม ประเทศชาติ สร้างชาติวัฒนธรรม เป็นไปตามหลักธรรมด้วยความเรียบร้อยการให้ความเคารพศาสนสถาน และปูชนียสถานเป็นสิ่งที่ควรทำ สมาชิกวุฒิสภาให้ความเคารพต่ออนุสาวรีย์ประจำชาติ มีความสำคัญต่อประชาธิปไตยของประเทศชาติ ต้องให้การเคารพและปกป้องบูชาปูชนียสถานที่สำคัญในศาสนาเพื่อจะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของกลุ่มคนในหมู่คณะที่อยู่ร่วมกัน และหลักการดังกล่าวส่งผลต่อทรัพยากรธรรมชาติที่คนไทยหวงแหน เคารพบุคคลต้นแบบ บุคคลที่ดี บุคคลตัวอย่างแก่สังคม และพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้ามั่นคง ประชาชนมีเกียรติมีศักดิ์ศรี โดยการปฏิบัติหน้าที่ไม่ประมาทรักความสงบมีสันติภาพ โดยขัดเกลากิจใจให้มีศีลธรรมและคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่

๔.๗ การให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล (ให้ความเคารพพระสงฆ์ รักษาความถูกต้อง รักษาคนดี) ความอ่อนน้อมถ่อมตนต่อศาสนสถาน เป็นสิ่งที่ต้องทำเพราะปูชนียสถาน อนุสาวรีย์ประจำชาติมีคุณูปการในการทำประโยชน์ให้กับสังคมประเทศชาติ สร้างชาติ วัฒนธรรม เป็นไปตามหลักธรรมด้วยความเรียบร้อยการให้ความเคารพศาสนสถาน และปูชนียสถาน เป็นสิ่งที่ควรทำ สมาชิกวุฒิสภาให้ความเคารพต่ออนุสาวรีย์ประจำชาติ มีความสำคัญต่อประชาธิปไตยของประเทศชาติ ต้องให้การเคารพและปกป้อง บูชาปูชนียสถานที่สำคัญในศาสนาเพื่อจะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของกลุ่มคนในหมู่คณะที่อยู่ร่วมกัน การปฏิบัติงานในการให้สนับสนุนให้ทุกศาสนา เสมอภาคกันและสมาชิกวุฒิสภาทำหน้าที่ตามประเพณีเป็นไปตามความเหมาะสมตามหลักประเพณี เพื่อสร้างวัฒนธรรมของชาติ การปฏิบัติให้อารักขาคุ่มครองป้องกันอันชอบธรรมแก่ พระอรหันต์ทั้งหลาย เป็นหน้าที่ที่สมาชิกวุฒิสภาทำแล้วให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นสิ่งที่สมควรและเหมาะสมแก่กาลเวลาเพื่อส่งเสริมความสามัคคี เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน เคารพพระสงฆ์ รักษาความถูกต้อง รักษาคนดี โดยการส่งเสริมคนดีในการบริหารประเทศ ปกป้องคนดี ทำเพื่อประเทศชาติสนับสนุนคนดียึดความถูกต้องเลือกคนดีมาพัฒนาประเทศ

๔.๕.๒ องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐” ผู้วิจัยได้สรุปแผนภาพแสดงองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัยดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๔.๒๐ แสดงองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาอย่างมีประสิทธิภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐” การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นสำคัญ การปฏิบัติหน้าที่โดยความตั้งใจในการพัฒนา ปฏิรูปประเทศให้เจริญก้าวหน้าตามยุทธศาสตร์ชาติที่ได้บัญญัติไว้ ๑.ด้านการกลั่นกรองกฎหมาย กฎหมายที่ออกมาต้องมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายที่ออกมาบังคับใช้สร้างความพึงพอใจให้กับประชาชน เป็นการทำหน้าที่เพื่อทำหน้าที่ให้ประเทศได้กฎหมายที่เหมาะสมกับประเทศชาติ ๒.ด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยฝ่ายนิติบัญญัติ นั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบอบรัฐสภาต้องพัฒนาให้มีคุณภาพตามหลักรัฐธรรมนูญ การพัฒนาการบริหารราชการแผ่นดินโดยใช้หลักกฎหมายและกฎระเบียบในการควบคุมสร้างความพึงพอใจในการบริหารแผ่นดิน พัฒนาระบบการทำงาน เป็นธรรม เป็นกลาง เป็นความรับผิดชอบ เป็นที่น่าเชื่อถือ เพื่อประโยชน์ประชาชน เพื่อประเทศชาติอย่างมีประสิทธิภาพทั้งทางตรงและทางอ้อม ๓.ด้านการพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ต้องเป็นไปโดยสุจริต เทียงธรรม เป็นธรรม และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจการปฏิบัติหน้าที่สร้างความเชื่อมั่นต่อองค์กรอิสระ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อประชาชน และต่อประเทศชาติเป็นที่ตั้ง เพื่อตอบแทนบุญแผ่นดิน โดยมีการแสดงผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ปัจจัยส่งผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาอย่างมีประสิทธิภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑. การปฏิบัติหน้าที่ส่งผลให้เกิดปัจจัยทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง มีความมั่นคงและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
๒. การปฏิบัติหน้าที่ส่งผลให้เกิดวัฒนธรรม เกิดจริยธรรม คุณธรรมขึ้นโดยผ่านกระบวนการปัจจัยภายในองค์กรเป็นตัวผลักดันให้เกิดผลงาน
๓. การปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จมีแรงจูงใจให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยผลักดันโดยมีปัจจัยทางจิตวิทยา

โดยการประยุกต์หลักพุทธธรรม อปทานิยธรรม ๗ ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพเห็นผล ๑.หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ตรงต่อเวลา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ๒.พร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุมพร้อมกัน เพื่อให้ผลการประชุมมีเป้าหมายสำเร็จ ๓.ไม่บัญญัติ หรือ ล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ เพื่อยึดข้อระเบียบ กฎที่บัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด ๔.ให้ความเคารพและรับฟังผู้ความคิดเห็นผู้ใหญ่ เพื่อให้การเคารพรับฟังและน้อมมาปฏิบัติเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทันสมัย ๕.ไม่ข่มเหงสตรี ไม่รังแกสตรี ให้เกียรติสตรี การส่งเสริมอาชีพ การบัญญัติข้อกฎหมายที่เป็นประโยชน์ต่อผู้หญิง ๖.เคารพบูชาสักการะเจดีย์ ให้ความสำคัญกับอนุสาวรีย์หรือพระมหากษัตริย์ผู้มีพระคุณต่อ

แผ่นดินของไทย ๗. ให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล เพื่อรักษาวัฒนธรรมของไทยศาสนาของประเทศไทยไว้โดยการยกย่องนับถือพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีลโดยความนอบน้อมและจิตใจ

การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑. การกลั่นกรองกฎหมาย การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดการปฏิบัติหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมายมีคุณภาพ เป็นประโยชน์กับประชาชนส่วนมากและเป็นคุณกับประเทศชาติเป็นหลัก โดยเนื้อหาของกฎหมายต้องมีคุณภาพมีหลักการและหลักเกณฑ์ที่เชื่อถือมีคุณธรรมจริยธรรม สร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนคนที่กฎหมายหมาย โดยมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้เข้ากับยุคสมัยเพื่อความทันสมัยในยุคปัจจุบัน โดยการพัฒนาหลักกฎหมายที่มีอยู่ให้เท่าเทียมกับต่างประเทศโดยไม่ลำเอียงและทันสมัยการพิจารณากฎหมายจึงมีประโยชน์แก่คนหมู่มากและบังคับใช้ให้เกิดประโยชน์

๒. การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพเป็นไปตามรัฐธรรมนูญกำหนด การติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูปประเทศให้ได้ตามยุทธศาสตร์โดยการ โดยการตั้งกระทู้ถามและการเปิดอภิปรายทั่วไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด การปฏิบัติหน้าที่การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยยึดหลักความถูกต้องตรงประเด็นตรงตามเป้าหมาย สร้างความพึงพอใจในการทำหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องเร่งด่วนโดยมีการปรับเปลี่ยนในเรื่องที่ตั้งกระทู้ถามเพื่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดความพึงพอใจในการทำหน้าที่ของรัฐบาลโดยที่สมาชิกวุฒิสภาคอยดู และตรวจสอบการทำหน้าที่โดยมีการพัฒนาการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนด บริหารประเทศปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล

๓. การพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ โดยมีความเที่ยงตรง เที่ยงธรรม ให้ความเห็นชอบ ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนด โดยการให้ความเห็นชอบบุคคล แต่งตั้งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นคนเก่งคนดี และมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรอิสระ และเห็นความสำคัญของประเทศชาติเป็นที่ตั้ง โดยมีความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่อย่างสุจริตยุติธรรม เป็นบุคคลที่มีคุณธรรมและจริยธรรมอย่างประจักษ์อย่างเด่นชัด โดยมีการพัฒนาบุคคลที่ดำรงตำแหน่งในองค์กรเพื่อให้การทำหน้าที่โปร่งใสมีมาตรฐานจริยธรรมทางการเมือง

แนวทางส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑. ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาการปรับเปลี่ยนทัศนคติในการปฏิบัติหน้าที่การประชุมกันเนื่องนิตยให้เกิดประสิทธิผล

๒. ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาจริงจังต่อกันในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน

๓. ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีความสามัคคีในการปฏิบัติหน้าที่ด้านกรต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพและเห็นอย่างเด่นชัด

๔. ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาความรู้ตรงกันในการกลั่นกรองกฎหมายเพื่อเกิดการพัฒนาในการบริหารประเทศ

๕. ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภารับผิดชอบร่วมกันในการบริหารราชการแผ่นดินโดยความโปร่งใสตรวจสอบได้

๖. ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา มีสติ ตื่นรู้ ความเฉลียวฉลาด ไม่ประมาทในการปฏิบัติหน้าที่ตามเป้าหมายที่วางไว้

๗. ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการบริหารและการปฏิบัติหน้าที่ให้ทันสมัยต่อการปฏิรูปประเทศ

๘. ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีน้ำใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดการมีส่วนร่วมมีความโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล

ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑. การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีประสิทธิภาพความพึงพอใจในผลงานที่เห็นอย่างเด่นชัดเป็นที่ประจักษ์ต่อสายตาของประชาชน

๒. การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีผลงานตามเป้าหมายตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด โดยการเพื่อพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า

๓. การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาความคุ้มค่ากับงบประมาณตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับการบริหารประเทศ

๔. การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาสอดคล้องต่ยุคสมัยใหม่ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกสมัยใหม่เพื่อให้ประชาชนมีความ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

๕. การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาการมีวิจาร์ณญาณในการกลั่นกรองบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระอย่างเป็นธรรม และเป็นกลาง

๖. การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในสังคม

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ๒) เพื่อศึกษาปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ๓) เพื่อเสนอการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ผลจากการศึกษาสรุปได้ตามขั้นตอนต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ว่าด้วยหลัก SWOT

๑. จุดแข็ง การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สมาชิกวุฒิสภามีความรู้ความสามารถที่จะทำหน้าที่ใน การกลั่นกรองกฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และการพิจารณาให้เห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรของรัฐและองค์กรอิสระ เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยความตั้งใจ โปร่งใส ยึดหลักประโยชน์ของประชาชนและของประเทศชาติเป็นหลัก โดยเน้นการปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนดไว้ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การทำหน้าที่เพื่อให้สอดคล้องกับหลักรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนดไว้ การปฏิบัติประเทศเพื่อพัฒนาให้ประเทศก้าวไกลยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมเป็นหลักในการปฏิบัติหน้าที่

๒. จุดอ่อน การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ เป็นการทำหน้าที่เพื่อตอบโจทยนโยบายของรัฐบาล การเข้ามาของสมาชิกวุฒิสภาเป็นการแต่งตั้งและสรรหาทำให้การปฏิบัติหน้าที่ในสายตาของประชาชนยังปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มที่ เพราะการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่

แบบไม่สง่างาม สมาชิกวุฒิสภาบางท่านสวมหมวกสองใบ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มร้อย การเข้าประชุมลงมติในวาระต่าง ๆ ทำให้ขาดการลงมติจึงไม่เป็นที่น่าเชื่อถือจากประชาชน

๓. โอกาส การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การได้เข้ามาปฏิบัติประเทศโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นตัวกำหนดในการปฏิบัติหน้าที่ ได้แสดงศักยภาพในการทำหน้าที่เพื่อพัฒนาประเทศ และการได้มีกรรมวิธีการในสมาชิกวุฒิสภาเพื่อการแก้ไขปัญหาของประเทศ การได้มีโอกาสพบปะประชาชนรับรู้ปัญหาได้แก้ไขปัญหาของประชาชน และประเทศชาติการกลั่นกรองกฎหมายที่เป็นประโยชน์กับประชาชนและประเทศชาติ การปฏิบัติหน้าที่บทบาทการควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน และบทบาทการได้พิจารณา ให้เห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรของรัฐและองค์กรอิสระ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่ต้องมีความรู้ความสามารถเพื่อพัฒนาในองค์กรต่าง ๆ

๔. อุปสรรค การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การพิจารณากลับกรองร่างพระราชบัญญัติที่ยังขาดการเชื่อมโยงข้อมูลการพิจารณากลับกรองร่างกฎหมายที่เป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นอุปสรรคในการกลั่นกรองกฎหมายของวุฒิสภา การปฏิบัติหน้าที่โดยยึดประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติและประชาชนเป็นหลัก การบริหารราชการแผ่นดินการตั้งกระทู้ถามสด รัฐมนตรีมีสิทธิไม่ตอบกระทู้เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์ของแผ่นดิน การทำหน้าที่จึงไม่สามารถล่วงล้ำการทำหน้าที่ของรัฐบาลได้ทำที่ควร

๕.๑.๒ ปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ดังต่อไปนี้

๑. การกลั่นกรองกฎหมาย พบว่า

การผลิต การออกกฎหมายแต่ละฉบับเป็นไปอย่างเป็นธรรม รอบคอบ ตามหลักนิติรัฐและนิติธรรม เห็นความสำคัญการผลิตกฎหมาย มีคุณภาพ มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์กับผู้ใช้กฎหมายอย่างสูงสุด

ประสิทธิภาพ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณโดยการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในการกลั่นกรองพิจารณาอย่างถี่ถ้วนเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยรวม

ความพึงพอใจ สร้างความพอใจให้กับผู้ใช้กฎหมาย ประโยชน์สูงสุดอยู่ที่ประชาชนผู้ใช้กฎหมาย ความถูกต้อง ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

การปรับเปลี่ยน ทันต่อเหตุการณ์ของบ้านเมือง นำมาปรับใช้ได้อย่างไม่ล่าหลัง เข้ากับบริบททางการเมือง ทางสังคม และวัฒนธรรมของประเทศไทย

การพัฒนา โดยนำกฎหมายปรับใช้ให้เข้ากับบริบทสังคมไทยและให้เข้ากับจารีตประเพณีของประเทศไทยและทันสมัยไม่ล่าหลัง

๒. การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน พบว่า

การผลิต การติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูปประเทศ ตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยยึดตามหลักรัฐธรรมนูญ และเห็นชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญต่อการบริหารประเทศ

ประสิทธิภาพ เห็นผล โดยการรับทราบค่าแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี โดยการตั้งกระทู้ถาม และการเปิดอภิปรายทั่วไปตามรัฐธรรมนูญกำหนด

ความพึงพอใจ ในการปฏิรูปหรือมีการตรวจสอบการทำหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่เร่งด่วนเพื่อทราบทุกสามเดือน และการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีความเป็นกลาง เห็นประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลัก

การปรับเปลี่ยน การตั้งกระทู้ถามการเปิดอภิปรายเพื่อให้คณะรัฐมนตรีได้แถลงข้อเท็จจริงใน ได้แสดงความคิดเห็นในปัญหาที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ทำให้ประชาชนได้รับทราบในการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาและการทำหน้าที่ของรัฐบาล

การพัฒนา การบริหารแผ่นดินตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเกิดประโยชน์ต่อประชาชน ได้ทราบข้อเท็จจริง การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาจึงเห็นผลและเป็นรูปธรรม เห็นผล โดยการตอบแทนบุญคุณแผ่นดินทั้งทางตรงและทางอ้อม

๓. การพิจารณาให้เห็นชอบ แต่งตั้ง บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรของรัฐและองค์กรอิสระ พบว่า

การผลิต การสร้างบทบาทอำนาจหน้าที่ในการเลือกให้คำแนะนำและแต่งตั้งตามข้อบัญญัติของหลักรัฐธรรมนูญ เป็นอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา โดยการปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

ประสิทธิภาพ การปฏิบัติหน้าที่บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ การสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด การดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของชาติและของประชาชน เป็นเรื่องผลประโยชน์ของส่วนรวม และเป็นประโยชน์ในการสร้างสังคมให้เกิดเป็นธรรมากิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้

ความพึงพอใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเที่ยงธรรม มีความชอบธรรม มีความชอบด้วยเหตุผล ตรงตามสายงาน

การปรับเปลี่ยน การแต่งตั้งบุคคลให้เข้ากัองค์กรอิสระและการปรับเปลี่ยนโครงสร้างให้เข้ากับริบททางการเมืองที่ ให้เห็นความสำคัญการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอิสระ การปรับเปลี่ยนให้ทันสมัยทั้งทางด้านเทคโนโลยีและด้านข้อมูลข่าวสาร

การพัฒนา บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระโดยมีคุณธรรมนำ จริยธรรมตาม วุฒิสภา ให้ความสำคัญในการพิจารณาในบทบาทนี้อย่างละเอียดและรอบคอบ โดยดำรงไว้ซึ่งความเป็นกลาง และเป็นธรรมทางการเมือง การพัฒนาให้เห็นเป้าหมายที่ชัดเจนโดยเน้นประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลัก

๕.๑.๓ การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามาตรฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามาตรฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นหลักธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. การประยุกต์หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ตรงต่อเวลา การปฏิบัติหน้าที่ในการประชุมแก้ปัญหา การประชุมในการกลั่นกรองกฎหมาย การประชุมในการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ การประชุมพระราชบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่าย การประชุมหาข้อตกลงหรือหารือในเรื่องต่าง ๆ เป็นการประชุมที่สำคัญต่อการทำปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา โดยการเข้าร่วมประชุมกันอย่างเนืองนิตย์ และตรงต่อเวลา ทำให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

๒. การประยุกต์พร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุม การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยการพร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุม เป็นการทำหน้าที่โดยการมีส่วนร่วมที่เห็นผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็น การประชุมของสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทำหน้าที่ยึดหลักรัฐธรรมนูญให้การปฏิบัติหน้าที่อย่างสมบูรณ์แบบ การพร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุม เป็นหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาที่ทำตามหลักรัฐธรรมนูญอย่างเคร่งครัด คือหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อบ้านเมือง

๓. การประยุกต์ไม่บัญญัติ หรือล้มนักข้อบัญญัติต่าง ๆ (กฎหมายจารีตประเพณี) การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเป็นการกลั่นกรองกฎหมายที่เป็นธรรม และเป็นกลางโดยเน้นหลักนิติรัฐ นิติธรรม และคุณธรรมเป็นที่ตั้ง การผลิตกฎหมายแต่ละฉบับเห็นความสำคัญและประโยชน์ของกฎหมาย ไม่เพิกถอน ไม่เพิ่มเติมไม่ละเมิดหรือวางข้อกำหนดกฏเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ชอบธรรม ไม่บัญญัติในข้อที่เป็นโทษ และไม่ล้มนักข้อที่เป็นคุณ

๔. การประยุกต์ให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ (ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ) การประยุกต์หลักธรรมรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน การให้ความเชื่อมั่นต่อบุคคลที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ การประยุกต์หลักธรรมในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับ

สมาชิกวุฒิสภาโดยการฟังความคิดเห็นของผู้หลักผู้ใหญ่ในบ้านเมือง การรับฟังความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการเรื่องการบริหารประเทศ หรือการกลั่นกรองกฎหมายโดยมีผู้มีความรู้ความสามารถเพื่อการออกกฎหมายหรือผู้ทรงคุณวุฒิในการมีความรู้เฉพาะในเรื่องที่บริหารประเทศ การให้หลักการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศ และรับฟังความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประโยชน์ในการบริหารประเทศและบ้านเมือง ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านกฎหมายมีความชำนาญเฉพาะด้าน

๕. การประยุกต์ไม่เข้มแข็งสตรี (ไม่รังแกสตรี) การให้เกียรติสตรี ให้สตรีมีสิทธิเสรีภาพ มีเสมอภาค การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา โดยส่งเสริมสิทธิสตรี การออกกฎหมายเสรีสิทธิสตรี ความเสมอภาคของสตรีในประเทศโดยผ่านกระบวนการการออกกฎหมาย ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของสตรีโดยไม่กีดกัน ให้การยกย่องตามสมควร การให้สตรีมีบทบาททางการเมืองมากขึ้น เปิดโอกาสได้ทำงานเท่าเทียมเท่าผู้ชายโดยผ่านการสนับสนุนขององค์กรสิทธิสตรี

๖. การประยุกต์เคารพบูชาสักการะเจดีย์ (การเคารพบุคคลต้นแบบ บุคคลที่ดี บุคคลตัวอย่าง) การส่งเสริมบุคคลต้นแบบ ให้เป็นตัวอย่างแก่คนรุ่นหลัง และการส่งเสริมบุคคลที่ดีทำคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติ การปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาโดยการเคารพบุคคลต้นแบบและการเคารพบุคคลที่ดีมีศีลธรรม การประยุกต์หลักธรรมในการปฏิบัติหน้าที่โดยการเคารพบูชาบุคคลที่ควรบูชาให้ความเคารพบุคคลที่ดีในการทำควมดีในการบริหารประเทศ และการเคารพบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการทำคุณประโยชน์ให้ประเทศ ส่งเสริมให้ประชาชนได้ประพฤติตามบุคคลที่ดี เป็นแบบอย่าง และการเคารพสักการะเจดีย์หรือสถานที่อันเป็นที่เคารพบูชาในการทำคุณประโยชน์ต่อบ้านเมือง

๗. การประยุกต์ให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล (ให้ความเคารพพระสงฆ์ รักษาความถูกต้อง รักษาคนดี) การเคารพบูชาอนุสาวรีย์ประจำชาติมีคุณูปการในการทำประโยชน์ให้กับสังคมและประเทศชาติ และการให้ความเคารพต่อพระสงฆ์ การปกป้องพระพุทธศาสนา การรักษาความถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การสร้างวัฒนธรรมอันดีงาม ตามความเหมาะสมของประเพณี

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๒.๑ สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ว่าด้วยการวิเคราะห์ SWOT ประกอบด้วย

๑. จุดแข็ง การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ การปฏิบัติหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต เห็นประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลัก การปฏิบัติหน้าที่โดยมีความรู้ความสามารถ เฉพาะด้านตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ปฏิบัติหน้าที่ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างชัดเจนและเป็นธรรม โดยการถ่วงดุลอำนาจของรัฐบาล ปฏิบัติหน้าที่โดยความเป็นกลาง เป็นธรรม รอบคอบ เป็นที่ประจักษ์แก่ประชาชน สอดคล้องกับ **ทรงพล บุญสุข** ได้วิจัยเรื่อง “ศึกษาเปรียบเทียบจุดแข็ง-จุดอ่อน ของนายกรัฐมนตรีจากระบบรัฐสภา และจากการเลือกตั้งโดยตรง จุดอ่อนของการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีโดยตรง” ผลการวิจัยพบว่า จุดแข็งทั้งสิ้น ๓ ประการ คือ ๑. ประชาชนเคยชิน และเห็นว่าสอดคล้องกับการมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข ๒. ฝ่ายบริหารยุบสภาได้และฝ่ายนิติบัญญัติอภิปรายไม่ไว้วางใจ รัฐบาลได้ทำให้สามารถเปลี่ยนรัฐบาลได้และ ๓. ถ้าพรรคเดียวมีเสียงข้างมาก จะทำให้รัฐบาลมีเสถียรภาพสูงและควบคุมสภาได้เด็ดขาด^{๓๖๔}

๒. จุดอ่อน การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาบางเรื่องขาดการทำหน้าที่เป็นเอกภาพ การทำหน้าที่สวมหมวกสองใบ ไม่เข้าประชุม การขาดลงมติในเรื่องสำคัญ การปฏิบัติหน้าที่ในบางส่วนยังล่าช้า การปฏิบัติหน้าที่ยังไม่ชำนาญเพราะสมาชิกวุฒิสภามาจากหลากหลายอาชีพ ต้องใช้เวลาในการเรียนรู้การปฏิบัติหน้าที่ การเข้ามาของวุฒิสภาเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ประชาชนไม่เชื่อถือ เพราะไม่ได้มาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาขาดความน่าเชื่อถือ และมองไม่เป็นกลาง ไม่เป็นธรรม ไม่สง่างาม สอดคล้องกับ **ทรงพล บุญสุข** ได้วิจัยเรื่อง “ศึกษาเปรียบเทียบจุดแข็ง-จุดอ่อน ของนายกรัฐมนตรี จากระบบรัฐสภา และจากการเลือกตั้งโดยตรง จุดอ่อนของการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีโดยตรง” ผลการวิจัยพบว่า มีจำนวน ๔ ประการ คือ ๑. ประชาชนบางส่วนกังวลว่าเป็นระบบประธานาธิบดีจะกระทบ ต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ๒. การเลือกตั้งทั้งประเทศถึงไม่ซื้อเสียงก็ต้องใช้ เงินจำนวนมากจะทำให้คนรวยได้เปรียบ ๓. ถ้ารัฐบาลมาจากพรรคที่มีเสียงข้างน้อยในสภาจะทำให้บริหารงานยาก เพราะไม่สามารถผ่านร่างกฎหมายได้ เนื่องจากนายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง การถอดถอนอาจ ทำได้ยาก^{๓๖๕}

๓. โอกาส การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ การปฏิบัติหน้าที่สมาชิกวุฒิสภาเป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติมีอำนาจหน้าที่

^{๓๖๔} ทรงพล บุญสุข, “ศึกษาเปรียบเทียบจุดแข็ง-จุดอ่อน ของนายกรัฐมนตรี จากระบบรัฐสภา และจากการเลือกตั้งโดยตรง”, วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๘) : ๓๖๒-๓๖๓.

^{๓๖๕} อ่างแล้ว, : ๓๖๒-๓๖๓.

ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร สมาชิกวุฒิสภามีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
กับในหน้าที่ที่รัฐมนตรีนั้นรับผิดชอบ โดยการถามเป็นหนังสือหรือวาจาก็ได้และสมาชิกวุฒิสภาถาม
โดยที่ไม่ต้องแจ้งล่วงหน้าก็ได้ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเป็นการทำหน้าที่เพื่อตอบสนอง
ความต้องการของประชาชน และเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาของประเทศ การปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเป็นกลาง
และเป็นธรรม เป็นการแก้ไขและพัฒนาตามเป้าหมายหลักการปฏิรูปประเทศ ตามยุทธศาสตร์ชาติ
สอดคล้องกับ **คณินิตย์ พรหมมินทร์** ได้วิจัยเรื่อง “การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองท้องถิ่น ของสตรีไทยล้านนาตะวันออก” ผลการวิจัยพบว่า โอกาส (Opportunities) คือ
มีเครื่องมือและกลไกที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้มากขึ้น^{๓๖๖}

**๔. อุปสรรค การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐** การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ยังไม่เป็นระบอบประชาธิปไตยของไทยอย่าง
แท้จริง การเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาโดยไม่มีทางเลือกตั้งจากประชาชนทำให้ขาดความ
เชื่อมั่น และความไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่ แต่การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาชุดนี้ ได้พิสูจน์ให้
เห็นว่าการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งของประชาชน มีความซื่อสัตย์ สุจริต
ตรงไปตรงมา ตามจริยธรรมของนักการเมือง สอดคล้องกับ **ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์** ได้วิจัยเรื่อง “การ
ประเมินผลงานของวุฒิสภา” ผลการวิจัยพบว่า สำหรับปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนสาเหตุของ
ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในภาพรวมของทุกบทบาทหน้าที่ ประกอบด้วย ๔ ส่วน
สำคัญ ได้แก่ (๑) ปัญหาที่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญฯ ได้แก่ ปัญหาตามระบบโครงสร้างกระบวนการต่าง ๆ
ตามบทบาทหน้าที่ในรัฐธรรมนูญฯ และการที่รัฐธรรมนูญฯ ไม่ได้บัญญัติบทบาทหน้าที่บางด้านของ
สมาชิกวุฒิสภาอย่างชัดเจน (๒) ปัญหาที่เกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการและการอำนวยความสะดวก
สะดวกในการปฏิบัติ หน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา และ (๓) ปัญหาที่เกี่ยวกับตัวสมาชิกวุฒิสภาเอง ได้แก่
การขาดความรู้ ความเข้าใจ การขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง หรือมีพฤติกรรมฝักฝ่ายทาง
การเมือง และ (๔) ปัญหาจากภายนอกองค์กร ได้แก่ วัฒนธรรมแบบอุปถัมภ์นิยมของสังคมไทย
ปัญหาการแทรกแซงจากฝ่ายบริหาร ปัญหาการรับผลประโยชน์ของสมาชิกวุฒิสภา (บางท่าน)^{๓๖๗}
และสอดคล้อง **สุกฤดา จินดาพรหม** ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในพื้นที่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของภูมิภาคตะวันตก” ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคของสตรีต่อ

^{๓๖๖} คณินิตย์ พรหมมินทร์, “การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของสตรี
ไทยล้านนาตะวันออก”, **วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ**, ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑ (ตุลาคม ๒๕๕๗ - มกราคม ๒๕๕๘) : ๑-
๒.

^{๓๖๗} ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์, “การประเมินผลงานของวุฒิสภา”, **รายงานการวิจัย**,
(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช : สาขาวิชารัฐศาสตร์, ๒๕๕๙), หน้า ๑-๒.

การมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า สตรีไทยส่วนใหญ่ต้องรับภาระในการดูแลครอบครัว และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองน้อย^{๓๖๘}

๕.๒.๒ ปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ว่าด้วยปัจจัยชี้วัดประสิทธิผลประกอบด้วย

๑. การกลั่นกรองกฎหมาย การปฏิบัติหน้าที่การกลั่นกรองกฎหมายของสมาชิกวุฒิสภาเป็นการเป็นการทำหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยการปฏิบัติหน้าที่การกลั่นกรองกฎหมายให้เป็นธรรมเป็นกลาง เห็นผลเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ผ่านการกลั่นกรองอย่างรอบคอบ และเป็นธรรมให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลเป็นประโยชน์กับประชาชน การผลิตกฎหมายแต่ละฉบับมีความเป็นธรรม มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ มีความพึงพอใจการกลั่นกรองกฎหมายแต่ละฉบับที่เป็นประโยชน์ มีการปรับใช้ให้ทันสมัยกับเหตุการณ์กฎหมายบ้านเมืองนั้นโดยหลักการมีไว้สำหรับรักษาความยุติธรรมและความสงบเรียบร้อยในแผ่นดินด้วยการจัดสรร อำนาจสิทธิเสรีภาพแก่บุคคลโดยถ้วนหน้าและเสมอภาพ โดยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยให้ทันสมัยไม่ล้าหลัง และปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและอำนาจประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างแท้จริง หลักยุติธรรมและคุณธรรมควบคู่ไปด้วยกัน การทบทวนกฎหมายที่ไม่จำเป็นและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สอดคล้องกับ **สุรเดช จิรัฐิติเจริญ** ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากรัฐธรรมนูญปี พ.ศ.๒๕๕๐ : ศึกษาเปรียบเทียบสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งกับสมาชิกที่มาจากการสรรหา” ผลการวิจัยพบว่า ๑. บทบาทด้านการประชุมวุฒิสภาพบว่า สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้ได้โดดเด่นกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง กล่าวคือ ในการประชุมแต่ละครั้งสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง จะมีจำนวนผู้ขาดประชุมมากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหา และเกือบจะทุกครั้งของการประชุม จะมีจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหา ใช้สิทธิในการอภิปรายในสัดส่วนจำนวนที่มากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง ๒. บทบาทด้านการกลั่นกรองกฎหมาย พบว่า สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาทำหน้าที่ได้โดดเด่นและชัดเจนกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง โดยมีการใช้สิทธิ และมีระยะเวลาในการอภิปรายร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๑๕ ฉบับ มากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง มีการอธิบายเหตุผลประกอบในรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติได้ชัดเจนกว่า ทำให้รู้ว่าเห็นด้วยเพราะอะไร ไม่เห็นด้วยเพราะอะไร รวมทั้งการตั้งข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะการอภิปรายในส่วนของร่างพระราชบัญญัติที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชน ตลอดจนมีการเสนอขอแปร

^{๓๖๘} สุกฤตา จินดาพรม, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภูมิภาคตะวันตก, วารสารการเมืองการปกครอง, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม - สิงหาคม ๒๕๕๖) : ๑๑๘.

ยุติมากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งด้วย ๓. บทบาทด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน พบว่า (๑) การตั้งกระทู้ถามสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาทำหน้าที่ด้านนี้ ได้โดดเด่นกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง โดยมีจำนวนตั้งกระทู้ถามและระยะเวลาในการอภิปรายมากกว่า รวมทั้งมีการตั้งกระทู้ถามในประเด็นปัญหาในระดับชาติ ส่วนกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งนั้นไม่ได้มุ่งไปที่ด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ แต่จะเน้นปัญหาเฉพาะพื้นที่ (๒) การตั้งญัตติ บทบาทด้านนี้ มีความแตกต่างและความเหมือนกันในบางประเด็น ดังนี้ สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาใช้ระยะเวลาในการอภิปรายยุติได้มากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง โดยให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาภัยธรรมชาติและความสะดวกของประชาชน ส่วนสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาด้านการเมืองการปกครองประเทศ และการแก้ไขปัญหาค่าความไม่สงบเรียบร้อยภายในประเทศ ส่วนความเหมือนกันของการตั้งญัตติ คือ มีความเห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางความคิดทางการเมืองและก่อให้เกิดปัญหาที่อาจนำไปสู่วิกฤตทางการเมือง (๓) การอภิปราย พบว่าวุฒิสภาที่มาจากการสรรหาปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้ได้ดีกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งกล่าวคือ ในการขอเปิดอภิปรายครั้งที่ ๒ สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง ไม่มีส่วนร่วมในการอภิปรายเลย และในประเด็นสาระสำคัญ สมาชิกวุฒิสภาสรรหาอภิปรายเจาะลึกในรายละเอียดของแต่ละปัญหาได้มากกว่า มีการใช้ภาษาได้ชัดเจนและหนักแน่นกว่า ๔. บทบาทด้านการพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่ง พบว่า ส่วนใหญ่แล้วสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหา มีสัดส่วนจำนวนผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งมากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง และมีสัดส่วนจำนวนผู้อภิปรายรวมทั้งระยะเวลาในการอภิปรายมากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง ส่วนการเปรียบเทียบรายละเอียดคำอภิปรายนั้นยังมีข้อจำกัด ๕. บทบาทด้านการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง พบว่า ในการยื่นถอดถอนทั้ง ๖ ครั้ง เป็นการร้องขอโดยสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหา และในจำนวนผู้ร่วมร้องขอให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งนั้น มีสัดส่วนของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหา มากกว่าสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง^{๓๖๙} และสอดคล้องกับ **ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์** ได้วิจัยเรื่อง “การประเมินผลงานของวุฒิสภา” ผลการวิจัยพบว่า ๑. มุมมองของ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเข้าใจหรือมีความสัมพันธ์กับวุฒิสภาได้ประเมินผลงานของวุฒิสภาโดยภาพรวมในบทบาทหน้าที่ในด้านการพิจารณากลับกรอง ร่างกฎหมายมีระดับที่กำกวมกัน ระหว่างระดับดีและระดับต่ำ และส่วนมากประเมินอยู่ในระดับปานกลางหรือพอใช้ ส่วนบทบาทหน้าที่อื่น ๆ ของวุฒิสภา ได้แก่ การควบคุมตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินการเสนอ

^{๓๖๙} สุรเดช จิรจิตติเจริญ, “บทบาทของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. ๒๕๕๐ : ศึกษาเปรียบเทียบสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งกับสมาชิกที่มาจากการสรรหา”, **ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุชนิพนธ์** (สื่อสารการเมือง), (วิทยาลัยสื่อสารการเมือง : มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๕๕).

แต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระของรัฐตามรัฐธรรมนูญฯ บทบาทด้านความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับประชาชน และภาพลักษณ์และพฤติกรรมของสมาชิกวุฒิสภาได้รับการประเมินในระดับต่ำทั้งสิ้น ๒. ผลการประเมินของกลุ่มประชาชนทั่วไปโดยการใช่แบบสอบถามใน ๖ จังหวัด แต่ละภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการประเมินมีระดับความพึงพอใจในบทบาทและผลการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาในภาพรวมทุกด้านโดยรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” โดยเรียงลำดับจากสูงมาต่ำ ได้แก่ ด้านการพิจารณากลับกรอกร่างกฎหมาย ด้านการควบคุมตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการเสนอแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระของรัฐตามรัฐธรรมนูญฯ ด้านภาพลักษณ์และพฤติกรรมของสมาชิกวุฒิสภา และด้านความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับประชาชน ตามลำดับ ๓. ผลการประเมินจากการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับผลงานของวุฒิสภา พบว่าบทบาทของวุฒิสภาในการพิจารณากลับกรอกร่างกฎหมาย และบทบาทด้านการควบคุมตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดิน วุฒิสภามีการทำงาน อย่างมีประสิทธิภาพในเกณฑ์ปานกลางค่อนข้างสูง ๔. สำหรับ ปัญหาและอุปสรรคตลอดจนสาเหตุของปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในภาพรวมของทุกบทบาทหน้าที่ ประกอบด้วย ๔ ส่วนสำคัญ ได้แก่ (๑) ปัญหาที่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญฯ ได้แก่ ปัญหาด้านระบบโครงสร้างกระบวนการต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ในรัฐธรรมนูญฯและการที่รัฐธรรมนูญฯ ไม่ได้บัญญัติบทบาทหน้าที่บางด้านของสมาชิกวุฒิสภาอย่างชัดเจน (๒) ปัญหาที่เกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการและการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา และ (๓) ปัญหาที่เกี่ยวกับตัวสมาชิกวุฒิสภาเอง ได้แก่ การขาดความรู้ ความเข้าใจ การขาดความпенอิสระ ความпенกลาง หรือมีพฤติกรรมฝักฝ่ายทางการเมือง และ (๔) ปัญหาจากภายนอกองค์กร ได้แก่ วัฒนธรรมแบบอุปถัมภนิยมของสังคมไทย ปัญหาการแทรกแซงจากฝ่ายบริหาร ปัญหาการรับผลประโยชน์ของสมาชิกวุฒิสภา (บางท่าน) เป็นต้น ๕.แนวทางแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาวุฒิสภาในภาพรวม จึงมี ๔ ส่วนสำคัญ ได้แก่ (๑) การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฯ และกฎหมายบางฉบับ ตลอดทั้งกระบวนการพิจารณาเสนอแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฯ (๒) การแก้ไขข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา การสร้างระบบการตรวจสอบให้เกิดความโปร่งใส (๓) การแก้ไขที่ตัวสมาชิกวุฒิสภาใหม่มีความโปร่งใสและมีความอิสระมากขึ้น สามารถปลูกฝังจิตสำนึกเกี่ยวกับ “จริยธรรม” ให้เกิดขึ้นในตัวสมาชิกวุฒิสภา รวมทั้งให้ความรู้ความเข้าใจในบทบาทด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นแก่สมาชิกวุฒิสภา และ (๔) ในด้านประชาชนต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกิดขึ้นแก่ประชาชน ทั้งโดยการให้การศึกษอบรม การประชาสัมพันธ์เชิงรุกเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น^{๓๗๐}

^{๓๗๐} อีรภัทร์ เสรีรังสรรค์, “การประเมินผลงานของวุฒิสภา”, รายงานการวิจัย, (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช : สาขาวิชารัฐศาสตร์, ๒๕๕๙), หน้า ๑-๒.

๒. การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การปฏิบัติหน้าที่การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ในการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนดไว้ การปฏิบัติหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพรับทราบการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง การเปิดอภิปรายทั่วไปตามหลักรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนด มีความพึงพอใจในการปฏิรูปการตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรีในเรื่องเร่งด่วน เป็นผลกระทบกับประชาชนและประเทศ การปรับเปลี่ยนการตั้งกระทู้ถามขอเปิดอภิปรายทั่วไปให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารประเทศ ให้เกิดความเข้าใจในการแก้ไขปัญหาและการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐบาล เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหา และเกิดการพัฒนาในการบริหารราชการแผ่นดินให้เกิดประสิทธิภาพเห็นประสิทธิผล อย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อส่วนรวมของประเทศ สอดคล้องกับ **ภูมิ มูลศิลป์** ได้วิจัยเรื่อง “แนวคิดเกี่ยวกับที่มาของสมาชิกวุฒิสภาไทยในรอบทศวรรษ” การที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ได้กำหนดให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญให้ครอบคลุมเรื่องการให้มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่เหมาะสมกับสภาพสังคมของไทยไว้ จึงสมควรได้ทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาของไทย เฉพาะบางเหตุการณ์ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ซึ่งโดยแท้ที่จริงแล้ว หากเราสามารถตอบได้ว่า การมีวุฒิสภานั้นเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ใด จะทำให้การกำหนดขอบอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาชัดเจนขึ้น และนำไปสู่คำตอบว่า กระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาที่เหมาะสมควรเป็นเช่นใด^{๓๗๑}

๓. การพิจารณา ให้เห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดให้วุฒิสภามีหน้าที่และอำนาจในการให้คำแนะนำหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่ง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ โดยการคัดเลือกหรือสรรหาเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งบุคคลผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่การบริหารและจัดการการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ แต่งตั้งผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสมาชิกวุฒิสภามีความสำคัญยิ่งในการสร้างสมดุลทางการเมือง เพราะกลไกขององค์กรที่ รัฐธรรมนูญได้ออกแบบไว้หากได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และมีคุณธรรม กลไกต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญก็จะขับเคลื่อนไปอย่างเป็นระบบ การปฏิรูปการเมืองก็จะมีกระบวนการขับเคลื่อน โดยอัตโนมัติทั้งนี้เนื่องจากองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญที่วุฒิสภามีอำนาจในการตัดสินใจ คัดสรรบุคคลให้ไปดำรงตำแหน่ง ล้วนแล้วแต่เป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการปฏิรูปการเมืองทั้งสิ้น การปฏิบัติ

^{๓๗๑} ภูมิ มูลศิลป์, “แนวคิดเกี่ยวกับที่มาของสมาชิกวุฒิสภาไทยในรอบทศวรรษ ๑๗”, วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๙) : ๑๒๕.

หน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภจะต้องให้ความสำคัญในการพิจารณาตามบทบาทนี้อย่างละเอียดรอบคอบ และดำรงไว้ซึ่งความเป็นกลางทางการเมืองค่อนข้างสูง ทั้งนี้เพื่อมิให้เกิดอคติในการพิจารณา ให้ความเห็นชอบหรือพิจารณาเลือกบุคคล หากสามารถดำเนินบทบาทนี้ได้อย่างมีความถูกต้อง โปร่งใสแล้ว ย่อมสามารถรับรองได้ว่า กระบวนการปฏิรูปการเมืองก็จะขับเคลื่อนไปอย่างมีทิศทางที่ถูกต้องยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์ ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทและความรับผิดชอบของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาในอนาคตตามทัศนะของประชาชน” ผลการวิจัยพบว่า ในประเด็นเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปทางการเมืองเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญของประชาชน ประชาชนส่วนใหญ่ทราบ ว่าประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ แต่มีเพียงครึ่งหนึ่งเท่านั้นที่ทราบว่าสมาชิกวุฒิสภามาจากการ เลือกตั้ง ในส่วนของความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเมืองและกิจกรรมการเมืองต่าง ๆ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการเมืองเป็นเรื่องที่สำคัญและควรให้ความสนใจแต่ส่วนใหญ่ก็ยังคง เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยพิจารณาจากผู้สมัครมากกว่านโยบาย สำหรับความรู้ความเข้าใจ และทัศนะของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญที่ประชาชน ทราบและเห็นด้วยมากที่สุด ๓ อันดับ คือ การเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชนในด้านความซื่อสัตย์สุจริต การตรวจเยี่ยมและรับเรื่องราวร้องทุกข์และช่วยเหลือประชาชน การติดตามข่าวสารเกี่ยวกับความ เดือดร้อนของประชาชนทั่วประเทศไม่เฉพาะแต่ในเขตรับผิดชอบของตน ส่วนความรู้ความเข้าใจและ ทัศนะของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกวุฒิสภา พบว่า บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของสมาชิกวุฒิสภาที่ประชาชนทราบและเห็นด้วยมากที่สุด คือ บทบาทในการ ปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนชาวไทย ในประเด็น ของความหวังในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาของ ประชาชน พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังในสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมั่นในนโยบายที่แถลงไว้กับ ประชาชนตอนหาเสียงและควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนด้วยการไม่เกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพลมาก ที่สุด ในขณะที่มีความคาดหวังให้สมาชิกวุฒิสภาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักการเมืองและ ประชาชนโดยไม่เกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพลและสิ่งผิดกฎหมายมากที่สุดเช่นเดียวกัน ส่วนในเรื่องของการ มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนั้น พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ ค่อนข้างมาก แต่พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับพื้นฐาน เช่น การติดตามข่าวสาร ทางการเมือง การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มากกว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่สูงขึ้น เช่น การใช้ กำลังการ กำลังทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือพรรคการเมือง^{๓๗๒}

^{๓๗๒} สำนักงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์, “บทบาทและความรับผิดชอบของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาในอนาคตตามทัศนะของประชาชน”, รายงานการวิจัย, (กลุ่มงานวิจัย และพัฒนา สำนักงานวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๔๓), หน้า ๑-๒.

๕.๒.๓ การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นหลักธรรมในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย

๑. การประยุกต์หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ ตรงต่อเวลา การประชุมกันเนื่องนิตย์ในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ได้ตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ เป็นการประชุมการตรงต่อเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา การปฏิบัติหน้าที่เพื่อประชาชนและประเทศชาติที่ต้องการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ โดยผ่านการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ที่มีบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักการประชุมกันเนื่องนิตย์ และตรงต่อเวลา

๒. การประยุกต์พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงเลิกประชุม การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาการประชุมพร้อมเพรียงกัน ทำให้มีการวางแผนงานที่ดีมีระบบในการดำเนินงาน ตรงตามเป้าหมาย เกิดความเป็นธรรมและเกิดความสามัคคีให้เกียรติกับบุคคลทุกคนอย่างเท่าเทียมกันปกป้องคุ้มครองทุกคนในองค์กร เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ทำให้การดำเนินงานเกิดผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและเห็นผลยิ่งขึ้น

๓. การประยุกต์ไม่บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ (กฎหมายจารีตประเพณี) การบัญญัติข้อกฎหมาย กฎระเบียบในการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา โดยการออกกฎหมายที่เป็นธรรมเป็นคุณกับประชาชนไม่มีโทษย้อนหลัง ไม่บัญญัติข้อระเบียบที่เกิดโทษต่อประชาชน และไม่เลิกข้อที่เป็นหลักจารีตประเพณีอันดีงามของประเทศชาติที่ประชาชนยึดปฏิบัติ

๔. การประยุกต์ให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ (ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ) การรู้จักวางตน ต้องเป็นคนมีความอดทน มีความสงบเสงี่ยม ไม่แสดงกิริยาก้าวร้าว อวดรู้ อวดฉลาด อวดมั่งมี และไม่ควรตีตัวเสมอผู้ใหญ่ รู้จักการเคารพผู้อาวุโส กตัญญูรู้บุญคุณ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การมีมารยาทในสังคมการเคารพผู้อาวุโส ต้องมีความอ่อนน้อมถ่อมตน การแสดงความเคารพในโอกาสต่าง ๆ การรู้จักจัดลำดับการวางตนที่ถูกต้องตามประเพณีที่วางเอาไว้ ทำให้เกิดความสงบสุขในสังคม เพราะการปฏิบัติขัดกับประเพณีที่วางไว้จะทำให้เกิดความขัดแย้ง ขัดเคืองความรู้สึกซึ่งกันและกัน การมีกฎเกณฑ์มารยาทในสังคมเป็นบรรทัดฐานให้บุคคลดำเนินชีวิตได้อย่างสันติสุข การให้เกียรติให้ความนับถือผู้ที่มีคุณวุฒิ ประสบการณ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่มีความสำคัญในด้านการบริหารประเทศ และด้านความมั่นคงของประเทศ และคำนึงถึงผู้อาวุโสที่ความรู้ ความสามารถในการทำหน้าที่เพื่อบ้านเมืองและเพื่อประเทศชาติโดยคำนึงถึงประโยชน์ของ

ประชาชนและประเทศเป็นสำคัญ การปฏิบัติเพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น เพื่อประโยชน์ส่วนรวม สังคมจะมีสันติสุข

๕. การประยุกต์การไม่ข่มเหง (ไม่รังแกสตรี) เป็นการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในการส่งเสริมบทบาทสิทธิสตรีในทุกด้าน การให้เกียรติสตรีทุกชนชั้นในการเข้าถึงสิทธิเสรีภาพในการเป็นมนุษย์ การให้ส่งเสริมสตรีให้เข้าถึงกฎหมายสิทธิสตรีให้การยอมรับในสังคมมากขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม

๖. การประยุกต์เคารพบูชาสักการะเจดีย์ (การเคารพบุคคลต้นแบบ บุคคลที่ดี บุคคลตัวอย่าง) การแสดงมิตรภาพ มิตรไมตรีการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขด้วยความรักและเข้าใจกัน ควรมีความเอื้ออาทร มีน้ำใจไมตรีต่อกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มีความเห็นอกเห็นใจ เอาใจใส่ทุกข์สุขของผู้เกี่ยวข้องมุ่งตั้งมุ่งเจริญต่อกัน ที่สำคัญคือน้ำใจในการช่วยเหลือ หรือช่วยทำประโยชน์ให้แก่สังคม เป็นคุณธรรมขั้นสูงของการอยู่ร่วมกันในสังคม

๗. การประยุกต์ให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล (ให้ความเคารพพระสงฆ์ รักษาความถูกต้อง รักษาคนดี) ศาสนาเป็นสถาบันสำคัญยิ่งสำหรับชนในชาติเพราะคำสอนของศาสดาย่อมเป็นหลักทางใจและเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้อยู่ในทำนองคลองทำ เพื่อความสุขสงบของประชาชนในชาติ มีใจนับถือน้อมอยู่ในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ สอดคล้องกับ **ปณณพงค์ วงศ์ณาศรี** ได้วิจัยเรื่อง “บูรณาการการดำเนินงานตามแนวอภิธานิยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสงขลา” ผลการวิจัยพบว่า ๑. การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่ ๑) ด้านการบริหารงานบุคคล ๒) งานด้านการศึกษา ๓) งานด้านบริหารงบประมาณ ๔) งานด้านสาธารณสุข และ ๕) งานด้านการบริการสาธารณะ ๒. หลักอภิธานิยธรรม ในพระพุทธศาสนา หมายถึง ธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความไม่เสื่อมมีแต่ความเจริญฝ่ายเดียวมี ๗ ประการ ได้แก่ ๑) หมั่นประชุมกันเนื่องนิത്യ ๒) พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ ๓) ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ ๔) เคารพนับถือท่านเหล่านั้นเห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันควรฟัง ๕) บรรดาภุคสตรีนทั้งหลายให้อยู่ดีโดยมิถูกข่มเหง ๖) เคารพสักการบูชาเจดีย์ (ปูชนียสถาน ปูชนียวัตถุและ ตลอดจนอนุสาวรีย์ต่าง ๆ) ๗) จัดให้มีการอารักขา ค้ำครองป้องกัน อันชอบธรรมแก่อรหันต์ทั้งหลายรวมทั้งบรรพชิตผู้ดำรงธรรมเป็นหลักของประชาชนทั่วไป ๓. บูรณาการการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด ด้วยหลักอภิธานิยธรรมในพระพุทธศาสนา ๑) ด้านการบริหารงานบุคคล มาบูรณาการด้วยหลักอภิธานิยธรรมข้อที่ว่าด้วยหมั่นประชุมกันเนื่องนิത്യ พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ เคารพนับถือท่านเหล่านั้น เห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันควรฟังการเคารพผู้รู้หรือวิญญูชนที่ได้บัญญัติในเรื่องต่าง ๆ บรรดาภุคสตรีนทั้งหลายให้อยู่ดีโดยมิถูกข่มเหง และจัดให้มีการอารักขา ค้ำครองป้องกันอัน

ขอบธรรมแก่อรหันต์ทั้งหลายรวมทั้งบรรพชิตผู้ดำรงธรรมเป็นหลักของประชาชนทั่วไป เพราะทำให้มีการวางแผนงานที่ดีมีระบบในการดำเนินงานได้ตรงตามเป้าหมายยิ่งขึ้น สามารถทำให้เกิดความเป็นธรรมและเกิดความสามัคคี ความพร้อมเพรียง ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่ควรบัญญัติไว้ ให้เกียรติกับบุคคลทุกคนอย่างเท่าเทียมกันปกป้องคุ้มครองทุกคนในองค์กร ลดปัญหาความขัดแย้ง ลดภาวะความเสียหาย ความสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย ส่งผลให้เกิดผลดีขึ้น ทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ๒) ด้านการศึกษา มาบูรณาการด้วยหลักอภิธานิยธรรมข้อที่ ๖ ด้วย หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุมพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำและไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ เพราะทำให้มีการวางแผนงานที่ดีมีระบบในการดำเนินงาน ตรงตามเป้าหมายยิ่งขึ้นสามารถทำให้เกิดความเป็นธรรมและเกิดความสามัคคี ให้เกียรติกับบุคคลทุกคนอย่างเท่าเทียมกันปกป้องคุ้มครองทุกคนในองค์กร ลดภาวะการลดประสิทธิภาพการบริหาร ลดความเสียหายการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ทำให้การดำเนินงานเกิดผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ๓) ด้านบริหารงานงบประมาณ มาบูรณาการด้วยหลักอภิธานิยธรรม ข้อที่ ๖ ด้วยหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ และเคารพนับถือท่านเหล่านั้น เห็นถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันควรฟัง มาใช้ในการดำเนินงานเพราะทำให้จัดสรรงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่า เกิดความเป็นธรรมและเกิดความสามัคคี ให้เกียรติกับบุคคลทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ปกป้องคุ้มครองทุกคนในองค์กร ลดปัญหาความขัดแย้ง ความไม่เสมอภาค เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกิดผลสำเร็จดียิ่งขึ้น ๔) ด้านสาธารณสุข มาบูรณาการด้วยหลักอภิธานิยธรรม ข้อที่ ๖ ด้วยหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ พร้อมเพรียงกันประชุมพร้อมเพรียงกันเลิกประชุมพร้อมเพรียงกัน ทำกิจที่พึงทำไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ เคารพนับถือท่านเหล่านั้นเห็นถ้อยคำของท่านเหล่านั้น เป็นสิ่งอันควรฟังมาใช้ในการดำเนินงาน เพราะทำให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน ด้านสุขภาพและจิตใจ และเป็นการลดภาวะความเสี่ยงต่อโรคร้ายไข้เจ็บการดำเนินงานเกิดผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ๕) ด้านบริการสาธารณะ มาบูรณาการด้วยหลักอภิธานิยธรรมข้อที่ ๖ ด้วย หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ พร้อมเพรียงกันประชุมพร้อมเพรียงกันเลิกประชุมพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติไว้ มาใช้ในการดำเนินงานทำให้มีการวางแผนงานที่ดีมีระบบในการดำเนินงานด้านการบริการสาธารณะ ตรงตามเป้าหมายยิ่งขึ้น ลดภาวะความเสียหาย เสียเวลา ความสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทำให้การดำเนินงานเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประชาชนได้รับความพึงพอใจ^{๓๗๓} และสอดคล้องกับ **พระสมหมาย อตถสิทโธ (พีชสิงห์)** ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการนำหลักอภิธานิยธรรมไปใช้ในการบริหารของผู้บริหาร สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า ๑) หลักอภิธานิยธรรมเป็นหลักธรรมไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว มี ๒

^{๓๗๓} ปณณพงค์ วงศ์ณาศรี, “บูรณาการการดำเนินงานตามแนวอภิธานิยธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสงขลา”, *ดุษฎีนิพนธ์ศาสนศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕).

ประเภท คือ ราชอภัยนิพนธ์ (อภัยนิพนธ์สำหรับคฤหัสถ์ผู้มีหน้าที่ในการปกครอง) และภิกษุ อภัยนิพนธ์ (อภัยนิพนธ์สำหรับบรรพชิตผู้เฝื่อนธรรม) อภัยนิพนธ์ปรากฏมีในพระสูตรต่าง ๆ เช่น มหาปริพพานสูตร เป็นต้น โดยแต่ละสูตรมีหลักธรรม ๔ ประการบ้าง ๖ ประการบ้าง และ ๗ ประการบ้าง ๒) รูปแบบการนำหลักอภัยนิพนธ์ไปใช้ในการบริหารของผู้บริหารสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด นำหลักอภัยนิพนธ์ไปบูรณาการเข้าไปในทุกขั้นตอนของกระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาการบริหารงานของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมความสามัคคีเป็นทีม (Teamwork) และสามารถนำมาบูรณาการเข้ากับบริหารงานทั้งในด้านการบริหารจัดการบุคลากร (Staffing) การประสานงาน (Coordinating) และการจัดองค์กร (Organizing) โดยการร่วมแรงร่วมใจเป็นคณะแต่ละฝ่าย เป็นการผนึกกำลัง (Synergy) เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และพบว่า อภัยนิพนธ์ เป็นหลักป้องกันความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญขององค์การฝ่ายเดียว องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติด้านการบริหารจัดการได้เป็นอย่างดี ๓) รูปแบบหลักอภัยนิพนธ์ไปใช้ในการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ดพบว่า หลักอภัยนิพนธ์ไปใช้ในการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ดมี ๖ รูปแบบ คือ ๑) รูปแบบของความสามัคคีการจัดประชุมและเลิกประชุม คือ ร่วมกันประชุมสามัญประจำปีเมื่อมีปัญหาเร่งด่วนทุกภาคส่วนก็พร้อมเพรียงกันประชุมโดยยกประเด็นปัญหามาปรึกษาหารือกัน จนมีแนวทางแก้ไขในที่สุด ด้วยพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงกระทำร่วมกันเพื่อสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นกับองค์กร ๒) รูปแบบของการเคารพต่อขบวนการธรรมเนียมประเพณีเดิมของท้องถิ่นรักษาขนบธรรมเนียมที่ดั้งเดิม ถือเป็นเป้าหมายที่ทุกคนต้องปฏิบัติ ๓) รูปแบบของการเคารพผู้อาวุโสและปราชญ์ท้องถิ่นให้เกียรติยกย่องเชิดชูและเคารพในเปิดโอกาสให้ผู้อาวุโสและปราชญ์ท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น และมีส่วนในการวางหลักสูตรการศึกษาบางส่วนในระดับท้องถิ่นของจังหวัดร้อยเอ็ด ๔) รูปแบบของการส่งเสริมสถานะและบทบาทของสตรีส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชายสร้างความเข้มแข็งในตัวผู้หญิงเพื่อปรับเปลี่ยนชีวิตของผู้หญิงให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้นโดยสังคมมีส่วนร่วม มีการรวมกลุ่มจัดกิจกรรมในชุมชน ๕) รูปแบบของการถือแบบอย่างและยกย่องคนดีในการทำงานให้ความเคารพในการแสดงความคิดเห็นและรับฟังข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ที่เหมาะสม ๖) รูปแบบของการปกป้องคุ้มครองผู้อาวุโสและคนที่เข้ามาในท้องถิ่นจัดระเบียบและดูแลความสงบเรียบร้อยเน้นความสะอาดความเป็นระเบียบ และถูกสุขลักษณะของที่อยู่อาศัยเคารพซึ่งกันและกันใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต^{๓๗๔}

^{๓๗๔} พระสมหมาย อตถสิทโธ (พีชสิงห์), “รูปแบบการนำหลักอภัยนิพนธ์ไปใช้ในการบริหารของผู้บริหาร สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด”, วารสารวิชาการธรรมทรรศน์, ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๑ (มีนาคม - มิถุนายน ๒๕๕๙) : ๑๐๑-๑๑๒.

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

จากศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐” ผู้วิจัยจึงสรุปข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๕.๓.๑.๑ ควรกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่ การกลั่นกรองกฎหมาย การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การพิจารณาให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ เพื่อลดความขัดแย้งในการปฏิบัติหน้าที่ และแก้ไขรัฐธรรมนูญให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน

๕.๓.๑.๒ ควรกำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาไม่ขึ้นตรงต่อรัฐบาลหรือนักการเมืองกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง การปฏิบัติหน้าที่ต้องเป็นไปโดยอิสระ ไม่มีการแทรกแซงจากอำนาจทางการเมือง หรืออำนาจผู้นำทางการเมือง วุฒิสภาควรอิสระ อภิปรายให้ความคิดความเห็นอย่างตรงไปตรงมา รวมทั้งร่วมผลักดันให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญในบางมาตรา และให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

๕.๓.๑.๓ ควรมีกฎหมายบังคับใช้การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในการปฏิบัติหน้าที่ โดยส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับสมาชิกวุฒิสภาโดยเคร่งครัดและนำหลักธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารประเทศและบ้านเมืองให้สงบสุข และพัฒนาประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๕.๓.๒.๑ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาต้องนำหลักอภินิหารนิยมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเพื่อความสอดคล้องกับหลักการ ในการปฏิบัติหน้าที่และให้เกิดประโยชน์ต่อบ้านเมือง

๕.๓.๒.๒ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาควรยึดมั่นผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นหลัก เป็นอิสระไม่สังกัดพรรคการเมือง และการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาไม่มีสิทธิในการเลือกนายกรัฐมนตรี

๕.๓.๒.๓ สมาชิกวุฒิสภาควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงตรง เป็นกลาง มีศัพทวิธราชธรรม และหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และประเทศชาติ ศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

๕.๓.๓.๑ ควรศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับคณะกรรมการสรรหาและที่มาของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐

๕.๓.๓.๒ ควรศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาทั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

๕.๓.๓.๓ ควรศึกษากระบวนการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาของการเมืองไทยตามรัฐธรรมนูญ
แห่งอาณาจักรไทย ๒๕๖๐

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ :

กิตติมา ปรีดีดีลิก. **ทฤษฎีบริหารองค์การ**. กรุงเทพมหานคร : ชนะการพิมพ์, ๒๕๒๙.

คณิน บุญสุวรรณ. **ศัพท์รัฐสภา**. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, ๒๕๒๐.

_____. **ภาษาการเมืองในระบอบรัฐสภา**. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, ๒๕๒๐.

_____. **ภาษาการเมืองในระบอบรัฐสภา**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : โอ เอส พรีนติ้งเฮาส์, ๒๕๓๓.

ติน ปรัชญาพฤทธิ์ และไกรยุทธ ธีรตยาสินันท์. **ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการ พลเรือน**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๗.

จันทนา จันทโร. **การบริหารการผลิต ทำอย่างไรให้งานสำเร็จอย่างถูกต้อง**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), ๒๕๓๗.

จางงค์ อติวัฒนสิทธิ์. **ปรัชญาทางสังคมแห่งพระพุทธศาสนา**. นนทบุรี : หจก.นิติธรรมการพิมพ์, ๒๕๖๒.

จิตยา สุวรรณชัย. **สังคมวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิชย์, ๒๕๒๗.

ณัฐพล ชันธไชย. **แนวความคิดและทฤษฎีในการพัฒนาประเทศและการพัฒนาชนบท. ในการบริหารงานพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๗.

ณรงค์วิทย์ แสนทอง. **การบริหารผลงานเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ด, ๒๕๖๒.

ธีรกิติ นวรัตน์ ณ อยุธยา. **การตลาดสำหรับการบริการ แนวคิดและกลยุทธ์**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

ธงชัย สันติวงษ์. **การบริหารงานบุคคล**. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๗.

_____. **องค์การและการบริหาร การศึกษาจัดการแผนใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๓.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นราทิพย์ ชุตินวงศ์. **ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค**. พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และปัทมา สุปก่าปิง. **บทบาทและอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๓.
- ปรีชา นันทพฤกษา. **พฤติกรรมของบุคคลในองค์กร**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๖.
- ปกรณ์ ปรียากร. **ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา ในการบริหารการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร : สามเจริญพาณิชย์, ๒๕๓๘.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๒๗. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.
- _____. **ธรรมนูญชีวิต**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จันทร์เพ็ญ, ๒๕๕๐.
- พระเมธีรัตนติก (จรรยา ชินวิโส). **เก็บเพชรจากคัมภีร์พระไตรปิฎก**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราช, ๒๕๔๒.
- พิทยา บวรวัฒนา. **ทฤษฎีองค์การสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๑.
- _____. **ทฤษฎีองค์การสาธารณะ**. กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภารพิมพ์, ๒๕๕๒.
- พิริยะ ผลพิรุฬห์. **การวางแผนกลยุทธ์และการวิเคราะห์โครงการ**. กรุงเทพมหานคร : ไทยพัฒนารายวันการพิมพ์, ๒๕๕๒.
- ไพโรจน์ โพธิ์ไสย. **บทบาทอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา : อดีต ปัจจุบัน (ฉบับปรับปรุงใหม่)**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, ๒๕๔๙.
- _____. **บทบาทอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, ๒๕๕๑.
- ภิญโญ สาธร. **มนุษย์ในองค์กร**. กรุงเทพมหานคร : แพร์พิทยา, ๒๕๓๙.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. **การพัฒนาชุมชน : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร : บางกอกบล็อก, ๒๕๒๖.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐**. ฉบับพิมพ์ตามราชกิจจานุเบกษา. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด พิมพ์อักษร, ๒๕๖๐.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ระพี แก้วเจริญ และพิทยา สุวรรณะชญ. การแบ่งเวลาปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือนใน
ระดับบริหารอาวุโส. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนัก นายกรัฐมนตรี, ๒๕๑๐.
- วิมลสิทธิ์ ทรายางกุล. พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม : มูลฐานทางพฤติกรรมเพื่อการออกแบบ
และวางแผน. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๔๙.
- วิทยา ด้านธำรงกุล. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร : เวิร์ดเวฟ เอ็ดดูเคชั่น จำกัด, ๒๕๔๖.
- วัชรวิทย์ ไชยสาร. ระบบการเลือกตั้งกับการเมืองไทยยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, ๒๕๔๑.
- วิสุทธิ โปธิแทน. ประชาธิปไตย: แนวความคิดและตัวแบบประเทศประชาธิปไตย.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๔.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสาร, ๒๕๓๘.
- สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิชย์, ๒๕๒๓.
- สนธยา พลศรี. ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์,
๒๕๔๗.
- สถาบันพระปกเกล้า. สารานุกรมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. ๒๕๔๐) หมวด
รัฐธรรมนูญและกฎหมาย กระบวนการตรากฎหมาย. กรุงเทพมหานคร : องค์การคำ
ของคุรุสภา, ๒๕๔๔.
- สมศักดิ์ ศรีสันติ. สังคมไทยแนวทางการวิจัยและพัฒนา. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
๒๕๒๕.
- สมวงศ์ พงศสถาพร. การตลาดบริการ. กรุงเทพมหานคร : เลฟแอนดลีย์, ๒๕๔๗.
- สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. สารานุกรมพระพุทธศาสนา. พิมพ์ครั้งที่ ๒.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.
- สมชัย ศรีสุทธิยากร. เอกสารคู่มือการวางแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Planning).
กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๒.
- สฤทธิคุณ กิตติยากร. ปทานุกรมอังกฤษ-ไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๓๙.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. สารประธานรัฐสภาประธานสภาผู้แทนราษฎร นายโภคิน
พลกุล ประจำปี ๒๕๔๘-๒๕๔๙. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภา
ผู้แทนราษฎร, ๒๕๔๙.

บรรณานุกรม (ต่อ)

หยุด แสงอุทัย. **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๖. กรุงเทพมหานคร : ประกายพริก, ๒๕๔๘

อัชพร จารุจินดา. **“หลักเบื้องต้นในการร่างกฎหมาย”**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ๒๕๖๑.

๒) ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ :

กาญจนา คำจตุติ. “การส่งเสริมการมีส่วนร่วมตามหลักพุทธธรรมของผู้นำชุมชนในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของกรุงเทพมหานคร”. **ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

เปรมสุรีย์ เชื่อมทอง. จิตลักษณะของผู้บริหารและสถานะของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียน. **ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๙.

ปณิตพงษ์ วงศ์มาศรี. “บูรณาการการดำเนินงานตามแนวอภิธานิธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสงขลา”. **ดุษฎีนิพนธ์ศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

พระไพศาล ชินช่วง. “การพัฒนารูปแบบประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าคณะตำบลในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค ๙”. **ดุษฎีบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๖๖๒.

สุรเดช จิรฐิติเจริญ. “บทบาทของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. ๒๕๕๐ : ศึกษาเปรียบเทียบสมาชิกที่มาจากกาเลือกตั้งกับสมาชิกที่มาจากสรรหา”. **ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สื่อสารการเมือง)**. วิทยาลัยสื่อสารการเมือง : มหาวิทยาลัยเกริก, ๒๕๕๕.

๓) รายงานวิจัย :

ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. **รายงานการวิจัย**. การประเมินผลงานของวุฒิสภา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช : สาขาวิชารัฐศาสตร์, ๒๕๔๙.

มานวิภา อินทรทัต. “ความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมกาเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา ๒๕๖๑ กรุงเทพมหานคร” **รายงานการวิจัย**. สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๔.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สำนักงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. “บทบาทและความรับผิดชอบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาในอนาคตตามที่ทัศนะของประชาชน”. รายงานการวิจัย. กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักงานวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๔๓.

๔) บทความ :

คณินนิตย์ พรมมินทร์, “การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของสตรีไทยล้านนาตะวันออก”, วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ, ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑ (ตุลาคม ๒๕๕๗ – มกราคม ๒๕๕๘) : ๑-๒.

จิตรกาน เจียรตระกูล. “ประสิทธิผลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา”. บทความวิจัย. วารสารรัชต์ภาคย์. ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๓๐ (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๒) : ๑๔.

ทรงพล บุญสุข. ศึกษาเปรียบเทียบจุดแข็ง-จุดอ่อน ของนายกรัฐมนตรีนอกจากรัฐธรรมนูญ และจากการเลือกตั้งโดยตรง. วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๕๘) : ๓๖๒-๓๖๓.

พระชาญชัย ตีสสวัสดิ์. การประยุกต์หลักพุทธธรรม เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตเทศบาลนครระยอง. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มีนาคม ๒๕๖๓) : ๒๔๔.

พระมหาอุทธรพิชัย ศิริชโย. “การบริหารงานตามหลักปธานิยธรรม”. วารสารสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๖๑) : ๑๓๙.

พระสมหมาย อตถสิทฺโธ (พีชสิงห์). “รูปแบบการนำหลักปธานิยธรรมไปใช้ในการบริหารของผู้บริหาร สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดร้อยเอ็ด”. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์. ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๑ (มีนาคม – มิถุนายน ๒๕๕๙) : ๑๐๑-๑๑๒.

ภูมิ มูลศิลป์. “แนวคิดเกี่ยวกับที่มาของสมาชิกวุฒิสภาไทยในรอบทศวรรษ ๑๗”. วารสารนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๙) : ๑๒๕.

สมบัติ เจนสระคู. “การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารตามหลักปธานิยธรรม ๗ โรงเรียนการกุศลของวัดทางพระพุทธศาสนา ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด”. วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๒ (เมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๑) : ๑๗.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สนธยา แสงเงา. “บทบาทของวุฒิสภาในการพัฒนาจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภา” รายงานการวิจัย. วารสารสถาบันพระปกเกล้า. ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๕๖) : ๔๒-๔๒.
- สุกฤตา จินดาพรม. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของภูมิภาคตะวันตก. วารสารการเมืองการปกครอง. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม - สิงหาคม ๒๕๕๖) : ๑๑๘.
- อมร จันทสมบุรณ์. การเล่นเกมการยืนหยัดให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความ พรก. ตามมาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๙ (เกมของใคร). เล่ม ๒. รวบรวมโดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. ๒๕๔๒.
- อารีรัตน์ แต่งเที่ยง. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของข้าราชการพนักงานราชการและลูกจ้างประจำของสำนักงานประปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี”. บทความวิจัย, วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต. ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๖๑) : ๒๐๓.

๕) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ :

- การบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล CGG. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : <https://sites.google.com/site/goodgovernanceinternalaudit/8> [๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].
- การผลิตและทฤษฎีการผลิต. เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น ๒๒๐๐-๑๐๐๑. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://sites.google.com/site/sersthsastrbeuxngtn22001001/4-kar-phlit-laeathvsdi-kar-phlit> [๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].
- การผลิต หมายถึง อะไร. [ออนไลน์], แหล่งข้อมูล : <http://www.trueplookpanya.com/new/asktrueplookpanya/questiondetail/> [๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].
- การวิเคราะห์สวอต ความหมาย SWOT. วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://th.wikipedia.org/wiki/> [๑ กันยายน ๒๕๖๓].
- การเงิน เปิด-ปรับ-เปลี่ยน คัมภีร์พิชิตความสำเร็จของเหล่า SE. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://40plus.posttoday.com/personalfinance/27382/> [๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ความหมายของการผลิต. เศรษฐศาสตร์ที่ควรรู้. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : <https://sites.google.com/site/sersthsastrthikhwrru/khwam-hmay-khxng-kar-phlit> [๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].
- ความหมายของประสิทธิภาพ. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://bankusayei.blogspot.com/2015/01/blog-post.html> [๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].
- ทฤษฎี SWOT คืออะไร. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://blog.czgroup.co.th/> [๑ กันยายน ๒๕๖๓].
- ชนกฤต วรณัชชากุล. องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญใหม่กับวิถีแห่งอำนาจ. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : https://www.matichon.co.th/columnists/news_553026 [๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].
- นพดล เสงเจริญ. องค์กรอิสระ : ความสำคัญต่อการปฏิรูปการเมืองและการปฏิรูประบบราชการ, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.public-law.net/publaw/view.aspx?id=895> [๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].
- แนวคิดการปรับเปลี่ยนทางความคิดและพฤติกรรม. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : <https://www.bmnhos.com/en/public-relations/articles/2013-03-10-17-45-57/2013-03-10-17-45-59/2307-กลุ่มงานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ; กลุ่มภารกิจยุทธศาสตร์และการพัฒนา : All rights reserved> [๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].
- บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์ และคณะ. การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน. สถาบันพระปกเกล้า. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title> [๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].
- พระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๕๐. พระตำหนักจิตรลดารโหฐานวันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : <http://www.socgg.soc.go.th/TheKing7.html> [๑ มิถุนายน ๒๕๖๓].
- พระราโชวาทของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๖๐. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER4/DRAWER086> [๑ มิถุนายน ๒๕๖๓].

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พระปรมาภิไธย. พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต วันที่ ๒๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล: <https://www.naewna.com/royal/405430> [๑ มิถุนายน ๒๕๖๓].
- พนารัตน์ มาศฉมาดล. สถาบันพระปกเกล้า บทบาทและอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, สถาบันพระปกเกล้า [ออนไลน์], แหล่งข้อมูล: <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title> [๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓].
- พิชุกรรณ กิตติคุณ. การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของประชาชน. เอกสารวิชาการ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล: https://library2.parliament.go.th/ejournal/content_af/2559/aug2559-2.pdf [๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].
- วีระพันธ์ เขเมษุเชษฐ์. ความหมายของประสิทธิภาพ และประสิทธิผล. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล: <http://bankusayei.blogspot.com/2015/01/blog-post.html>, [๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].
- วุฒิสภา ประเทศไทย. ความหมายที่แท้จริงของวุฒิสภา คืออะไร. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://senateguru.com> [๑๒ กันยายน ๒๕๖๒].
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. ประสิทธิภาพ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://th.wikipedia.org/wiki/> [๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].
- _____. วุฒิสภาไทย ชุดที่ ๑๒. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล: <https://th.wikipedia.org/wiki/%> [๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔].
- สุเทพ เอี่ยมคง. การบริหารราชการแผ่นดิน. สถาบันพระปกเกล้า. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล: <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title> [๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].
- สามารถ มั่งสั้ง. อปรีหานิยธรรม : หลักการปกครองแนวพุทธ. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล: <https://mgronline.com/daily/detail/9620000019472> [๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒].
- สื่อความรู้ต้นแบบเลือกตั้งท้องถิ่น องค์ความรู้การเลือกตั้ง. การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล: <https://www.ect.go.th> [๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].
- สนั่น เกชาจารี. กลยุทธ์การจัดการการเปลี่ยนแปลง เพื่อประสิทธิผลที่ดีขององค์กร. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.thailandindustry.com> [๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และ ค่านิยม. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : <https://www2.opdc.go.th/> [๗ ธันวาคม ๒๕๖๒].

บรรณานุกรม (ต่อ)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล: <https://www.senate.go.th/view/2> [๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔].

ส.ว.แต่งตั้ง: ส.ว.กับการเห็นชอบบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรของรัฐและองค์กรอิสระ ๑ เมษายน ๒๕๖๓. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล: <https://ilaw.or.th/node/5589> [วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓].

หน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล: <https://www.senate.go.th>. [๑ มิถุนายน ๒๕๖๓].

อัคร จารุจินดา. กรรมการร่างกฎหมายประจำ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : <http://web.krisdika.go.th/> [๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

องค์กรต้องปรับเปลี่ยนในยุคดิจิทัล. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : https://tma.or.th/2016/news_detail.php?id=123 [๖ ธันวาคม ๒๕๖๒].

LOGISTICAFE PUBLISHED. กระบวนการผลิต (production process) คืออะไร. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล: <https://www.logisticafe.com/2009/11/production-process/> [๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

iLaw. ขั้นตอนออกกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://ilaw.or.th/node/> [๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒].

SWOT Analysis คืออะไร ช่วยให้ธุรกิจเติบโตได้อย่างไร. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://hardcoreceo.co/swot-analysis/> [๑ กันยายน ๒๕๖๓].

SWOT Analysis คืออะไร การวิเคราะห์สวอตดีต่อธุรกิจ SME อย่างไรบ้าง. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.moneywecan.com/swot-analysis/> [๑ กันยายน ๒๕๖๓].

๖) ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ กฎหมาย พระราชบัญญัติ ฯลฯ ที่ไม่ปรากฏผู้แต่งรูปแบบ: มีชัย ฤชุพันธุ์. “แนวความคิดและข้อสังเกตในการร่างกฎหมาย”. คำบรรยายพิเศษคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ๒๕๔๑.

ยุทธศาสตร์ชาติ พุทธศักราช ๒๕๖๑-๒๕๘๐ (ฉบับย่อ). สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สมภพ โหตระกิตย์. “การร่างกฎหมาย”. หนังสือครบรอบสิบปีของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ๒๕๓๓.

บรรณานุกรม (ต่อ)

หยุด แสงอุทัย. “การร่างกฎหมาย”. ในอนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ ดร.หยุด แสงอุทัย. กรุงเทพมหานคร : บริษัท บพิตรการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๒๓.

๗) เอกสารอื่น ๆ ที่ไม่ตีพิมพ์ :

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ และพูนศิริ วัจนะภูมิ. ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท. ในเอกสารการสอนชุดวิชาศึกษาศาสตร์กับการพัฒนาชุมชน หน่วยที่ ๑-๗. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๔.

_____. ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท. ในเอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาชุมชน หน่วยที่ ๑ - ๗. พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๔.

พิมลจันทร์ นามวัฒน์. การเลือกตั้ง. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา สถาบันและกระบวนการทางการเมือง. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๔.

รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลและประสิทธิภาพองค์การ. ในประมวลสารชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ ๙-๑๒. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๖.

สมบูรณ์ ศิริสรรหิรัญ. สัมมนาทฤษฎีองค์การและการจัดการ [เอกสารคำสอน]. นครปฐม : คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๓.

๘) สัมภาษณ์ :

สัมภาษณ์ พระอุดมสิทธิธนายก ผศ. ดร., รองคณบดีคณะสังคมศาสตร์ ฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

พระครูศรีปริยัติวิธาน ดร., ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย, ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

พระสุธีวีรบัณฑิต, รศ. ดร., ผอ.สำนักส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการสังคม, ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.

พระครูพิศิษฐ์ประชาชาติ ดร., รองเจ้าคณะอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม, ๓ มีนาคม ๒๕๖๓.

ดร.สุพิชัย ศิริรักษ์, ทนายความ, ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศ. ดร. บุญทัน ดอกไธสง, อดีตสมาชิกวุฒิสภา, ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.
- รศ. ดร. สมาน งามสนิท, อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.
- รศ. ดร. มานพ นักการเรียน, อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต สิรินครราชวิทยาลัย, ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓.
- ผศ. ดร. สมคิด ดวงจักร, อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓.
- พ.อ. ดร. ศิริบุรณ์ จำปาเทศ, อาจารย์พิเศษคณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๓.
- ดร. รมปรพงศ์ สวมประจำ, ผู้อำนวยการสำนักคดี ๓, ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓.
- นายสมฤทธิ์ ไชยวงศ์, ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดีศาลรัฐธรรมนูญ, ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓.
- รศ. ดร. จำนง คั่นธิก, อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓.
- ดร. นฤนาท รัตนโชติวงศ์กุล, ทนายความ, ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓.
- ดร. บุญมาก กั้นหาสว, ทนายความ, ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.
- ผศ. ดร. รัฐพล เย็นใจมา, หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓.
- รศ. ประณต นันทิยะกุล, อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓.
- ดร. สกิต ลิ้มพงศ์พันธุ์, สมาชิกวุฒิสภา, ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓.

๙) สันทนากรกลุ่ม :

- การสนทนากลุ่มเฉพาะ รศ. ดร. สุรพล สุยะพรหม, ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา, วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒
- รศ. ดร. เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง, รองคณบดี คณะสังคมศาสตร์, วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒.
- รศ. ดร. รัชชนันท์ อิศรเดช, ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป, วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒.
- รศ. อนุภูมิ ไชวเกษม, อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา, วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ผศ. ดร.พงษ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์, อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา, วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒.

ผศ. ดร.ธิดิวดี หมั่นมี, อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา, วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒.

ผศ. ดร.สุรียา รักษาเมือง, อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา, วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒.

ผศ. ดร.อนุวัต กระสังข์, อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา, วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒.

พระปลัดระพิน พุทธิสารโ, ผศ. ดร., อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา, วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒.

ผศ. ร.อ. ดร.ประมาณเลิศ อัจฉริยปัญญากุล, อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา, วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒.

ผศ. ดร.รัฐชญา ถาแรง, คณบดี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น, วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒.

ผศ.ณัฐพิชา วโรตมอธิพัฒน์, หัวหน้าสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น, วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒.

ดร.วันชัย แสงสุวรรณ, อาจารย์พิเศษและที่ปรึกษาด้านกฎหมายมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย, วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๒.

๒. ภาษาอังกฤษ

A.S Gergopoulos, Tannenbaum, “ **The Study of Organizational Effectiveness**” , American Sociological Review, vol, October, 1975.

Creswell. J. W., **Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches. 3nd**, Thousand oaks, CA: Sage, 2013.

Creswell. J. W., Plano Clark. V. L., Gutmann. M. L., & Hanson. W. E., **Advanced Mixed Methods Research Designs**, Thousand Oaks, CA: Sags, 2013.

Herbert A. Simon. Administrative Behavior. New York: McMillet Company. Hills, California: Sage Publications, Inc 1960.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Hornby, A. F., Advance learner's dictionary (6thed.) London, England: Oxford University. 2000.
- Hair, J.F., Anderson, R.E., Tatham, R.L., & Black, W.C., **Multivariate Data Analysis**, 5th ed., New Jersey: Prentice Hall, 1998.
- Judith R Gordon and Others, “**Management and Organization**”, Boston: Allyn and Bacon, 1990.
- James L Gibson, Organization: Behavior Structure Process, Internationaledition, 10thed, U.S.A. : McGraw Hill.Inc, 2000.
- John D. Millet, Management in the Public Service, New York: McGraw Mill Book Company. 1954.
- Korman Abraham K. Organizational Behavior. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall. 1977.
- Mic T. Hannan and John Freeman, “**Obstacles to the Comparative Study of Effectiveness**” in Perspectives on Organizational Effectiveness, ed. J. Penning and P. Goodman, San Francisco : jossey-Bass, 1977.
- Miles. M. B., Huberman. A. M., **An Expanded Sourcebook of Qualitative Data Analysis**. 2^{ed}, (Thousand Oaks CA: Sage, 1994), p. 5.
- Mumford E, **Job Satisfaction**, London : Longman, 1972.
- Quirk, R., **Longman Dictionary of Contemporary English** (2nd ed.), London, (England: Richard Clay Ltd., 1987), p.285.
- Streeten, **The Frontiers of Development studies**, London: Macmillan, 1972.
- Silverman. D., **Doing Qualitative Research : A Practical Handbook**, London: Sange, 2000.
- Vroom, W.H., **Working and Motivation**, New York: John Wiley and Sons, Inc.1964.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ และหนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

๑. พระครูศรีปริยัติคุณาภรณ์, ผศ. ดร.

ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์สิรินธรราชวิทยาลัย
 สาขารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

๒. รศ.ว่าที่ พ.ต. ดร.สวัสดี จิรัฏฐิติกาล

ตำแหน่ง

อาจารย์พิเศษภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
 สาขารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. รศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์

ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์
 สาขารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. รศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช

ตำแหน่ง

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป
 สาขารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ดร.กาญจนา คำจตุ

ตำแหน่ง

อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
 สาขารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้ใช้สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องโดยตรงกับสภาพทั่วไปในปัจจุบันและประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ๑) เพื่อวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐ ๒) เพื่อศึกษาปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐ ๓) เพื่อเสนอการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้ให้ข้อมูลกับผู้วิจัยตามความเป็นจริงด้วย แบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น ๔ ตอน กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ประกอบด้วย

- กลุ่มที่ ๑ สมาชิกวุฒิสภาและอดีตสมาชิกวุฒิสภา
- กลุ่มที่ ๒ นักกฎหมายมหาชน
- กลุ่มที่ ๓ นักวิชาการทางรัฐศาสตร์
- กลุ่มที่ ๔ นักวิชาการทางพระพุทธศาสนา

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

๑. ชื่อ/ฉายา.....นามสกุล.....
๒. ดำรงตำแหน่ง.....อายุ.....ปี
๓. วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์.....เวลา.....น.

หมายเหตุ ขออนุญาตในการใช้เครื่องบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์

ตอนที่ ๒ เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยจะนำไปสู่การสัมภาษณ์เชิงลึกต่อไป ดังนี้

๒.๑ การปฏิบัติหน้าที่ด้านการกลั่นกรองกฎหมาย

๑) การผลิตกฎหมายเร่งด่วนผ่านการกลั่นกรองของสมาชิกวุฒิสภา เช่น พ.ร.บ. เงินกู้ฉุกเฉิน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๒) ประสิทธิภาพในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๓) ความพึงพอใจการกลั่นกรองกฎหมายแต่ละฉบับของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๔) การปรับเปลี่ยนการกลั่นกรองกฎหมายให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น สถานการณ์ไวรัสโควิด ๑๙ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๕) การพัฒนาปรับปรุงกฎหมายที่ล้ำสมัย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องการปราบปรามการทุจริตตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๒.๒ การปฏิบัติหน้าที่ด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน

๑) การผลิต การติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูปประเทศ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๒) ประสิทธิภาพรับทราบคำสั่งของคณะรัฐมนตรี การตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๓) ความพึงพอใจการปฏิรูปการตรวจสอบการปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่เร่งด่วน ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาเพื่อทราบทุก ๓ เดือน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๔) การปรับเปลี่ยนการตั้งกระทู้ถามการขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๕) การพัฒนาการบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพตามหลักการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในระบบรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๒.๓ การปฏิบัติหน้าที่ด้านการพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

๑) การผลิตการพิจารณา ให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๒) ประสิทธิภาพบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรของรัฐและองค์กรอิสระที่เหมาะสมอันเป็นประโยชน์แก่องค์กรของรัฐและองค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๓) ความพึงพอใจการให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๔) การปรับเปลี่ยนแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญและคณะกรรมการวิสามัญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๕) การพัฒนาบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรของรัฐและองค์กรอิสระ ตามมาตรฐานจริยธรรมทางการเมือง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นอย่างไร

.....
.....
.....

ตอนที่ ๓ คำถามเกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑) ประสิทธิภาพ การหมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ เป็นการประชุมพบปะปรึกษาหารือกิจการงานต่าง ๆ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันโดยสม่ำเสมอของสมาชิกวุฒิสภา ควรเป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๒) ความพึงพอใจ การพร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุม ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นการประชุมและการทำกิจกรรมทั้งหลายที่พึงกระทำร่วมกันหรือพร้อมเพรียงกันลุกขึ้นป้องกันบ้านเมืองของสมาชิกวุฒิสภา ควรเป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๓) การปรับเปลี่ยน การไม่บัญญัติ หรือล้มเลิกข้อบัญญัติต่าง ๆ เป็นการไม่เพิกถอน ไม่เพิ่มเติมไม่ละเมิดหรือวางข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อันมิได้ตกลงบัญญัติไว้และไม่เหยียบย่ำล้มล้างสิ่งที่ได้บัญญัติไว้แล้วถือปฏิบัติมั่นอยู่ในบทบัญญัติใหญ่ที่วางไว้เป็นธรรมนูญของสมาชิกวุฒิสภา ควรเป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๔) การพัฒนาการ ให้ความเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้ใหญ่ สมาชิกวุฒิสภาเคารพผู้ใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ยาวนาน ต้องให้เกียรติ ให้ความเคารพนับถือ และรับฟังความคิดเห็นของท่านในฐานะที่เป็นผู้รู้และมีประสบการณ์มามากของสมาชิกวุฒิสภา ควรเป็นอย่างไร

.....
.....
.....

๕) การพัฒนาการ ไม่ข่มเหงสตรี ให้ความคุ้มครองสตรี ส่งเสริมบทบาทของสตรีส่งเสริมความเสมอภาคของสตรี สร้างความเข้มแข็งให้สตรี บุรุษควรให้เกียรติ ให้การยกย่อง ปกป้องไม่ให้ใครละเมิดสิทธิหรือข่มเหงรังแกของสมาชิกวุฒิสภา ควรเป็นอย่างไร

๖) การพัฒนา การเคารพบูชาสักการะเจดีย์ การให้ความเคารพศาสนสถาน ปูชนียสถาน อนุสาวรีย์ประจำชาติ อันเป็นเครื่องเตือนความจำ ให้ทำความดี และเป็นที่ยอมรับของหมู่ชน ไม่ละเลย พิธีเคารพบูชาอันพึงทำต่ออนุสรณ์สถานที่สำคัญตามประเพณีที่ดั่งงามของสมาชิกวุฒิสภา ควรเป็นอย่างไร

๗) ความพึงพอใจ การให้การอารักขาพระภิกษุสงฆ์หรือผู้ทรงศีล เป็นการจัดการให้ความอารักขา บำรุง คุ้มครอง อันชอบธรรม แก่บรรพชิต ผู้ทรงศีลทรงธรรมบริสุทธิ์ เป็นตัวอย่างทางศีลธรรมของประชาชน ทะนุบำรุงคุ้มครองบรรพชิต ซึ่งเป็นผู้สืบทอดพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ตลอดไป ของสมาชิกวุฒิสภา ควรเป็นอย่างไร

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความเมตตาอนุเคราะห์จากท่านในการให้สัมภาษณ์ครั้งนี้

นางสาวอัญธิษฐา อักษรศรี
นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
การวิเคราะห์ค่า CVI

ตารางที่ ๑ ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยตัวชี้วัดประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่
ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

คำถาม ข้อที่	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ให้ ความเห็นว่ายสอดคล้อง	I-CVI
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	4	4	4	4	3	5	5/5=1
2	3	4	4	4	4	5	5/5=1
3	3	4	4	4	4	5	5/5=1
4	4	4	4	3	4	5	5/5=1
5	3	4	3	4	4	5	5/5=1
6	3	4	3	3	3	5	5/5=1
7	4	4	3	3	3	5	5/5=1
8	4	4	4	4	4	5	5/5=1
9	3	4	4	3	3	5	5/5=1
10	4	4	4	4	4	5	5/5=1
11	4	4	4	4	4	5	5/5=1
12	3	4	4	4	4	5	5/5=1
13	3	4	4	3	3	5	5/5=1
14	4	4	3	3	4	5	5/5=1
15	4	4	3	3	4	5	5/5=1

หมายเหตุ

สอดคล้อง 3 กับ 4 = 1

ตารางที่ ๒ ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามเกี่ยวกับการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนา
ประสิทธิผลการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

คำถาม ข้อที่	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ให้ ความเห็นว่าสอดคล้อง	I-CVI
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	4	3	4	4	4	5	5/5=1
2	4	3	4	4	4	5	5/5=1
3	4	4	4	3	4	5	5/5=1
4	4	4	4	3	4	5	5/5=1
5	4	4	3	3	4	5	5/5=1
6	4	3	3	3	4	5	5/5=1
7	4	3	3	3	4	5	5/5=1

หมายเหตุ

สอดคล้อง 3 กับ 4 = 1

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ และหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูล

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

ลำดับที่	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	ตำแหน่ง
ลำดับที่ ๑	ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	อดีตสมาชิกวุฒิสภา
ลำดับที่ ๒	ว่าที่ร้อยตรีวงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์	สมาชิกวุฒิสภา
ลำดับที่ ๓	นายศรีศักดิ์ วัฒนพรมงคล	สมาชิกวุฒิสภา
ลำดับที่ ๔	ดร.สถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	สมาชิกวุฒิสภา
ลำดับที่ ๕	พลเอก ดร.มารุต ป็ชโชตะสิงห์	สมาชิกวุฒิสภา
ลำดับที่ ๖	นายสมฤทธิ์ ไชยวงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดีศาลรัฐธรรมนูญ
ลำดับที่ ๗	ดร.ร่มปรางค์ สวมประจำคำ	ผู้อำนวยการ สำนักคดี ๓ ศาล รัฐธรรมนูญ
ลำดับที่ ๘	ดร.สุพิชัย ศิริรักษ์	ทนายความ
ลำดับที่ ๙	ดร.นฤนาท รัตนโชติวงศ์กุล	ทนายความ
ลำดับที่ ๑๐	ดร.บุญมาก กันหาสาย	อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
ลำดับที่ ๑๑	รศ. ดร.สมาน งามสนิท	อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย
ลำดับที่ ๑๒	รศ.ประณต นันทิยะกุล	อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย
ลำดับที่ ๑๓	รศ. ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย
ลำดับที่ ๑๔	พันเอก ดร.ศิริบูรณ์ จำปาเทศ	อาจารย์พิเศษคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ลำดับที่ ๑๕	ผศ. ดร.สมคิด ดวงจักร	อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
ลำดับที่ ๑๖	ผศ. ดร.รัฐพล เย็นใจมา	หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์ คณะ สังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย

ลำดับที่ ๑๗	ผศ. ดร.ยุทธนา ปราณีต	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ลำดับที่ ๑๘	ดร.ฐาภกร หอมกลิน	อาจารย์ประจำหลักสูตรคณะ สังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย
ลำดับที่ ๑๙	พระอุดมสิทธินายก, ผศ. ดร.	รองคณบดีคณะสังคมศาสตร์ ฝ่าย บริหาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย
ลำดับที่ ๒๐	พระสุธีวีรบัณฑิต, รศ. ดร.	ผอ.สำนักส่งเสริมพระพุทธศาสนาและ บริการสังคม
ลำดับที่ ๒๑	พระครูพิศิษฐ์ประชนาถ, ดร.	รองเจ้าคณะอำเภออัมพวา จังหวัด สมุทรสงคราม
ลำดับที่ ๒๒	พระครูศรีปริยัติวิธาน, ดร.	ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย
ลำดับที่ ๒๓	พระมหาสุนันท์ (สุนนโท), ผศ. ดร.	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
ลำดับที่ ๒๔	รศ. ดร.จ่านง คันธิก	อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ลำดับที่ ๒๕	รศ. ดร. มานพ นักการเรียน	อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาพประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก

สัมภาษณ์ พระครูศรีปริยัติวิธาน, ดร. ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย
วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ ดร.สุพิชัย ศิริรักษ์
นักกฎหมาย
วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง
อดีตนายกวุฒิสภา
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมาน งามสนิท
อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร. มานพ นักการเรียน
 อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย
 วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ พระครูพิศิษฐ์ประชาณถ ดร.,
 รองเจ้าคณะอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม
 วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมคิด ดวงจักร,
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ พ.อ., ดร.ศิริบูรณ์ จำปาเทศ
อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย
วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ ดร.ร่มปรางค์ สวมประจำ
ผู้อำนวยการ สำนักคดี 3
วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ นายสมฤทธิ์ ไชยวงศ์
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดีศาลรัฐธรรมนูญ
วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.จำนง คันธิก
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ ดร.นฤนาท รัตน์โชติวงศ์กุล
นักกฎหมาย
วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ ดร.บุญมาก กันทาสาย
อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ พระสุธีวีรบัณฑิต, ดร.
ผอ.สำนักส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการสังคม
วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล เย็นใจมา
หัวหน้าภาควิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ประณต นันทิยะ
อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธนา ประณีต
อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เฟื่องพานิชภักดิ์,
สมาชิกวุฒิสภา
วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ พระมหาสุนันท์ ผศ., ดร.
อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วชิรินทร์ ชาญศิลป์
อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ นายศรีศักดิ์ วัฒนพรมงคล
สมาชิกวุฒิสภา
วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ ดร.สถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์
สมาชิกวุฒิสภา
วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ พลเอก ดร.มารุต ปิ๋ชโชตะสิงห์
สมาชิกวุฒิสภา
วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ ดร.สุภากร หอมกลิ่น
อาจารย์ประจำหลักสูตรคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ภาคผนวก จ

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ และหนังสือขอความอนุเคราะห์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญสนทนากลุ่มเฉพาะ

(Focus Group Discussion)

ณ ห้อง ประชุมประจำคณะสังคมศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา

วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐ น. เป็นต้นไป

ลำดับที่	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	ตำแหน่ง
ลำดับที่ ๑	รศ.ดร.สุรพล สุขะพรหม	ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ลำดับที่ ๒	รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	รองคณบดี คณะสังคมศาสตร์
ลำดับที่ ๓	รศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป
ลำดับที่ ๔	รศ.อนุภูมิ โขวเกษม	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ลำดับที่ ๕	ผศ.ดร.พงษ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ลำดับที่ ๖	ผศ.ดร.ธิดาวิภา หมั่นมี	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ลำดับที่ ๗	ผศ.ดร.สุรียา รักษาเมือง	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ลำดับที่ ๘	ผศ.ดร.อนุวัต กระสังข์	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ลำดับที่ ๙	พระปลัดระพีณ พุทธิสารโร.ผศ.ดร.	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ลำดับที่ ๑๐	ผศ.ร.อ.ดร.ประมาณเลิศ อัจฉริยปัญญากุล	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ลำดับที่ ๑๑	ผศ.ดร.รัฐชญา ฤาแรง	คณบดี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
ลำดับที่ ๑๒	ผศ.ณัฐพิชา วัชรอมอติพัฒน์	หัวหน้าสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
ลำดับที่ ๑๓	ดร.วันชัย แสงสุวรรณ	อาจารย์พิเศษและที่ปรึกษาด้านกฎหมาย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

รายนามผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)
 เรื่อง ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
 โดย นางสาวอัญชิษฐา อักษรศรี รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๑๐๔๑๒๓
 หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ รุ่น ๑
 วันพฤหัสบดี ที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๐๐ น.
 ณ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	ลายเซ็น
๑	รศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม	ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา	
๒	รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	รองคณบดี คณะสังคมศาสตร์	
๓	รศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป	
๔	รศ.อนุภูมิ ไชวเกษม	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา	
๕	ผศ.ดร.พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา	
๖	ผศ.ดร.ธิดาภูมิ หมั่นมี	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา	
๗	ผศ.ดร.สุริยา รักษาเมือง	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา	
๘	ผศ.ดร.อนุวัต กระสังข์	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา	
๙	พระปลัดระพีณ พุทธิสาโร, ผศ.ดร.	อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา	
๑๐	ผศ.ร.อ.ดร.ประภคณเลิศ อัจฉริยปัญญากุล	อาจารย์ประจำหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต	
๑๑	ผศ.ดร.รัฐชฎา ฤาแรง	คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	
๑๒	ผศ.ณัฐพิชา วโรตมอติพัฒน์	หัวหน้าสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น	
๑๓	ดร.วันชัย แสงสุวรรณ	อาจารย์พิเศษและที่ปรึกษาด้านกฎหมาย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต สิรินครราชวิทยาลัย	

ภาพประกอบการสนทนากลุ่มเฉพาะ

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ-นามสกุล : นางสาวอัญธิษฐา อักษรศรี
- วัน/เดือน/ปีเกิด : วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๗
- ภูมิลำเนา : ๙ หมู่ ๑๐ ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
- การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ : ปริญญาตรี ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- พ.ศ. ๒๕๕๒ : ปริญญาโท ศน.ม. (รัฐศาสตร์การปกครอง)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- ประสบการณ์การทำงาน : ฝ่ายบุคคล บริษัท ไทยเทคนิคอล อินเตอร์ ซิสเต็ม จำกัด
: ฝ่ายบุคคล บริษัท มิลเลียน โพลีซีล อินดัสตรี จำกัด
: ฝ่ายธุรการ สำนักงานกฎหมาย สัตตนิติ
: อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- ผลงานทางวิชาการ : อัญธิษฐา อักษรศรี. (๒๕๖๒). “การใช้หลักนิติธรรมในการบริหารประเทศ”
งานประชุมวิชาการระดับชาติ (MCU Congress ๓) **นวัตกรรมทางการ
ปกครองและการบริหารในยุคไทยแลนด์ ๔.๐. : ๖๗๙-๖๙๔.**
: อัญธิษฐา อักษรศรี. (๒๕๖๒). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
โดยใช้ หลักธรรมทศพิธราชธรรม” **วารสารวิจัยวิชาการ ปีที่ ๒ ฉบับที่
๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๒) : ๑๖๑-๑๗๘.**
: อัญธิษฐา อักษรศรี. (๒๕๖๓). “มาตรฐานจริยธรรมของนักการเมืองตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐” งานประชุม
วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๔ MCU Nan Congress IV **พุทธเกษตร:
นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน : ๔๒๒-๔๓๑.**
: อัญธิษฐา อักษรศรี. (๒๕๖๔). “บทบาทสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ
พุทธศักราช ๒๕๖๐” **วารสารวิจัยวิชาการ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-
เมษายน ๒๕๖๔) : ๒๔๓-๒๕๓.**
- ปีที่เข้าศึกษา : ปีการศึกษา ๒๕๖๑
- ที่อยู่ปัจจุบัน : เลขที่ ๓/๒๕๔ หมู่ ๖ ถนนพุทธมณฑลสาย ๔ ตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอ
สามพราน จังหวัดนครปฐม ๗๓๒๒๐ โทร ๐๘๕-๐๔๗-๑๒๒๕ E-mail:
auntittha@hotmail.com